

Gemeente Utrecht

2 0 1 7

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

13e vergadering – 9 november 2017

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 9 november 2017 te 13.00 uur.

Voorzitter: de heer Koning, plaatsvervangend voorzitter; de heer Van Schie, gedurende enige momenten in de vergadering.

Aanwezig zijn de leden: Bakker, Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Van Corler, Dekkers, Derks, Dibi, Eggermont, Van Eijndhoven, Ferket, Freytag, Van Esch, Van Gemert, Gilissen, Te Hoonte, Işik, Kleuver, Knip, Koelmans, Koning, Meijer, Metaal–Froon, Van Ooijen, Oost, Paardekooper, Podt, Post, Rajkowski, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schilderman, Schipper, Scholten, Schreuder, De Vries, Uringa, Verschuure, Van Waveren, Weistra en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen en Kreijkamp.

Griffier: mevrouw mr. M. van Hall, griffier.

Opening van de vergadering door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Beste aanwezigen, welkom. Ik open de vergadering. Ik heet de raadsleden en het college van harte welkom, net als iedereen die meekijkt via internet en vanaf de publieke tribune.

Wethouder Jansen is iets verlaat. Hij schuift dadelijk aan.

Het is bekend dat onze voorzitter, de heer Van Zanen, enige tijd afwezig is. Wij wensen hem veel sterkte toe en ook een spoedig herstel.

Lijst van ingekomen stukken.

1. Een ingekomen brief d.d. 26 oktober 2017, van het Buurtcomité Mambo, alhier over het bestemmingsplan 'Chw Algemene regels over bouwen en gebruik' (Zknr:) 17/brf 39.

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening, en een kopie hiervan te sturen aan de raad.

2. Een ingekomen brief d.d. 25 oktober 2017, van initiatiefgroep singel bedreigd, alhier over een petitie waarin de ondertekenaars zich keren tegen een extra brug over de Stadsbuitengracht (Catharijnesingel). (Zknr:) / brf 40.

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening, en een kopie hiervan te sturen aan de raad.

Bekrachtiging geheimhouding.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet, verzoek ik u de tijdelijke geheimhouding te bekrachtigen van de bijlagen bij de financiële paragraaf en de actualisatie businesscase parkeergarage tot het moment van de start van de bouw.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het verzoek van de voorzitter besloten.

De voorzitter stelt hierna gelijktijdig aan de orde:

Slotdebat programmabegroting 2018 c.a., waarbij tevens aan de orde worden gesteld:

1. Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2018 (Jaargang 2017, nr. 70).
2. Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2017 (Jaargang 2017, nr. 71).
3. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 88).
4. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 87).
5. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2018 (Jaargang 2017, nr. 93).
6. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabellen 2018 (Jaargang 2017, nr. 92).
7. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2018 (Jaargang 2017, nr. 91).
8. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktgeden 2018. (Jaargang 2017, nr. 89).
9. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2018 (Jaargang 2017, nr. 85).
10. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 86).
11. Voorstel tot vaststelling van de Verordening leges omgevingsvergunning 2018 (Jaargang 2017, nr. 90).
12. Voorstel tot vaststelling van de Verordening Leges 2018 (Jaargang 2018, nr. 94).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Zonder zekerheid geen vertrouwen in de toekomst.

Een mevrouw belt de Regiotaxi om naar huis te gaan. Die komt niet. De centrale gebeld. "Wij zijn onderweg mevrouw". De taxi zal nooit komen. Met veel moeite en hulp van een kleinzoon komt mevrouw uiteindelijk thuis.

Een echtpaar wil naar de crematie van hun buurvrouw. De taxi komt niet opdagen. Ze missen de crematie.

Een mevrouw bestelt een taxi waar ook een scootmobiel in kan voor afspraken bij de tandarts. De taxi die komt, is niet geschikt voor een scootmobiel. Een nieuwe taxi gebeld. Die laat een uur op zich wachten.

Zomaar drie verhalen die zijn ingekomen bij ons Meldpunt Regiotaxi. Ze staan symbool voor een veelvoud aan slechte ervaringen. Dat is ernstig. Reizigers met de Regiotaxi zijn voor hun mobiliteit veelal aangewezen op deze vervoersvorm. Een taxi die niet komt opdagen, is voor deze mensen niet alleen lastig, maar tast ook de zelfstandigheid, de vrijheid en de bestaanszekerheid van mensen aan. Waarom laten wij dit gebeuren in ons rijke land en in onze welvarende stad?

Het is natuurlijk goed dat het contract met de huidige vervoerder wordt ontbonden. De PvdA-fractie pleitte daar in september al voor. De opgave voor de toekomst is zeker te stellen als de dienstverlening voor reizigers en de arbeidsvoorwaarden voor chauffeurs op orde zijn.

Wethouder Van Hooijdonk erkende in de commissie overigens onze zorgen over de sociale functie in het openbaar vervoer en zegde een brief hierover toe; dank daarvoor.

Ik zei in het debat over de Voorjaarsnota dat de ongelijkheid in onze stad toeneemt. Utrecht is een stad van gescheiden werelden; veel meer dan wij denken. Dat geldt niet alleen voor het onderwerp mobiliteit, zoals bij de Regiotaxi, maar op tal van terreinen. Denk aan het onderwijs, de woningmarkt, de

arbeidsmarkt, het gevoel van veiligheid en de participatiemogelijkheden. Hoe zorgen wij ervoor dat Utrecht een stad wordt waarvan iedereen kan genieten? Waarin de bestaanszekerheid voor iedereen is gegarandeerd? Waarin iedereen zichzelf kan ontwikkelen en kan genieten van het rijke culturele en sociale leven dat onze stad kent omdat iedereen recht heeft op Utrecht?

Dit is de opgave waarvoor de PvdA-fractie de afgelopen vier jaar steeds heeft geknokt. Dit ook is de opgave die het college en de coalitie de afgelopen vier jaar te veel hebben laten liggen, ook nu het financieel en economisch stukken beter gaat dan in 2014. Dat is een teleurstellende conclusie. Ook het beleid van het net aangetreden kabinet helpt helaas niet mee. Arbeidsgehandicapten onder het minimumloon laten werken en de dividendbelasting voor het grootkapitaal afschaffen zijn bizarre keuzes die de bestaanszekerheid van velen ondermijnen en het vertrouwen in de overheid opnieuw een knauw geven. Zoals Lodewijk Asscher het zei: zonder zekerheid geen vertrouwen in de toekomst.

De PvdA-fractie doet ook dit jaar weer concrete voorstellen om de stad sterker en socialer te maken en om alle Utrechters perspectief en zekerheid te bieden. Ook bij de laatste begroting van dit college dienen wij vol trots een tegenvoorstel in. Een investeringsagenda voor Utrecht op het gebied van bijvoorbeeld sport, cultuur, welzijn, armoedebestrijding en werkgelegenheid.

"Amendement 55

Tegenbegroting PvdA: Zonder zekerheid geen vertrouwen in de toekomst

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van het raadsvoorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2018;

Overwegende dat:

- De gemeenteraad de keuzes van de PvdA onderschrijft, zoals die in de bijlage van dit amendement, de tegenbegroting van PvdA, zijn beschreven;
- Hiermee extra geld gaat naar investeringen die Utrecht sterker en socialer maken, nieuw te bouwen woningen' eerlijker verdeeld worden, het fenomeen 'payrolling' aan banden wordt gelegd, vroegsignalering bij schulden wordt uitgebreid, en er voldoende cultuuraanbod in de wijken komt.
- Dat daarmee de begroting gewijzigd moet worden, zodat een goed leven niet het geluk van enkelen, maar een recht voor allen is.

Besluit:

- De gemeenteraad van Utrecht neemt de PvdA-tegenbegroting aan en draagt het college op in overeenstemming met dit besluit de programmabegroting 2018 te wijzigen.

En gaat over tot de orde van de dag."

Amendement 55 is ondertekend door mijzelf.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De tegenbegroting van de PvdA-fractie kwam voor ons wat laat om helemaal te kunnen lezen. Ik kwam tot de conclusie dat de PvdA-fractie 2,5% van de begroting omploegt. Ik denk dat het wel meevalt met de overall-kritiek.

Over de regiotaxi. Ik kwam het woord "regiotaxi" in de tegenbegroting niet tegen. Is de heer Post het met de SP-fractie eens dat het beter en mooier opschrijven van een aanbesteding, maar daar geen extra poen bij leggen, niet voldoende is?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik ben dat met de heer Schipper eens. Voor de kwaliteit die wij willen leveren, zal er geld bij moeten. De heer Schipper is goed thuis in de provinciale politiek, misschien beter dan ik. Hij weet dat de PvdA-fractie daar dit punt aan de orde heeft gesteld. De nieuwe aanbesteding zal daar moeten worden bekrachtigd. Wij hebben de regiotaxi niet in de tegenbegroting opgenomen omdat het punt nog ongewis is. Het is niet duidelijk hoeveel geld wij ervoor nodig hebben. Er moet geld bij, volgens ons zowel van de provincie als van de gemeente.

Zekerheid is een fatsoenlijke woning tegen een betaalbare prijs. Wij willen dat ook mensen met weinig geld in onze stad kunnen wonen. In 2018 worden volgens de begroting 3.400 nieuwe woningen gebouwd. 400 daarvan zijn sociale huurwoningen. Dat is nog geen 12%. Bij de behandeling van de voorjaarsnota sprak het college nog over 35% voor de komende jaren. Echter, daarvan is de helft studentenhuysvesting. Ook die is belangrijk, maar is geen sociale woningbouw die op dit moment ook hard nodig is. Ondanks alle mooie woorden van wethouder Jansen blijft het tekort aan betaalbare woningen schrikbarend. Voorstellen van de PvdA-fractie om bij nieuwbouwprojecten een minimumpercentage sociale woningbouw af te spreken, worden meestal ontraden met de doodoener: "wij doen niet meer aan percentages". Zeker als ook massaal sociale huurwoningen worden verkocht, is

dat een onacceptabele situatie. Wij willen dat gezinnen in onze stad blijven wonen in plaats van die te ontvluchten. De cijfers van het CBS van deze week zijn verontrustend.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ook studentenwoningen zijn sociale huurwoningen. Verder is het percentage sociale huurwoningen in deze collegeperiode aan het stijgen. Is de PvdA-fractie het met de D66-fractie eens dat wij moeten investeren in betaalbare woningen om ervoor te zorgen dat er sociale huurwoningen zijn voor mensen die ze het hardst nodig hebben?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb zojuist hetzelfde gezegd. Betaalbare woningen. Ik doe straks een voorstel om de betaalbare woningen over de gehele breedte te verankeren. Het gaat uiteraard ook om studentenhuysvesting. Gelukkig is er op dat terrein al veel gebeurd, ook door eerdere colleges. Wij lopen daar niet voor weg. Wethouder Jansen erkent dat er een tekort aan sociale huysvesting is. Dan kom je er niet door te besluiten dat verkoop moet blijven kunnen, maar daar weinig bij te bouwen. Dat moet worden verankerd. Ik hoop daarbij op de steun van de D66-fractie.

In Amsterdam is onlangs de afspraak gemaakt dat van de nieuwbouw 40% sociale huur moet zijn, 40% middeldure huur of koop en 20% dure huur of koop. Gezien de urgentie op onze woningmarkt is ook in Utrecht alle aanleiding voor zo'n voorstel.

"Motie 181

Als Amsterdam het kan, kan Utrecht het ook: 40-40-20!

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van Programmabegroting 2018

Constaterende dat

- Koop- en huurwoningen in onze stad onbetaalbaar worden;
- Er op dit moment een tekort is aan betaalbare koop- en huurwoningen in de stad en dat dit tekort blijft oplopen;
- Er koopwoningen zijn die boven de vraagprijs worden verkocht;
- Complexmatige en losse verkoop van sociale huurwoningen het aantal sociale woningen doet afnemen. Het tekort bedraagt eind 2019 ongeveer 4000 sociale huurwoningen;
- Het aantal gemeentelijke grondexploitaties waarin ruimte is voor sociale huur, in snel tempo vermindert;
- Door het tekort te weinig doorstroming in de woningmarkt is;
- Woningbouwcorporaties en beleggers ruimte willen hebben om in Utrecht (sociale)huur- en koopwoningen te willen bouwen voor elke doelgroep.

Overwegende dat;

- Bij voldoende betaalbare koop- en (sociale)huurwoningen dit bijdraagt aan een ongedeelde stad;
- Voor een goed functionerende stad een sociale huurvoorraad van voldoende omvang een essentiële voorwaarde is;
- Een snel groeiende stad extra druk op bestaande woningvoorraad legt; dit consequenties heeft voor betaalbaarheid en beschikbaarheid;
- Ook betaalbare middeldure en koopwoningen nodig zijn voor een goede doorstroming van de woningmarkt in de stad, dit verkleint de wachttijden;
- Door het bouwen van betaalbare middeldure en koopwoningen de keuzemogelijkheid vergroot wordt;
- Door het toepassen van 40-40-20 alle groepen bediend worden en iedereen gelijke kansen heeft.

Spreekt uit:

- We een stad willen zijn voor iedereen en dat betaalbare huur- en koopwoningen bijdragen aan dit standpunt.

Draagt het college op:

- In overleg met Utrechtse corporaties, institutionele beleggers, ontwikkelaars en andere marktpartijen voortaan bij nieuwbouwprojecten dezelfde verdeling toe te passen als Amsterdam; 40% sociale huur, 40% middeldure en 20% dure huur- en koopwoningen (40-40-20);
  - Deze verdeling als stedelijk uitgangspunt te nemen.
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Işik en mevrouw Van Esch.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Bestaanszekerheid is een behoorlijk loon voor de verrichte arbeid, bescherming tegen risico's als gevolg van ziekte, werkloosheid en ouderdom, het hoofd ook boven water kunnen houden als je geen werk hebt. Ook deze vormen van bestaanszekerheid staan onder druk. Uit de recente Arbeidsmarktmonitor bleek dat voor de grote groep mensen met een middelbare opleiding de werkgelegenheid afneemt.

De laagste werkloosheid van Nederland, u kent die doelstelling van het college nog wel. Het is nog maar vier jaar geleden dat die werd geformuleerd. Wij staan nu op plaats 325 van de 388 gemeenten, het doel van het college voor 2021 is de top 300. Het college gelooft er zelf dus niet meer in. Wethouder Kreijkamp vond dat in de commissie de 3,7 baan, die dankzij het Lokaal Economisch Fonds (LEF) tot nog toe mogelijk is gemaakt, belachelijk werd gemaakt. Feit is dat veel subsidie is gepompt – in deze collegeperiode € 8 miljoen – in een instrument waarvan de uitkomsten tegenvallen. Het college wil het geld niet primair inzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat blijft een gemiste kans. De gemeente kan zelf veel meer doen om voor deze doelgroep meer werk te realiseren. Tot twee keer toe nam de raad een motie van de PvdA-fractie aan om bij de verbetering van de openbare ruimte in Kanaleneiland en Overvecht meer banen en stageplaatsen te realiseren. Wanneer zal dit nu eindelijk gebeuren?

Via het bedrijf Flexensie worden uitkeringsgerechtigden bij bedrijven aan het werk gezet. Zij doen regulier werk, maar zonder loon en met alleen een bonus van € 2,00 per uur. Dit vinden wij onacceptabel. Wij willen dat het college het contract opzegt.

"Motie 182

Stoppen met Flexensie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018,

Constateerend dat:

- De gemeente Utrecht in het kader van haar reïntegratiebeleid een contract heeft afgesloten met het bedrijf Flexensie;
- Bedrijven via Flexensie en de gemeente bijstandsgerechtigden zonder loon kan laten werken;
- Bedrijven hiervoor een bedrag betalen ter hoogte van het minimumloon (of het CAO-loon) plus werkgeverslasten;
- Bijstandsgerechtigden hiervan slechts een 'bonus' van € 2 per uur ontvangen; de rest van het geld gaat naar Flexensie en de gemeente;
- Het college op 31 oktober heeft besloten het contract met Flexensie te verlengen;
- Andere gemeenten, zoals Den Haag en Hoorn, juist hebben besloten het contract te beëindigen;

Overwegende dat:

- Bij de inzet van bijstandsgerechtigden er sprake is van reguliere arbeid, waarvoor een regulier loon moet worden betaald, en niet een 'bonus' van €2 per uur zonder opbouw van werknemersrechten;
- Door gebruik van het Flexensie-instrument er verdringing van reguliere banen optreedt;
- Flexensie vooral een verdienmodel is voor Flexensie en/of de gemeente;
- Draagt het college op het contract met Flexensie te beëindigen

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook de GroenLinks-fractie is kritisch op Extensie. De heer Post stelt voor om Extensie helemaal af te schaffen, terwijl uit de evaluatie blijkt dat juist door uitkeringsgerechtigden Extensie positief wordt gewaardeerd. Zij zeggen dat er geen sprake is van dwang en dat zij kunnen werken wanneer zij willen. Voor hen is het een mooie stap in de richting van de arbeidsmarkt. Wij dienen dadelijk een andere motie over Flexensie in. Heeft de heer Post dit in de evaluatie niet gezien? Waarom gaat hij daaraan voorbij?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb de evaluatie zeker gelezen. Wat mij daarin opviel, was dat alleen gemeenten en mensen in gemeenten zijn geïnterviewd die aan Flexensie deelnemen. Er zijn

gemeenten, bijvoorbeeld Den Haag, Hoorn en andere, die juist van dit instrument afstand hebben genomen. Dat heeft de evaluatie niet bekeken. Ik vond dat opmerkelijk, want dat stuurt de uitkomsten nogal. Ik kan mij dat voorstellen in individuele gevallen. Het is maar goed ook dat er sprake is van vrijwilligheid. Stel u zich eens voor dat het niet vrijwillig was.

Voor ons weegt het feit zwaar – ook dit blijkt uit de evaluatie en uit eerdere stukken op basis waarvan wij schriftelijke vragen hebben gesteld – dat Extensie er alle schijn van heeft dat er sprake is van regulier werk. Voor regulier werk hoort men regulier loon te krijgen. Daarom zeggen wij: doe dit niet. Er zijn betere instrumenten voor.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het ministerie heeft in een brief gezegd dat er geen sprake mag zijn van regulier werk dat wordt verdrongen, ook geen deeltijdwerk in combinatie met een uitkering. Dergelijke voorwaarden moeten aan Extensie worden gesteld. Dat is echter nog wat anders dan besluiten Extensie helemaal niet meer te doen, ook al omdat er sprake is van een uitstroom van 33% die naar werk wordt begeleid. Dat is voor een re-integratie-instrument best veel. Hoe ziet de heer Post dat?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De 33% is een landelijk percentage, tenminste voor de gemeenten die meededen. In Utrecht ligt het percentage een stuk lager.

Wij beiden kennen het Flexensie-dossier goed. Wij vinden allebei dat daaraan veel nadelen kleven. Men kan een andere afweging maken, maar tot welke conclusie komt men dan? Wij vinden dat er dermate veel nadelen en principiële onjuistheden aan het concept kleven dat het college er niet mee moet doorgaan.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De heer Post zegt dat niet is onderzocht wat er gebeurt als men het contract verbreekt. Is dat niet de eerste stap die moet worden gezet om een win-winsituatie te bereiken? Enerzijds moet de huidige methode worden aangepast, maar anderzijds moet worden onderzocht wat op dit moment de meerwaarde van Extensie is en wat er gebeurt als dat met één klap wordt afgeschaft.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Dat ontbrak aan de evaluatie. Het college heeft besloten het contract te verlengen. Nu ligt aan de raad de vraag voor wat hij ervan vindt. Alles afwegende, zijn er dermate veel bezwaren dat wij, zelfs als een evaluatie evenwichtiger uitpakt, niet tot een ander oordeel komen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Kritisch zijn op Flexensie mag altijd, maar wat zegt de heer Post dan tegen de mensen die de banen broodnodig hebben? Wat zegt hij tegen de mensen die via Flexensie aan het werk kunnen gaan, ervaring kunnen opdoen en kunnen doorstromen naar een vast contract?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Hadden zij maar banen. Zij hebben geen banen. Zij moeten werken. Zij doen werk, maar krijgen geen loon. Zij krijgen alleen een bonus van EUR 2,00 per uur.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De fracties van PvdA en D66 verschillen echt over de definitie van het begrip "werk". Werk is niet per se een vaste baan met een vast contract. Werk gaat ook over het opdoen van werkervaring in andere arbeidsverbanden.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik geloof inderdaad dat wij daarover principieel van mening verschillen. Het is goed om dat de komende maanden te benadrukken. Ik hoor de D66-fractie zeggen dat iemand voor werk niet per se loon hoeft te krijgen. De D66-fractie vindt dat men ook werk kan doen zonder loon, of alleen met een bonus. Dat zegt mevrouw Ferket. Zij kan wel nee schudden, maar dat is de essentie van wat zij zojuist zei. Wij vinden dat niet. Wij vinden het belangrijk – overigens vindt ook de staatssecretaris dat, zeg ik tegen mevrouw De Boer – dat voor normale, loonvormende arbeid een normaal loon wordt betaald. Dat is het verschil.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De heer Post en de SP-fractie verschillen nogal eens van mening, ook in dit geval, maar ik wil naar aanleiding van de interruptie van de D66-fractie de heer Post nadrukkelijk bijvallen en benadrukken dat zowel voor de heer Post als voor de SP-fractie de definitie van werk is dat het inclusief salaris is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Daarmee ben ik het eens. Voor wat ons betreft, is Flexensie zeker geen werk, maar alleen een re-integratie-instrument. Dat betekent dat daar strakke voorwaarden aan moeten worden gesteld en dat het tijdelijk moet zijn. Inzake Flexensie moet worden bekeken hoe mensen een stap verder komen. Dat is precies wat ik met mijn motie wil. Ik ben het eens met de PvdA-fractie en niet met de D66-fractie over de definitie van werk.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Uiteraard moet werk lonen. Daar gaat het helemaal niet over. Het gaat om het vrij star vasthouden aan een beeld van vaste contracten. Wij kunnen ons daarom niet vinden in het voorstel van de PvdA-fractie. Wij zijn benieuwd. Misschien komt de GroenLinks-fractie nog met een tegenvoorstel om erop toe te zien dat wij ons aansluiten bij de kaders die door het Rijk worden gesteld. Het is volgens mij belangrijk dat wij een eenduidig signaal geven.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik zal nu iets zeggen over vast werk. Deze opmerking van mevrouw Ferket komt als geroepen. Ik blijf erbij dat wij hier onze keuze maken. Die ligt vandaag voor.

De gemeente kan zelf het goede voorbeeld geven en meer zekerheid bieden aan haar eigen werknemers. Daarom moet het fenomeen "payrolling" aan banden worden gelegd. Ook onze gemeenteambtenaren verdienen meer zekerheid. Hierop komen wij binnenkort terug.

Hoe staat het er met voornemen van de gemeente voor om meer mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen?

Jeugdwerkloosheid is een hardnekkig probleem. De actieplannen jeugdwerkloosheid werpen langzaam hun vruchten af, maar de aanpak moet er een zijn van lange adem. Wij hebben al eerder voorstellen gedaan om het actieplan jeugdwerkloosheid met gemeentelijk geld voort te zetten. Het college stopt er nu helemaal mee. Daarom dienen wij het volgende amendement in.

"Amendement 56

Doorgaan met het bestrijden van jeugdwerkloosheid

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 in het debat over de programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- In de jaren 2013–2016 met financiële steun van EU, Rijk en (regio)gemeente(n) het actieplan jeugdwerkloosheid is uitgevoerd;
- Dit actieplan in 2017 in afgeslankte vorm met alleen EU-financiering is voortgezet;
- Met deze actieprogramma's een flink aantal jongeren is geholpen naar baan, stage, leerwerkplek of scholing;
- Het college niet van plan is het actieplan voort te zetten en daarvoor zelf extra middelen in te zetten;
- Uit de Monitor Arbeidsmarkt 2017 blijkt dat de werkloosheid onder jongeren (9,4%) nog aanzienlijk hoger ligt dan het gemiddelde (6,0%);

Overwegende dat:

- De bestrijding van jeugdwerkloosheid zo belangrijk is dat de gemeente, ongeacht de uitkomst van de EU-subsidieaanvraag, hiervoor de komende jaren ook eigen middelen moet inzetten;
- Deze inzet onder andere gericht moet zijn op het beter ondersteunen van kwetsbare jongeren, het realiseren van meer stage- en (BBL-)leerwerkplekken voor MBO-leerlingen en het aanpakken van discriminatie van niet-westerse jongeren;
- De gemeente de overige gemeenten in de arbeidsmarktregio kan stimuleren eveneens eigen middelen in te zetten;

Besluit:

- Voor een voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid structureel € 500.000,- vrij te maken op de gemeentelijke begroting;
- Dit te dekken uit de begrotingspost Bevorderen werkgelegenheid (w.o. begeleiden start up / scale up, p. 104 van de programmabegroting)
- Het college op te dragen op korte termijn een voorstel te doen voor de invulling van de voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Post zegt dat het plan wordt gestopt. Als ik het goed heb begrepen, worden de instrumenten die goed werken ingepast in het reguliere aanbod. De

heer Post vraagt om het geld nu alvast te reserveren en pas daarna een plan te maken. Dat vinden wij een beetje raar. Het is beter om eerst een plan te maken en om daarna te bekijken hoeveel geld ervoor nodig is.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Dat is precies wat mij zorgen baart. Wij hebben hierover met de wethouder gesproken. Het verankeren in het beleid lijkt mooi te zijn, maar zeker als er geen extra middelen in worden gestoken, is het risico van verwatering erg groot. Dat is dan niet meer herkenbaar en het is niet duidelijk welke extra inspanningen gebeuren. Ook uit de arbeidsmarktmonitor die ik al eerder noemde, blijkt dat de jeugdwerkloosheid substantieel hoger is, ook in onze stad, dan het gemiddelde werkloosheidspercentage in Nederland. Wij denken dat iets extra's moet gebeuren.

Wij beginnen niet op nul. Wij weten uit de eerdere actieplannen wat succesvol en kansrijk was. Wij verschillen daarover niet veel van mening met het college. Het college zegt vooral te willen inzetten op de kwetsbare groepen, stageplekken en de aanpak van discriminatie. De succesfactoren zijn er volgens mij wel. Daarom brengen wij met één klap de doelen en de middelen bij elkaar.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het bedrag dat de heer Post noemt, is eigenlijk gebaseerd op instrumenten die werken. Daarvoor is een aantal fte nodig. Dat kost een bepaald bedrag.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb niet op de achterkant van een sigarendoosje uitgerekend hoe dat precies uitkomt. Wij hebben dit bedrag al eerder genoemd. Daarmee is helaas niet de meerderheid van de raad juichend akkoord gegaan, maar daarvan is niet gezegd, ook niet door de wethouder, dat het een raar bedrag is. Het mag van mij best meer zijn. Wij moeten een extra stimulans geven aan het bestrijden van de jeugdwerkloosheid. Met € 500.000,00 per jaar kunnen wij zeer goede dingen doen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Oef. De jeugdwerkloosheid aanpakken, willen wij natuurlijk allemaal. De vraag is echter hoe en waarmee. Wij kunnen ons aansluiten bij de opvattingen van de GroenLinks-fractie. Volgens mij wordt de dekking van amendement 56 gezocht in het geld dat wij voor de nieuwe economie hebben. Volgens de D66-fractie is dat het paard achter de wagen spannen. Dat geld moet ervoor zorgen dat er nieuwe werkgelegenheid komt, juist voor jongeren.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De dag is nog lang. Ik nodig de fracties van GroenLinks en D66 graag uit om amendement 56 te bekijken als wij dat voorzien van meer inhoudelijke substantie. Wellicht kunnen ze het dan in de tweede termijn mede indienen. Dat lijkt mij een prima plan.

Mevrouw Ferket spreekt over de dekking van amendement 56. Er is substantieel extra geld beschikbaar gekomen voor wat mevrouw Ferket "de nieuwe economie" noemt. Dat is een verzamelnaam, maar oké. Het zijn haar woorden. Ik denk dat deze aanpak daar goed in past. Het is niet zo dat er nu allerlei dingen niet kunnen die anders wel hadden gekund. Het afgelopen jaar hebben wij regelmatig debatten gevoerd over start-ups en scale-ups. Als wij alleen daarin willen investeren of dat wij ook de jeugdwerkloosheid en kwetsbare groepen moeten bekijken, kan wel men raden waar onze prioriteit ligt.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wat zegt de heer Post dan tegen de start-up die de afgelopen tijd de productie uit China heeft gehaald en nu samenwerkt met de sociale werkplaats in Utrecht? Wat zegt de heer Post tegen de start-up waar allemaal jonge mensen werken aan leermaterialen voor primair onderwijs? Dat is allemaal broodnodige werkgelegenheid om de economie te faciliteren.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik wil die start-ups zeggen dat zij hartstikke goed werk doen. Misschien kunnen wij afspraken maken zodat zij een rol krijgen bij de uitvoering van een nieuw actieprogramma jeugdwerkloosheid. Waarom niet?

Als zekerheden ergens worden weggeslagen, dan is het wel in het geval van armoede en schulden. Duizenden Utrechters kampen met problematische schulden. Het college wil de aanpak vroegsignalering bij schulden – er direct op af gaan na een beginnende huurachterstand – uitbreiden naar de hele stad. Het maakt echter niet duidelijk hoe en wanneer die uitbreiding vorm krijgt. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 183

Doorpakken met vroegsignalering bij schulden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 in het debat over de

programmabegroting 2018,
Constaterende dat:

- Vele duizenden Utrechters kampen met ernstige schulden;
- Een actieve aanpak bij beginnende schulden kan veel problemen voorkomen;
- In Kanaleneiland Zuid en Overvecht Spoorzoom in samenwerking met de woningcorporaties pilots hebben plaatsgevonden met de aanpak vroegsignalering bij schulden: huisbezoek bij beginnende huurachterstanden;
- Deze pilots bemoedigende resultaten hebben;
- Ook in andere gemeenten goede ervaringen zijn opgedaan met deze aanpak;
- Het college deze aanpak vanaf 2018; stevig wil verankeren in de hele stad' (raadsbrief 15 juni 2017).

Overwegende dat:

- Een uitbreiding van deze aanpak (naar de hele stad en naar andere dienstverleners, zoals energiemaatschappijen en zorgverzekeraars) hard nodig en wenselijk is;
- Deze 'stevige verankering' de nodige inzet zal vergen van buurtteams, gemeente en andere partijen;
- Voor deze uitbreiding volgens wethouder Everhardt in de commissiebespreking op deze geen extra capaciteit en geld is benodigd;
- Uit de brief van 15 juni 2017 niet duidelijk wordt hoe de uitbreiding vorm krijgt, in welk tempo, met welke partijen en wat de hiertoe benodigde capaciteit en het benodigde budget is;

Draagt het college op:

- De gemeenteraad voor de gemeenteraadsverkiezing van 21 maart 2018 inzicht te verschaffen in de wijze waarop de beoogde `stevige verankering in de hele stad' vorm krijgt en daarbij in ieder geval aandacht te besteden aan:
  - Benodigde middelen en capaciteit;
  - Uitbreiding naar andere dienstverleners;
  - Wijze van uitvoering;
  - Tijdpad.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Wij zijn trots op de medewerkers van onze buurtteams. Zij doen belangrijk werk en worden gelukkig steeds meer gevonden, maar zij moeten wel in staat worden gesteld hun werk goed te doen en Utrechters snel en adequaat te helpen. Het takenpakket is steeds verder uitgebreid. Daarom investeren wij in onze tegenbegroting structureel in de buurtteams.

Bestaanszekerheid is het zeker kunnen zijn van goede en toegankelijke zorg indien nodig. Met name bij de zorg voor de jeugd staat ook deze zekerheid steeds meer onder druk. Neem het voorbeeld waarover collega Bouchra Dibi onlangs aan de bel trok: een jongen van zeventien met gedragsproblemen kreeg geen hulp van een zorginstelling met als letterlijke uitleg: "het potje met geld is op". Dit geval werd snel recht gezet, maar het feit dat het gebeurt, is bedenkelijk genoeg.

Het college rapporteert in de tweede bestuursrapportage een nieuw tekort op de jeugdzorg van € 1,5 miljoen na de € 4,6 miljoen uit de Voorjaarsnota. Niets wijst erop dat het volgend jaar anders zal zijn. Het college lijkt geen duurzame strategie te hebben om deze tekorten op te vangen. Het decentralisatiefonds, juist voor dit soort knelpunten bedoeld, is helaas om zeep geholpen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 184

Duurzame financiering Aanvullende Zorg Jeugd

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2018, ter bespreking van de Programmabegroting 2018'.

Constaterende dat:

- Op de Aanvullende Zorg voor Jeugd een tekort van minstens 1,5 miljoen euro wordt verwacht in 2017;
- Dit tekort aanvullend is op het tekort van 4,6 miljoen euro dat bij de Voorjaarsnota 2017 gemeld en gedekt is;
- De begrote lasten voor Aanvullende Zorg Jeugd voor 2018 ten opzichte van 2017 afnemen met 4,714 miljoen euro;
- In de begroting voor 2018 onvoldoende rekening is gehouden met tekorten zoals in 2017.

Overwegende dat:

- Er geen redenen zijn om aan te nemen dat er zich in 2018 geen tekort voordoet met een omvang zoals het tekort in 2017;
- Dit verwachte tekort niet mag leiden tot niet-geleverde zorg;
- Alle kinderen in Utrecht de zorg moeten krijgen die ze nodig hebben;
- Er, volgens de wethouder (aangegeven in de commissievergadering van 25 oktober 2017), 8,5 miljoen euro bijkomt conform de meicirculaire, maar dit geen garantie is voor duurzame financiering van Aanvullende Zorg Jeugd;
- Het niet wenselijk is om bij het zich voordoen van een tekort al dan niet afhankelijk te zijn van incidentele financiering ('bijplussen')

Draagt het college op:

- Met een voorstel te komen voor duurzame financiering van Aanvullende Zorg Jeugd
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Dibi.

Ik noemde het in het debat over de Voorjaarsnota als misschien wel de belangrijkste opgave voor de komende jaren: hoe kunnen wij zorgen voor een samenleving waar wij ook echt samen leven, hoe verschillend wij ook zijn? En wat kan de overheid doen om dat streven te bevorderen? Hoe kan het grote onrecht van discriminatie ook in onze stad zo hardnekkig blijven doorwoekeren?

Wij zullen actief moeten investeren in samenleven. Een van de instrumenten daarbij is een goede inburgering van vluchtelingen in onze stad. De gemeente moet wat de PvdA-fractie betreft maximaal de regie nemen. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 185

Pak de regie op de inburgering

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2018, ter bespreking van de Programmabegroting 2018.

Constateerend dat:

- Het landelijk rapport van de Algemene Rekenkamer veel knelpunten schetst m.b.t. de inburgering van statushouders;
- Het huidige kabinet de regie meer bij gemeenten wil leggen;
- Er nu door verschillende gemeenten (o.a. Leiden, Den Haag) maatregelen zijn genomen om de regie te nemen op de inburgering;
- De resultaten van de inburgering beter en effectiever zijn als dit lokaal aangestuurd wordt;
- Van de huidige groep statushouders 40% laagopgeleid/analfabeet is;
- Er bij deze groep statushouders knelpunten zijn in de begeleiding richting werk;
- Van de groep statushouders die sinds 2016 is ingestroomd slechts 6% uitgestroomd is naar betaald werk;
- De gemeente op dit moment geen gegevens bijhoudt op individueel niveau van de statushouders in hun inburgeringstraject

Overwegende dat:

- Gemeenten op sommige punten de regie mogen pakken op de inburgering;
- Het voordeel hiervan is dat gemeenten sterker en sneller kunnen inzetten op arbeidsparticipatie;
- Er op dit moment geen zicht is bij werk en inkomen op de trajecten inburgering van de statushouders;
- In de praktijk nog veel knelpunten zijn waardoor statushouders en werkgevers het moeilijk vinden om tot goede afspraken te komen in de werksfeer;
- Analfabete statushouders het examen vaak niet halen maar juist veel baat hebben bij conversatielessen om zo goed in de maatschappij in te burgeren;

Draagt het college op:

- Om meer regie over de voortgang van de inburgeringstrajecten te nemen, waarbij tijdig in beeld moet komen of statushouders in aanmerking komen voor ontheffing of verlenging van het traject;
- De werkmatchers van werk en inkomen proactief in gesprek te laten gaan met de statushouders om zo gegevens te verzamelen over de trajecten inburgering en de kwaliteit van de taallessen;

- Om bij de begeleiding van statushouders naar werk, in samenwerking met werkgevers extra aandacht te hebben voor interculturele communicatie en praktische zaken;
  - Om extra aandacht te hebben voor de groep analfabete statushouders, bijvoorbeeld door de mogelijkheid te onderzoeken van conversatielessen voor deze groep;
  - Om een betere samenwerking tot stand te brengen tussen de afdelingen werk en inkomen en maatschappelijke ondersteuning;
  - De functionaris relatiebeheer taalscholen bij werk en inkomen blijvend in te zetten om op (vrijwillige) basis samen te werken met de taalscholen.
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Scally, de heer Van Ooijen, de heer Van Eijndhoven, mevrouw Metaal, mevrouw Van Gemert, de heer Bos, mevrouw Van Esch, mevrouw Freytag, mevrouw Dibi en mevrouw Ferket.

Een van de grootste ergernissen van burgers is de afvalinzameling. Klachten over volle containers en zwerfafval zijn aan de orde van de dag. Ook mensen die slecht ter been zijn of bijvoorbeeld een beperking hebben, moeten kunnen meedoen aan het nieuwe inzamelen.

Wij dienen derhalve de volgende motie in.

"Motie 186

Doelgroep- en wijkgerichte aanpak Nieuwe Inzamelen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2018, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2018.

Constaterende dat:

- De nota Afval is Grondstof (2015–2018)' is vastgesteld;
- De doelstelling voor laagbouw 150 kg restafval per inwoner per jaar in 2018 en 100 kg restafval per jaar in 2020 is;
- Het Nieuwe Inzamelen bestaat uit:
  - o Waar mogelijk klike's voor de inzameling van papier/karton, plastic, blik en pak en groent-, fruit-, en tuinafval bij laagbouw;
  - o Verzamelcontainers in de directe omgeving van hoogbouw voor papier, karton, plastic, blik en pak;
  - o Extra verzamelcontainers voor glas en textiel waar nodig;
  - o Ondergrondse containers voor restafval in wijk.
- In oktober 2017 is besloten de uitrol van het Nieuwe Inzamelen in de wijken rondom de binnenstad te vertragen.

Overwegende dat:

- Het Coördinatiecomité Afvalinzameling Vogelenbuurt en Tuinwijk en andere bewoners hebben verzocht om maatwerk;
- Ook inwoners met bijvoorbeeld een beperking mee moeten doen met het Nieuwe Inzamelen;
- In de wijken rondom de binnenstad vaak niet de ruimte is voor klike's of citybins;
- Er veel problemen worden ervaren met de ondergrondse containers voor restafval;
- In de Gemeente Groningen goede ervaringen zijn met een doelgroep- en wijkgericht aanpak voor de afvalinzameling en -scheiding.
- Afvalscheiding aan de bron een bijdrage levert aan een beter milieu en hiermee bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelstelling voor 2030.

Draagt het college op:

- Bij de huidige en nieuwe inzamelingsgebieden een inventarisatie te maken van de doelgroepen en een analyse van de gebieden;
- Om op basis van boven genoemde inventarisatie maatwerk te leveren voor het Nieuwe Inzamelen wat aansluit op de behoeften van de bewoners en kenmerken van de gebieden;
- De raad voor de behandeling van de Voorjaarsnota 2018 hierover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Işik en mevrouw Van Esch.

Cultuur is van groot belang voor de samenhang en de binding in de stad. En natuurlijk voor de ontplooiing en ontwikkeling van onze inwoners. De PvdA-fractie wil een bloeiend cultureel leven in de hele stad en voor alle inwoners, juist ook mensen die van nature niet of nauwelijks met cultuur in aanraking komen. Wij hebben al een aantal keren aandacht gevraagd voor meer diversiteit in het

cultuurbeleid. Wij zijn blij dat het college dat oppakt en dat met het pact hieraan wordt gewerkt. Wij zijn benieuwd wanneer wij hiervan de eerste uitkomsten zien. In de begroting valt op dat het college erg bescheiden ambities hanteert voor het percentage Utrechters dat tevreden is over het culturele aanbod op wijkniveau, namelijk meer dan 45%. Het huidige percentage is 44%. Dat is een zeer minimale ambitie. In mijn schooltijd was 4½ een onvoldoende. Daarom dienen wij het volgende amendement in.

"Amendement 57

Een voldoende voor het culturele aanbod in de buurt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2018, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2018.

Constateerend dat:

- In de Programmabegroting 2018 bij het programma Cultuur subdoelstelling 1.1 'Utrecht kent een veelzijdig, artistiek interessant aanbod en boeiend productieklimaat in de gehele stad. De culturele betekenis maakt Utrecht tot een lokale en (inter)nationale aantrekkelijke stad' (pagina 180) is opgenomen;
- Bij subdoelstelling 1.1 de effectindicator E1.1.1b 'Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op buurtniveau' (pagina 180) is opgenomen;
- De realisatie van effectindicator E1.1.1b in 2016 '44%' bedraagt;
- De doelstelling van effectindicator E1.1.1b in 2018 '>45%' is en in 2021 '>50%' is;
- Er wordt geïnvesteerd in cultuur voor iedereen, meer en gevarieerd aanbod in de wijken en verbetering publieksbereik.

Overwegende dat:

- Er ruim voldoende cultureel aanbod buiten de binnenstad en in de wijken dient te zijn, zodat iedereen op een laagdrempelige manier van cultuur kan genieten;
- Op buurtniveau makkelijker aangesloten kan worden op de culturele behoeften van de bewoners;
- Culturele instellingen zich steeds meer inzetten in andere wijken dan de binnenstad;
- PACT Utrecht zich inzet voor inclusie en culturele diversiteit.

Besluit:

- De doelstellingen voor 2018 en 2021 van effectindicator E1.1.1b. subdoelstelling 1.1 van het programma Cultuur in de Programmabegroting 2018 te vervangen door:
  - o > 50% in 2018
  - o > 60% in 2021

Draagt het college op:

- Met een plan van aanpak te komen hoe deze doelstelling kan worden gerealiseerd;
- Dit plan van aanpak voor de behandeling van de voorjaarsnota 2018 voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) vervult een belangrijke rol in het aanbod van amateurkunsteducatie voor jong en oud. Wij hebben inmiddels drie onderzoeksrapporten die uitwijzen dat de huidige subsidie niet voldoende is om de activiteiten van het UCK duurzaam te waarborgen. Toch komt de wethouder ook nu niet verder dan een incidenteel doekje voor het bloeden. De meest recente brief van het college biedt iets meer ruimte dan de vorige, maar het eigen vermogen blijft ook bij die 'oplossing' negatief. Wethouder Kreijkamp zal het UCK meenemen in de sectoranalyse cultuureducatie. Ik vraag hem om de aanvullende onderzoeksvragen over het UCK toe te zenden aan de raad. De PvdA-fractie investeert in de tegenbegroting structureel in de activiteiten van het UCK.

Samen leven betekent soms ook samen terugkijken op ons verleden. Dat kent prachtige momenten, maar heeft helaas ook duistere kanten. Dan heb ik het voorbeeld over de slavernij. Ik dank wethouder Diepeveen voor zijn toezegging om de mogelijkheden van een slavernijmonument in Utrecht te onderzoeken.

Utrecht is een prachtige stad. Laten wij ervoor zorgen dat alle inwoners in alle buurten trots kunnen zijn op hun stad en zeker kunnen zijn van een fatsoenlijk en veilig bestaan in een leefbare en gezonde omgeving. Laten wij ervoor zorgen dat iedereen kan genieten van onze stad. Iedereen heeft ten slotte recht op Utrecht.

De PvdA-fractie heeft de afgelopen vier jaar hiervoor hard geknokt vanuit de oppositiebankjes, voor het eerst in onze geschiedenis. Inderdaad, een unieke ervaring. Onze sociaal-democratische idealen

zijn onze voortdurende drijfveer. Wij blijven dit uiteraard ook de komende maanden vol vuur doen. Op 21 maart 2018 zijn gelukkig de kiezers weer aan zet.

Mevrouw **FERKET** (de D66-fractie): Voorzitter! Utrecht barst van de initiatieven. Neem Kanaleneiland, waar Omar tijdens het voetballen met jongens uit de wijk op het idee kwam om een openluchtbioscoop te starten. Zo werd Fatboy Cinema geboren. Jongeren uit Kanaleneiland en Hoograven doen inmiddels bij Omar de broodnodige werkervaring op. Van een buurtinitiatief naar een sociale onderneming met zelfs activiteiten in het buitenland.

Utrecht kent veel voorbeelden van betrokken bewoners die zich inzetten voor onze stad, zoals Fatboy Cinema. Dat feit zorgt ervoor dat zij anderen helpen bij het vinden van een baan, dat Utrechters elkaar ontmoeten, dat zij kansen krijgen en dat iedereen in Utrecht kan 'meedoen'.

De D66-fractie staat voor kansengelijkheid. Juist nu, want onze stad groeit en bloeit als nooit tevoren.

De belangrijkste voorwaarde voor een leven waarin je kansen krijgt – en niet bij je geboorte al met drie nul achterstaat – is onderwijs. Daarom zetten wij ons landelijk en lokaal in voor het beste onderwijs voor iedereen, ongeacht waar je wieg heeft gestaan of hoe oud je bent.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Met deze laatste opmerking van mevrouw Ferket zijn wij het snel eens. Echter, de voorganger van mevrouw Ferket sprak altijd over radicale kansengelijkheid. Ik vraag mij af waarom het woord "radicaal" is vervallen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Als de heer Gilissen goed oplet, hoort hij dat het woord "radicaal" ook in deze speech wordt gebruikt.

De Utrechtse scholen werken volop aan kansengelijkheid. Een ontwikkeling die de gemeente kan stimuleren, is het vormen van soepele overgangen tussen onderwijssoorten, zoals initiatieven voor 10-14-jarigen over de schoolsoorten heen, brede brugklassen en de aansluiting met vervolgopleidingen. Utrecht wil koploper zijn op het gebied van kansengelijkheid in het onderwijs. Hoe zorgt het college ervoor dat wij deze koploperpositie samen met de scholen en de onderwijspartijen in de stad pakken?

De D66-fractie vindt het cruciaal dat het onderwijs meegroeit met ontwikkelingen in de samenleving. Docenten en bedrijven op het gebied van leermiddelen willen in Utrecht graag een onderwijsinnovatiefestival organiseren. Wij zijn blij met de toezegging van het college om dit festival mogelijk te maken.

Kansengelijkheid is helaas nog geen realiteit voor iedereen. Laaggeletterdheid, schulden en armoede zijn nog steeds taboes die ervoor zorgen dat mensen in een isolement kunnen raken en niet kunnen meedoen. De D66-fractie is heel benieuwd naar de uitkomsten van de proef met het door de gemeente overnemen van problematische schulden. Bij succes willen wij deze proef voortzetten en zo mogelijk uitbreiden. Zo bieden wij Utrechters weer perspectief op een kansrijke toekomst.

Kansengelijkheid betekent dat je in de stad zichtbaar jezelf kunt zijn: voor discriminatie is geen plaats. Dit gaat ook over veilig jezelf kunnen zijn. Voor de D66-fractie gaat preventie vóór handhaving. Wij zijn blij met de toezegging van de burgemeester dat in het nieuwe Integraal Veiligheidsprogramma helder zal worden gemaakt welke preventieve maatregelen zullen worden ingezet.

Stap voor stap maken wij de stad toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking. De D66-fractie ziet bijvoorbeeld nog mogelijkheden voor meer gebruik van braille. Wij zijn benieuwd naar de voorstellen die het college aan het einde van het jaar doet om op meer plaatsen in de stad braille in te zetten voor bezoekers met een visuele beperking.

Kansengelijkheid gaat ook over werk. Het gaat goed met de Utrechtse werkgelegenheid. Utrecht heeft er de afgelopen jaren meer dan 10.000 banen bij gekregen. De werkloosheid is gedaald. Wij halen bedrijven binnen als Picnic en Vodafone/Ziggo. Daarbij daalt nu ook het aantal Utrechters dat gebruikmaakt van de bijstand.

De D66-fractie kijkt altijd vooruit, ook naar de werkgelegenheid van de toekomst. Er moet voldoende werk zijn in Utrecht, ongeacht of men liever met de handen dan met het hoofd bezig is.

De arbeidsmarkt is volop in beweging. Winkelketens hebben het moeilijk en administratieve beroepen verdwijnen door de automatisering. Wanneer oudere automonteurs niets bijleren, raken zij achterop omdat auto's steeds meer op rijdende computers lijken.

De vaardigheden, competenties en kwaliteiten van Utrechters matchen nog niet goed met de vraag van de arbeidsmarkt van morgen. Met name Utrechters met een beroepsopleiding kunnen de gevolgen van deze mismatch ervaren. Terwijl juist zij de sleutel in handen hebben, want de stad zit te springen om goede loodgieters, docenten, IT'ers en wijkverpleegkundigen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 187

'Match de werkgelegenheid van de toekomst'

De gemeenteraad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017, bij gelegenheid van het slotdebat over de Programmabegroting 2018,

Constateernde dat:

- De economie continue in verandering is en de banen van vandaag niet meer de banen van morgen zijn;
- Als gevolg van technologische ontwikkelingen bedrijven en sectoren innoveren waardoor steeds meer banen onder druk te staan, terwijl het in sommige sectoren zoals zorg of installatietechniek moeilijk is om de juiste mensen te vinden;
- De vaardigheden, competenties en kwaliteiten van Utrechters niet geheel matchen met de vraag van de arbeidsmarkt;
- Al bij de Voorjaarsnota bleek uit CPB scenario's dat door de snelle groei van het aantal inwoners in Utrecht de werkgelegenheid in de toekomst achterblijft;
- Het college al toegezegd heeft naar aanleiding van motie 2017/33 uit te werken hoe de flexibele arbeidsmarkt zich ontwikkelt.

Overwegende dat:

- Utrechters passend werk verdienen, ook in de toekomst;
- Vooral Utrechters met een beroepsopleiding de gevolgen kunnen ervaren van deze mismatch.
- De gemeente met de Arbeidsmarktmonitor en de raadsbrief Arbeidsmarktmonitor 2017 gestuurd op 3 oktober jl. aantoont dat 15% van de werknemers in Utrecht te maken heeft met de snel veranderende arbeidsmarkt maar nog weinig inzage biedt in mogelijke oplossingsrichtingen;
- Door samen te werken de gemeente, onderwijs, bedrijven en andere partners kunnen investeren in innovatie, de kansen op werk kunnen vergroten en kunnen zorgen voor betere matches tussen beschikbare banen en werkzoekenden in Utrecht;
- Andere gemeenten experimenteren met de omscholing van werkzoekenden en hierin veel investeren zoals het initiatief House of Skills in Amsterdam of het initiatief Leren en Werken in Eindhoven.

Verzoekt het college om:

- In kaart te brengen voor de Voorjaarsnota hoe de mismatch op de arbeidsmarkt eruit ziet en hoe de werkgelegenheid zich de komende tien jaar ontwikkelt, en welke vaardigheden, competenties en kwaliteiten dit vraagt van Utrechters;
- Voorstellen te doen voor betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, omscholingsmogelijkheden van werkzoekenden, en in beeld te brengen welke rol de gemeente en andere partijen hierin kunnen spelen inclusief mogelijke investeringen.
- In kaart te brengen voor de Voorjaarsnota hoe de mismatch op de arbeidsmarkt eruit ziet en hoe de werkgelegenheid zich de komende tien jaar ontwikkelt, en welke vaardigheden, competenties en kwaliteiten dit vraagt van Utrechters;
- Voorstellen te doen voor betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, omscholingsmogelijkheden van werkzoekenden, en in beeld te brengen welke rol de gemeente en andere partijen hierin kunnen spelen inclusief mogelijke investeringen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Waveren, de heer Van Ooijen, de heer Van Eijndhoven, mevrouw Bouazani, mevrouw Ferket en mevrouw Freytag.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook de GroenLinks-fractie vindt dit in beginsel een mooie motie. Het zou mooi zijn als hetgeen de motie beoogt, kan. Echter, tien jaar vooruitkijken is best ingewikkeld, zeker als de arbeidsmarkt snel verandert. Ik heb een beetje in het beroepsonderwijs rondgelopen. Ook daar is het lastig om snel op veranderingen in te spelen. Ik denk dat wij dit allemaal willen, maar wat doen wij om ervoor te zorgen dat het lukt?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik mis de handtekening van de GroenLinks-fractie onder de motie een beetje. Een aantal sectoren zit te springen. Die kunnen met het oog op de nabije toekomst goed worden bekeken, bijvoorbeeld docenten, wijkverpleegkundigen en IT'ers. Door automatisering en de ontwikkelingen in de IT gaan de veranderingen supersnel. Wij kunnen wel degelijk vooruitkijken. Ik weet

niet of dat tien jaar moet zijn. Een plan van aanpak voor meer banen is broodnodig. Veel mensen zitten thuis terwijl het aantal vacatures groot is. Die mismatch moeten wij oplossen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Onze handtekening staat onder de motie, maar aansluitend op de opmerking van mevrouw De Boer – ik hoop dat mevrouw Ferket het met ons eens is – is de uitvoering van de oplossing van de mismatch primair een uitdaging voor onderwijsinstellingen en werkgevers. De gemeente kan alleen signaleren en aanjagen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Zeker, maar wij kunnen wel degelijk het voortouw nemen door in kaart te brengen hoe de mismatch eruitziet. Wij kunnen de partijen aanjagen waarmee wij moeten samenwerken. Andere gemeenten nemen soms het voortouw om met omscholing wat harder aan de slag te gaan dat wij. Wellicht kunnen wij daaruit lessen trekken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb de motie nog niet eerder gezien. Dat vind ik jammer. Ik heb van de week het genoeg gehad om mij te kunnen inlezen in het bestuurlijke overleg over de meerjarenplanning van vervoer en economie. Daarin staat dat veel werkgelegenheid voor lager opgeleiden uit de stad verdwijnt en dat er een tekort aan hoger opgeleiden is. Als ik het voorlezen van de motie goed heb beluisterd, maakt de D66-fractie een beweging de andere kant op. Ik zou het toejuichen als wij meer werkgelegenheid krijgen voor lager opgeleiden. Is dat niet in tegenspraak met wat de D66-fractie wil?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij verschillen de fracties van SP en D66 niet veel van mening. Er zijn op alle niveaus banen nodig. Wij zien dat een aantal mensen met een beroepsopleiding mbo 2, 3 en 4 het heel moeilijk heeft. Daar is behoorlijk veel werk aan de winkel. Ook in het hogere segment zijn banen nodig. Er kan in de toekomst zeker sprake zijn van verdringing. Dat moeten wij te allen tijde zien te voorkomen.

Ik bied de SP-fractie mijn excuses aan als ze de motie niet heeft gekregen. De motie lag ter inzage op de motiemarkt. Misschien kan de heer Schipper met de motie meedoen.

Onze stad groeit en bloeit als nooit tevoren. Het gaat goed met Utrecht. Het maakt het niet uit of je alleenstaand bent of een gezin hebt, er moet in Utrecht voor ieder huishouden een plek zijn.

Duurzame groei is voor de D66-fractie bij de groei van de stad het uitgangspunt. Dat betekent een goede bereikbaarheid en voldoende voorzieningen zoals kinderopvang, scholen, cultuur, sport en voorzieningen specifiek voor jongeren in alle wijken van de stad. Samen met de stad geven wij invulling aan groei en aan deze voorzieningen. Bijvoorbeeld afgelopen weekend in Lunetten, waar bewoners actief doorpakten met de pilot Buurtbudgetten. Wij hebben de bewoners van Lunetten goed gehoord. De D66-fractie ziet dit als een goed voorbeeld voor de rest van de stad. Wij verzoeken het college om op basis van de inbreng in kaart te brengen wat nodig is om direct toepasbare ideeën uit te voeren. Wij houden hierover een motie achter de hand.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het leuke van de buurtbudgetten is dat daarmee burgers worden gevraagd een keuze te maken. Er zijn veel goede ideeën naar voren gekomen die geld kosten. Laten wij daarover eerlijk zijn. Het zou passen als de hoeveelheid voorstellen die is gedaan geld oplevert dat wordt gebruikt voor de dekking van extra dingen. Hoe denkt mevrouw Ferket daarover?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wellicht is dat een goed idee. Volgens mij is het mooie van de pilot is dat op basis van de huidige beleidsprogramma's samen met de burgers kan worden bekeken of er goede ideeën zijn. Wat gaaf is aan Lunetten, is dat de burgers zelf het initiatief hebben genomen om de pilot Buurtbudgetten voort te zetten. Volgens mij moeten wij dergelijke initiatieven koesteren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik koester veel. Mevrouw Ferket is het met mij eens dat vooral de financiering van de initiatieven moet worden bekeken. Daarbij moet worden bekeken welke initiatieven niet goed werken. Die moeten wij afbouwen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij kunnen wij elkaar daarbij prima vinden.

De heer **VAN OOUJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Lunetten is niet de enige wijk in Utrecht. Is het een goed idee als wij bekijken wat er in maart a.s. en daarna gebeurt en dat wij in de coalitiebesprekingen de verschillende wijken langsgaan om te bekijken wat er nodig is? Wil de D66-fractie dat idee omarmen?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wat leuk. Veel kopjes koffie in de wijken. Volgens mij hebben wij dat vorige keer ook gedaan. Er is een proef gedaan waarbij wij in de wijkbureaus gesprekken hebben gevoerd.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Helemaal goed. Kopjes koffie in wijkbureaus is niet echt een burgertop. Ik denk er meer aan om alle wijken langs te gaan om daar tijdens de coalitiebesprekingen buurtgesprekken te organiseren. Het maakt niet uit of wij wel of niet met de coalitiegesprekken meedoen. Is dat de ambitie van mevrouw Ferket? Dat lijkt mij mooi.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij is dit een mooie voortzetting van de stadsgesprekken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil het liever buurtgesprekken noemen. Misschien kan ook mevrouw Ferket zich daarin vinden.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ja hoor.

Het radicale verduurzamen begint nu. Dankzij het door de D66-fractie geïnitieerde en raadsbreed aangenomen amendement zullen wij het aanbod van energieneutrale woningen stimuleren. Wij koersen op een groene en klimaatneutrale stad in 2030. Juist door de groei van de stad zijn er kansen om die ambitie in te vullen. Echter, klimaatneutraal is niet hetzelfde als klimaatbestendig. Meer vergroening in de stad en meer actie is nodig om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Is het college bereid om een beleidsplan te maken voor een klimaatbestendige stad samen met burgers en bedrijven? Wij houden hierover een motie achter de hand.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Dat plan is er toch al? Dat heet gewoon Plan gemeentelijke watertaken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Dat plan gaat niet ver genoeg. Zie het Programma Utrechtse Energie. Wij zien over alle beleidsprogramma's heen. Volgens mij moeten wij verder gaan. Wij moeten deze uitdaging veel breder bekijken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mevrouw Ferket gebruikt het woord "radicaal". Zij verwees naar een raadsbreed gesteund voorstel. Dat kan men echter moeilijk radicaal noemen. Wat is daar radicaal aan?

Wat de heer Eggermont zegt, is gewoon waar. Het college werkt al vier jaar keihard aan het klimaatneutraal maken van Utrecht. Wat mist mevrouw Ferket aan radicale maatregelen om dat nu meer en anders te doen? Meer, sneller, beter, tot uw dienst. Wat is er nodig behalve meer papier?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het gaat ons zeker niet om het schrijven van plannen, maar om de uitdagingen op het gebied van klimaatneutraliteit en klimaatbestendigheid aan te gaan. Wij zijn in het Stationsgebied bezig met Wonderwoods. Dat is een prachtig gebouw dat is ingepakt door groen. Dat is een voorbeeld. Ik denk dat wij dit soort voorbeelden moeten koesteren. Gezien het beleid en hoe wij er voorstaan, zullen wij het niet redden.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Begrijpen wij mevrouw Ferket goed dat zij dadelijk niet zal vragen om het schrijven van een nieuw plan?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ja, wij vragen wel om een plan vergelijkbaar met het plan Utrechtse energie, maar dat hoeft van ons geen dertig, veertig of vijftig pagina's te bevatten. Er hoeft ook geen nietje doorheen. Het moet bestaan uit goede voorstellen ten behoeve van het halen van onze ambities. Volgens mij kunnen de fracties van SP en VVD het niet met ons oneens zijn dat wij koersen op 2030.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat is beleid. Ik wil dolgraag de politieke voorman van mevrouw Ferket voordoen hoe door de stapels papier die er zijn en die ook door dit college zijn gemaakt over de ambities van de stad om klimaatneutraal te worden een nietje wordt gedaan. Mevrouw Ferket zegt geen plan te willen zien, maar even later zegt zij een plan te willen dat geen dertig pagina's hoeft te zijn. Wat wil mevrouw Ferket?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij willen goede voorstellen zien om op het gebied van klimaatbestendigheid de stad te versterken.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wat wil mevrouw Ferket dan concreet anders zien?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij willen dat de plannen die er nu zijn, worden bekeken. De heer Eggermont noemde het Plan gemeentelijke watertaken. Dat gaat echt niet ver genoeg. Denk aan het stimuleren van gevelgroen en aan het toevoegen van groen in de openbare ruimte. De heer Eggermont kan zeggen dat dit al overal staat, maar dat gaat ons niet ver genoeg.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik neem de bal op waar de heer Eggermont die heeft laten liggen: Wat dan? Hoe dan? Mevrouw Ferket zegt dat de plannen niet ver genoeg gaan, maar wij hebben de afgelopen periode veel voorstellen besproken. Er zijn moties en amendementen ingediend, ook door de D66-fractie. Nu horen wij, vier maanden voor de verkiezingen, dat de plannen niet ver genoeg gaan. Noem dan eens drie voorbeelden die de D66-fractie nu wil zien?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het gaat ons om het aanpakken van hittestress, meer vergroening en meer gevelgroen. De heer Gilissen kan blijven zeggen dat dit er al staat, maar ik blijf herhalen dat het niet ver genoeg gaat.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mevrouw Paardekooper heeft op het gebied van klimaatadaptatie moties ingediend die zijn gesteund door de D66-fractie. Wat mevrouw Ferket zegt, is voor de Bühne. Als mevrouw Ferket dat eerlijk toegeeft, kunnen wij daarna bekijken of wij de motie steunen of niet.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Nee, volgens mij moeten wij deze ambitie allemaal blijven uitspreken. Er is echt meer nodig. De heer Gilissen kan dit wel zeggen, maar volgens mij staan wij hier om uit te spreken dat wij de ambitie voor 2030 willen halen. Wij halen dat niet als wij doen wat de heer Gilissen zegt: het houden bij het beleid dat er nu is. Dat beleid is echter niet goed genoeg.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik vind het mooi om dat te horen, want dat betekent dat de concrete voorstellen die vandaag worden gedaan en gaan over meer groen en een betere klimaatadaptatie, door de D66-fractie worden gesteund. Mevrouw Ferket zegt groen en een betere klimaatadaptatie heel belangrijk te vinden. Het college gaat niet ver genoeg. Volgens mij komen vandaag fantastische plannen uit de gemeenteraad voort. Ik zie straks graag de handen van de D66-fractie omhooggaan. Ik ben vandaag hoopvol gestemd.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Met de motie die wij achter de hand hebben, kunnen de PvdD-fractie en wij prima samen optrekken. Wij bekijken de voorstellen die de PvdD-fractie indient.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb de motie die mevrouw Ferket achter de hand heeft al kunnen bekijken, maar daarin staat niet concreet wat de D66-fractie anders wil doen. Ik sluit mij daarover aan bij de heer Gilissen. Hij heeft gevraagd wat mevrouw Ferket wil doen. Mevrouw Ferket zegt dat het beleid anders moet worden, maar daaraan wordt noch in de motie die zij achter de hand heeft noch in het verhaal dat zij tot nog toe heeft verteld ook maar één woord gewijd.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij staat de D66-fractie in die ambitie niet alleen. De ambitie betreft de aanpak van de hittestress en het meer vergroenen van de openbare ruimte. Daar blijven wij bij.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wil mevrouw Ferket zich misschien laten overtuigen van het feit dat er misschien wel genoeg ideeën en concrete maatregelen zijn genoemd en dat zij zich op basis daarvan in de tweede termijn opnieuw kan bezinnen op deze symbolwind van de D66-fractie?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij kan het college er heel goed mee uit de voeten. Er worden veel goede dingen gedaan. Wij hebben dat niet ontkend. Volgens mij moeten wij elkaar daarover verbinden en versterken. Volgens mij kunnen wij dat doen. Ik sta nog steeds achter het voorstel.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Achter het voorstel, achter de hand. Ik probeer te horen wat de D66-fractie mist.

Eén van de meest versteende stukken in de stad is het Stationsgebied. Is mevrouw Ferket van mening dat het Daalsepark groen moet blijven?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij hebben over het Daalsepark mooi en lang gediscussieerd. Volgens mij heeft het college een mooi voorstel binnen de financiële kaders gedaan om van het Daalsepark een Daalsetuin te maken. Dat vinden wij een goed plan.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dan moet ik toch concluderen dat als er iets extra's moet gebeuren dat allemaal binnen de financiële kaders moet zijn en in de kaders moet passen. Het is de vraag wat er dan nog extra kan. Ik ben het met de heer Gilissen eens dat wij "radicaal" dan tussen haakjes moeten zetten.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb berekend dat de gemiddelde Utrechter 5,4 kiloton aan CO₂ uitstoot.

Als de D66-fractie echt stappen wil zetten in de richting van een klimaatneutrale stad, moeten eerst de bewoners eruit worden gesneden. Die moeten verhuizen. Ten tweede doen wij wat aan onze groeiambitie. Hoe ziet de D66-fractie dat?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij doen wij niet de burgers de deur uit. Ik kom dadelijk terug op een aantal voorstellen die bijdragen aan het verminderen van de CO₂-uitstoot.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als de D66-fractie niets wil doen aan de groei van de stad, dan is elk woord dat mevrouw Ferket zegt in de richting van de klimaatneutrale stad humbug, niks, nada en van generlei waarde.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik wil aansluiten op de woorden van mevrouw De Boer. Moet het Daalsepark binnen de bestaande budgetten gebeuren? Het plan, dat geen dertig pagina's tekst hoeft te bevatten, moet worden opgesteld. Hoeveel mag dat kosten? Wat moeten wij ervoor laten als het binnen de bestaande budgetten moet?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Vergelijk het met het programma Utrechtse energie. Zo'n voorstel willen wij van het college zien.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Als er één programma is waarin torenhoge ambities staan die wij niet realiseren, dan is dat het programma Utrechtse energie. Ik wilde mij niet in de discussie mengen, maar als het dat wordt, laten wij het dan alsjeblieft niet doen en daarvan wijze lessen leren.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik heb het gehoord. Ik wacht de bijdrage van de heer Van Waveren af om te horen wat hij doet om de ambities te halen. Ik zal er zelf dadelijk nog een aantal noemen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik wil de heer Bos bijvallen over de vraag hoe de D66-fractie de stad klimaatneutraal wil maken. Volgens mij gaf mevrouw Ferket daar geen antwoord op. Ik vind dat een fascinerende vraag. Dat staat haaks op de wijze waarop mevrouw Ferket haar torenhoge klimaatambities wil binnenhalen, maar toch de stad wil laten groeien. Ik wil graag horen hoe zij dat ziet.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De D66-fractie wil de groei in goede banen leiden. Wij kunnen niet zomaar een hek om Utrecht zetten. De groei moet ervoor zorgen dat wij alle Utrechters een plek kunnen geven, dat er werkgelegenheid is, dat er groen is en dat wij binnenstedelijk bouwen. Zo kunnen wij nog wel even doorgaan. Wij moeten de groei in goede banen leiden. Wij kunnen de groei niet wegdenken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik maak hier toch wel een beetje bezwaar tegen. Mevrouw Ferket geeft een retoriek ten beste waaraan een kamerlid met een blond kapsel een puntje kan zuigen. Mevrouw Ferket beweert namelijk dat omdat wij niet meegaan met de hoogdravende ambities van D66 die

niet concreet worden, wij geen voorstander van het klimaatbestendig en klimaatneutraal maken van deze stad zijn. Dat zijn wij echter allemaal! De D66-fractie maakt niets duidelijk, behalve haar vragen om meer dode bomen en om plannen. Ze wordt niet concreet. Mevrouw Ferket, wordt even concreet.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De voorstellen voor dode bomen komen deze keer van de VVD-fractie. Die komen wij dadelijk nog tegen. Ik zal dadelijk een aantal andere voorstellen doen. Die gaan over het gebied dat de heer Gilissen aanroert.

Bereikbaarheid. Het nieuwe regeerakkoord biedt kansen voor Utrecht. Eindelijk ziet het kabinet de noodzaak voor de lang gekoesterde wens van de D66-fractie voor beter openbaar vervoer naar het Utrecht Science Park en voor de Noordelijke Randweg Utrecht, net als de provincie eerder deze week. De bal ligt op de stip. Het is essentieel dat de stad samen met de provincie optrekt om de bereikbaarheid van Utrecht te verbeteren. De VVD-fractie zal mede namens ons daartoe een voorstel doen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb verscheidene keren goed gezocht, maar in het regeerakkoord zag ik geen bedrag staan voor de Noordelijke Randweg Utrecht. Mevrouw Ferket kan er heel trots op zijn dat de Noordelijke Randweg Utrecht wordt genoemd – ook de A27 wordt helaas in het regeerakkoord genoemd – maar zij erkent toch het feit dat voor de Noordelijke Randweg Utrecht nog geen geld is geregeld?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wat opvalt, is dat Utrecht in het regeerakkoord verscheidene keren wordt genoemd en dat het totale budget voor infrastructuur wordt verhoogd. Ik denk dat er een flinke bal op de stip ligt die wij in het doel moeten schieten.

Op het gebied van de auto valt ten behoeve van een duurzame stad veel te winnen. De elektrische auto heeft de toekomst. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 188

Laad maar!

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de PGB 2018; Constaterende dat:

- Utrecht reeds een koploperspositie heeft in de verduurzaming van mobiliteit;
- Elektrisch rijden in Utrecht in opkomst is;

Overwegende dat:

- Utrecht de ambitie heeft om een klimaatneutrale stad te worden, met gezonde lucht voor iedereen, en dat elektrisch rijden daarom de norm moet worden;
- Vanuit rijksweg per 2030 alleen nog emissieloze auto's verkocht mogen worden, en elektrisch rijden steeds meer wordt gestimuleerd;
- Dat de uitrol van elektrisch rijden in Utrecht versneld dient te worden;
- Het veranderen van mobiliteitsgedrag en het bevorderen van een moderne modal split (elektrisch rijden als de norm) het gemakkelijkst te bereiken zijn in nieuwe buurten;
- De aanschaf of het gebruik van een elektrische (deel-)auto bevordert wordt wanneer een uitstekende laadinfrastructuur aanwezig is;
- Het voordeliger is om meteen bij de ontwikkeling van een gebied al de nodige laadinfrastructuur aan te leggen, dan naderhand;
- Het daarom nodig is dat bij nieuwe bouwontwikkelingen de laadinfrastructuur wordt aangelegd voor een stad waarin elektrisch rijden de norm is;

Draagt het college op:

- Laadinfrastructuur te (laten) realiseren, met als uitgangspunt dat bij alto nieuwe autoparkeerplekken gemakkelijk een laadpunt aangesloten kan worden;
- Hierover afspraken vast te leggen bij de bouwplannen waar autoparkeerplekken bij gerealiseerd worden.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Koning, mevrouw Uringa, de heer Weistra en mevrouw Freytag.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Wat een mooie ambitie! Ook wij zijn voorstanders van het stimuleren van schoon vervoer, maar wie betaalt de rekening? Zijn de kosten voor rekening van de

overheid omdat het om infrastructuur gaat of zijn die voor projectontwikkelaars die de kosten doorbelasten ten koste van de burgers?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het voordeel van dit vooraf doen, vergelijkbaar met het aanleggen van glasvezels, is dat het uiteindelijk goedkoper wordt. De infrastructuur wordt direct aangelegd. Natuurlijk moet de gemeente voorwaarden stellen en met de projectontwikkelaars in gesprek gaan, dus eerst zal de rekening daar terechtkomen. Mogelijk wordt voor de mensen die er wonen de plek iets duurder. Echter, uiteindelijk zijn de kosten lager. De gemeente zorgt ervoor dat de infrastructuur wordt aangelegd en dat in de toekomst netbeheerders daarop aansluiten.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Het antwoord is duidelijk. Projectontwikkelaars en burgers betalen de kosten. Zegt de gemeente dat die, omdat het belangrijke infrastructuur is, voor haar rekening zijn zoals ze dat ook met de huidige laadpalen heeft gedaan?

Mevrouw **FERKET** (D66): Dat hoeft niet direct. Wij stellen steeds meer eisen. Wij zien dat het elektrische rijden de toekomst is. Dat is vergelijkbaar met glasvezel. Wij zullen in nieuwe wijken de infrastructuur meteen aanleggen. Dat hoeft niet per se door de gemeente te worden gedaan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat betekent dat de rekeningen bij de wijkbewoners komen te liggen. De gemeente geeft bij dit voorstel geen financiële bijdrage.

Mevrouw **FERKET** (D66): Niet direct.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ook niet indirect? Begrijp ik dat goed?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorlopig voorzien wij dat niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Zal dit voorstel de gemeente, voorzienbaar of onvoorzienbaar, direct of indirect, op enig moment geld kosten?

Mevrouw **FERKET** (D66): Nee.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is een beetje raar van de heer Gilissen om aan mevrouw Ferket te vragen of het elektrisch rijden onvoorzienbaar geld zal kosten. Ik weet niet of de heer Gilissen in de toekomst kan kijken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik hou wel van scherpste in dit soort debatten. Mevrouw De Boer draagt daartoe zeker bij.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Utrecht is koploper autodelen. Dat blijft een mooie ontwikkeling. De groei van de stad betekent dat niet iedereen een auto voor de deur heeft staan. Autodelen is beter voor het milieu en is voor Utrechters stukken goedkoper. Het is fijn dat het college nog dit najaar een vervolg geeft aan het Actieplan Autodelen. De D66-fractie ziet kansen om meer autodeelinitiatieven naar Utrecht te trekken. Ze is blij dat het college dit onderzoekt. Wij kunnen echter meer doen. Wat de D66-fractie betreft, geeft de gemeente het goede voorbeeld. Daarom verzoeken wij het college om bij het geactualiseerde Actieplan Autodelen te betrekken in hoeverre het gemeentelijke autogebruik en autobezit kan worden verkleind door gebruik te maken van autodeelmogelijkheden en om daarbij te betrekken in hoeverre voor het gemeentelijk wagenpark kan worden ingezet op emissievrije auto's. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 189

'Geef het goede voorbeeld met autodelen'

De gemeenteraad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017, bij gelegenheid van het slotdebat over de Programmabegroting 2018, Constatende dat:

- Utrecht koploper is op het gebied van autodelen;
- Met 2.536 deelauto's, oftewel 614 per 100.000 inwoners, kent Utrecht de meeste deelauto's van alle steden in Nederland;

- De gemeente Utrecht autodelen stimuleert en samen optrekt met verschillende initiatieven in de stad en in heel Nederland;
- Verschillende afdelingen van de gemeente Utrecht ook auto's bezitten;
- De gemeente Amsterdam al in 2016 koos voor zakelijk autodelen met WeGo waardoor minder auto's nodig waren.

Overwegende dat:

- Er mogelijk efficiënter met het eigen wagenpark omgegaan kan worden door nog meer vanuit één gezamenlijk wagenpark naar het autobezit- en gebruik te kijken;
- Er bovendien kansen liggen om als gemeente het goede voorbeeld te geven door in te zetten op emissievrij autoverkeer;
- Aansluiten bij autodeelinitiatieven kan leiden tot minder autobezit van de gemeente;
- Ambtenaren mogelijk interesse hebben in autodelen en dit ertoe kan leiden dat zij zelf hun auto wegdoen of geen nieuwe auto aanschaffen;
- Ook inwoners van Utrecht mogelijk interesse hebben in het tegen vergoeding gebruiken van de gemeentelijke auto's wanneer deze onbenut zijn;
- Het college nog dit jaar een geactualiseerd Actieplan Autodelen naar de gemeenteraad stuurt.
- Naast autodelen ook reizen te voet, per fiets en OV gestimuleerd moeten blijven worden om de stad bereikbaar te houden.

Verzoekt het college om:

- Bij het geactualiseerde Actieplan Autodelen te betrekken in hoeverre het gemeentelijke autogebruik en –bezit kan worden verkleind door gebruik te maken van autodeelmogelijkheden;
- Daarbij te betrekken hoe, voor wat betreft het gemeentelijk wagenpark, voornamelijk ingezet kan worden op emissievrije vervoersmiddelen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Bakker, de heer Dekkers, mevrouw Freytag, mevrouw Uringa en mevrouw Van Esch.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb van harte mijn naam onder de motie gezet, maar ik ben benieuwd of ook de D66-fractie vindt dat de gemeente niet alleen op dit onderdeel het goede voorbeeld moet geven, maar dat op alle onderdelen van het energiehoofdstuk moet doen. Dan ben ik benieuwd welke voorstellen er nog komen en of mevrouw Ferket die dan altijd steunt. Dat zou een mooie en radicale verandering zijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ook ik probeer te voelen hoe radicaal dit voorstel is. Probeer mevrouw Ferket te zeggen dat het college in een Greenbus moet gaan rijden in plaats van in een dienstauto? Dat zou ik wel willen zien.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij geeft de gemeente altijd het goede voorbeeld. De gemeente doet dat ook nu. Ik heb niet méér voorstellen achter de hand, maar wie weet komen die nog.

De heer Van Waveren wil ik vragen om te verkennen. Amsterdam werkt heel goed samen via zakelijk autodelen. Dat kan zomaar.

Of het nu auto-deelinitiatieven zijn in de stad die wij kunnen stimuleren, of het initiatief van Omar en zijn Fatboy Cinema, Utrecht barst van de initiatieven. De D66-fractie vindt dat initiatieven in Utrecht de ruimte verdienen. Letterlijk en figuurlijk. Want die zorgen ervoor dat Utrechters elkaar ontmoeten en kansen krijgen en dat in Utrecht iedereen kan meedoen.

Kapitaal, Das Spectrum, Kytopia, de Voedselbank, Dress for success, de minima supermarkt, 46 Dresses, de Deelkelder ... Voorzitter, wat hebben deze initiatieven gemeen? Ze zochten recent of nog steeds naar een fysiek dak boven hun hoofd.

Wat hebben de initiatieven De Oosterspoorbaan, het Hof van Cartesius, de Rotsoordbrug en The Yard met elkaar gemeen? Ze zochten in de gemeentelijke organisatie een aanspreekpunt en helderheid over mogelijke steun van de gemeente.

Het mag worden gezegd dat onze fractie van initiatieven veel complimenten krijgt over de ambtenaren, van gebiedsmanagers tot beleidsmedewerkers aan toe. Tegelijkertijd horen wij ook dat op het Stadskantoor vaak de tijd ontbreekt om initiatieven te faciliteren. Er mag nog wel een stapje extra worden gezet om bijvoorbeeld voor huisvesting te zorgen. De grenzen van de eigen afdeling zijn nog te

vaak het uitgangspunt in plaats van de vraag uit de stad. Om in Utrecht meer mogelijk te maken, dienen wij de volgende motie in.

"Motie 190

Initiatief zkt. Ruimte

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter behandeling van de Programmabegroting 2018:

Constateerend dat:

- Het stimuleren en faciliteren van initiatieven, en het oplossen van knelpunten hierin, een prioriteit is van het college;
- Er in de stad en in de gemeentelijke organisatie hard gewerkt wordt om initiatieven de ruimte te geven en samen stad te maken;
- Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2017 het college de motie 'Dak op je initiatief' (M2017/48) heeft overgenomen en hier 13 september jl. een tussentijdse update over heeft gestuurd;

Overwegende dat:

- Steeds meer initiatieven die een waardevolle bijdrage leveren aan Utrecht – en daarmee bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente — geen passende locatie kunnen vinden vanwege het gebrek aan geschikte locaties en de hoogte van de huurprijzen;
- Initiatieven onder te verdelen zijn in verschillende pijlers: creatieve industrie, startende ondernemers, bewonersinitiatieven, maatschappelijke en sociale initiatieven; en de gemeente deze initiatieven nog te veel vanuit hun eigen pijler benadert en een integrale benadering ontbreekt.

Is van mening dat:

- De gemeente meer als een geheel moet sturen op de mogelijkheden en kansen voor initiatiefnemers in hun zoektocht naar huisvesting vanuit een totaaloverzicht, en dit nadrukkelijker moet koppelen aan gemeentelijke doelstellingen;
- Initiatiefnemers een vast aanspreekpunt en bijbehorend eigenaarschap bij de gemeente missen, wat onder andere veroorzaakt wordt door onvoldoende ruimte en flexibiliteit voor medewerkers van de gemeente om dit te kunnen doen;
- De kaders voor het gebruik van gemeentelijk vastgoed als knellend worden ervaren, mede omdat een beeld ontbreekt op welke wijze initiatieven bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen en hoe maatschappelijke waarde hierin een wegende factor kan zijn.

Draagt het college op:

- In kaart te brengen welke aanpassingen in het gemeentelijk (vastgoed- en grond)beleid nodig zijn om maatschappelijke waarde van initiatieven mee te wegen in relatie tot hun huisvesting;
- Voor de Voorjaarsnota 2018 de raad te informeren over de conclusies en consequenties hiervan, en te zorgen dat de raad in gesprek kan gaan over een mogelijk nieuw beleidskader voor de huisvesting van initiatieven;
- Bij de uitvoering van deze motie en motie M2017/48 ('Dak') niet te wachten met het verzilveren van kansen die zich nu voordoen – via bijvoorbeeld pilots, een ontwikkelkaart met locaties en een helder aanspreekpunt voor initiatiefnemers.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Freytag, de heer Weistra en de heer Bakker.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben benieuwd hoeveel dit van de D66-fractie mag kosten.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Dat is een goede vraag. Wat wij zien, is dat veel van dit soort initiatieven een deel van de taak van de overheid overneemt. Ze dragen bij aan de maatschappelijke doelstellingen die wij allemaal hebben. Dat is de uitdaging. Ik zal geen bedrag noemen. 400 gemeenten in Nederland worstelen met de vraag hoe met deze initiatieven moet worden omgegaan en hoe die op het gemeentelijke beleid kunnen worden aangesloten. Dat zal geld kosten, maar misschien niet. Er zijn beleidsdoelstellingen die wij hiermee kunnen realiseren.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Eerlijk gezegd denk ik dat het plan vooral ruimte kost, meer dan geld. Ik ben benieuwd of het plan van de D66-fractie ook ruimte mag kosten.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! In het gemeentelijke vastgoed ligt de uitdaging, maar niet alleen daar, om oplossingen voor deze initiatieven te vinden. Volgens mij doe wij dat op een aantal terreinen al. De inspanningen zijn niet zozeer gericht op het subsidiëren van initiatieven zelf, maar op het onderdak bieden ervan.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Is mevrouw Ferket bereid om op sommige plekken andere ontwikkelingen te vertragen of zelfs uit te stellen om de Voedselbank of Dress for Success te huisvesten? Is mevrouw Ferket daartoe bereid of gaan de ontwikkelingen van woningbouw en andere commerciële belangen voor.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij hoeft dat niet. Ook ik aarzel om de casuïstiek in te duiken. Misschien moeten wij dat toch maar doen. Neem bijvoorbeeld het Hof van Cartesius. Dat liep aan tegen de grondprijs. Wat doe je dan? Wij hebben vastgesteld dat het Hof van Cartesius goed bij de gemeentelijke doelstellingen past. Zo plussen wij uit een ander potje bij en houden vast aan het knellende vastgoedkader. Wij moeten daarvoor gezamenlijk een oplossing vinden.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De Hoed in Leidsche Rijn een goed voorbeeld van de casuïstiek en is voor één jaar geregeld. Daar is een aantal maatschappelijke organisaties gehuisvest. Er is sprake van beknelling. Is mevrouw Ferket misschien bereid om de ontwikkelingen daar te schrappen en om de maatschappelijke initiatieven voorrang te geven?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Dat moeten wij per geval bekijken, samen met initiatiefnemers en private partijen. Deze casuïstiek ken ik sowieso niet goed genoeg. Volgens mij moeten wij dat niet als principe afspreken. Het gaat erom letterlijk en figuurlijk veel meer ruimte te krijgen om dit soort knelpunten op te lossen. Daartoe zijn wij zeker bereid.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik vind dit voorstel van de D66-fractie raar. Waar wij de D66-fractie altijd aan onze zijde vonden over helderheid en financieringsstromen, hoor ik mevrouw Ferket een opmaat geven om zowel een korting op de grondprijs en de huurprijs te geven als activiteiten te subsidiëren. Is de D66-fractie het met ons eens dat als de gemeente taken moet doen die de overheid normaal gesproken via activiteitensubsidies doet ze die niet via het grond- en vastgoedbeleid moet doen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De heer Gilissen legt mij woorden in de mond. Wij willen de knelpunten in kaart brengen. Vervolgens moeten wij gezamenlijk bekijken hoe het beleid anders moet. Voor een deel betreft dat het vastgoedbeleid, maar wellicht ook het subsidiebeleid dat de heer Gilissen noemde. Echter, zover zijn wij nog niet. Wij moeten samen met de initiatieven bekijken waar het beleid knelt. De rij initiatieven wordt alleen maar langer.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mevrouw Ferket maakt er nu weer vragen van. Ik heb de motie niet gekregen, maar wel vooraf gezien. In de motie staat duidelijk dat wij de knelpunten van het vastgoed- en grondbeleid in beeld moeten brengen. Dat is prima. Dat kunnen wij doen, maar er moeten dan voorstellen worden gedaan om het beleid aan te passen. Hoe komt mevrouw Ferket tot de conclusie dat beleidsaanpassingen nodig zijn als de problemen niet bij het beleid liggen?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij kunnen heel semantisch doen, maar wij vragen om voorstellen voor aanpassingen. Dat er iets knelt, kan de heer Gilissen niet met mij oneens zijn.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Is het de opmaat van de D66-fractie om bovenop wat wij nu al doen op het gebied van maatschappelijke waarden, grond en activiteiten om gebruikers en initiatiefnemers extra korting te geven op de grond- en huurprijzen van het gemeentelijk vastgoed?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij willen een oplossing hebben voor het bij het beleid betrekken en berekenen – daar zit de moeilijkheid – van maatschappelijke waarden. Wat voegt Vechtclub XL toe in dat gebied? Wat voegt het Hof van Cartesius toe in dat gebied? Hoe groot is de maatschappelijke waarde daarvan? Dat weet ik niet. Feit is dat deze ondernemingen iets voor onze samenleving doen, maar dat wij dat nog niet in beleid kunnen vatten. Andere gemeenten kunnen dat ook niet. Wij vinden dat

Utrecht op dat gebied koploper moet zijn zodat wij kunnen zeggen dat Utrecht een stad van initiatieven is.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Ik begrijp de gedachtegang van de motie wel, maar het woord "initiatief" roept bij mij de vraag op wanneer iets een initiatief is en wanneer niet. De Voedselbank en Dress for Success bestaan al jaren. Het begrip "initiatief" betekent iets dat begint. Dress for Success is dus geen initiatief. Waar ligt voor de D66-fractie de scheidlijn tussen beide begrippen?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij zien een aantal categorieën waar initiatieven plaatsvinden. Die kunnen sociaal zijn, harder economisch, van wijkbewoners en cultureel. Ik wil daarop nog wat dieper ingaan. Ik heb geen definitie van het begrip "initiatief". Het gaat ons om maatschappelijke partijen die een maatschappelijk doel hebben en die de gemeente op tal van terreinen om een steuntje in de rug vragen. Ik constateer dat de gemeente die niet goed accommodeert. Wij pakken die in de breedte mee.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Een initiatief hoeft niet per se nieuw te zijn?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Voor de D66-fractie niet.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb een voorstel voor de dekking van het voorstel van mevrouw Ferket. Er is nog steeds een taakstelling voor het verkopen van het gemeentelijke vastgoed. Wat vindt zij van de suggestie om die taakstelling te schrappen of te verlagen zodat het eigen vastgoed meer voor dit soort initiatieven kan worden gebruikt?

Mevrouw **FERKET** (D66): Nou, dat is te voorbarig.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik vraag wat mevrouw Ferket van de suggestie vindt.

Mevrouw **FERKET** (D66): Niet nu. Wij bekijken nu waar het knelt. Het gaat niet alleen om het gemeentelijke vastgoed. Dat moet helder zijn. Het gaat ook om het andere vastgoed in de stad. Initiatieven hebben veel moeite om dat te vinden en om dat aantrekkelijk te maken voor de eigen huisvesting.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ook de heer Van Ooijen sprak hierover. Ook ik probeer een duit in het zakje te doen. Als mevrouw Ferket dit bedoelt, wordt haar oproep letterlijk een beetje goedkoop. Wij herkennen dit probleem allemaal. Wij voeren allemaal gesprekken met dit soort initiatieven, ongeacht die nieuw of oud zijn. Het vraagt om politieke keuzes die een financieel beslag hebben om die te huisvesten. Ik weet niet wanneer de D66-fractie er aan toe is om de vraag te beantwoorden wanneer er wordt betaald.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Dat klopt. Het kan best dat wij te streng zijn geweest met ons beleidskader voor het vastgoed en onze eisen. Wij staan daar nu achter, maar zien wel dat dit kader knelt. Daarom zijn wij bereid om te praten over hoe wij dat op een andere manier kunnen aanpakken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie is heel blij met deze beweging van de D66-fractie. Tot nog toe in discussies over vastgoed hebben wij vaak de maatschappelijke waarde benadrukt, maar de D66-fractie was meer voorstander van verkoop. Wij zijn heel blij met het standpunt van de D66-fractie. Wij hebben de motie niet voor niets ondertekend.

Als wij de casuïstiek induiken: over "Alles onder één dak", dat in gemeentelijk vastgoed is gehuisvest, wordt gezegd dat andere beleidsdoelen belangrijker zijn. Hoe denkt de D66-fractie daarover?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De D66-fractie was wat strikter dan de GroenLinks-fractie. Dat komt omdat wij het niet alleen belangrijk vinden dat de maatschappelijke waarde wordt meegenomen, maar dat als het gemeentelijke vastgoed ertegenover wordt gezet er een maatschappelijke opdracht tegenover moet staan. Het kan best zijn dat de initiatieven en de maatschappelijke opdrachten beter moeten worden gematcht. Dat betekent dat daarvoor een helder kader moet worden gemaakt. Dat zal niet gemakkelijk zijn.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij met de beweging bij de D66-fractie, maar ik stelde de vraag hoe mevrouw Ferket denkt over "Alles onder één dak".

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik begrijp dat "onder één dak" niet goed.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! "Alles onder één dak" is een initiatief aan de Amsterdamestraatweg waar nu de Voedselbank en de Dierenvoedselbank en andere organisaties onder één dak zijn samengebracht. Daarvan wordt nu gezegd dat het niet kan, want mogelijk moeten in de toekomst kinderen op die plek taalonderwijs volgen, terwijl ons afvragen of dat gebouw daarvoor geschikt is. Hoe denkt de D66-fractie daarover?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Dat is weer zo'n casus. Die moet op het lijstje worden gezet.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Die staat al heel lang op het lijstje. Daarover wordt al lang gepraat. Dat is een beetje het probleem. Dat ben ik met mevrouw Ferket eens, maar initiatieven en organisaties kunnen soms niet langer wachten tot een onderzoek klaar is en zij aan de beurt zijn. Er is vaak sprake van urgentie.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Over de Voedselbank hebben wij gezegd dat er een garantie voor de huisvesting moet komen. Dat is de oplossing. Ik noemde die niet voor niets. Ook wij zien dat afspraken voor op de korte termijn voor dit soort initiatieven lastig zijn. Wij vinden dat er dan een doel tegenover moet staan. Het kader moet helder zijn, zodat men goed kan afwegen wanneer de huisvesting wél kan worden geboden en wanneer niet. Dat kader kunnen wij willen, maar dat kan niet even op een achternamiddag worden verzonnen. Dat vergt een fikse aanpak en mogelijk een herziening van de kaders die er al zijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij moeten concluderen dat het vastgoedbeleid en de vernieuwing ervan, de verzakelijking, de afgelopen jaren erg succesvol zijn geweest. Ik ben het met mevrouw Ferket eens dat het beleid op een aantal plekken knelt waar wij dat niet hebben voorzien. Het is de vraag of wij het vastgoedbeleid, het grondbeleid of de doelstellingen van andere beleidsprogramma's moeten bekijken of het geld daar kan worden gevonden en of wij dat willen. Mag ik hetgeen mevrouw Ferket zegt zo breed opvatten?

Mevrouw **FERKET** (D66): Heel graag.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vraag mij af of dat de goede richting is. Volgens mij moet dit in het vastgoedbeleid worden geregeld. Ik verschil hierover echt met de fracties van CDA en VVD van mening.

Mevrouw Ferket zegt dat wij een helder kader moeten maken. Volgens mij is een helder kader hooguit een begin van een oplossing, maar zeker niet het einde. Als het enige wat mevrouw Ferket te bieden heeft een kader is, dan vind ik dat mager.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De D66-fractie bevindt zich qua oplossingen in het midden. Het is een beetje van beide. Een deel kan worden gevonden in de beleidsdoelen. Een ander deel kan worden gevonden in het vastgoedbeleid en in subsidies.

De heer Van Ooijen noemt onze plannen mager, maar volgens mij nemen wij het voortouw bij het wijzen op problemen. Wij vinden dat er sprake is van een grote opgave. Wij zijn het daarover eens, maar wellicht niet over de invulling.

Hoe de gemeente volgens ons initiatieven moet faciliteren, laat zich goed zien op één van de pijlers, namelijk cultuur. Wij komen 15.000 m² te kort, dat zijn drie voetbalvelden, voor kunstenaars, culturele initiatieven en makers. Het rapport van Bureau Buiten eerder dit jaar was kristalhelder. Kan het college toezeggen dat het maatregelen neemt om het Utrechtse huisvestingsklimaat voor jonge makers, creatieve ondernemers en culturele plekken te verbeteren? Wij houden een motie daarover achter de hand.

Deze Programmabegroting is de laatste van dit college. Wij maken Utrecht klaar voor de toekomst. Een stad die wij samen maken, waar wij voor elkaar zorgen als het tegengit. Een stad die groen en klimaatneutraal is. Een stad waar kansen zijn voor iedereen, waar je de beste versie van jezelf kunt

worden. Een stad voor initiatief. Een stad waar mensen zoals Omar hun dromen kunnen najagen en misschien wel hun eigen Fatboy Cinema kunnen beginnen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De D66-fractie blonk tijdens de afgelopen grote debatten voorafgaand aan de Voorjaarsnota's en de begrotingen altijd uit met een priemend vingertje in de richting van Den Haag en de verklaring dat het grootste risico voor de gemeentelijke begroting het kabinet in Den Haag is. Er is een nieuw kabinet. Kan de D66-fractie aangeven welke zegeningen het nieuwe kabinet Utrecht brengt?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Heeft de heer Gilissen even? Volgens mij is al veel gewisseld over bereikbaarheid. Misschien dat ik weet waar de heer Gilissen naartoe wil. Wij zijn blij omdat Utrecht voor het OV is genoemd.

Het gaat goed. Uit alle staatjes blijkt dat veel mensen – vooral de mensen met de middeninkomens – profiteren. Wij krijgen een mooi groen klimaatprogramma.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Volgens mij is de programmabegroting van de gemeente Utrecht aan de orde. Dit zijn geen algemene beschouwingen. Dit is een slotdebat. Ik stel voor dat wij met dit onderwerp vanmiddag niet de hele pot Diversen opmaken. Ik wil ook niet dat deze woorden ten koste gaan van mijn spreektijd, want dit is een punt van orde.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik vraag mij af of bij de door mevrouw Ferket genoemde zegeningen de vraag hoort dat bij de verdeling van de bijstandsgelden het tekort al is geregeld.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij zijn heel blij met het nieuwe regeerakkoord. Wij kunnen daarover nog lang en breed praten, maar dat heeft niet veel zin. Wij zijn er heel blij mee. Volgens mij levert het regeerakkoord mooie resultaten op voor wat betreft de moties van vandaag. Er zal sprake zijn van een soort schaduwcoalitie, maar ook zijn wij superduaal.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben het met de heer Schipper eens, los van hoe men daar politiek over denkt. Het siert de D66-fractie als ze de klacht in de richting van Den Haag herhaalt dat men het probleem met de BUIG-gelden moet oplossen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Natuurlijk. Wij veranderen niet opeens van mening.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Zo aan het eind van deze raadsperiode lijkt het werk er bijna op te zitten. De ontwerpbegroting bevat geen spannend nieuw beleid of koerswijzigingen meer. Allerlei onderwerpen worden al over de verkiezingen heen geschoven.

De CDA-fractie is daar niet van. Wij hebben in 2018 nog genoeg te doen. Wij willen daarmee graag aan de slag.

In de commissievergadering hebben wij voorstellen gedaan om verder in te spelen op de aankomende vergrijzing en de gevolgen daarvan voor de stad.

Wij hebben voorstellen gedaan om de stad gezinsvriendelijker te maken door het woningbouwprogramma aan te passen en door de buurten veiliger te maken. Een vraagstuk dat afgelopen week door het CBS werd onderstreept met cijfers over het aantal jonge gezinnen dat de stad verlaat.

Wij hebben voorstellen gedaan om ondernemers in de stad te helpen: door te investeren in winkelgebieden en door marktkooplui minder op kosten te jagen. Wij hebben tevens voorstellen gedaan om onze samenleving te versterken door het gesprek aan te gaan over respect en over omgangsvormen in de openbare ruimte.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De CDA-fractie heeft ook voorstellen gedaan om te bezuinigen op de speeltuinen. Volgens mij is die bezuiniging elk jaar teruggekomen, € 2 miljoen. Er zijn altijd speeltuinen. Die kunnen de mensen zelf regelen. De raad heeft daarover verscheidene keren gesproken. Ik heb echter nooit van de CDA-fractie een voorstel gezien om de bezuinigingen daadwerkelijk in te boeken. Ik vraag mij af of dat vanavond wél zal gebeuren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik weet niet of de heer Van Ooijen dinsdagavond jl. in de vergadering van de commissie aanwezig was. Wij dienen deze keer geen tegenbegroting in. Wij richten ons op een aantal concrete voorstellen. Het complete verhaal staat in ons verkiezingsprogramma. Dat

komt aan het einde van deze maand beschikbaar. Wij houden eraan vast dat er te veel zware, professionele krachten zijn. Niet specifiek in de speeltuinen, maar in de begeleiding daarvan. Wij denken dat vrijwilligers een grote en belangrijke rol kunnen spelen met een bijdrage als investering. Wij hebben dat altijd betoogd en dat blijven wij doen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik geef geen kritiek op de tegenbegroting van de CDA-fractie. Ik begrijp die.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Welke tegenbegroting bedoelt de heer Van Ooijen?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Elk jaar komt de tegenbegroting van de CDA-fractie terug.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ja, de afgelopen twee jaar inderdaad wel.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Van Waveren moet voor al die hobby's ergens het geld vandaan halen. Ik vraag mij af of dat ook de inzet van de CDA-fractie voor de verkiezingen is, dus om tegen al die nieuwe speeltuinen in zelfbeheer te zeggen dat de CDA-fractie, met al die vrijwilligers, vindt dat het geld moet worden weggehaald omdat het ergens anders naartoe moet. Of is dat niet zo en komt de heer Van Waveren op zijn voorstellen terug en vindt dat de € 2 miljoen goed is; misschien is ook € 1,5 miljoen goed, maar het geld mag niet allemaal weg.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Mijn inleiding ging erover dat ik nu geen verkiezingsdebat wil voeren. Ik vind verkiezingsdebatten zeer interessant. Wij zullen die de komende maanden nog vaak voeren. Wij spreken echter nu over de begroting voor 2018 en wat wij daaraan kunnen verbeteren. De CDA-fractie is erg enthousiast over de verschuiving van professionele krachten naar vrijwilligers. Wij juichen die van harte toe waar dat kan. Dat betekent dat de verandering die wij willen zien misschien wordt gerealiseerd.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Van Waveren noemt de verschuiving van professioneel naar vrijwillig, maar die verschuiving heeft niet plaatsgevonden. Het budget is gelijk gebleven. De debatten zijn niet allemaal in de commissievergadering gevoerd. Er zijn nog steeds professionals in de speeltuinen. De heer Van Waveren heeft gelijk dat dit debat over de begroting gaat, ook over die van 2018. Ook daarin wordt geld voor de speeltuinen gereserveerd. Vindt de heer Van Waveren principieel dat de € 2 miljoen die wij daarvoor reserveren moet worden weggehaald of komt hij gezien het debat van de afgelopen maanden daarop terug en vindt hij dat hij er een paar ton af mag, maar niet het volledige bedrag van € 2 miljoen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik verklap dat ik daarover inzake de begroting 2018 geen voorstellen zal doen. Dat heeft niet onze prioriteit. Verder heb ik tegen de bedragen die in de begroting staan zelden principiële bezwaren. Wij maken daarover afwegingen. Voor het steunen van vrijwilligers is altijd geld nodig. Dat is niet per definitie goedkoper. Wij juichen echter de andere inzet – meer vrijwilligers en minder professionals – toe. Wat het financiële effect daarvan is, moeten wij afwachten. In onze tegenbegroting staat altijd dat waar wij enerzijds snijden in het professionele apparaat wij investeren in verenigingen en de steun daarvoor. Deze zaken kunnen elkaar in dit geval compenseren.

Wij hebben – mede naar aanleiding van de raadsaudits – gesproken over de inzichtelijkheid en de kwaliteit van de begroting zelf. Ik merk dat verbeterlagen zijn gemaakt bij het inzichtelijk maken van informatie, bijvoorbeeld bij verbonden partijen, reserves en bij belastingen hebben geholpen. Dat inzicht laat echter ook zien dat de begrotingsdiscipline bij het college nog niet op hetzelfde niveau ligt dat wij verwachten bij het indienen van amendementen en moties. Dat gesprek zetten wij komend jaar zeker voort.

Vanmiddag wil ik mij richten op acht punten die de CDA-fractie belangrijk vindt om vandaag het verschil te kunnen maken. Op die punten zal ik direct bij amendement – of zo nodig vanavond met een motie – voorstellen indienen.

Ouderen gaan niet langer automatisch op hun 65ste naar een bejaardentehuis. Dat is voor hun eigen welzijn en welbevinden maar goed ook. De gemeente Utrecht speelt nog niet voldoende in op die trend. Het steunen van nieuwe woonzorgconcepten vraagt een inspanning op verschillende beleidsterreinen en met partners en inwoners in de stad. In de commissievergadering reageerden de

wethouders Diepeveen en Jansen welwillend op onze suggesties hiervoor, maar wij zoeken een scherpere toezegging.

De CDA-fractie stelt voor om een stimuleringsbudget in te richten waaruit zowel proces- als opstartkosten kunnen worden gefinancierd voor nieuwe woonzorginitiatieven. Dat zou gedekt kunnen worden uit het innovatiebudget in het decentralisatiefonds en vanuit de verschillende woonreserves. Wij vragen het college om daarover goed na te denken en ons begin volgend jaar een voorstel te doen over hoe dat eruit zou kunnen zien en wat de financiële gevolgen daarvan zijn. Graag krijgen wij hierop een toezegging.

Als ouderen langer thuis wonen, moeten zij zich zelfstandig en veilig door de stad kunnen bewegen. Hetzelfde geldt overigens voor mensen met een beperking. Tijdens het wijkbezoek aan Oost hebben wij nog weer eens goed kunnen zien hoe lastig dat is. Wij stellen daarom voor om direct ruim € 10.000,00 uit te trekken om komend jaar, met de belangenbehartigers Solgu en Cosbo, een aantal knelpunten aan te pakken en lessen te leren over wat nodig is. Ik dien daarover dadelijk een amendement in.

Gezinnen trekken de stad uit. Tot op zekere hoogte is dat normaal, maar de cijfers voor Utrecht zijn extreem. De CDA-fractie vindt dat zorgelijk voor de balans van onze samenleving. Wij hebben daar afgelopen maand zelf een klein onderzoek naar gedaan en zien dat bevestigd in recente CBS-cijfers. Wij vragen het college de toezegging om verder te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om meer gezinnen in de stad te behouden en hoe die verhuisstroom er in regionaal verband uitziet. Graag krijgen wij daarop een toezegging. Gaat die tot aan de gemeentegrens of trekken de mensen verder weg? Komen de mensen later weer terug? Het lijkt mij mooi als het college dit in U10-verband kan oppakken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Zouden de uitkomsten van het onderzoek, waar ik echt nieuwsgierig naar ben, publiekelijk beschikbaar kunnen komen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ja. Ik kan die de heer Van Ooijen in de schorsing laten zien. Wij moeten bekijken of wij de gegevens online kunnen zetten. Ik begrijp dat de heer Van Ooijen is geïnteresseerd. Dat valt in hem te prijzen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat geldt niet alleen voor de heer Van Ooijen. Ook ik heb de enquête ingevuld. Ik heb helaas niet gewonnen, maar ben wel benieuwd naar de uitkomsten ervan. Ik loop echter niet met de heer Van Waveren mee naar boven. Dat vind ik eng.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Als de heer Gilissen en de heer Van Ooijen tegelijk komen, kunnen zij elkaars handjes vasthouden.

De krapte op de woningmarkt raakt ook andere groepen, studenten noem ik in het bijzonder, die het slachtoffer worden van huisjesmelkers. Voor het lopende jaar heeft de raad daarvoor – op voorstel van de CDA-fractie – extra geld uitgetrokken.

Wij overwegen om de ruimte die er in de begroting voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio is ook dit jaar voor die aanpak in te zetten. Wij dienen daarover het volgende amendement in.

"Amendement 58

Investeren in veiligheid

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter vaststelling van de begroting 2018, Constateerend dat:

1. In de begroting 2018 een bedrag is opgenomen voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) dat € 148.000,00 hoger is dan in de vastgestelde begroting van de VRU is opgenomen,

Overwegende dat:

1. Een wijziging van de VRU-begroting altijd via de raad gaat voor een zienswijze en daarna besluitvorming in het AB heeft,
2. Het onwenselijk is om vooraf reserves aan te houden voor mogelijke begrotingswijzigingen,
3. Risico's, ook in GR'en, als ze er zijn in het risicomodel behoren te worden opgenomen,
4. Er in het risicomodel voldoende ruimte is om tegenvallers bij de VRU, wanneer ze niet binnen die organisatie kunnen worden opgevangen, af te dekken,

Besluit:

In de begroting 2018 een bedrag van € 100.000,00 dat niet nodig is om de begrote bijdrage aan de veiligheidsregio Utrecht te betalen in te zetten in het handhavingsprogramma openbare ruimte

en bebouwde omgeving 2017 op het onderdeel 'Huisvesting'."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

De CDA-fractie is blij met de investeringen die de afgelopen jaren in het programma Economische Zaken zijn gedaan. Toch weet u dat onze focus op onderdelen anders is. Wij zijn blij dat het college in de begroting € 50.000,00 heeft opgenomen om concreet met winkelcentra aan de slag te gaan. Wij verduubelen dat bedrag graag, zodat wij op vier plekken actieplannen kunnen maken in plaats van op twee.

Ook de marktkooplui komen er bekaaid vanaf. Wij hebben afgelopen jaren beleidsmatig de nodige stappen gezet en wij begrijpen ook dat de markttarieven kostendekkend moeten worden. De gemeente kiest er echter voor om de Vredenburgmarkt te verkleinen. Het vervolgens de lagere opbrengsten direct in rekening bij de marktkooplui te brengen, is wrang. Daarom willen wij de extra verhoging van de tarieven komend jaar bevriezen en de scenario's bekijken om de marktexploitatie op een andere manier sluitend te krijgen, bijvoorbeeld door elders meer kramen toe te staan, bezettingsgraden te verhogen of door in de eigen organisatie kosten terug te dringen. Graag krijgen wij de toezegging dat het college bij de Voorjaarsnota daartoe scenario's presenteert.

De CDA-fractie vindt dat meer mensen aan het werk moeten gaan. De werkgelegenheidscijfers en de oplopende bijstand bevatten te weinig goed nieuws. Bij de voorjaarsnota dienden wij daarom een motie in om onderzoek te doen naar de positie van flexwerkers. Wij hopen dat aan het einde van het jaar tegemoet te zien. Bij deze begroting pakken een aantal collega's dat onderwerp goed op. Wij zullen de moties steunen.

In de commissiebespreking van het programma veiligheid is door de CDA-fractie voorgesteld om actiever en op meer plekken in de openbare ruimte collectieve regels af te spreken. Als goede voorbeelden noemden wij de portiekafspraken van corporaties en regels op Cruiffcourts. Uit onderzoek blijkt dat dit soort afspraken, zeker als ze door gebruikers samen worden ontwikkeld, een positief effect kunnen hebben en goed aansluiten op de vreedzame aanpak die in sommige wijken wordt toegepast.

Wij vragen het college om in 2018 vanuit wijkbureaus het initiatief te nemen om tenminste drie proefprojecten te doen met het opstellen van zulke buurtregels, bijvoorbeeld rond winkelcentra of op sportcomplexen en om de raad op de hoogte te brengen van de uitkomsten daarvan. Graag krijgen wij daarop een toezegging.

Ik begon mijn bijdrage met de grote opgaven voor de komende jaren. Eén die ik nog niet noemde, is de enorme groei van de stad en de druk die daardoor op de openbare ruimte wordt gelegd, in het bijzonder in de binnenstad. Daarom stellen wij voor om in de openbare ruimte meer orde te scheppen en om extra fietsparkeerplekken aan te leggen. Ik dien daartoe het volgende amendement in. Wie daar toelichting op wil, is van harte welkom. Die krijgt een mooie Excel-sheet van mij.

"Amendement 59

Investeer in looproutes, fietsparkeren en ondernemers

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november, ter vaststelling van de begroting voor 2018, Constaterende dat:

1. De inkomsten in de parkeerbelastingen gebaseerd zijn op ramingen,
2. De gemiddelde meeropbrengst in de parkeerexploitatie in de afgelopen drie jaar € 3,516 miljoen was. Deze middelen eerder nuttig in onze samenleving ingezet hadden kunnen worden als niet tot de jaarrekening of voorjaarsnota was gewacht met bijstelling,
3. De inkomsten uit parkeerbelastingen jaar op jaar stijgen, maar de opbrengsten voor 2018 ruim onder de opbrengsten van het lopende jaar worden begroot,

Overwegende dat:

1. Het college bezig is met een 'bredere actualisatie van de parkeerexploitatie', mede naar aanleiding van eerdere vragen vanuit de raad over deze exploitatie en de reserve,
2. Het aan de raad is om de begroting vast te stellen en de raad daarmee vooruit kan lopen op de actualisatie van het college,
3. Een complete actualisatie van de parkeerexploitatie, waarbij de inkomsten op het niveau van 2017 worden geraamd en de nieuwste inzichten uit de bestuursrapportage zijn verwerkt,

Besluit:

1. De geraamde opbrengst van de parkeerexploitatie te verhogen met € 375.000,00
2. Dit bedrag als volgt in te zetten:
  - a. Voor € 187.500,00 in het programma bereikbaarheid om extra fietsparkeerplekken ('nietjes', klemmen e.d.) op straat aan te leggen rond het voetgangersgebied in de

- binnenstad,
- b. Voor € 118.500,00 in het programma Openbare ruimte & groen om in overleg met Solgu, Cosbo en andere belanghebbenden veilige en toegankelijke wandelroutes te creëren,
  - c. Voor € 69.000,00 om in het programma Economie twee extra actieplannen voor winkelcentra te ontwikkelen en in het programma Openbare Ruimte voor het jaar 2018 de aanvullende indexering op de markttarieven niet door te voeren."

Het amendement is ingediend door mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Over de dekking ben ik benieuwd naar de Excel-sheet, maar eerst wacht ik het commentaar van de wethouder af.

Ook wij zijn voorstander van meer fietsparkeren in het centrum, maar het is mijn indruk dat niet zozeer het geld daarbij een probleem is, maar vooral de vragen "waar dan" en "hoe past dat dan". Doet de CDA-fractie ook daartoe voorstellen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb dit punt anderhalf jaar geleden aan de orde gesteld en heb een aantal locaties genoemd. Wie in de binnenstad rondloopt, ziet meer plekken waar in het verleden is geëxperimenteerd met fietsparkeervakken. Die zijn lang niet overal een groot succes. Op plekken aan de rand van het voetgangersgebied of in de binnenstad is echter nog wel ruimte. Er is niet spectaculair veel geld, maar het budget kan de prikkel geven om er extra mee aan de slag te gaan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Van Waveren heeft het goed gedaan. Hij heeft wat geld gevonden. Heeft hij ook over de verdeling van de bedragen nagedacht? Daarbij komt enige politieke opportuniteit kijken. € 75.000,00 voor actieplannen voor winkelcentra. Mensen zijn erg duur. Kan de heer Van Waveren toelichten hoe hij tot deze verdeling is gekomen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ja, natuurlijk. Dit is gewoon het doortrekken van het bedrag dat het college in de begroting heeft opgenomen. Daar steekt een technische vraag achter waarvan ik het nummer niet paraat heb. Die kan ik de heer Gilissen laten zien. Aan het stimuleren van de economie is € 50.000,00 besteed om voor twee winkelcentra actieplannen te maken. Dat bedrag verdubbelen wij, zodat wij van twee naar vier gaan. Wij volgen de cijfers van het college.

De verlaging van de tarieven voor de marktprijzen is gebaseerd op het memo dat wethouder Geldof afgelopen vrijdag heeft gestuurd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat is natuurlijk lovenswaardig. Ik dacht dat ik meende te lezen dat het geld niet voor bankjes is en ook niet voor mooiere trottoirs of betere bestrating. Signaleert de heer Van Waveren dat ook? Sluit ook hij niet uit dat voor de actieplannen meer middelen nodig zijn om alles te realiseren? Ik steun dat van harte.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dat zou zomaar zo kunnen zijn. Ik wil daarop niet vooruitlopen. Het kan ook zijn dat het plan ondernemers in een gebied activeert om het ondernemersfonds beter te gebruiken, maar dat weet ik nog niet.

Mevrouw **DE BOER** (de GroenLinks-fractie): Voorzitter! De GroenLinks-fractie wil dat Utrecht een stad is voor iedereen. Een gezonde stad, waar iedereen kan meedoen en zichzelf kan zijn. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota hebben wij gesproken over de politieke keuzes die daarbij horen. Die keuzes hebben in de begroting een plek gekregen. Als voorbeelden noem ik: verhoging van het armoedebudget en het financieel verankeren van het fonds voor het opkopen van schulden van jongeren.

Naast het maken van keuzes, is het voor de GroenLinks-fractie belangrijk dat het college een financieel gezonde organisatie achterlaat zodat volgend voorjaar een nieuw college met eigen ideeën en accenten verder kan bouwen aan de toekomst en aan een gezonde stad voor iedereen.

Inmiddels steunen ook andere raadsfracties deze ambitie. Een jaar geleden wilde de D66-fractie het woord "tweedeling" niet horen, maar nu staat de zin waarmee ik mijn toespraak begon letterlijk in het voorwoord van het verkiezingsprogramma van de D66-fractie: "Het gaat goed met Utrecht, maar helaas niet met iedereen." Waar de GroenLinks-fractie bij de bespreking van de voorjaarsnota voortdurend sprak over Utrecht als stad voor iedereen, heeft de PvdA-fractie dit min of meer tot verkiezingsleus verheven. Over de PvdA-fractie gesproken: bij dezen wil ik die complimenteren met de tegenbegrotingen die ze eerder deze week heeft gepresenteerd. Zoals de traditie inmiddels wil, verscheen de tegenbegroting

dermate kort vóór het slotdebat dat een reactie erop in mijn verhaal geen plaats kon krijgen. Ik zal proberen om in de tweede termijn op de tegenbegroting een korte reactie te geven. Ik hoop altijd dat dergelijke tegenbegrotingen al in de commissievergadering beschikbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de tegenbegroting van de Student & Starter-fractie. Die kwam nog later. Wij hebben die nog niet kunnen bekijken.

Zoals ik al zei, de GroenLinks-fractie wil dat Utrecht een stad is voor iedereen, maar ook dat de stad gezond en duurzaam is. Utrecht moet een stad zijn waar mensen niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar.

In de begroting staat veel waarmee wij blij zijn. Na jarenlang te zijn gedaald, groeit het aantal sociale huurwoningen weer. Wij beogen een duurzame toekomst. Daarom werken wij toe naar een circulaire economie. De stad Utrecht wordt steeds veiliger. Andere zaken willen wij scherper krijgen of bijsturen.

Wonen in Utrecht is populair en wordt steeds populairder. Dat is niet gek, want Utrecht is een prachtige stad. Dit succesverhaal heeft echter de keerzijde dat het voor veel mensen steeds moeilijker wordt om in Utrecht een betaalbare woning te vinden. Het nieuwe kabinet werkt die tweedeling in de hand, net als de vorige regering. De verhuurdersheffing blijft bestaan. Op de huurtoeslag wordt bezuinigd. In een huizenmarkt die toch al onder druk staat, zorgt dit voor steeds hogere prijzen van woningen. De huurder heeft de tijdgeest zelden mee.

Ook de koopmarkt is totaal overspannen. Als wij niet oppassen, wordt wonen in Utrecht alleen mogelijk voor de happy few.

De GroenLinks-fractie wil dat Utrecht een stad is voor iedereen. Daarom willen wij verder gaan met investeren in de toename van het aantal sociale huurwoningen. Ook over middenhuur willen wij afspraken maken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De D66-fractie is juist geen voorstander van de genoemde tweedeling. Die opstelling suggereert dat in de samenleving twee groepen zijn. Ik hoor de GroenLinks-fractie opnieuw spreken over sociale woningen en om alleen daarop in te zetten. Daarover verschilt de D66-fractie van mening met de GroenLinks-fractie. Wij moeten juist inzetten op de betaalbare woningen zodat de sociale woningen alleen worden gebruikt door mensen die ze keihard nodig hebben.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Ferket heeft niet goed geluisterd. De laatste zin die ik uitsprak was: "Ook over middenhuur willen wij afspraken maken." Bovendien verschilt de definitie van "betaalbaar" nogal. Middenhuur begint bij € 710,00 per maand. Ik weet niet welke woonlasten mevrouw Ferket betaalt, maar ik betaal voor mijn hypotheek stukken minder. € 710,00 per maand is voor grote groepen mensen niet betaalbaar.

Verder denk ik dat de fracties van D66 en GroenLinks een eind in elkaars richting kunnen komen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Het betoog van mevrouw De Boer is mij uit het hart gegrepen. Wij hebben net een voorstel gedaan om net als in Amsterdam te kiezen voor een verdeling, 40% sociaal, 40% midden en 20% de rest. Wat vindt mevrouw De Boer daarvan?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zou bijna roepen: "Geen Amsterdamse toestanden". Dat is hier een beetje flauw. Wij zijn grote voorstanders van het stijgen van het aantal sociale huurwoningen. Wij zetten daarvoor middelen in. Bij elk plan bekijken wij die. Bij het vastklikken van percentages, in dit geval 40-20, mist men de flexibiliteit om te kunnen bekijken wat in welk gebied nodig is. Wij zijn er erg voor om per gebied te bekijken uit welke samenstelling van woningen die bestaat. Dat betekent dat men bijvoorbeeld in Overvecht minder sociale huurwoningen bouwt en ergens anders misschien meer. Wat ik in het voorstel van de heer Post lees, is een redelijk strikt percentage. Bij elk nieuwbouwproject moet de situatie op een bepaalde manier worden geregeld.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Nee, in dit geval is dat juist niet zo. Het voorstel komt inderdaad uit Amsterdam. Daar komen soms best goede voorstellen vandaan. Volgens mij heeft ook de GroenLinks-fractie dat ondertekend. Ook de PvdA-fractie heeft dat gedaan. Het is juist niet de bedoeling om alles dicht te regelen. De categorieën zijn vrij ruim geformuleerd. Het gaat om de opgave voor de komende jaren, dus zeker niet per wijk. Ook daarover moeten afspraken worden gemaakt. Volgens mij biedt het voorstel precies waar mevrouw De Boer om vraagt, namelijk een streefperspectief, zodat straks iedereen in onze stad kan wonen. Daarover zijn wij het eens.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als de heer Post zegt dat het een redelijk strak percentage betreft, maar dat is bedoeld voor in de toekomst en niet per gebied, dan vraag ik mij af hoe dat in de praktijk vorm krijgt. Wij hebben niet de hele opgave in beeld. Wij weten niet precies wat waar is, Daarom ben ik er meer voor om te bekijken wat in totaal nodig is, om daar naartoe te werken en om niet direct het percentage vast te klikken.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Wat stelt mevrouw De Boer dan voor? Volgens mij weten wij al wat nodig is. De tekorten zijn in beeld gebracht. Welk voorstel doet mevrouw De Boer om dit probleem aan te pakken?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Vorige week is een nieuwe conversieregeling vastgesteld voor woningeigenaren die in een huis wonen met erfpacht. De conversieregeling is bedoeld om deze mensen de mogelijkheid te bieden om tegen een gunstige afkoopsom de erfpacht af te kopen en om zo tegemoet te komen aan hun financiële problemen. De regeling kan de komende jaren zorgen voor nog niet begrote inkomsten. De GroenLinks-fractie wil dat deze inkomsten ten goede komen aan het bereikbaar houden van de woningmarkt voor grote groepen Utrechters die zijn aangewezen op bijvoorbeeld sociale huur. Wij dienen daarom de volgende motie in.

"Motie 191

Betaalbaar wonen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter besluitvorming over de programmabegroting 2018,

Overwegende dat,

- De gemeenteraad de nieuwe conversieregeling Erfpacht op 2 november heeft vastgesteld;
- De gemeente hiermee woningeigenaren tegemoet komt om betaalbaar te blijven wonen in Utrecht
- Het ook voor veel andere groepen in Utrecht steeds lastiger wordt om betaalbare woonruimte te vinden, met name voor mensen die aangewezen zijn op het sociale en middenhuursegment;

Constaterende dat,

- de nieuwe conversieregeling in de komende jaren kan leiden tot incidentele en structurele voordelen in de programmabegroting;
- de raad steeds vaker aandacht vraagt voor betaalbare woonruimte in Utrecht. Enerzijds door te sturen op meer sociale huurwoningen en anderzijds de voorraad middenhuur te bevorderen.

Van mening dat,

- het wenselijk is alvast richting te geven aan de nog onzekere voordelen.
- het wenselijk is te blijven investeren in betaalbare woonruimte in Utrecht voor iedereen

Draagt het college op:

- Jaarlijks bij de voorjaarsnota het voordeel (het saldo van kosten en opbrengsten) op de producten "Erfpachtbeheer" en "Conversies en Bestemmingswijzigingen" dat is ontstaan doordat gebruik gemaakt is van de conversieregeling 2017, toe te voegen aan de reserve investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht en dit te oormerken voor het toevoegen van meer betaalbare woningen, waaronder een substantieel gedeelte in het segment sociale huur, aan de Utrechtse woningvoorraad.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Weistra en de heer Schipper.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik lees in de motie dat het geld ten goede moet komen aan de reserve, maar de stad heeft een aantal plannen die op dit moment al een aanzienlijk tekort hebben. Ook de GroenLinks-fractie weet dat. Ik zie dat wordt voorzien in een brede bestemming van de middelen. Is het niet veel handiger en concreter als wordt voorgesteld om het geld, dat op termijn inkomt, te gebruiken om de gigantische tekorten aan te vullen?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat denk ik niet. De keuze die wij duidelijk maken, ook refererend aan de PvdA-fractie, is juist zeggen dat wij iets extra's willen doen voor betaalbaar wonen, sociale huur en middenhuur omdat daar de tekorten nijpend zijn. Wij willen voorkomen dat Utrecht er alleen maar is voor mensen met veel geld. Dat is er de reden van waarom wij hierop extra willen inzetten.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het tekort waar ik op wees, bijvoorbeeld in het Stationsgebied, is ontstaan door de ambities om daar veel sociale woningbouw te realiseren. Ik beweeg helemaal mee met de lijn die de GroenLinks-fractie voorstelt. In het Stationsgebied is een gigantisch tekort. Waarom is dat er? Vanwege de ambitie op het gebied van sociale en betaalbare woningen. Dan ligt het voor de hand dat er een concreet verband wordt gelegd tussen het voorstel dat de GroenLinks-fractie doet en de gigantische opgave en het tekort dat wij nu al hebben.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Welke sociale huurwoningen in het Stationsgebied bedoelt de heer Gilissen?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Er is een draaiknop. Die is door het college in beeld gebracht. Het tekort heeft te maken met het feit dat er een draaiknop is voor sociale huur. Een aantal fracties heeft daaraan willen draaien. Een aanmerkelijk deel van het tekort in het Stationsgebied heeft te maken met de ambitie op het gebied van sociaal.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik weet niet welke stukken de heer Gilissen heeft gelezen. Volgens mij heeft het geprognosticeerde tekort op het Lombokplein, waarover de raad nog zal spreken, vooral te maken met het feit dat wij rosésloepen door de Leidsche Rijn willen laten sleuren en niet zozeer de sociale huur. Daarbij doen zich geen financiële problemen voor.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik constateer dat men nu vooruitloopt op een discussie die nog moet worden gevoerd. Voor ons staat voorop dat als men voor erfpachters en woningeigenaren een regeling maakt, men ook voor de andere groep iets kan doen om ervoor te zorgen dat wonen in Utrecht voor iedereen bereikbaar is.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Dit is dan het voorstel van de GroenLinks-fractie dat ze eigenlijk vorige week al had willen indienen, maar men vond dat niet kies voor de erfpachters. Ik stel vast dat het voorstel er nu is. Ik snap de keuze van de GroenLinks-fractie best. Als er geld is, zal ons hart uitgaan naar het oplossen van het woningtekort. Echter, mevrouw De Boer doet nu hetzelfde dat zij mij zojuist verweet toen wij over jeugdwerkloosheid spraken. Zij zal geld dat er nog niet is en waarvan zij niet weet hoeveel dat is alvast oormerken voor een doel. Is het dan niet logischer om de inhoudelijke doelen voorop te stellen zoals wij met onze motie doen? Wij zeggen dat dit het perspectief is om iedereen in de stad te laten wonen en om daarbij de financiering te zoeken. Mevrouw De Boer draait het precies om.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat is niet helemaal waar. Het is niet onduidelijk dat er geld komt. De heer Post heeft gelijk dat het niet duidelijk is hoeveel dat is en wanneer het komt. Wij vinden dat geld dat inkomt moet worden bestemd. Wij vragen het college om bij de behandeling van de Voorjaarsnota het voorstel te doen om het aan deze doelen te besteden, maar uiteindelijk vindt de integrale afweging daar plaats. Los daarvan is dit iets dat veel vaker gebeurt. Ik noem bijvoorbeeld het heffen van toeristenbelasting. Daarvan wordt 50% in stadspromotie gestopt. Dat is een mechanisme dat wij vaker zien. Dan weten wij ook niet hoeveel er inkomt, maar kunnen wij wel zeggen dat wij vinden dat een deel van de opbrengst naar dat doel toe moet. Voor ons is dat geen vreemde oplossing,

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Dat snap ik, maar als de GroenLinks-fractie dan toch zo'n voorstel doet, waarom koppelt u dat dan niet zelf aan een inhoudelijk doel? Dat mag in percentages of in aantallen zijn. De GroenLinks-fractie laat het nu over aan het college.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het gaat nu om het geld dat inkomt te bestemmen voor sociale woningbouw. Als ik nu al zeg dat daarmee 1.000 woningen moeten worden gebouwd, dan weet ik hoeveel geld er inkomt, maar nu weet ik dat niet. Dat doel eraan koppelen, is op het concrete niveau dat de heer Post wenst feitelijk niet mogelijk.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mevrouw De Boer sprak over integrale afweging. Begrijp ik het goed dat als puntje bij paaltje komt – de opbrengsten vallen tegen of er zijn grotere of nijpender problemen; in de commissievergadering is ook door het college aangegeven dat de eerste inkomsten mogelijk vanaf 2019 worden verwacht – dat als er andere grote opgaven zijn, die meer aandacht krijgen en prevaleren boven de besteding van deze middelen? Of is hier echt een een-op-eenverband tussen wat inkomt en wat eruit gaat? Dat staat weer op gespannen voet met het idee van de integrale afweging.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Er is een een-op-eenverband met het geld dat inkomt en het voorstel dat het college doet. Ook de heer Gilissen weet dat bij de Voorjaarsnota uiteindelijk de raad een integrale afweging maakt. Er ligt een Voorjaarsnota waarin een bedrag wordt genoemd. Vervolgens kan de raad toch iets anders willen. Dat blijft altijd mogelijk. De raad heeft het laatste woord.

In onze steeds populairder wordende stad wordt de ruimte voor het maken en vertonen van kunst steeds schaarser. Dit lijkt niet alleen het effect van economische groei te zijn, maar kunstenaars en de Utrecht Development Board hebben de gemeenteraad gezegd dat volgens hen er sprake is van bewust beleid. Leegstaande gemeentelijke panden worden steeds minder vaak kunstenaars ter beschikking gesteld.

Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 192

Meer kunst en andere maatschappelijke doeleinden, minder leegstand

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen ter bespreking van de Begroting 2018,

Gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- Voorheen leegstaand gemeentelijk vastgoed regelmatig benut werd voor het creëren van tijdelijke werk- en expositieruimte voor Utrechtse kunstenaars en andere maatschappelijke doeleinden;
- Volgens Utrechtse kunstenaars en de Utrecht Development Board (UDB) bijna geen leegstaande panden meer voor dit doel worden ingezet;
- Leegstaand vastgoed vaak beheerd wordt door leegstandsbeheerder HOD;
- Gemeentelijk vastgoed bedoeld is om maximale maatschappelijke meerwaarde voor Utrecht te behalen, of het nu (tijdelijk) leegstaat of niet;

Van mening dat:

- Het onwenselijk is dat leegstaand vastgoed zo goedkoop mogelijk beheerd wordt, maar dat er gezocht dient te worden naar een maximaal maatschappelijk rendement;

Draagt het College op:

- Om met relevante partijen in de stad in gesprek te gaan en ze te betrekken bij het beheer van leegstaand gemeentelijk vastgoed.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer De Vries.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De oproep klinkt erg mooi, maar is dit niet gewoon een uitwerking van motie 217 of de motie Dak die wij hebben ingediend en die ook door de GroenLinks-fractie is ondertekend?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Zo kan men dat gedeeltelijk zien. In motie 197 gaat het ons alleen om culturele instellingen en beroepsbeoefenaren die hiermee veel problemen hebben. In de motie die mevrouw Ferket noemt, ligt het accent op maatschappelijke doeleinden van andere aard. Het leek ons goed om extra aandacht te vragen voor cultuur.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Dan vraag ik mij af wat voorrang heeft, een maatschappelijk initiatief of een cultureel initiatief. Of maakt dat niets uit? Als dat niets uitmaakt, kan men dan niet net zo goed de motie van de D66-fractie steunen?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij steunen die motie. Dat komt goed uit. Ik denk echter dat die motie voor een deel over andersoortige ruimten gaat. Mensen die met kunst bezig zijn, hebben vaak andersoortige ruimten nodig dan voedselbanken. Daarom vinden wij het goed om dat extra te bekijken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Extra bekijken is goed. Laten wij ook even naar het college luisteren om te zien of wij van al deze initiatieven geen gezellige bundeling kunnen maken. Dan is er misschien sprake van creativiteit van het college.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Een gezellige bundeling lijkt mij altijd fijn.

De bereikbaarheid van de stad wordt in 2018 weer een stuk beter. Elk jaar worden de keuzes van Utrecht steeds beter zichtbaar: meer ruimte voor voetgangers en fietsers, minder doorgaand autoverkeer dwars door de stad en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Daaraan heeft de GroenLinks-fractie hard gewerkt. Ze is trots op de resultaten.

Ook deze periode heeft de GroenLinks-fractie weer veel van haar verkiezingsprogramma bereikt: de eerste stadsboulevard nieuwe stijl, het hoofdfietsnetwerk zo goed als afgerond, de Dafne Schippersbrug verbindt Leidsche Rijn met de rest van de stad en de milieuzone zorgt voor flink schonere lucht.

Wij zijn nog niet klaar. In 2018 zal de besluitvorming over de westelijke stadsboulevard eindelijk worden afgerond. Er wordt gestart met de herinrichting van de Voorstraat en Nachtegaalstraat – Burgemeester Reigerstraat en de nieuwe fietsenstalling onder het postkantoor op de Neude wordt geopend.

Uiteraard zijn wij teleurgesteld over het feit dat de Utrechtse ambities door het Rijk worden tegengewerkt omdat de verbreding van de A27 wordt doorgezet. Wederom negeren de verschillende coalitiefracties in Den Haag de weerstand die in Utrecht leeft tegen de verbreding.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Stel dat men zijn fiets heeft geparkeerd in de nieuwe fietsenstalling onder de bibliotheek. Vindt mevrouw De Boer dat een wielrijder dan nog even mag doorrijden naar de Hamburgerstraat?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat is een discussie die volgende week in de commissievergadering uitgebreid zal worden gevoerd. Volgens mij heeft de hele raad dit onderwerp geagendeerd. Volgens mij moet men in het centrum een goede afweging maken tussen fietsers en voetgangers. Het is niet altijd mogelijk om die te combineren. Wij vinden dat men moet bekijken waar en wanneer het druk is en waar men de fiets nog kan neerzetten. Deze discussie voeren wij volgende week.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij zijn al een tijdje bezig met deze discussie. Al in 2016 hebben wij hierover een motie ingediend. Als wij het nu kunnen doen, waarom niet? Ik vraag mij af of mevrouw De Boer niet al een beetje weet wat zij volgende week wil zeggen. Vindt mevrouw De Boer dat een fietser daar moet kunnen doorrijden of niet? Moet de fietser omrijden?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Zoals ik al zei, voeren wij die discussie echt volgende week. Ik vind het zonde om die discussie in een begrotingsdebat in een paar zinnen af te doen. Volgens mij valt er veel over te zeggen. Ik ben bang dat de commissievergadering lang zal duren, maar dat is aan de sprekers.

De heer Van Ooijen zegt dat die discussie al een hele tijd loopt. Het college heeft een besluit genomen. Vervolgens wordt daarover in de commissievergadering gesproken. Ik vind het niet handig om daarop nu vooruit te lopen en om allerlei uitspraken te doen over het debat of over wat wij vast willen. Wij wachten tot volgende week.

Over de A27. De GroenLinks-fractie blijft samen met de verschillende belangenbehartigers in de stad knokken om de verbreding van de A27 tegen te houden. Dat blijft mogelijk zolang de schop nog niet de grond ingaat. Dat blijkt uit het feit dat door een uitspraak van de rechter naar verwachting forse vertraging zal optreden, met dank aan de verenigde actiegroepen uit Utrecht. Ga vooral door.

Het college had aan het begin van deze periode de ambitie om in Utrecht de laagste werkloosheid van Nederland te hebben. Dat was een mooie stip op de horizon, die wij helaas niet halen. Dat is voor de GroenLinks-fractie echter geen reden om de ambitie te laten varen. Wij bekijken waar er de komende maanden nog een schepje bovenop kan.

Dan komen wij al snel uit bij het onderwerp "de gemeente als werkgever". Wij beschikken over aanwijzingen dat veel vacatures bij de gemeente zelf niet onder de aandacht worden gebracht van werkzoekenden in de bijstand en niet worden geplaatst op Werk.nl. Graag horen wij of deze informatie klopt en wat daarvan de redenen zijn. Ook zou de GroenLinks-fractie graag zien dat arbeidsgehandicapten vaker bij de gemeente zelf in dienst worden genomen in plaats van te worden ingehuurd op detacheringbasis, dus bijvoorbeeld schoonmakers in dienst nemen in plaats van ze in te huren, net als bij het Rijk. Graag horen wij hoe het college hierover denkt.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Over het in dienst nemen van schoonmakers. Wij vinden dat een mooi voorstel, maar als wij dat vertalen naar de huidige praktijk, hebben wij een contract met UW. Eerlijk gezegd is mijn fractie ook daarmee blij. Ook dat zijn mensen uit de doelgroep en mensen met een

afstand tot de arbeidsmarkt die wij aan werk kunnen helpen. Hoe beoordeelt mevrouw De Boer die twee dingen?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben het er helemaal mee eens dat het een mooie manier is om mensen uit die doelgroep aan het werk te helpen, maar de GroenLinks-fractie ziet niet waarom de gemeente mensen uit die doelgroep niet in dienst kan nemen en daar jobcoaching tegenover kan zetten in plaats van dat allemaal aan UW over te laten. Dat is de oproep die wij doen. Het hoeven geen andere mensen te zijn, maar wel een ander dienstverband.

Wij willen dat aan het bemiddelen van werkzoekenden via Flexpensie strakkere kaders worden gesteld. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 193

Strakkere kaders voor Flexpensie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constaterende dat:

- Het college opnieuw met Flexpensie in zee gaat, maar via een iets andere constructie;
- Deze keuze tot gevolg heeft dat op het moment dat er een cao geldt, de werkgever voor het inlenen van een medewerker via Flexpensie een bedrag betaalt ter hoogte van cao-loon plus werkgeverslasten;
- Het gebruik van het instrument de deelnemende gemeente gemiddeld 5 euro per gewerkt uur aan netto opbrengst oplevert;
- Het gebruik van het instrument de deelnemende werkzoekende 2 euro per gewerkt uur oplevert;
- Het gebruik van het instrument door de inlenende werkgever ondanks de tariefstelling wordt beoordeeld als 'goedkoper dan een uitzendkracht';
- Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in een brief aan de Tweede Kamer een aantal randvoorwaarden en kanttekeningen geeft voor de toepassing van Flexpensie;
- Gemeenten die hebben besloten te stoppen met Flexpensie (zoals Hoorn) niet zijn opgenomen in het onderzoek;

Overwegende dat:

- De gemeente Utrecht minimaal dezelfde randvoorwaarden zou moeten stellen als het ministerie;
- De werkzoekenden die deelnemen aan Flexpensie het instrument overwegend als positief ervaren (onder andere doordat er geen dwang is tot deelname of het aanvaarden van een klus);
- De uitstroom bij deelnemende gemeenten 33% is, wat voor een re-integratie-instrument hoog is;
- Niettemin verdringing van echte banen door Flexpensie te allen tijde moet worden tegengegaan;

Verzoekt het college:

- er op toe te zien dat Flexpensie voor deelnemers niet in de plaats komt van een arbeidsovereenkomst of van deeltijdwerk in combinatie met een uitkering;
- bij elke deelnemer na maximaal drie maanden te toetsen of het aangaan van een arbeidsovereenkomst — al dan niet in combinatie met het inzetten van andere instrumenten zoals loonkostensubsidie of jobcoaching— kan leiden tot uitstroom uit de uitkering;
- te onderzoeken of de vergoeding per uur aan deelnemers kan worden verhoogd (bijvoorbeeld naar 4 euro), zodat de verdienste voor de werkzoekende en de verdienste voor de gemeente beter in balans komen.

En gaat over tot de orde van de dag"

De motie is ondertekend door mevrouw De Boer en mevrouw Freytag.

Ik zei het al eerder: de GroenLinks-fractie wil dat Utrecht een stad is waar iedereen kan meedoen en zichzelf kan zijn. 42% van de Utrechters met een beperking ervaart problemen met meedoen. Dat is veel te veel. Binnen 1 jaar wil het college ervoor zorgen dat 65% van de mensen met een beperking wél kan meedoen. Het college zal op korte termijn flinke stappen moeten zetten op het gebied van o.a. openbare ruimte, onderwijs, werk & inkomen, sport en welzijn. Wij zijn benieuwd.

Daarnaast voelt 15% van de Utrechters zich gediscrimineerd. Nog zo'n percentage dat omlaag moet. De GroenLinks-fractie neemt samen met de fracties van D66, PvdA en Student & Starter het voortouw om een expertmeeting over anti-discriminatie te organiseren.

Iedereen moet zich thuis kunnen voelen in de stad, maar zeker ook in het onderwijs. Kinderen verdienen gelijke kansen, maar het is helaas niet vanzelfsprekend dat zij die krijgen. Gelukkig worden inmiddels wat stappen gezet om dit aan te pakken. Wat de GroenLinks-fractie betreft, krijgt kansengelijkheid een prominente plek op de nieuwe onderwijsagenda.

Na de stevige discussie over de toekomst van het UCK geeft de recente brief van de wethouder wat lucht. Het is goed dat het UCK nu niet alleen het huidige schooljaar kan overleven, maar ook dat er ruimte is om de discussie over de sectoranalyse amateurkunst en de plek van het UCK daarin goed te kunnen voeren.

De verschillen tussen de gezondheid van Utrechters in verschillende wijken is groot. De verschillen hebben niet alleen te maken met goede en toegankelijke zorg en hulpverlening, maar ook met werk, woonkwaliteit, groen en onderwijs.

Wij zien gelukkig steeds vaker een integrale aanpak, zoals in Overvecht. De GroenLinks-fractie juicht het toe dat over de grenzen van de verschillende beleidsvelden heen wordt gekeken. Het weghalen van schotten tussen de potjes waaruit wij alles betalen, helpt daarbij.

Een stad voor iedereen maken wij samen met de inwoners. De gemeente stimuleert inwoners op verschillende manieren om initiatieven te ontwikkelen. Deze initiatieven hebben nogal eens betrekking op verscheidene gemeentelijke beleidsterreinen. Daardoor hebben zij vaak moeite meerjarige financiering voor elkaar te krijgen, zeker wanneer zij het initiatievenfonds zijn ontgroeid.

De GroenLinks-fractie zou graag meer flexibiliteit in de gemeentelijke budgetten willen zien, zodat het soepeler bewegen tussen deze flexibele budgetten meerjarige financiering van bewonersinitiatieven makkelijker maakt.

Wij dienen daarom de volgende motie in.

"Motie 194

Flexibel en zonder schotten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter besluitvorming over de programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- de gemeente Utrecht op verschillende manieren bewoners stimuleert om initiatieven te ontwikkelen, zoals met het initiatievenfonds en het bewonersbod, de raad recent de nota van uitgangspunten sociaal makelaarschap 2019-2024 heeft vastgesteld waarin flexibele ruimte voor bewonersinitiatieven is opgenomen,
- bewonersinitiatieven met het initiatievenfonds in maximaal drie jaar de ruimte kunnen krijgen zich te bewijzen.

Overwegende dat:

- het voor bewonersinitiatieven die zich hebben bewezen vaak lastig is om meerjarige financiering voor elkaar te krijgen,
- deze activiteiten vaak betrekking hebben op meerdere gemeentelijke beleidsterreinen, • het onwenselijk is om deze bewoners van het kastje naar de muur te sturen in de zoektocht naar meer structurele financiering,
- meer flexibiliteit in de verschillende gemeentelijke budgetten en het soepeler bewegen tussen deze flexibele budgetten meerjarige financiering van bewonersinitiatieven makkelijker maakt, de werkwijze met het flexibele budget uit de nota van uitgangspunten Sociaal Makelaarschap als voorbeeld kan dienen.

Verzoekt het college:

- Voor de maart 2018 inzichtelijk te maken hoe er binnen de gemeentelijke budgetten meer flexibiliteit ingebouwd kan worden voor het financieren van bewonersinitiatieven. Hierbij aan te geven welke regelgeving en subsidievoorwaarden aangepast moeten worden om financiering van bewonersactiviteiten die zich inzetten voor meerdere gemeentelijke beleidsdoelen tegelijk makkelijker te maken.
- Daarbij ook inzichtelijk te maken of en welk effect er valt te verwachten op de financiering van bestaande organisaties en activiteiten."

De motie is ondertekend door de heer Van Corler, de heer Van Ooijen en de heer Bakker

Utrecht wordt steeds veiliger. De GroenLinks-fractie wil iedereen die daaraan een bijdrage levert voor bedanken, maar wij hebben ook zorgen.

Helaas zijn in korte tijd veel agenten uit Overvecht weggegaan, wat de GroenLinks-fractie betreft, is dat een pijnlijke en zorgelijke ontwikkeling. Er wordt hard gewerkt om criminaliteit en overlast in Overvecht terug te dringen. Problemen met de capaciteit van het basisteam Noord, waarvan Overvecht deel uitmaakt, mogen dit niet teniet doen. De burgemeester heeft aangegeven met de politie in gesprek te gaan. Wij steunen deze gesprekken met de volgende motie:

"Motie 195

'Wij willen wijkagenten'

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen op 9 november 2017.

Gehoord de beraadslaging,

Constateernde dat:

- er een groot aantal wijkagenten uit het basisteam Noord, waar de wijk Overvecht onderdeel van is, vertrokken is;
- de Burgemeester per brief aan de Gemeenteraad (d.d. 24 oktober 2017) aangeeft dat hij zorgen heeft over de mate waarin de huidige capaciteit van het basisteam Noord zich verhoudt tot de problemen in de wijk op het gebied van criminaliteit en overlast;
- in het regeerakkoord Rutte III 'Vertrouwen in de toekomst' structureel 267 miljoen euro extra vrij wordt gemaakt voor onder andere meer wijkagenten;

Spreekt uit:

- dat het in het kader van de Versnellingsaanpak en de grote uitdagingen in Overvecht zeer onwenselijk is dat het aantal wijkagenten in het basisteam Noord is verminderd en dat het onwenselijk is dat door het grote verloop in het personeelsbestand er onmisbare kennis en ervaring in en met de wijk lijkt te verdwijnen;

En verzoekt het college:

- de inhoud van deze motie met de driehoek te bespreken en de Gemeenteraad begin 2018 te informeren over de wijze waarop de politie de kwantiteit en kwaliteit van de wijkagenten in Overvecht op een aanvaardbaar peil brengt;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer De Vries

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota diende de GroenLinks-fractie twee moties in die moeten zorgen voor een prettige en levendige entree van het station naar de stad.

Eén motie om de steegjes Vlaamse en Hollandse Toren te verlevendigen en één motie om de wensen van bewoners voor het Daalsepark inzichtelijk te maken.

De GroenLinks-fractie is blij met de inzet van alle betrokkenen, inclusief de gemeente, voor het verlevendigen van de Vlaamse en Hollandse Toren. Wij kijken ernaar uit om straks door deze straatjes te lopen.

Daarnaast willen wij de wethouder bedanken voor zijn toezegging om met groen als uitgangspunt opnieuw te gaan puzzelen met het Daalsepark. Dit stukje stad verdient het dat erover geen overhaaste beslissingen worden genomen en dat wordt gezien of groen een plek kan houden in deze verder erg stenige omgeving.

In een stad voor iedereen is ruimte voor groen en bomen noodzakelijk, ook in een groeiende stad. In het bomenbeleid staat al dat bomen die moeten wijken voor een bouwproject zo veel mogelijk moeten worden vervangen. In onze stad, waar gezond stedelijk leven terecht hoog in het vaandel staat, zien wij graag dat bewuster met groen wordt omgegaan. Als wij als stad verdichten, is het belangrijk dat wij de verschillende functies van groen behouden. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 196

Behoud Natuurwaarden in de Stad.

De gemeenteraad van Utrecht, Bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018,

Overwegende:

- Dat Utrecht met de voorziene groei van het aantal inwoners en het streven naar gezond stedelijk leven, moet woekeren met de mogelijkheden om natuurwaarden en de verschillende functies van groen te behouden;

- Dat het regelmatig voorkomt dat als op verzoek van de raad nog eens wordt gekeken naar de mogelijkheden om meer bomen aan te planten binnen een ontwikkelproject, dat met enige creativiteit ook lukt;
- Dat de verschillende functies van groen (1. Gezondheid (bv. sport- en speelgroen); 2. Klimaatadaptatie (bv. infiltratiegroen; tegengaan hittestress); 3. Recreatie (bv. parken en grasvelden; en 4. Biodiversiteit (faunapassages en groen ten behoeve van foerageren en nestelen) met enige planning vaak prima gecombineerd kunnen worden op een oppervlakte)
- Dat er natuurwaardenkaarten gemaakt gaan worden per wijk; en dat gegevens betreffende hittestress in Utrecht beschikbaar zijn, evenals infiltratievermogen.
- Dat in het bomenbeleid is opgenomen dat bomen die gekapt worden, bij voorkeur worden gecompenseerd binnen het plan; als dat niet lukt, binnen de directe omgeving (buurt of wijk) en als dat niet lukt, in de rest van de stad;

Roept het college op om:

- Bij elk SPVE de natuurwaarden en de functies van groen (gezondheid, klimaatadaptatie, recreatie en biodiversiteit) bij voorkeur te behouden;
- Transparant te zijn of de betreffende natuurwaarden en functies van groen binnen het project terugkomen, en zo nee, waarom niet ("comply or explain").
- Ervoor zorg te dragen dat teloorgaande natuurwaarden en -functies zo veel als maar mogelijk is gecompenseerd worden binnen het project; als dat niet kan in de aangrenzende buurt of wijk en als dat niet kan elders binnen de stad."

De motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, de heer Schreuder en mevrouw Van Esch.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik sta van harte onder de motie, maar ik ben erg benieuwd over "Bij elk SPVE de natuurwaarden en de functies van groen (gezondheid, klimaatadaptatie, recreatie en biodiversiteit) bij voorkeur te behouden". Is mevrouw De Boer het met de PvdD-fractie eens dat dit "bij voorkeur" uiteindelijk als resultaat heeft dat er fracties zijn die meer voorkeur hebben voor geld dan voor groen, maar uiteindelijk tot dezelfde conclusie komen? Volgens mij kunnen wij vanwege het debat dat wij eerder voerden die conclusie gewoon trekken, maar dan komen wij geen stap verder. Dat is jammer.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Daar ben ik niet zo bang voor. In de motie staat duidelijk "Bij elk SPVE de natuurwaarden en de functies van groen (gezondheid, klimaatadaptatie, recreatie en biodiversiteit) bij voorkeur te behouden", maar als het daar niet kan, zal worden bekeken of het elders in de stad kan. Er kunnen altijd redenen zijn waarom iets in een bepaald project of deelgebied niet mogelijk is, maar dan moeten wij bekijken of het ergens anders kan.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Het probleem is dan het Daalsepark. Dan ontstaat dezelfde discussie. Het antwoord dat dan wordt gegeven, is dat de natuurwaarden en de functies van groen "bij voorkeur" worden behouden. Dat kan niet, want geld prevaleert boven groen. Vervolgens kijkt men waar het groen kan worden teruggeplaatst. Daarmee blijven wij voortdurend bezig met de discussie over geld. Ik zou het fijn vinden als de GroenLinks-fractie als groene fractie op haar strepen blijft staan en tegen de fracties die geld belangrijker vinden niet zegt het groen bij voorkeur te willen behouden, maar zegt het groen sowieso te willen behouden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij doet de GroenLinks-fractie dat in het geval van het Daalsepark. Toen hebben wij met het eerste antwoord geen genoegen genomen en hebben gezegd dat het college de situatie nogmaals moest bekijken. Het college heeft gezegd dat te zullen doen. Het heeft gezegd te bekijken hoe dat op een creatievere manier kan worden vormgegeven. Wij gaan echter niet al bij voorbaat zeggen dat het groen per se altijd voorrang moet hebben. Er kunnen redenen zijn waarom dat niet kan. Daarom is het minder groen dan mevrouw Van Esch heeft gehoopt. Wij vinden dat wij deze afweging altijd moeten blijven maken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De SP-fractie is voorstander van elk voorstel dat de boel vooruithelpt. Het zal mij niet verbazen als het college dit toezegt omdat het al gebeurt. Wat verandert dit voorstel aan de staande praktijk?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij denken dat de bomen vaak worden bekeken. Die worden in het staande beleid genoemd. Echter, veel andere natuurwaarden die ik zojuist heb genoemd,

worden niet echt bij het beleid betrokken. Wij vinden het belangrijk dat dit wél gebeurt. Vaak als ergens drie bomen worden weggehaald die niet kunnen terugkomen, zet het college ze ergens anders neer. Wij willen dat dan de waarde en de functie van het groen wordt bekeken. Daarmee kan dan een betere afweging worden gemaakt op basis van de vraag hoe erg het is dat de bomen niet op dezelfde plaats kunnen terugkomen en wat men ervoor over heeft om dat wél te doen. Dat legt meer nadruk, niet alleen op een boom die ergens staat of een grasveldje dat ergens ligt, maar op de waarden die men wil behouden.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Waar is het bijvoorbeeld misgegaan?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Daarvan kan ik niet direct een voorbeeld geven. Wij merken echter dat bij de afweging de natuurwaarden vaak niet worden betrokken. Dat moet echter wél gebeuren, vinden wij.

De GroenLinks-fractie staat voor een duurzame toekomst. De overschrijding van het duurzaamheidsbudget vinden wij niet fijn. Overschrijdingen zijn nooit prettig. Voor de GroenLinks-fractie betekenen die dat in de toekomst voor duurzaamheid substantieel geld nodig is. Wij zijn betrokken bij een groot aantal transities. De ontkoppeling van het gasnet staat voor de deur. Er zal een omslag naar duurzame energie plaatsvinden. Dat zijn zaken waarvan wij denken dat die grote bedragen behelzen. Wij zullen ons daarvoor erg inzetten.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Men kan het nog niet ingediende plan van de D66-fractie te vaag vinden, maar mevrouw De Boer zegt op dezelfde weg door te gaan die al is ingeslagen. Er is geen plan om meer te doen met klimaatbestendig bouwen. Volgens de GroenLinks-fractie hoeven wij niet méér te doen. De D66-fractie heeft echter gezegd dat ze vindt dat er meer moet gebeuren. Dat is opvallend.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook ik kan roepen dat er meer moet gebeuren. Volgens mij is het college goed bezig met de vraag over hoe het de omslag kan maken. Het is echter duidelijk dat wij in de toekomst niet alleen een plan moeten hebben, maar dat ook meer geld nodig is om het te realiseren. Het energieplan ligt goed, maar het is de vraag hoe dat moet worden uitgevoerd en hoe de financiering ervan wordt geregeld.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Waarom heeft de GroenLinks-fractie geen voorstel gedaan om meer geld voor duurzaamheid vrij te maken? Mevrouw De Boer zegt dat er sprake is van een onderbesteding is. Dat is vervelend. Dan moet er geld bij. Ik zie echter niet waar wij dat vandaan moeten halen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Er is op dit moment een overbesteding. In het volgende coalitieakkoord moeten daarover goede afspraken worden gemaakt. De GroenLinks-fractie heeft voor het huidige coalitieakkoord geld geregeld. Iedereen vraagt zich af of dat niet teveel was. Wij zeggen nu dat het niet veel is, want het blijkt nodig te zijn. Wij denken dat in de toekomst nog veel meer nodig is.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wil mevrouw De Boer een dubbelbudget? Wat zal zij in de verkiezingscampagne verkondigen? Wat zal zij in de coalitiebesprekingen aanvoeren als grond voor dit budget? Wil zij een verdubbeling of een verdriedubbeling daarvan?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is een signaal dat er in de toekomst meer geld nodig is. Ik zal nu niet zeggen waarop wij in de onderhandelingen inzetten. Het is niet verstandig om nu de gewenste inzet al kenbaar te maken, maar dat er structureel meer geld moet komen, is duidelijk.

Vandaag over precies negentien weken weten wij hoe de verkiezingen zijn verlopen. Negentien weken waarin wij de strijd om de stemmen aangaan. Het mag duidelijk zijn dat de GroenLinks-fractie zich in die strijd blijft inzetten om Utrecht nog duurzamer en socialer te maken. Voor een stad voor iedereen, nu en in de toekomst.

Wij dienen de volgende motie in.

"Motie 197

Looprondje Singel: maak lopen langs talud Wolvenplein mogelijk

De gemeenteraad van Utrecht, Bijen op 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting,

Overwegend:

- Dat Utrecht het voorbeeld wil zijn van gezond stedelijk leven;
- Dat bewegen in het groen daar een belangrijk onderdeel van is;
- Dat een rondje singel varen nu al mogelijk is en nog mooier te doen wordt als het laatste stuk singel open gaat;
- Dat een mooi groen rondje singel lopen verassend genoeg nog niet mogelijk is maar wel een voor de hand liggende ambitie is;

Constaterend:

- Dat het op dit moment vanaf het Zocherplantsoen en Lucasbolwerk niet mogelijk is om binnendoor door te lopen langs de singel (richting Asch van Wijckskade en Begijnkade) en dat hardlopers en wandelaars nu uitwijken naar de overkant, waar het niet comfortabel lopen is;
- Dat het van belang is dat de doorgang onderlangs de voormalige gevangenis, met een pad langs het talud of anderszins, open blijft voor publiek;
- Dat het essentieel is dit vooraf mee te geven aan verkoop en niet pas na de verkoop omdat het dan afhankelijk is van de goodwill van de ontwikkelaar, die elk moment het rondje kan afsluiten;

Draagt het college op

- Om in de ruimtelijke visie (gebiedsvisie Wolvenplein) op te nemen dat er een pad moet zijn, zodat mensen onderlangs het water kunnen wandelen en hardlopen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, mevrouw Schilderman en mevrouw Van Esch.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Volgens mij hebben wij een tijdje geleden, op een raadsinformatiebijeenkomst, mogelijkheden bekeken bij de Wolvenpleingevangenis. Daarbij is een mogelijk fietspad ingetekend. Hoe denkt de GroenLinks-fractie daarover? Dat fietspad zou perfect aansluiten op de brug over de singel die ook is opgenomen in het plan Slimme routes, slim bestemmen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik moet eerlijk bekennen dat ik niet precies weet hoe het plan voor het fietspad eruitziet. Wij willen graag een voetpad onderlangs zien. Daarover gaat motie 197. Als de heer Bos zegt dat er prima een fietspad naast kan komen, dan lijkt mij dat zeker het overwegen waard.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij zijn wij nog niet echt aan zet over de ruimtelijke visie op het Wolvenplein. Mevrouw De Boer verweet mij dat ik met een motie prematuur ben. Ik verwijt mevrouw De Boer hetzelfde. Volgens mij is eerst het Rijksvastgoedbedrijf aan zet met een visie. Dan zal het college erover spreken. Pas dan is de raad aan zet. Mevrouw De Boer is erg prematuur.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat denk ik niet. Er is sprake van een ontwikkeling waarbij de grote behoefte bestaat om van het Wolvenplein gebruik te kunnen blijven maken. Dat is het signaal dat wij willen geven.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De raad schrijft de ruimtelijke visie toch niet? Hoe kunnen wij dit onderwerp dan bij de overwegingen betrekken? Moeten wij nu met het Rijk gaan praten terwijl wij pas later aan zet zijn?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wat ons betreft, is dit de inzet van Utrecht ten behoeve van de ruimtelijke visie.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Zoals bekend, staat de Stadsbelang Utrecht-fractie voor Smpel, Duidelijk en Utrechts. Wij maken ons sterk voor een zuinige overheid, waar zorg voor elkaar centraal staat. Een overheid die helder en duidelijk communiceert. Op grond van deze drie centrale thema's beoordelen wij voorstellen, begrotingen en jaarverslagen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De monitor wordt gestoord. Ik kan de heer Bos niet zien.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik denk dat de heer Bos daarop nog terugkomt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dit nodigt natuurlijk uit om later opnieuw een ordedebatje te voeren, net als de PvdA-fractie, of om kletspraat over en weer te wisselen met betrekking tot het gebruik van de mediatypen die er in de raad zijn.

Vorige keer is besloten, toen de bewegende beelden van de PvdA-fractie werden getoond, dat wij daarmee niet langer zouden instemmen. Ik zie geen beweging. Misschien dat er tussen de slides beweging is.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij zouden wij dit niet meer doen, of op z'n minst er heel terughoudend mee zijn. De mensen kunnen dit niet volgen.

(De heer Koning draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Schie.)

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Moeten wij hierover een ordedebat voeren? Volgens mij weet iedereen waar het over gaat. Mevrouw Ferket stelt voor om dit niet toe te staan.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik weet niet hoeveel mensen dit debat volgen. Ik denk dat wij dit experiment vrij baan kunnen geven om te zien waartoe dat leidt. Misschien gaat dat wel ten koste van de spreektijd van de heer Bos. Ook dat is handig.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik weet niet wat de heer Bos van plan is te doen. Voordat ik iets vind van het voorstel van mevrouw Van Gemert, wil ik dat graag weten.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Bos zal een PowerPoint tonen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat wil ik eerlijk gezegd niet. De reden daarvan is dat die niet is te zien. De mensen zullen op de livestream de heer Bos zien spreken terwijl er in de zaal plaatjes worden vertoond.

Ik begrijp nu dat men ook op de livestream de PowerPoint kan zien. Maar dan nog. Als de heer Bos PowerPoints wil presenteren, moet hij bij een consultancybureau gaan werken en geen gemeenteraadslid worden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Zelf bekijk ik liever mensen dan PowerPoints. Bovendien zijn PowerPoints uit, heb ik begrepen.

Het vertonen van PowerPoints in een raadsvergadering is lastig, omdat die niet zijn terug te zien in de verslagen. Anderzijds is dat voor mij geen hoofdpunt. Ik zeg: liever niet, maar als de heer Bos er blij en gelukkig van wordt, mag het van mij.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik zie graag dat men zich over een ordevoorstel duidelijk uitspreekt. Men is ervoor of men is ertegen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als ik moet kiezen, dan niet.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De reden dat wij ooit afspraken over bewegende beelden hebben gemaakt, is omdat die lastig te interrumpen zijn. Men moet dan een beeld interrumpen en geen spreker. Zolang de beelden puur het verhaal steunen, heb ik er geen moeite mee. Ik weet echter niet of wij die kant op moeten gaan. Ik heb geen zin om er nu voor te gaan liggen als de bewegende beelden het verhaal alleen steunen en niet overnemen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik ben tegen het ordevoorstel van mevrouw Ferket.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Laten wij dit experiment aangaan. Ik ben tegen het ordevoorstel.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ook ik ben tegen het ordevoorstel. Het beeld kan best ondersteunend zijn. Wij zullen dat zien.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ook ik ben tegen het ordevoorstel. Laat de heer Bos lekker zijn plaatjes vertonen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat mevrouw De Boer verandert van standpunt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ja. Ik doe een nieuw ordevoorstel. Ik wil de heer Bos zijn gang laten gaan, maar als er raadsleden zijn die vinden dat het niet conform de afspraken is omdat de PowerPoint het betoog niet ondersteunt, kunnen wij alsnog besluiten om het niet te doen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Oké, ik constateer dat het ordevoorstel van mevrouw Ferket is verworpen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De Stadsbelang Utrecht-fractie heeft altijd een focus op een financieel gezond Utrecht. Het is een gemeente die hooguit af en toe meer uitgeeft dan er binnenkomt. Het huishoudboekje klopt, waarbij er sprake is van structureel en reëel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Een gemeente die zorgvuldig begroot. Een gemeente die verliezen neemt als ze genomen moeten worden en winsten als ze gerealiseerd zijn. Een gemeente die zorgvuldig omgaat met risico's. Een gemeente die schulden niet laat oplopen en het saldo op het spaarbankboekje en de bezittingen in de gaten houdt.

De Stadsbelang Utrecht-fractie heeft de afgelopen vier jaar geprobeerd aandacht te vragen voor financiële spelregels en kaders om een gezond huishoudboekje te hebben. De moties en amendementen die wij hebben ingediend, zijn bekend. Op dit moment is onze financiële basis niet houdbaar. De reden daarvoor is simpel: wij hebben het geld niet, maar geven het wel uit. Daar mogen onze kinderen in de toekomst voor opdraaien.

Helaas heeft het college een eigen agenda, maar het wil dat niet zien. Gelukkig zijn er in maart a.s. verkiezingen. Dan kunnen Utrechters zelf aangeven wat zij willen. Daar kijken wij vol vertrouwen naar uit.

Het college faciliteert groei door reserves leeg te plukken en te lenen, sterker nog, door steeds meer te lenen. Hierdoor is in de periode 2014 t/m 2018 € 117 miljoen aan eigen vermogen verdampt. De Utrechtse hypotheekschuld is opgelopen met € 283 miljoen. Wij hebben eind 2018 een totale schuld van € 1,22 miljard.

Het college geeft al jaren meer uit dan er inkomt. Wij komen in 2017 € 93 miljoen tekort. In 2018 wil dit college € 150 miljoen meer uitgeven dan er inkomt. Wat wij niet hebben, lenen wij. Niet omdat het moet, maar omdat het kan.

Wat doet het college als er een verlies dreigt? Dan laten ze het aan het volgende college over om zich daarover zorgen te maken. Er is gegokt met enorm veel geld bij het kopen van Utrechtse rentederivaten. Die gok pakt verkeerd uit, met als verlies tientallen miljoenen euro's. Dat verlies schuift het college door naar het volgende college.

De burgemeester zegt dat Utrecht gezond is. De wethouder Financiën spreekt over een stevige meerjarig sluitende begroting waar hij trots op is.

Wij zijn niet trots, wij zijn realistisch. Dat maakt ons strijdbaar. Strijdbaar, omdat de Stadsbelang Utrecht-fractie niet stopt met het aankaarten van deze financiële trucjes. Utrechters moeten weten waar zij aan toe zijn. Niet omdat het kan, maar omdat het moet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het beeld dat de heer Bos oproept, is dat van iemand die met een sandwichbord over straat loopt waarop staat: "Het einde is nabij." Hij is een soort onheilsprofeet. Hij zegt dat Utrecht op de rand van de financiële afgrond staat, terwijl alles dat wij doen, ook het maken van financiële keuzes inzake rentederivaten en financiële risico's, uitermate goed worden gewogen. Misschien zijn er andere keuzes te maken. Ik ben dat met de heer Bos eens, maar het risicomodel van Utrecht staat volgens mij niet ter discussie. De heer Bos doet dat wel steeds door te verwijzen naar doem en onheil. Is de heer Bos het met mij eens dat het risicomodel van de gemeente solide is. De afweging die wij maken klopt en is uitgeprobeerd.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Selectief. Als ik de rentederivaten bekijk, zie ik dat die de verkeerde kant op gaan. Ik zal dadelijk ook spreken over het Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling. Daarover heb ik ook nog wat te zeggen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wij komen hier niet uit. Wie zegt de heer Bos nodig dat het model dat Utrecht gebruikt om risico's te berekenen solide is? Kan hij een instantie of een persoon noemen die dat hem kan bevestigen? Het is nu zijn woord tegen het mijne. Het is ook het woord van veel andere politieke partijen die dat model steunen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is het beste als ik daar voorbeelden bij noem. Die komen vanzelf. Wacht maar rustig af.

Laat ik als voorbeeld de onterecht uitgekeerde bijstandsuitkeringen nemen. Hier gaat iets fundamenteel fout. In 2014 hadden wij € 34 miljoen teveel aan uitgekeerde uitkeringen op de balans staan. In 2018 is dat bedrag opgelopen tot € 42 miljoen, € 8 miljoen meer dan in 2014. Daar moeten wij ons voor schamen.

Kennelijk zijn wij niet in staat om een goed proces in te richten waarbij mensen die recht hebben op een uitkering die krijgen en mensen die proberen de boel te flessen die zeker niet krijgen. Nu moeten wij achter ons geld aan, dat kost ons nog eens extra geld. De Stadsbelang Utrecht-fractie heeft hierover vragen gesteld. Het antwoord van het college is dat jaarlijks 20% van deze vorderingen als oninbaar wordt beschouwd en wordt afgeschreven. Dat is € 8,4 miljoen. Waarom schrijft het college dan maar € 1,8 miljoen euro af?

Het aantal fraudegevallen is misschien procentueel wel gedaald, maar het aantal onterecht uitgekeerde bijstandsgevallen, zonder opzet, is alleen maar gestegen. Het openstaande bedrag van fraudegevallen is € 12,3 miljoen. € 9,3 miljoen hiervan is een vordering die al ouder is dan vijf jaar. Wat is de kans om hiervan nog iets terug te zien? Mensen blijken onvindbaar te zijn.

De Utrechters die onterecht een uitkering hebben gekregen, zonder moedwillig te frauderen, moeten die uiteraard ook terugbetalen. Navraag leert ons dat dit geen mensen zijn die het breed hebben, maar de gemeente schakelt een deurwaarder in om de bedragen te innen. Dat zorgt ervoor dat er nog eens honderden euro's bijkomen. Dat moet anders kunnen. Dit zijn mensen die aankloppen bij de voedselbank. Dit zijn mensen die problematische schulden hebben. Dit zijn mensen die sociale armoede ervaren en die de armoede doorgeven aan hun kinderen. Het lijkt erop dat de stad meewerkt aan het creëren van duurzame armoede van velen. Is dit wat wij willen?

De Stadsbelang Utrecht-fractie verwacht van het college dat deze problematiek nog eens goed wordt bekeken, want de gemeente Utrecht kan er niet op uit zijn om Utrechters arm te houden. Graag ontvangen wij hierop een toezegging.

De Stadsbelang Utrecht-fractie maakt zich ernstige zorgen over het meerjarenperspectief Stedelijke ontwikkeling. Het slecht weerscenario gaat uit van motregen, geen zware storm.

Een graadmeter voor een financiële wendbare en weerbare gemeente is het percentage onderhandenwerk. Conform de paragraaf hierover in de begroting wordt 10% gezien als kantelpunt voor "kwetsbaar". De gemeente dreigt precies over die grens heen te gaan.

Er hangt ons wat boven het hoofd wat niet in de cijfers is meegenomen. Als voorbeeld noemen wij graag het provinciaal inpassingsplan kantoren. Als dat begin 2018 door Provinciale Staten in ongewijzigde vorm wordt aangenomen, moeten wij de opbrengsten van de grondexploitatie Rijnvliet verlagen met minimaal € 12 miljoen. Daarnaast loopt een hoger beroep over Het Zand en over Rijnvliet, waarvan wij de uitspraak kunnen verwachten op 5 december a.s. Ook hier gaat het om vele miljoenen. Het klinkt technisch, maar wij lopen het risico om tenminste € 30 miljoen aan afboeking te moeten doen. Dat is veel geld. Wij hebben hiervoor al eerder gewaarschuwd. Risicobeheersing was op haar plaats geweest. Het college heeft ervoor gekozen om dat niet te doen en om te wachten en te hopen op een goede afloop.

Als contractuele zekerheden onzekerheden blijken te zijn, moeten voorzieningen en buffers worden aangewend om de gaten te dichten. Deze voorzieningen en reserves moeten vervolgens weer worden gecompenseerd, anders klopt het Utrechtse weerstandsvermogen niet meer. Betreffende dat hoger beroep heeft wethouder Geldof ons gemeld dat het college zal winnen. Dat is een bericht vergelijkbaar met: "ga maar rustig slapen, het komt vast wel goed".

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Vindt de heer Bos dat wij terughoudend moeten zijn om uitspraken te doen tijdens lopende rechtszaken?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als wij een risico lopen, moeten wij ons verdiepen in hoe dat risico eruitziet. De raad heeft de controlerende taak om dat bij het college aan te kaarten. Wij moeten aangeven dat erop moet worden gelet. Als het college zegt: "Ga maar rustig slapen", dan is dat een aanmoediging om nog eens extra te controleren wat er precies aan de hand is.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik snap dat de stemming van de heer Bos wat rouwig is gezien het zwarte randje om zijn presentatie, maar volgens mij heeft het college nooit gezegd: "ga maar rustig slapen." Er is een rechtszaak. Iemand verweert zich tegen de gemeente Utrecht. Dat kan financiële consequenties hebben. Wij hopen van niet, maar als die er zijn, nemen wij die.

De heer Bos is ons een stapje voor. Dat mag. Hij mag dat vinden. Hoeveel vindt hij een reële reservering voor het risico dat wij lopen met de lopende rechtszaak?

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hier moet ik even ingrijpen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dat is heel goed.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Volgens mij is dit punt gerelateerd aan een paragraaf die wij niet in het openbaar willen bespreken. Die is ook al in de commissievergadering besproken. Ik vraag de heer Bos om zijn betoog voort te zetten.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik zal de vraag anders formuleren: doet de heer Bos vandaag een voorstel om het benodigde bedrag weg te zetten?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Nee, maar ik ga niet rustig slapen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dan wordt de figuur van de onheilsprofeet bevestigd. Die roept op straat heel hard dat het einde nabij is, maar als men hem vraagt wat hij daaraan doet, schreeuwt hij nog harder. De heer Bos doet allerlei voorstellen en waarschuwt ons, maar als ik hem vraag of hij een voorstel doet, zegt hij: "Nee, maar ik ga niet rustig slapen." Dan krijgt hij van mij wat slaappillen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als ik de heer Gilissen was, zou ik ook niet rustig slapen. Als het fout gaat, heeft dat niet alleen financiële consequenties, maar ook politieke. Het college is dan met publieke middelen onverantwoordelijk bezig geweest, het geld van de Utrechters. De wethouder zet hoog in. Wij verlangen derhalve de bijpassende verantwoordelijkheid voor als het mis gaat. Wij willen dan niet wachten tot maart 2018.

De Stadsbelang Utrecht-fractie wil het college een compliment maken voor de realisatie en de herontwikkeling van scholen in Utrecht. Een klein compliment weliswaar, omdat er nog veel werk te doen is. Toch is dit van onze partij een duidelijk signaal dat wij op de juiste weg zijn.

Wij willen graag opmerken dat er een eenzijdige focus is op passend onderwijs, terwijl Utrecht juist een inclusieve stad wil zijn waar kinderrechten centraal staan. Daar stapt het college volledig overheen. Wij willen geen inclusief onderwijs, wij willen passend onderwijs. De enige groep waaraan het college een beetje meer aandacht wil geven, een D66-dingetje, zijn kinderen die bovenmatig kunnen presteren.

Wethouder Everhardt zegt in de raadsbrief van 24 oktober 2017 betreffende de uitkomsten van het kinderrechtsymposium het volgende: "Wij toetsen voortdurend of de huidige situatie voldoet aan verdragsregels op het gebied van bijvoorbeeld onderwijs".

Als het college ook de kinderrechten heeft getoetst op basis van het VN-gehandicaptenverdrag, dat in Nederland in 2016 in werking is getreden, dan heeft het college waarschijnlijk een blinde vlek op dit stuk. De Wet passend onderwijs hoeft namelijk geen belemmering te zijn om stappen te zetten richting inclusief onderwijs.

De Stadsbelang Utrecht-fractie wil dat het college zich inzet om grote stappen te zetten richting kansengelijkheid in het onderwijs. Wij willen kansengelijkheid voor ieder kind – niet alleen voor de kinderen die het volgens de D66-fractie eventueel kunnen – voor zowel de reguliere groep alsook voor kinderen met een zorgbehoefte. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 198

Kansengelijkheid in Utrechts onderwijs

Constateerend dat:

- Nederland de Salamanca-verklaring heeft ondertekend;
- Het IVRPH in werking is getreden;
- Utrecht een zelfbenoemde kinderrechtenstad is;
- In het eerste lid van artikel 24 van het IVRPH wordt bepaald dat de aangesloten staten het recht van personen met een handicap op onderwijs erkennen en daartoe een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus waarborgen;

- Ongelijkheid en uitsluiting in het onderwijs in strijd is met de IVRPH.

Overwegende dat:

- Volgens de Onderwijsraad de onderwijsprofielen te behoudend zijn en er te weinig aandacht is voor het beter inpassen van leerlingen met een beperking;
- Op korte termijn concrete acties nodig zijn om het Utrechtse schoolbeleid aan te passen aan de WGBH/CZ en de repetitieve kansongelijkheid en uitsluiting te stoppen;
- Het oppakken van voornoemde constatering bijdraagt aan het vergroten van kansengelijkheid en het waarmaken van 'Utrecht onderwijs- en kinderrechten stad als ook inclusieve stad'.

Verzoekt het college om:

- Een voorstel te doen met doelstelling en subdoelstellingen, die de huidige uitsluiting doet afnemen;
- Voor de voorjaarsnota 2018 hierover te rapporteren aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Oost.

Er is een school ingetekend bovenop de A2. Wij hebben hier eerder bezwaar tegen gemaakt, dit omdat die te dicht bij de tunnelmond staat. De wethouder heeft aangegeven dat het gezond en veilig genoeg is om daar een school te vestigen. Overigens, deze school beschouwen wij als ons succes, tenslotte hebben wij het college gevraagd om een nieuwe brede school te stichten in Leidsche Rijn.

Naar wij hebben vernomen, is een deel van het gebouw nog zonder functie. Graag ziet de Stadsbelang Utrecht-fractie dat hier een integraal kindcentrum in wordt opgenomen.

Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 199

Integraal kindcentrum

Constateerende dat:

- er een opgaaf ligt om te komen tot een brede middelbare school als ook tot de realisatie van diverse basisscholen in Leidsche Rijn;
- er een basisschool is ingetekend in de wijk Rijnvliet;
- de totale realisatiekosten van individuele scholen hoger liggen dan de realisatiekosten van meerdere scholen binnen een scholencombinatie;
- het besluit om een vo-school te bouwen bovenop de A2 een locatie is die net buiten de gevarezone valt met betrekking tot gezondheid en veiligheid;

Overwegende dat:

- de basis van burgerschapsdoelen zoals integratie en inclusie, het bevorderen van de sociale cohesie, bij het onderwijs en door vroegsignalering worden gelegd;
- scholen alle verschillend begaafde leerlingen uit verschillende sociale milieus samen een plek kan bieden;
- naast cognitieve prestaties, de creatieve en sociale vaardigheden minstens zo belangrijk zijn en dit door integrale kindcentra en een brede school kan worden bevorderd;

verzoek aan het college om:

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een integraal kindcentrum te vestigen samen met de geplande brede school in Leidsche Rijn centrum;
- hierin mee te nemen welke andere functies zoals, peuterspeelzalen, kinderopvang, consultatiebureaus, (para-)medische hulpverlening, (zwem)sport- en recreatie en een buurthuis (met cursusruimten voor bijvoorbeeld een taalschool), direct mee genomen kan worden in het ontwerp;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Oost.

De keuze voor een school van eigen keuze geldt ook voor het voortgezet onderwijs. Sommige scholen hebben te maken met een overschot aan aanmeldingen. Het uitlootsysteem veroorzaakt het noodgedwongen naar omliggende gemeenten gaan van honderden Utrechtse leerlingen. Er is voor deze leerlingen geen plek in Utrecht. Er is zelfs sprake van onderwijsmigratie van gezinnen. Zou dit een reden kunnen zijn van het stijgende aantal verhuizingen van Utrechtse gezinnen waarover de CDA-fractie zich zo druk maakt? Dat wil de Stadsbelang Utrecht-fractie niet, daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 200

Uitlootsysteem in Utrechts onderwijs

Constateerend dat:

- Utrecht een inclusieve en onderwijsstad is en zichzelf heeft benoemd tot kinderrechtenstad;
- ongelijkheid en uitsluiting in het onderwijs in strijd is met de gelijke toegangsrechten tot onderwijs;
- sommige scholen te maken hebben met overaanmeldingen en op deze scholen wordt geloot;
- dit jaar het Christelijk Gymnasium, het Utrechts Stedelijk Gymnasium, het Sint Bonifatiuscollege (op havo) en het Gerrit Rietveld College (op tl, havo en vwo) hebben moeten loten als gevolg van overaanmelding, het Niftarlake College in de gemeente Stichtse Vecht heeft geloot (op havo) onder de Utrechtse leerlingen;
- de prognose dat de leerlingaantallen jaarlijks blijven stijgen de komende jaren;
- het onwenselijke feit dat honderden Utrechtse leerlingen noodgedwongen in omliggende gemeenten naar VO gaan en er is voor deze leerlingen geen plek in Utrecht.

Overwegende dat:

- schoolbesturen en gemeente ieder jaar afspraken maken over de benodigde onderwijscapaciteit binnen het voortgezet onderwijs in de gemeente Utrecht om te kunnen garanderen dat er op ieder onderwijsniveau voldoende plekken beschikbaar zijn;
- volgens de Inspectie van het Onderwijs de POVO-procedure in Utrecht vaak niet volgens de wet handelt;
- de loting van april 2017 nog slechter was dan afgelopen jaren;
- op korte termijn concrete acties en voor het inschrijfperiode voor schooljaar 2018/2019 nodig zijn om het Utrechtse toelatingsbeleid (het uitlootsysteem) te veranderen en de structurele kansengelijkheid te stoppen;
- het oppakken van voornoemde constateringen bijdraagt aan het vergroten van kansengelijkheid en het waarmaken van 'Utrecht, inclusieve onderwijs- en kinderrechten stad'.

Verzoekt het college om:

- het Bestuurlijk overleg POVO van alle Utrechtse schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs aan te sturen op het opheffen van de uitlootprocedure;
- de POVO-procedure opnieuw wordt vormgegeven conform de wet;
- een voorstel te doen met doelstelling en subdoelstellingen, om de lotingprocedure te vervangen door een structurele oplossing van het leerlingplekkentekort

En gaat over tot de orde van de dag".

De motie is ondertekend door de heer Oost.

Uit de landelijke monitor studentenhuysvesting blijkt dat Utrechtse universiteiten en hogescholen de komende vijf jaar een groeiend aantal studenten onderwijzen. Er is sprake van 18.500 studenten. Er is een enorme krapte aan zelfstandige en onzelfstandige woonruimte voor studenten. Deze krapte zal ondanks de geplande 4.000 studentenwoningen alleen maar toenemen.

De Stadsbelang Utrecht-fractie wil af van een aantal beperkingen die het omzettingsbeleid Utrechtse kamerverhuurders oplegt. Wij vinden dat woonoppervlak de norm moet zijn in plaats van een WOZ-waarde bij de bepaling of een omzettingsboete moet worden betaald. Als de oppervlakte de norm is, kunnen wat ons betreft meer mensen worden gehuisvest dan de twee kamerhuurders. Wij willen dat het college tevens de mogelijkheid overweegt om eigenaren/bewoners de ruimte te geven om drie kamers te verhuren.

Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 201

Geef meer aspirant-kamerhuurders een kans

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constateerend dat:

- uit de Landelijke monitor Studentenhuysvesting blijkt dat Utrecht de komende vijf jaar een groei van 18.460 studenten zal kennen;
- dit tot een significante toename betreffende de behoefte aan studentenwoningen en kamers leidt;
- er in Utrecht t/m 2021 zo'n 4.000 studentenwoningen gerealiseerd zullen worden, waarbij de oplevering van het grootste deel in 2020 en 2021 plaatsvindt.

Overwegende dat:

- de woningmarkt in Utrecht zeer krap en overspannen is en blijft;
- de aanwas van zelfstandige kleine woningen en onzelfstandige kamers achterblijft bij de groei van het aantal woningzoekenden in Utrecht;
- de omzettingsregels te rigide zijn om omzettingsvergunningloze verhuring van meerdere kamers door eigenaar/bewoners mogelijk te maken;
- kamerhuurders inwonend bij Utrechtse bewoners ook een goede plek kunnen krijgen;
- door meer aspirant kamerhuurders bij Utrechters in huis te laten wonen, een extra inhaalslag gemaakt ten aanzien van het bestrijden van woningnood.

Verzoekt het college op:

- bij de evaluatie van omzetten en splitsen de oplosrichting te betrekken om eigenaars/bewoners de mogelijkheid te geven om aan 3 kamerhuurders te verhuren zonder dat van een omzettingsvergunning sprake moet zijn.

De motie is ondertekend door mijzelf.

De Stadsbelang Utrecht-fractie is blij met het Utrechtse cultureel erfgoed. Dat is de kracht van de Utrechtse binnenstad, dit is de identiteit die Utrecht Utrecht maakt. Daarom hebben wij ook de Dom in ons logo staan. Dit cultureel erfgoed zorgt ook voor veel bezoekers en toeristen in de stad. Dat mogen er wat ons betreft meer worden. Dat kan echter alleen als de informatie goed ontsloten is, ons inzien in de nabijheid van deze monumentale gebouwen en beelden. Want dan weten bezoekers waar zij zijn, welke cultuurhistorische waarde een gebouw of beeld heeft, welke cultuurhistorische waarde het bezit.

Wat de Stadsbelang Utrecht-fractie betreft, draagt Utrecht hieraan bij door bijvoorbeeld de alreeds aanwezige uitgebreide informatie betreffende monumentale gebouwen en beelden beschikbaar te stellen via digitale informatiezuilen in de buurt van dit cultureel erfgoed, dan wel via een te ontwikkelen erfgoedapp. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 202

Ontsluit cultureel erfgoed

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constateerend dat:

- Utrecht een rijke verzameling heeft aan cultureel erfgoed in de vorm van monumentale panden, kerken, beelden en elementen in de openbare ruimte;
- Utrecht samenwerkt met Utrecht Marketing, welke het erfgoed van de stad tot een van de speerpunten heeft verheven.

Overwegende dat:

- binnen Utrecht vele initiatieven plaatsvinden om cultureel erfgoed onder de aandacht te brengen aan Utrechters en bezoekers.
- Utrechts cultureel erfgoed, veel rijkdom en detail bezit welke geïnteresseerden vaak niet in eerste blik zien;
- toegankelijkheid bij het ontsluiten van cultureel erfgoed bijdraagt aan de erkenning en herkenning van de cultureel historische waarden, bijdraagt aan de kennis van en bewustzijn over de Utrechtse culturele rijkdom;
- wordt erkend dat informatievoorziening van de cultuur(historische) waarden van een gebouw of beeld hiertoe bijdraagt.
- De informatievoorziening direct bij, of in de diverse cultuurhistorische gebouwen te wensen overlaat en onvoldoende uitnodigt om binnen te treden of eens goed te kijken.

Draagt het college op:

- onderzoek te doen naar een mogelijkheid van een uitgebreide informatievoorziening betreffende Utrechts erfgoed via digitale informatiezuilen op belangrijke plekken en/of een culturele erfgoed app;
- De raad te informeren over de uitkomsten van het onderzoek voor de Voorjaarsnota 2018;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Ik wil graag herhalen dat voor de Stadsbelang Utrecht-fractie simpel en duidelijk voorop staat. Wij willen dat iedere Utrechter weet wij doen, wat ons beleid is en vooral ook wat men van ons kan

verwachten. Het lijkt erop dat dit college dit uitgangspunt niet deelt. Ik wil u daarvan verschillende voorbeelden geven.

Het nieuwe tarievenbeleid sportaccommodaties heeft als uitgangspunt het bevorderen van het efficiënt gebruiken van de binnen- en buitensportfaciliteiten. Het eerste voorstel voor dit tarievenbeleid heeft dermate veel vragen opgeleverd dat de wethouder gelukkig slim genoeg was om dit voorstel terug te trekken en een tweede voorstel te doen. Dit tweede voorstel was een stuk beter, waardoor de meerderheid van de raad ermee heeft ingestemd. Ik kan mij niet voorstellen dat de meerderheid van de raad zich ervan bewust is dat dit betekent dat het college met het nieuwe tarievenbeleid van 78% bezetting wil groeien naar 80% in 2018! Sterker nog in 2021 is de bezetting nog steeds 80%.

Het enige wat hieraan duidelijk is, is het feit dat dit niets te maken heeft met een plan om het gebruik te bevorderen. Het is puur een manier om meer geld van de gebruikers te ontvangen.

Tijdens de vergadering vorige week donderdag heeft de wethouder letterlijk aangegeven dat hij de raad ging informeren over de kwestie van de integriteit van een taalinstelling, omdat hij de pers te woord had gestaan. Dat kon leiden tot vragen aan de raad. Op het moment dat de wethouder wordt gevraagd waarom deze volgorde wordt aangehouden, zegt de wethouder dat hij het anders heeft verwoord. Mocht u de waarheid zelf willen controleren, dan kunt dit even nakijken op de site. Bekijk het filmpje. Misschien is dat ook een goed idee voor de wethouder zelf.

Een ander voorbeeld is de doelstelling op het gebied van lang- en meerjarige gesubsidieerde instellingen. In de programmabegroting is aangegeven dat de doelstelling is om in 2021 70 instellingen lang- en/of meerjarig te subsidiëren. Uiteraard hebben wij het college gevraagd waarom het een doelstelling is om meer instellingen te subsidiëren. Het antwoord op de vraag was: "Het is geen doelstelling op zichzelf om een groter aantal instellingen te subsidiëren." Waarom staat het dan als doelstelling in het document? Wij kunnen het niet uitleggen aan Utrechters.

Ondanks het feit dat ik het bruggetje zelf heb opgeschreven, vind ik het nog steeds een mooi bruggetje naar het onderwerp gesubsidieerde culturele instellingen. Wij dienen hierover drie moties in.

De **VOORZITTER**: U hebt nog tweeëneenhalve minuut spreektijd. U moet de moties een beetje staccato indienen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik dien de volgende moties in.

"Motie 203

Toegankelijkheid bekend

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constaterende dat:

- slechts 15% van de gesubsidieerde culturele instellingen informatie over toegankelijkheid op hun eigen website verschaft in 2016.
- de doelstelling van het College is om per 2021 dit percentage naar 100% te krijgen;
- er alleen wordt gewezen op het belang van het vermelden van toegankelijkheid.

Overwegende dat:

- het budget dat beschikbaar is voor subsidies, grotendeels wordt betaald door Utrechters;
- het geld dat gebruikt wordt voor subsidies bedoeld is voor alle Utrechters;
- het College aangeeft dat het niet vermelden van toegankelijkheid op de eigen website, een "shame"-effect geeft.

Verzoekt het college:

- om het verplicht te stellen voor alle culturele instellingen die subsidie ontvangen, op hun eigen website toegankelijkheid te vermelden.

De motie is ondertekend door de heer Oost.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! In de beelden van de PowerPoint werd expliciet een instelling getoond. Ik neem aan dat de heer Bos daarover spreekt. Het lijkt mij goed als hij dat in de bijdrage vermeldt. Anders wekt hij de suggestie dat hij doelt op een bepaalde instelling, terwijl wij dat niet in het verslag en de moties kunnen lezen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Die suggestie klopt niet. Het zijn veralgemeniseerde instellingen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb ruimte gegeven om daarop op deze manier om te gaan. Als wij via PowerPoint instellingen tonen en vervolgens zeggen dat het betoog daar niet expliciet over gaat, vind ik dat geen goede manier van werken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Laten wij het ordedebat niet overdoen. Laten wij van de woorden van de heer Van Waveren notie nemen voor toekomstige gevallen.

"Motie 204

Toegang voor iedereen

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constateerend dat:

- slechts 15% van de gesubsidieerde culturele instellingen informatie over toegankelijkheid van hun activiteiten op hun eigen website verschaft in 2016.
- het vermelden van toegankelijkheid, niets zegt over de toegankelijkheid van die instelling.
- er alleen wordt gewezen op het belang van het vermelden van toegankelijkheid door de gemeente.

Overwegende dat:

- het budget dat beschikbaar is voor subsidies, grotendeels wordt betaald door Utrechters;
- het voor iedere Utrechter, met of zonder beperking, mogelijk moet zijn om toegang te krijgen tot activiteiten van gesubsidieerde instellingen.

Draagt het college op:

- bij het toekennen van subsidies aan culturele instellingen als uitgangspunt op te nemen dat hun activiteiten toegankelijk moeten zijn voor alle Utrechters;
- indien men geen toegankelijkheid kan garanderen, dit op te nemen in de eventuele toekenning van de subsidie, inclusief de reden waarom dit niet kan worden gegarandeerd."

De motie is ondertekend door mevrouw Podt, mevrouw Koelmans, de heer Van Ooijen en de heer Oost.

Utrecht heeft een groeiend wetenschappelijk klimaat. Naast het jaarlijks groeiende aantal studenten, groeit ook het aantal wetenschappelijke bijeenkomsten. 2016 was een goed congresjaar, zo bevestigde Utrecht Marketing ons.

Meer congressen betekent meer levendigheid in de stad, meer bestedingen, meer bezoekers van restaurants en bars en meer overnachtingen in hotels. Bij dat laatste wringt de schoen. Utrecht heeft te weinig hotelkamers beschikbaar. Congresorganisaties, maar ook Utrecht bevestigen dat. Wij vinden dat het college zich daarvoor moet inzetten.

"Motie 205

Utrecht congresstad; "blijf ook lekker slapen".

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constateerend dat:

- het wetenschappelijke klimaat in Utrecht zich uitbreidt;
- Utrecht jaarlijks locatie biedt aan vele congressen op ad hoc-basis.

Overwegende dat:

- Utrecht in 2016 een succesvol jaar heeft genoten waarin vele wetenschappelijke congressen georganiseerd werden;
- hotels slechts een beperkt aantal kamers "laten blokkeren/afgeven" indien het geval een congres over enkele jaren plaatsvindt;
- een tekort aan hotel- en verblijfplaatsen door Utrecht Marketing ervaren wordt bij het organiseren van meerdaagse congressen;
- voor het doorzetten van de trend en hoeveelheid meerdaagse congressen ook meer overnachtingsplaatsen voor congresbezoekers beschikbaar moeten komen;
- congressen goed zijn voor zowel de kenniseconomie als voor onze horeca, winkels en hotels.

Verzoekt het college om:

- een proactieve houding te nemen in het ondersteunen van Utrecht Marketing in hun poging om meer hotelkamers beschikbaar te krijgen voor meerdaagse congressen in Utrecht.

- met de H-O-S-T hotels en andere hotels het gesprek aan te gaan, hoe knelpunten kunnen worden weggenomen.

En gaat over tot de orde van de dag"

De motie is ondertekend door de heer Oost.

Het college heeft de tarieven voor het "product" huwelijksvoltrekkingen de afgelopen jaren verhoogd met 33% tot 40%. Alleen al het woord "product". Het huwelijk is geen product, maar een manier om de liefde tussen twee mensen te bezegelen en te formaliseren.

Trouwen in Utrecht moet een feest zijn en geen dure aangelegenheid. Daarom vindt de Stadsbelang Utrecht-fractie het stuitend dat de gemeentelijke kostprijs voor een huwelijksvoltrekking tot € 200,00 meer kost dan in Rotterdam en gemiddeld € 120,00 duurder is dan in de andere G4 steden.

Trouwen in Utrecht leidt tot bestedingen in Utrecht, recepties, diners, feesten en overnachtingen. Utrecht moet blij zijn met Utrechters die willen trouwen in Utrecht. Ze moet ze niet weggagen naar andere gemeenten en al helemaal niet naar Vianen.

Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 206

Utrecht, waar trouwen een feest is.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018;

Constateerend dat:

- de gemeentelijke leges voor het sluiten van een huwelijk/geregistreerd partnerschap, tussen 1 januari 2014 en 2 januari 2018 gestegen is met 33,3% tot 40,1%;
- het college aangeeft dat men de tarieven heeft verhoogd om tekorten op het "product" huwelijk te compenseren;
- Utrechters voor een huwelijksvoltrekking, t.o.v. Rotterdam, Den Haag en Amsterdam gemiddeld 150 euro duurder uit zijn, Utrecht berekent een niet marktconform tarief.

Overwegende dat:

- trouwen/geregistreerd partnerschap geen "product" is maar een manier om de liefde tussen twee mensen te bezegelen en formaliseren;
- trouwen in Utrecht een feest moet zijn en geen dure aangelegenheid;
- trouwen in Utrecht leidt tot o.a. recepties, diners, feesten en overnachtingen in Utrecht;
- de prijs voor een huwelijk/geregistreerd partnerschap Utrechters niet moet dwingen uit te wijken naar een goedkopere gemeente.

Draagt het college op:

- trouwen/geregistreerd partnerschap voor Utrechters in hun eigen stad tegen een marktconforme prijs (gemiddelde prijs G4 steden) mogelijk te gaan maken;
- hiertoe bij de Voorjaarsnota 2018 een voorstel aan de raad te presenteren, met bijbehorend dekkingsvoorstel."

De motie is ondertekend door de heer Oost.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat de Stadsbelang Utrecht-fractie haar spreektijd heeft overschreden. Ook kan de fractie niet meer interrumpen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Bos gaat er altijd prat op dat hij financieel erg zorgvuldig is. Ik heb hem daarover een vraag gesteld, maar hij heeft niet gedaan wat ik vroeg. Ik vraag hem nu waar de dekking voor motie 206 is. Dit kan men uitrekenen. Men kan het gemiddelde nemen. Dan kan men berekenen hoeveel geld er nodig is. Motie 206 is niet gedekt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Motie 206 is helemaal niet ongedekt. Wij zullen de dekking later vaststellen in de coalitieonderhandelingen. Ik zie het probleem niet.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Het tarief voor trouwen ligt in Utrecht nog ver onder de kostendekkendheid. De heer Bos pleit in de motie voor een marktconforme prijs. Ik ga ervan uit dat hij daarmee kostendekkend bedoelt. Dat betekent een forse verhoging.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is grappig. Dezelfde discussie heb ik uiteraard ook in mijn eigen fractie gevoerd. Wat is marktconform? Ik ken veel woningen. Men raakt woningen in Delfzijl of in Limburg zelfs aan de straatstenen niet kwijt. Men kan die niet verhuren tegen de prijs de het woningwaarderingstelsel aangeeft.

De **VOORZITTER**: mijnheer Bos, beperkt u zich tot het trouwen. Het woningwaarderingstelsel is niet aan de orde.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is goed als ik beide zaken met elkaar vergelijk voor het beantwoorden van de vraag wat marktconform is. Wij bekijken dan wat andere gemeenten doen. Wat doen andere gemeenten? Die berekenen prijzen die € 200,00 onder onze prijs liggen. Als ik de gemiddelde prijs voor trouwen in de andere G4-steden bekijk, dan blijkt dat bedrag € 120,00 lager te zijn dan in Utrecht. Wij willen graag dat Utrecht trouwen niet ziet als een product en dat daarvoor marktconforme tarieven gelden.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik wil reageren op motie 201, "Geef meer aspirant-kamerhuurders een kans". Wij zijn blij dat de Stadsbelang Utrecht-fractie haar mening heeft gewijzigd over splitsen en omzetten. Wij waren destijds de enige fractie die daartegen heeft gestemd. Volgens mij heeft de wethouder de toezegging gedaan om bij de evaluatie friendscontracten te betrekken.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! In motie 201, met betrekking tot drie-kamerhuurders, heb ik het niet over friendscontracten, maar gewoon over drie-kamerhuurders. Ik wil vanuit dat perspectief aangeven dat als wij allerlei culturele clubs € 100.000,00 aan subsidie geven wij trouwen goedkoper kunnen maken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dat is geen antwoord op de vraag van mevrouw Freytag.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dat begrijp ik.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Bedankt voor uw bijdrage. Die was opnieuw zeer vermakelijk.

De heer **GILISSEN** (VVD-fractie): Voorzitter! Bijna iedereen kent het gevoel van thuiskomen. Het gevoel dat je vervult als je na een dag hard werken de Domtoren aan de horizon ziet opdoemen. Het gevoel om thuis te zijn en samen met je gezin mooie momenten te delen, maar ook de trots als FC Utrecht, zoals afgelopen zondag in de ArenA, Ajax van de mat speelt.

Thuis zijn, thuis voelen, thuiskomen in Utrecht. Dat is het gevoel dat de meer dan 340.000 bewoners van onze gemeente verbindt.

Over iets meer dan vier maanden, over 132 dagen, kiest Utrecht een nieuwe gemeenteraad, maar vandaag stellen wij de begroting voor 2018 vast. Het is de laatste begroting van deze collegeperiode.

Er is door deze coalitie ontzettend veel bereikt: er is een Lokaal Economisch Fonds gekomen dat werkt, wij investeren in de economie van de stad en er is geld gekomen voor excellentie en kwaliteit op scholen. Wij hanteren geen vast percentage meer voor woningbouw en het leefbaarheidbudget is omgevormd. Over een paar maanden gaat Leidsche Rijn Centrum open.

De lijst is lang, maar zoals ik al zei: wij hebben ook nog een begroting vast te stellen. Ik zal de inbreng van de VVD-fractie doen aan de hand van een aantal moties en amendementen die ik zal indienen. Ik begin met verkeersveiligheid.

In deze raad spreken wij met regelmaat over verkeersveiligheid. Veel van de inspanningen van het college zijn erop gericht dat mensen veilig van A naar B kunnen gaan. Om dit te markeren, heb ik een amendement opgesteld waarin wij in de begroting verkeersveiligheid als expliciete beleidsdoelstelling opnemen. Het is een aanzet om indicatoren voor verkeersveiligheid te ontwikkelen, maar ook om dit belangrijke element van het mobiliteitsbeleid de plek te geven die het verdient: vermelding in de programmabegroting.

"Amendement 60

Verkeersveiligheid is een doel op zich

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constateerende:

- Dat het werken aan een verkeersveilige gemeente niet expliciet als beleidsdoelstelling is geformuleerd;
- Dat het actieprogramma verkeersveiligheid loopt tot 2020 en er daarna geen structurele middelen beschikbaar zijn voor verkeersveiligheidsmaatregelen.

Overwegende:

- Dat een verkeersveilige gemeente belangrijk is voor het welzijn en welbevinden van alle Utrechters, welke modaliteit ze ook gebruiken om zich te verplaatsen;

Besluit:

- Als beslispunt toe te voegen:
- de beleidsdoelstelling Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is te wijzigen in: Utrecht is een aantrekkelijke, verkeersveilige en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is en
- Subdoelstelling 1.2 We bouwen met fysieke maatregelen aan een duurzame infrastructuur te wijzigen in: Subdoelstelling 1.2 We bouwen met fysieke maatregelen aan een duurzame en verkeersveilige infrastructuur."

Het amendement is ondertekend door de heer Van Schie.

Alles wat wij hier doen, staat in het teken van de bewoners van Utrecht. Wij willen het beste onderwijs en de beste zorg voor onze mensen. Daarvoor zijn wij afhankelijk van docenten en hulpverleners. Omdat deze belangrijke groep mensen het zich niet altijd kan permitteren om met de fiets of met het openbaar vervoer te komen, willen wij hen inzake parkeren een streepje vóór geven. De VVD-fractie wil graag een (goedkopere) parkeervergunning voor hulpverleners zien. Daartoe heb ik een amendement opgesteld.

Naar aanleiding van signalen van scholen blijkt dat ook parkeren voor docenten die van ver komen moeilijk is. Wij willen de wethouder vragen of zij mogelijkheden ziet om daarmee iets te doen en om scholen tegemoet te komen, zodat het geld van scholen niet wordt uitgegeven aan parkeervergunningen, maar aan onderwijs. Ook daartoe dienen wij een amendement in.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Zijn hulpverleners ook de mensen van Oxfam Novib die hulp willen verlenen aan de mensen in de derde wereld?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! In het amendement staat geen specificatie. Die is nader te bepalen. Wij zijn bij de berekening van het tarief dat nodig is, ook voor de dekking van het amendement, uitgegaan van een vastgestelde groep. De heer Van Ooijen moet daarbij voornamelijk denken aan wijkverpleegkundigen, kraamzorg en artsen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het is dan de vraag wie er wel en wie er niet recht hebben op het lage tarief. Welk tarief betalen mensen die in bibliotheken werken? En mensen die in de informele hulp werken, zoals vrijwilligersorganisaties? Mogen ook die allemaal gratis parkeren? Hebben die recht op een parkeervergunning?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het is interessant dat de heer Van Ooijen daarover begint. Als hij daartoe een voorstel indient, zullen wij dat met veel interesse bekijken.

Ik dien hierbij het volgende amendement in dat het parkeren voor kraamhulpverleners en artsen regelt. Ook de dekking staat erin. Wij kunnen later bekijken of wij geld kunnen vinden om ervoor te zorgen dat ook de mensen die de heer Van Ooijen noemt gratis kunnen parkeren. In elk geval is dit een groep die wij dermate belangrijk vinden voor de zorg en de gezondheid van de Utrechters zelf, soms ook acute zorg, dat zij een korting verdienen.

"Amendement 61 Hulpverlenerstarief parkeren

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de Verordening op de heffing en invordering van Parkeerbelastingen 2018 gemeente Utrecht

Constateerende:

Dat voor een vergunning voor hulpverleners op belanghebbendenplaatsen en parkeerapparatuurplaatsen in de gehele stad, ten behoeve van parkeren tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden per kwartaal € 175,53 parkeerbelasting wordt voorgesteld.

Overwegende:

- Dat hulpverleners voor de uitoefening van hun functie vaak geen redelijk alternatief ter beschikking staat;
- Hulpverleners een algemeen maatschappelijk doel dienen met de uitoefening van hun functie;
- Dat het hoogste tarief (A1) voor bewonersvergunningen € 69,21 per kwartaal bedraagt;
- Dat het "afzetten" van een parkeerplaats vaak een commercieel doel dient;
- Dat de kosten voor het verlagen van het tarief voor hulpverleners te dekken is met een verhoging van het tarief voor commercieel gebruik met 4,5 %

Beslispunt 4 om te nummeren tot beslispunt 5

Besluit als beslispunt 4 toe te voegen:

- Het tarief voor hulpverleners krachtens art. 2 lid 1.b, toegelicht onder B 11.9 vast te stellen op € 69,21 per kwartaal
- Het tarief voor het afzetten van een parkeerplaats met een niet voertuig krachtens art. 2, toegelicht onder C 1, 2 en 3 als volgt vast te stellen:

	1. voor zone A1	2. voor zone A2	3. voor zone B1
a. dag	EUR 17,08	EUR 15,24	EUR 13,45
b. per week	EUR 75,14	EUR 67,31	EUR 59,45
c. per maand	EUR 226,47	EUR 202,75	EUR 179,01
d. per kwartaal	EUR 511,30	EUR 457,12	EUR 403,92
d. per jaar	EUR 1.532,30	EUR 1.372,26	EUR 1.212,16."

Het amendement is ondertekend door de heer Van Schie, de heer Eggermont, de heer te Ronde en de heer Van Waveren.

Ziet de wethouder, gezien de signalen uit de stad, mogelijkheden om hetzelfde voor het onderwijs mogelijk te maken? Zoniet, dan dienen wij daartoe in de tweede termijn een amendement in.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! De D66-fractie steunt het eerste voorstel van de VVD-fractie, maar het tweede voorstel, dat kennelijk nu nog niet wordt ingediend, maakt deze materie ingewikkeld. De VVD-fractie wil dat docenten die dicht bij school willen parkeren dat goedkoper kunnen doen. Wat betekent dat? Zorgen wij er daarmee niet juist voor dat de docenten, die normaal gesproken op de fiets en met het OV komen, nu massaal de auto nemen? Ik vraag mij af wat er precies gebeurt. Laten wij ook de brede groep hulpverleners overal goedkoper parkeren? Moeten wij niet juist het fietsen en het OV stimuleren? Dit is niet hoe wij het mobiliteitsbeleid willen uitvoeren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het is duidelijk waar de D66-fractie voor kiest. Ze kiest niet voor het onderwijs, maar voor allerlei hoogdravende principes over bereikbaarheid.

Wij hebben onlangs een brief gekregen van het Gerrit Rietveld College. Daarin wordt duidelijk aangegeven dat het niet altijd mogelijk is om docenten te krijgen. Wat blijkt dan uit de gesprekken die de scholen voeren? Dat dit te maken heeft met de bereikbaarheid van de scholen. Mevrouw Ferket kan wel zeggen dat de docenten op de fiets of met het openbaar vervoer moeten gaan, maar het is de praktijk dat nu onderwijsgeld – de scholen willen de mensen binnenhalen – wordt besteed aan parkeervergunningen. Dat vinden wij een grote drempel die wij niet willen gebruiken. Wij willen onze kinderen het beste onderwijs geven. Vraag het maar aan de scholen. Ons plan zal een bijdrage leveren aan beter onderwijs.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Volgens mij willen wij juist stimuleren dat mensen met de fiets en de auto gaan. Dat is niet de oplossing om het lerarentekort op te lossen. Volgens mij kan dan beter in het onderwijs zelf worden geïnvesteerd door docenten aan te trekken, bijvoorbeeld door meer ontwikkeltijd voor docenten te geven en door het beroep aantrekkelijker te maken. Als er specifieke scholen zijn die problemen met parkeren hebben, dan kunnen wij dat punt bekijken. Met het in heel Utrecht docenten goedkoper te laten parkeren, wordt het lerarentekort niet opgelost.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mevrouw Ferket trekt het probleem heel breed. Ik zie een praktisch probleem, namelijk dat Utrechtse scholen moeite hebben om de juiste docenten te vinden. De scholen zelf geven aan dat dit te maken heeft met de parkeervoorzieningen. Wij willen dat probleem vandaag oplossen. Als mevrouw Ferket daarvan niet is overtuigd is en dit verder wil verbreden, moet zij eens met het Gerrit Rietveld College gaan praten. Dan zal zij horen dat dit echt een mogelijkheid is om het drempeltje dat er misschien is iets lager te maken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dit is merkwaardig, want ook wij spreken met scholen. Die zeggen helemaal niet dat het niet hebben van een gratis parkeerplek het probleem is waardoor het lerarenprobleem niet kan worden opgelost. Het probleem is veeleer het salaris, het onderwijsklimaat en genoeg tijd om het werk goed te doen. Volgens mij zoekt de heer Gilissen een schijnoplossing voor iets dat zijn partij in Den Haag had kunnen regelen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Nee, de heer Gilissen lost een probleem op dat zich hier in de stad voordoet. Het is een signaal dat wij duidelijk krijgen. Ik begrijp dat het aantrekkelijk is om de discussie te verbreden en om het salaris van de docenten erbij te betrekken, maar het blijkt zo te zijn dat als scholen docenten zoeken – die mensen wonen niet om de hoek en niet in onze stad – het een probleem is. Wij stellen voor – en vragen het de wethouder – of wij voor de docenten een bewonerstarief kunnen hanteren. Ik doel niet op gratis parkeerplekken, maar op een laag tarief voor een parkeervergunning, net als voor de wijkbewoners.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het lijkt alsof de heer Gilissen zegt dat alle docenten met de auto moeten komen. Daarvan is de GroenLinks-fractie geen voorstander. De heer Gilissen zegt ook dat als wij maar docenten hebben het niet uitmaakt dat men die in Rotterdam niet heeft, want zij komen hier omdat zij hier een gratis parkeervergunning krijgen. Dat lijkt mij niet de manier waarop de VVD-fractie dit probleem wil oplossen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ga verder. Ik hoorde geen vragen.

De bereikbaarheidsopgave voor de stad, de regio en de provincie is enorm. Dat verschijnsel heeft te maken met de groei van de stad en daarmee met de groei van de mobiliteit. De komende jaren zal Utrecht een beroep moeten doen op de middelen die wij daar zelf, maar ook provincie en Rijk, voor ter beschikking stellen. Om deze lobby en het overleg aan te jagen, dien ik een motie in.

"Motie 207

Samen op weg in en om Utrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constateerend dat:

- In het regeerakkoord van Rutte III is afgesproken dat het kabinet aan de slag gaat met de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur, waaronder de Ring Utrecht.
- In het regeerakkoord ook aandacht is voor de OV verbinding tussen Utrecht Centraal en het Utrecht Science Park.
- De mobiliteitsbehoeften en projecten van diverse regiogemeenten, provincie en Rijk een sterke relatie hebben met de mobiliteit (auto, fiets en OV) in de gemeente Utrecht.

Overwegende dat:

- Mobiliteitsontwikkeling en –beleid bij de regiogemeente en hogere overheden effect heeft op de bereikbaarheidsopgave van Utrecht enerzijds;
- Anderzijds een gecoördineerde en regionale aanpak van knelpunten onmisbaar is voor het behoud van de vitaliteit en aantrekkelijkheid van de economische en arbeidsmarktregio Midden Nederland als geheel. Significante knelpunten voor de toekomst zijn gesignaleerd voor de regio Utrecht in de Nationale Markt en Capaciteits Analyse (NMCA);
- Een krachtige gezamenlijke inzet van gemeente en provincie, in nauwe afstemming met relevante buurgemeenten richting rijksoverheid daarom noodzakelijk is;

Verzoekt het college:

- In overleg te treden met de regiogemeenten en provincie om op korte termijn te komen tot een gezamenlijke inzet op de grote Utrechtse mobiliteitsvraagstukken en dit uit te werken tot een programma voor de stadsmetropool in het kader van het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT);
- De raad op vaste momenten te informeren over de voortgang en ieder geval voor de voorjaarsnota 2018 te informeren over de wijze en structuur waarop Utrecht, regiogemeenten, provincie en Rijk kunnen en gaan samenwerken om onze gezamenlijke mobiliteitsvraagstukken op te lossen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Schie, de heer Eggermont, mevrouw Schilderman en de heer Weistra.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De motie heeft een lange tekst. Dat gebeurt vaker na coalitieoverleg, maar wat staat er eigenlijk? Wat bedoelt de heer Gilissen? Er loopt een heel proces, de gebiedsvisie Utrecht Oost. In het kader van de MIRT probeert de wethouder dingen te bereiken. Wij wachten op voorstellen. De wethouder heeft dat toegezegd. Wat voegt de motie toe aan de gang van zaken?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dit is een aanmoedigingsmotie waarvan ik het dictum kan samenvatten met de woorden: regel het. Een meerderheid van de raad spreekt zich uit over het grote belang van ... Er moet haast worden gemaakt om ervoor te zorgen dat de zaak op orde is.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ook mijn fractie heeft zich hard gemaakt voor het streven dat de raad wil sturen op het parket. Als dat de doelstelling van de motie is, dan had de motie korter kunnen zijn. Ik ben het daarmee eens, maar volgens mij heeft de wethouder dat al toegezegd. Of de motie wil regelen – ook dat lees ik er niet in – wat er dan moet gebeuren, bijvoorbeeld meer asfalt, een tram of een trein. Ook dat staat niet in de motie. Wat hebben wij daar dan aan?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De motie is een goedbedoelde, sympathieke aanmoediging om te komen tot een samenhangend pakket. De raad zal daarover nog spreken. Met name het belang voor de regio en de provincie wordt in de motie benadrukt. Zo moet de heer Post motie 207 zien. Niet meer en niet minder. Over de inhoud praten wij nog.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zal zeggen waarom wij de motie hebben ondertekend. Wij constateren dat door de tekst van het regeerakkoord – ook mevrouw Ferket refereerde daaraan – er sprake is van een nieuw momentum. Dit wordt duidelijk genoemd als een nieuw gebied waar iets moet gebeuren. Wij hebben met de motie geprobeerd te zeggen dat het momentum moet worden gebruikt en dat moet worden geprobeerd het overleg daarover vlot te trekken en meer vaart te geven. Dat is de aanmoediging. Daarom wordt ook de regiofunctie genoemd. Daarmee wordt aangegeven dat dit niet alleen voor Utrecht belangrijk is, maar ook voor de regio en de provincie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik ben het met de heer Post eens dat in de coalitie heel lang op de tekst is gekauwd. De heer Gilissen zegt dat de motie moet worden uitgelegd dat het een aanmoediging is. Waarom denkt de heer Gilissen dat het college die aanmoediging nodig heeft? Heeft hij er geen vertrouwen in dat het goed gaat?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik heb er veel vertrouwen in dat het goed gaat, maar het kan soms geen kwaad om dat expliciet uit te spreken en om de wethouder met een duidelijk doel op pad te sturen. Ik begrijp dat er niets over de inhoud in de motie staat, maar ook het proces is belangrijk. Dit is een project waarmee niet alleen wij, maar ook toekomstige raden veel profijt kunnen hebben. Dat verdient alle aandacht. Een uitspraak van de raad helpt daarbij.

In 2022 bestaat onze stad 900 jaar. Wij hebben al eerder aangegeven dat wij dit moment niet zomaar willen laten passeren. Wat ons betreft, ligt er een belangrijke rol voor de stad om de lead te nemen bij het maken van een plan van aanpak voor dit historische moment en om dat in 2018 – met een eerste doorkijk naar de financiële gevolgen – de raad te presenteren.

"Motie 208

Er wordt er een jarig hoera hoera

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constaterende dat:

- Utrecht op 2 juni 1122 stadsrecht kreeg van keizer Hendrik V. Utrecht daarmee het op een na oudste stadsrecht van Nederland heeft.

Overwegende dat:

- Het stadsrecht aan de basis stond van de Utrechtse samenleving en Utrecht als centrum van handel, religie en onderwijs kon opbloeien.

Verzoekt het college:

- in overleg met diverse maatschappelijke en culturele organisaties, zoals het Utrechts Archief, Tivoli Vredenburg, ZimiHC, Centrum Management, Centraal Museum en Utrecht Marketing etc. te komen tot een plan van aanpak voor de viering van 900 jaar stadsrecht met een hedendaagse en vernieuwende invulling van het programma, passend bij de stad Utrecht;
  - Het maatschappelijk netwerk dat betrokken was bij bijvoorbeeld de Tour de France, Vrede van Utrecht te betrekken in de plannen en nieuwe partners hierbij uit te nodigen;
  - Dit plan met een voorlopige financiële verkenning te presenteren in het voorjaar van 2018 zodat het kan dienen als inspiratie voor de raadstermijn 2018–2022 en de coalitiebesprekingen;
  - Tevens een doorkijkje te geven hoe organisatorisch door gemeenschap en gemeente kan worden vooruitgekeken naar andere Utrechtse festiviteiten, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse Sint Maartenviering, 2029 (450 jaar Unie van Utrecht) en 2032 (650 jaar Domtoren) en hoe we de stadsdag kunnen uitbouwen tot een jaarlijks evenement met betekenis voor de samenleving.
- En gaat over tot de orde van de dag,"

De motie is ondertekend door de heer Van Schie, mevrouw Knip en de heer De Vries.

De digitalisering neemt een grote vlucht. Een persoonlijke voorspelling is dat internet heel groot zal worden. Utrecht loopt bij digitale dienstverlening voorop. Die voorsprong willen wij graag houden en uitbouwen. 'Digital by default' noemen wij dat. In het Nederlands: Digitaal als Standaard. Om de mogelijkheden verder uit te werken, dienen wij de volgende motie in.

"Motie 209

'Eerst digitaal, dan het loket'

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 ter behandeling van het raadsvoorstel Programma Begroting 2018,

CONSTATERENDE DAT

- het digitaal (internet, apps) aanbieden van publieksdienstverlening door overheidsinstellingen zoals een gemeente niet meer weg te denken is;
- niet alle bewoners en ondernemers tijd en zin hebben om van de gemeentelijke publieksdienstverlening gebruik te maken, door ergens fysiek aanwezig te zijn;
- het aanbod en kwaliteit van digitale dienstverlening van de gemeente Utrecht de afgelopen jaren flink is gestegen, Utrecht ook als nummer 1 van Nederland naar voren kwam uit onderzoek van ESRI 'Digitalisering in Nederlandse gemeenten', maar er qua digitalisering in Utrecht nog wel een slag gemaakt moet worden;

OVERWEGENDE DAT

- veel inwoners en ondernemers nu al veel zaken online kunnen regelen, zoals parkeervergunningen en verhuizingen, maar nog niet alles zoals aangifte doen van de geboorte van een kind;
- de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening altijd beter kan, online en offline aan het loket;
- bewoners en ondernemers verwachten dat er steeds meer online te regelen te is;
- er altijd plek/maatwerk moet zijn voor mensen die digitaal niet mee kunnen doen;
- landelijke KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) standaarden als minimum (te blijven) beschouwen;
- aansluiting bij Digitale Agenda 2020 aan de orde is;
- Utrechtse Ambtenaren op bezoek zijn geweest in Estland, waar het 'digital by default' principe wordt toegepast, en aan hen werd toegelicht, en dit ter (verdere) inspiratie voor Utrecht kan gelden;
- standaard gekeken moet worden naar het voorkomen van vendor lock-in en waar mogelijk al gestandaardiseerde open source benaderingen moeten worden overwogen;

DRAAGT HET COLLEGE OP

- in kaart te brengen wat de mogelijkheden zijn om 'digital by default' te hanteren bij het (her)inrichten van gemeentelijke Publieksdienstverlening- en Burgerzakenprocessen en welke kansen, dilemma's en consequenties dit met zich meebrengt (met oog voor maatwerk voor mensen die digitaal niet mee kunnen doen);
- als Gemeente Utrecht, aan te haken bij landelijke ontwikkelingen en initiatieven;
- zich in te zetten om de beste gemeente van Nederland te blijven in onderzoeken, zoals van ESRI (gedigitaliseerde gemeenten);

- de gemeenteraad hiervoor te informeren voor de Voorjaarsnota 2018;
En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Rajkowski, de heer Te Ronde, mevrouw Freytag, de heer Oost en de heer Dekkers.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Motie 209 heet Eerst digitaal. Wat is het gevolg daarvan voor mensen die geen digitale middelen hebben? Loketten, telefoon, brieven en dergelijke belangrijke communicatie-instrumenten?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat lijkt mij een terechte vraag van de heer Post. Voor die middelen moet altijd aandacht zijn, maar wij zien dat digitalisering steeds meer mogelijkheden biedt om efficiency te bewerkstelligen. Wij willen alle kansen grijpen die er zijn, maar tegelijkertijd bewust zijn van het feit dat er een groep Utrechters is die wat minder gemakkelijk met dit soort zaken omgaat. Als een paal boven water staat het feit dat altijd rekening wordt gehouden met digitale vaardigheden. De raad heeft daarover al vaak gesproken. Wij zien dat er meer kansen en mogelijkheden zijn om in de gemeentelijke organisatie meer winst te behalen uit de digitalisering van de dienstverlening.

Ik noemde de raadsaudit. Wij hebben die voor de tweede keer gedaan, na de programma's Werk en Inkomen en Openbare Ruimte en Groen. Net als vorige keer vinden wij het belangrijk dat de aanbevelingen die uit de raadsaudit zijn gekomen vast te leggen in de vorm van een motie en een opdracht aan het college.

Er heeft de afgelopen periode een raadsaudit plaatsgevonden naar de programma's Werk en Inkomen en Openbare Ruimte en Groen. Wij willen graag de aanbevelingen vastleggen in een opdracht aan het college. Daartoe dient deze motie.

"Motie 210

Overnemen aanbevelingen raadsaudits

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 9 november 2017 ter behandeling van de programmabegroting 2018;

Constaterende dat,

- De raad motie 2017-84 met volledige steun heeft aanvaard
- Er opnieuw twee raadsaudits zijn uitgevoerd

Overwegende dat,

- deze raadsaudits geholpen hebben bij een versteviging van de controlerende rol van de Raad;
- beide raadsaudits aanbevelingen hebben opgeleverd die de verantwoording over en sturing op de genoemde programma's kunnen verbeteren, te weten:

Openbare Ruimte & Groen

- Geef als college een toelichting per doelstelling over het einddoel van de doelstelling, zodat de doelstelling in perspectief geplaatst kan worden. Verwijs waar mogelijk naar de achterliggende beleidsnota. Geef als college ook zelf meer duiding of de betreffende effect- of prestatiedoelstelling wordt bereikt. Geef daarbij ook context over de oorzaak van het wel of niet bereiken van de doelstelling.
- Voorzie in een duidelijke legenda of toelichting bij de effect- en prestatie indicatoren, zodat duidelijk wordt waar de indicator over gaat en dat duidelijk is waar de indicator vandaan komt (uit welke beleidsnota).
- Borg dat doelen en subdoelen goed en logisch op elkaar aansluiten. Verbeter de aansluiting van indicatoren bij de (sub)doelstellingen, zodat indicatoren meer zeggen over mate doelrealisatie.
- Leg in de (sub)doelen link naar problematiek van de groei van de bevolking, geef aan wat het college gaat doen om hier invulling aan te geven.
- Neem een totale overzichtstabel of grafiek op over de lasten van het totale programma. Geef een betere toelichting op de samenhang tussen de bedragen voor onderhoud en]

Werk & Inkomen

Inhoud

- Geef meer politieke duiding in de begroting en betrek daarbij moties en amendementen uit de voorgaande jaren.
- Leg de focus op de (nieuwe) beleidsprioriteiten en bewaak de consistentie met onder andere de VJN.

- Zorg voor een goede aansluiting tussen de begroting en de beleidsstukken (doelstelling — activiteiten — indicatoren).
- Presenteer de cijfers op een lager / concreter niveau zodat de relatie tussen kosten en activiteit zichtbaar wordt.
- Maak de samenhang met andere programma's, verbonden partijen en risico-inventarisatie inzichtelijker.
- Maak een lijst met structurele indicatoren (bv. werkgelegenheid, werkeloosheid en bijstandsgerechtigden) en incidentele indicatoren die in gaan op specifiek beleid en voeg streefwaarden toe.

deze aanbevelingen ook voor andere programma's nuttig kunnen zijn draagt op dat

- de aanbevelingen zoals verwoord in de 'Raadsaudit Programmabegroting 2018 programma Openbare Ruimte en Groen' en de 'Raadsaudit Programmabegroting 2018 programma Werk & Inkomen' integraal over te nemen;
- de aanbevelingen te verwerken in de begroting en verantwoording over deze programma's, zoals in de Jaarstukken 2017 en Programmabegroting 2019;
- ook bij de verantwoording en begroting over andere programma's de aanbevelingen ter harte te nemen.

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Te Hoonte, de heer Post, de heer Van Waveren, de heer De Vries, de heer Eggermont, mevrouw Freytag, de heer Meijer, de heer Oost en mevrouw Van Esch.

Men kon het in de krant lezen. Naar aanleiding van de commissievergadering is een bijzondere samenwerking op gang gekomen tussen de heren Van Ooijen en Van Eindhoven over de vraag hoe de ambities en de ideeën die men heeft over het verlagen van het aantal mensen in de bijstand een swing kan worden gegeven. Het aantal banen in Utrecht neemt toe, maar het aantal bijstandsgerechtigden blijft onverminderd hoog. Om het college te helpen hebben wij een aanmoedigingsmotie opgesteld waarin wij vragen meer in te spelen op de ontwikkelingen in de markt, de ondersteuning van werkzoekenden en de ambitie van het terugbrengen van het aantal mensen in de bijstand en om daaraan een concrete doelstelling te verbinden. Wij vinden de doelstelling die nu in de begroting staat een beetje aan de magere kant. Wij dienen daarover de volgende motie in.

"Motie 211

Meer ambitie bij uitstroom uit de bijstand

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017, ter bespreking van de programmabegroting 2018,
Constaterende dat

- De arbeidsmarktmonitor laat zien dat de werkgelegenheid van Utrecht stevig toeneemt.
- De afgelopen jaren het aantal mensen in de bijstand is opgelopen tot meer dan 10.000.
- In de programmabegroting de ambitie voor het aantal bijstandsgerechtigden nagenoeg stabiel is, terwijl de kansen de afgelopen jaren zijn toegenomen.

Overwegende dat

- In uiteenlopende sectoren een tekort ontstaat aan mensen, zoals verpleegkundigen (mbo en gespecialiseerd), horeca, dataspecialisten, vrachtwagenchauffeurs, software en applicatieontwikkelaars en machinemonteurs.
  - o Het college nog diverse nieuwe instrumenten kan ontwikkelen om de komende jaren de daling van het aantal mensen in de bijstand daadwerkelijk in te zetten, zoals Extra ontzorging/begeleiding van werkgevers bij het in dienstnemen van mensen uit de bijstand.
  - o Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt extra opleiding of begeleiding te geven, zoals opleiding op de desbetreffende (mbo-)niveaus waar een groot tekort is aan arbeidskrachten, inclusief het verhogen van de basis taal- en rekervaardigheden.
  - o Werkgeversondersteuning bij het in dienst nemen van statushouders door begeleiding met extra taal op de werkvloer en het overbruggen van cultuurverschillen.
  - o Met grote werkgevers met tekort aan arbeidskrachten samenwerkingsarrangementen te ontwikkelen voor mensen in de bijstand.
- Extra investeren zal renderen in meer uitstroom uit de bijstand.

En draagt het college op

- Een nieuwe doelstelling te formuleren over de uitstroom in de bijstand, waarbij de ambitie terugkomt een extra daling van de bijstand met 250 personen per jaar te realiseren
  - Daartoe de bestaande instrumenten kritisch te bezien en nieuwe arbeidsmarktgerichte instrumenten in te zetten
  - De raad te informeren over de effectiviteit en effecten van de verschillende (nieuwe) instrumenten en investeringen in het programma en de paragraaf Investerings en Onderhoud kapitaalgoederen.
  - Deze ambities en nieuwe doelstelling op te nemen in de relevante stukkenstroom naar de gemeenteraad, zoals de dashboards Werk & Inkomen.
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Ooijen, de heer Van Waveren, de heer Van Eijndhoven en mevrouw Ferket.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik dacht dat de heer Gilissen nu de trendbreukbegroting Werk en Inkomen zou indienen die door de heer Van Eijndhoven is aangekondigd. Ik wil niet zeggen dat ik het met de hele begroting eens ben, maar ik vind het een opvallend punt. De heer Gilissen wil stimuleren dat mensen met een bijstandsuitkering meer in deeltijd werken, dus meer mogen bijverdienen. Dat is een van de belangrijke elementen die deel uitmaken van het experiment dat hopelijk binnenkort van start gaat. Is er in de VVD-fractie sprake van een trendbreuk dat ze voorstander is van dit experiment? Ik juich dat zeer toe.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het antwoord op die vraag is: nee.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Waarom heeft de VVD-fractie dan die trendbreukbegroting aangekondigd waarvan dit punt een prominent onderdeel is? Waarom dient de heer Gilissen dit idee niet in? Is hij van mening veranderd? Wat kunnen wij op dit punt van hem verwachten?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De inbreng is onderdeel geweest van het commissiedebat. Naar aanleiding daarvan zijn standpunten uitgewisseld. Daarmee zijn de heren Van Ooijen en Van Eijndhoven aan de slag gegaan. Dat heeft geleid tot deze motie. De elementen die wij relevant vinden en waarvan wij zien dat een meerderheid van de raad daarvan voorstander is, zijn in de motie terechtgekomen. Dat vinden wij een behoorlijke stap. De heer Post weet na vier jaar oppositievoeren heel goed dat men niet altijd zijn of haar zin krijgt. Men is constant bezig met het zoeken naar meerderheden. Ik vind deze motie daarvan een mooi resultaat. Het is inderdaad niet de trendbreukbegroting waarover in de commissievergadering is gesproken, maar wel de onderhavige motie. Ik hoop dat de heer Post die kan steunen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De motie is niet ingediend, dus ... Zoeken naar een meerderheid. Volgens mij is er een meerderheid van de fracties van D66, GroenLinks, PvdA en VVD. Dat is een meerderheid, maar hoe breder hoe beter, om mensen met een bijstandsuitkering meer te laten bijverdienen. Dat kunnen wij toch vandaag regelen?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Post vergeet dan dat men een euro maar één keer kan uitgeven. Als men keuzes moet maken met het beperkte budget dat er is – vandaar dat de effectiviteit van het reïntegratie-instrument een prominente plek heeft in motie 211, dan maken wij de keuze om te proberen deze mensen aan de slag te krijgen. De heer Post zal het meteen met mij eens zijn dat als mensen eenmaal een baan hebben en geld verdienen zij beter geholpen zijn dan wanneer zij via allerlei experimenten of tussenstappen wat proberen. Die discussie is uitentreuren in de raad gevoerd. Ik wil die niet overdoen, maar wij hebben duidelijk aangegeven dat wij geen experiment nodig hebben. Laten wij de handen uit de mouwen steken, motie 211 biedt daartoe een aanknopingspunt, het experiment achterwege laten – daar vinden wij elkaar niet – en ervoor zorgen dat het aantal bijstandgerechtigden in de stad zo snel mogelijk daalt. Daarvoor hebben wij geen experiment nodig.

Dode bomen. Het college heeft een strekt ter vervanging gepresenteerd om het tarief voor het kappen een dode boom te verlagen. Wij vinden eigenlijk dat als mensen in hun eigen tuin een dode boom willen kappen dat gewoon moet kunnen. Er moeten geen kosten aan verbonden zijn. Wij vertrouwen de Utrechters. Daarom dien ik het volgende amendement in waarin het tarief voor het kappen van een dode boom wordt gesteld op € 0,00.

"Amendement 62

Minder regels, lage leges

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de Verordening op de heffing en invordering van leges omgevingsvergunning 2018 gemeente Utrecht Constaterende dat:

- het college op aandringen van de raad een tarief introduceert voor het kappen van maximaal 5 dode bomen, te weten 125 euro per boom

Overwegende:

- De leges betrekking hebben op dode bomen op eigen terrein van een beperkte omvang
- Dode bomen gevaar met zich mee kunnen brengen en het dus wenselijk is dat ze gekapt worden
- Dat de gemeente uit moet gaan van het te goeder trouw handelen van haar inwoners
- De huiseigenaar mogelijk wil investeren in het planten van een nieuwe boom en daar het geld beter voor kan gebruiken

Besluit:

De tabel onder 3.91 van de legesverordening als volgt te wijzigen:

3.9.3 indien de aanvraag betrekking heeft op maximaal vijf dode bomen € 0,00."

Het amendement is ondertekend door de heer Te Hoonte.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik rond af met een vraag over de overschrijdingen op het programma Duurzaamheid. Ik wil graag van het college een doorkijkje krijgen over hoe de gedachten daarover zijn. Wij zien daar in het lopende jaar een aanzienlijke overschrijding van meer dan € 600.000,00 op de kosten van de energieambities in Rijnenburg.

Het college heeft gezegd daarop beter toe te zien en dat de overschrijdingen lopende het jaar minder snel voorkomen. Ik wil graag van het college horen wat de ideeën zijn in de richting van de Verantwoording volgend jaar. Voelt de wethouder een bijzondere verantwoordelijkheid om de overschrijdingen op te lossen op de eigen begroting of zal ook een beroep worden gedaan op de algemene middelen?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Mijn excuses, ik ben nog bezig met het kauwen op de dode bomen. Ik ben van de VVD-fractie gewend dat ze bij haar voorstellen een goede dekking levert. Heb ik die gemist?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het geld dat was voorzien, was het feit dat kosten worden gemaakt als de gemeente moet controleren of een boom dood is. Als kappen vergunningvrij wordt, zijn er geen onkosten meer. Dan maakt men geen apparaatskosten meer. Daarom kunnen wij de dekking op € 0,00 zetten. Men mag gewoon kappen. Men heeft daar geen vergunning voor nodig. Als men geen vergunning nodig heeft, hoeft de gemeente niet te controleren. Dan heeft men ook geen onkosten.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Ik vind elke boom eigenlijk best doodachtig. Als niet langer hoeft te worden gecontroleerd of een boom dood is, kapt iedereen alle bomen. Dan zijn wij weer terug bij het voorstel van wethouder Giesberts in 2007 of 2009 om de hele kapvergunning af te schaffen. Is dat wat de VVD-fractie eigenlijk wil?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wij hebben veel vertrouwen in de Utrechters. De hele discussie is aangezwengeld omdat een inwoner van Utrecht een dode boom in zijn tuin had staan en hij tot de conclusie kwam dat hij moest betalen om die te mogen kappen. Wij gaan ervan uit dat veel Utrechters van bomen houden, vooral van bomen die in hun eigen tuin staan. Als blijkt dat een boom dood is, vind ik dat die moet worden gekapt. Dat moet kunnen zonder vergunning.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Hoe kan men zeker weten dat de boom dood is? Dat kan de gemiddelde Utrechtse burger zelf niet vaststellen. Daarom is er de regel dat iemand moet langskomen om vast te stellen dat de boom dood is. Het is goed dat de heer Gilissen de Utrechters veel kennis over bomen toebedeelt, maar helaas blijkt dat in de praktijk niet het geval te zijn. De heer Gilissen doet het voorstel dat de heer Eggermont schetst. De heer Gilissen laat mensen bomen kappen die schijnbaar dood zijn of bomen die het volgend jaar gewoon weer uitlopen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Een boom is dood als die geen blad meer draagt. Dat is redelijk overzichtelijk.

Het kappen vanaf vijf bomen is wél vergunningsplichtig. Het maximale aantal dode bomen dat iemand zonder vergunning mag kappen, is vijf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben in verwarring over het verschil tussen de begrippen "vergunningvrij" en "tariefvrij". De heer Gilissen vindt dat niemand officieel hoeft vast te stellen dat een boom echt dood is, maar dan kan iedereen zeggen dat die dood was nadat die is omgezaagd. Dat lijkt mij geen goed plan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wat mevrouw De Boer schetst, is de praktijk. Het kappen tot vijf bomen is in Utrecht in principe vergunningvrij. In de praktijk loopt men echter aan tegen het feit dat er een gigantische parse krokodil is. Men heeft een schijnbaar dode boom in de tuin staan waaraan al een paar jaar lang niets meer groeit, maar voor het kappen ervan is een vergunning nodig. Wij vinden dat men vertrouwen in de burgers moet hebben. Het gaat om bomen die op eigen grond staan, niet op grond van de gemeente. Als mensen die willen kappen als de bomen dood zijn, moet dat vergunningvrij kunnen. De gemeente moet niet met een loep bekijken of een boom levend of dood is. Vaak zien de mensen dat zelf wel. Wij denken dat de mensen daarmee op een verantwoorde manier omgaan.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik hoor de heer Gilissen enerzijds zeggen er vertrouwen in te hebben dat de mensen zelf weten wanneer hun boom dood is. Hij zegt dat een boom dood is als die geen blaadjes meer heeft. Ik heb daar niet veel vertrouwen in.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik denk dat mensen echt kunnen zien of een boom dood is of niet. Als hij het niet meer doet, is hij stuk.

Ik rond af. Het is onmogelijk om in deze tijd stil te staan bij alles dat het komende jaar in de stad gebeurt door of dankzij de begroting die wij vandaag bespreken en hopelijk vanavond vaststellen. Wij zullen dat in elk geval doen met rotsvast optimisme en in de wetenschap dat wij daarmee de stad veiliger, vrijer en liberaler hebben gemaakt.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie–fractie): Voorzitter! Wij hebben u de afgelopen jaren met veel plezier een aantal van onze Utrechtse inspiraties laten zien. Bijvoorbeeld uit het Straatnieuws, dat "Huisje, Boompje, Vluchteling" kopte. Ik stond hier als een soort verkoper. Wij vonden inspiratie in het buurthuis, in Bij Bosshardt in Zuilen en in de Nieuwe Jutter in Dichterswijk. Wij haalden het afgelopen voorjaar onze inspiratie uit het Stads klooster van de Zuster Augustinessen. En nu neem ik u graag mee op een klein wandeltochtje. In het algemeen zit ik op de fiets, net als mijn fractie, net als de burgemeester, net als u allemaal. Niet voor niets. Filosoof Jan Drost leerde mij iets dat ik eigenlijk al wist: "Met fietsen geef je antwoord op je omgeving en breng je geen schade toe. Fietsers zijn net een zwerm spreuwen. Het gaat bijna altijd goed. Toeristen kijken er vaak verbijsterd naar: Hoe wist-ie nou dat die naar rechts ging? Het is samenleven, een dans, een ballet. Relaties zitten in alles".

Volgens Jan Drost is fietsen liefde. Dat onderschrijven wij. Daarom gaan wij in de allerlaatste begroting voor maximale fietsambities het college achterna. Wij zijn blij dat het college in 2018, na een toezegging en onze vragen in de commissievergadering, echt werk zal maken van een noordelijke fietsroute.

Wij vielen bijna van de fiets van verbazing toen het college besloot om het stalen ros uit een groot deel van de binnenstad (bij de Vismarkt) te weren. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? In de binnenstad zijn fietsverbindingen niet alleen belangrijk voor mensen die er wonen en die door de stad kruisen, maar ook voor mensen met een lichamelijke beperking.

De overlast op de Vismarkt beperkt zich tot bepaalde momenten. Op zaterdag kan men de Vismarkt beter vermijden, maar op dinsdagmiddag of donderdagochtend moet fietsen er prima lukken. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 212

Snel en veilig door de binnenstad met shared space

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,
Constateerend dat

- Fietsen een duurzame vervoerswijze is als het gaat om gezondheid, milieueffecten, energiegebruik, ruimtebeslag en infrastructuurkosten
- Utrecht fietsstad van wereldklasse wil worden
- Voor de nieuwe generatie stadsbewoners en bezoekers de fiets het vervoersmiddel is
- Het mobiliteitsplan (SRSRSB, 2016) tot doel heeft meer ruimte voor de fiets(er) te creëren
- In de programmabegroting de doelstelling is opgenomen de fietsers en voetgangers samen op de eerste plaats te zetten in een verkeersveilige stad. (effectdoelstelling E1.2.1)
- Fietsverbindingen in de binnenstad erg belangrijk zijn voor mensen met een lichamelijke beperking

Overwegende dat

- Er op bepaalde tijden, op bepaalde plaatsen, in de binnenstad onduidelijkheid bestaat tussen fietsers en voetgangers, zoals op de Vismarkt
- Onduidelijkheid vooral leidt tot irritatie, niet tot dodelijke ongelukken
- De wethouder voornemens is de route Oudegracht (vanaf kruising Hamburgerstraat) tot voorbij de Vismarkt op gezette tijden af te sluiten voor fietsers
- Voorgestelde maatregelen proportioneel dienen te zijn waarbij belang van fietsers (onder wie ook bewoners binnenstad) en voetgangers in balans moet zijn
- Onduidelijkheid kan worden weggenomen door bijvoorbeeld verkeersborden en herinrichting naar shared space

Verzoekt het college om

- Het voorgenomen besluit tot uitbreiding voetgangersgebied binnenstad te herzien;
- Invulling te geven aan de prioriteit voor fietser en voetganger zoals geduid in de programma begroting 2018;
- Te komen met een oplossing die duidelijkheid verschaft aan beide vervoerswijzen;
- De raad hierover z.s.m. te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Waarom kiest de heer Van Ooijen ervoor om de motie nu in te dienen terwijl volgende week daarover in de commissievergadering een debat zal worden gevoerd?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij doen dat met een belangrijke reden. Wij zullen hierover volgende week in de commissievergadering spreken. De raadsbehandeling vindt echter pas in december a.s. plaats. Wij weten dat alles waarover vóór 1 januari 2018 besluiten moeten worden genomen zich ophoopt. Wij maken haast.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Ik kan mij vinden in de woorden van de heer Van Ooijen met betrekking tot het fietsen in de stad, maar ik ben het met mevrouw De Boer eens dat wij hierover volgende week een hele avond zullen discussiëren. Als de discussie niet tot een goed einde wordt gebracht, kunnen wij in de eerstvolgende raadsvergadering een actuele motie indienen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik verbaas mij over deze reactie van de heer Eggermont. Wij hadden dit debat in de commissievergadering kunnen voeren. De ChristenUnie-fractie is daarover toen begonnen. Wij kregen nauwelijks respons. Dat was een goed moment om erover te spreken. Nu begin ik er opnieuw over. Wij maken graag vaart over het fietsbeleid, maar nu horen wij opnieuw dat wij daarmee kunnen wachten. Voor wat ons betreft, stoppen wij met vertragen en maken nu tempo.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij heeft dat weinig te maken met vertragen, maar vooral met het voeren van het debat op het goede moment en wij er de tijd voor kunnen nemen die nodig is. In een begrotingscommissie is dat nogal ingewikkeld. Ik ben het met de heer Eggermont eens dat er andere instrumenten zijn als er volgende week niets uit de besprekingen komt. Volgens mij heeft het college aangegeven dat het de bespreking sowieso serieus neemt. Ik begrijp de angst en de haast van de heer Van Ooijen niet om dit er even stel doorheen te fietsen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Met betrekking tot dit onderwerp is alles gerelateerd aan het moment. In januari 2018 komt er een moment. De ChristenUnie-fractie kiest vandaag. Volgens mij zal de raad nog over het fietsbeleid spreken. Is de ChristenUnie-fractie het met de D66-fractie eens dat het moment van 1 januari 2018 te vroeg is, maar dat er wel een belangrijke voorwaarde is om het voetgangersgebied uit te breiden, namelijk de alternatieve fietsroutes en de fietsenstallingen die eerst gereed moeten zijn?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Zeker. Er is nog een aantal andere voorwaarden dat ik ook wil noemen voordat wij tot zo'n besluit overgaan. Wij zoeken naar de optimale verbindingen voor zowel fietsers als voor voetgangers. Dat is onze insteek. Ik hoop dat wij elkaar kunnen vinden. Ik zie het college de andere kant op bewegen. Ik weet niet of de D66-fractie daar achterstaat. Dat is precies waarom wij dit punt nu aan de orde stellen. Wij maken ons zorgen over de beweging van het college. Wij vinden het onbegrijpelijk dat wij in een stad die de fiets bovenaan op de agenda zet nu een richting gaan waar de fiets minder belangrijk is. Daarom kiezen wij op dit moment voor het debat.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik heb de behoefte om de heer Van Ooijen collegiaal te vragen of hij niet een weekje kan wachten. Daarna kunnen wij het debat voeren. Welke garanties of geruststellingen heeft de heer Van Ooijen nodig om volgende week met een gerust hart in een commissievergadering met alle tijd van de wereld dit vraagstuk te bespreken?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Voor ons is het signaal duidelijk. Wij willen deze richting niet gaan. Wij hebben behoorlijk ons best moeten doen om het debat überhaupt los te krijgen. Nu begrijp ik dat de coalitie probeert om een andere weg te kiezen. Ik begrijp dat onderling allerlei overleg is gevoerd. Dat vind ik prima, maar wij vinden de koers die het college heeft ingezet niet legitiem. Dat was niet onze keuze. Daarom kiezen wij er op dit moment niet voor om dit besluit te nemen en willen wij dat in deze vergadering duidelijk maken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Van Ooijen doelt op de einduitkomst. Als hij de garantie krijgt dat daarover nog wordt gesproken, dus dat geen onomkeerbare stappen worden gezet tussen nu en volgende week, kan hij er volgens mij prima mee leven om over dit onderwerp volgende week te spreken en om daarop niet vooruit te lopen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! In principe moet dat kunnen als ons wordt gegarandeerd dat wij dan een actuele motie kunnen indienen. Het kunnen indienen van een motie moet voor ons als een paal boven water staan. Dat zal door het debat dat wij voeren niet veranderen. Als wij een meerderheid kunnen organiseren – misschien zit dat erachter – dan doe ik daarvoor graag mijn best. Wij hebben echter geen extra debat nodig om ons standpunt te bepalen inzake de bereikbaarheid van de fiets in de binnenstad, want daar gaat het allemaal over. Ons standpunt staat vast.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Waar ik het inhoudelijk misschien wel met de heer Van Ooijen eens ben, wil ik hem op twee punten aanspreken. Hij zegt het niet met de plannen eens te zijn, maar dan had hij niet moeten instemmen met Slimme routes, slim regelen, slim bestemmen. Dat gaat uit van een groot voetgangersgebied dat wordt uitgebreid en waardoor al het andere verkeer naar buiten wordt gedrongen. De heer Van Ooijen heeft tegen dat beleid "ja" gezegd. Hij kan niet verbaasd zijn dat dit de consequentie is. Ook een ander punt van de heer Van Ooijen verbaast mij. De afgelopen dagen is de discussie gevoerd of dit aan de orde moet komen. Ik vind als dit onderwerp volgende week op de agenda van de commissievergadering staat het niet van veel politiek fatsoen getuigt om de motie op deze manier in te dienen. Dat heb ik van de heer Van Ooijen niet verwacht.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De aanmatigende opmerkingen over politiek fatsoen laat ik lekker voor rekening van de CDA-fractie. Ik zal daarop niet reageren. Wij hebben dit debat al lange tijd proberen aan te zwengelen. Toen het collegebesluit er was, wilden wij er meteen over spreken. Wij hebben dat in de commissievergadering over de programmabegroting gedaan. Wij hebben ook eerder geprobeerd het debat aan te zwengelen. Op het feit dat pas later bij de coalitie het besef komt dat er misschien wat moet gebeuren, kan men mij niet aanspreken. Dat wij een motie willen indienen ...

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dat had de heer Van Ooijen kunnen doen toen wij spraken over Slimme routes, slim regelen. Hij had dat ook kunnen doen toen de brief er was. Toen had hij

die meteen voor de commissievergadering kunnen agenderen. Dat heeft hij niet gedaan. Er zijn allerlei gelegenheden geweest. Veel fracties hebben besloten om dit onderwerp volgende week in de commissievergadering te behandelen. Dan wordt andere fracties de ruimte gegeven waaraan ze behoefte hebben. Ik denk dat ik het inhoudelijk niet met de heer Van Ooijen en zijn motie oneens ben. Het is niet zo dat er iets mis gaat als wij het besluit nu niet nemen. Volgens mij hebben wij daar de tijd voor. Het is gek om dat er nu doorheen te duwen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb de heer Van Waveren geen vraag horen stellen. Zijn constatering laat ik aan hem.

De heer Van Waveren refereerde aan Slimme routes, slim regelen, slim bestemmen. Als wij elk voorstel waarin wij een zin ontdekken waarmee wij het niet eens zijn niet steunen, komen wij misschien op de CDA-koers uit. Dat is niet onze koers. Wij kiezen voor het voeren van een constructieve oppositie. Dat betekent dat wij soms met een voorstel waarmee wij het niet helemaal eens zijn instemmen. Ik kan een aantal voorstellen noemen waarover wij amendementen hebben ingediend die het niet hebben gehaald. Toch hebben wij die voorstellen gesteund. Dat is vorige week nog gebeurd in het geval van het voorstel over sociale makelaars.

De **VOORZITTER**: Laten wij niet te veel voorbeelden noemen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij kunnen zelf kiezen op welke manier wij oppositie voeren. De CDA-fractie kiest voor een andere koers van de ChristenUnie-fractie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik zal het de heer Van Ooijen vergeven, want dit is niet zijn onderwerp geweest in de commissievergadering over Slimme routes, slim regelen. Dit is echter een fundamenteel element ervan die de verschillen naar buiten duwt. Dat is een principiële aspect van het inrichten van het beleid. Wij zien dat anders. Ik ben blij dat de heer Van Ooijen zegt dat hij op dat punt misschien iets te ambitieus was. Ik adviseer hem om het stuk en het debat nog eens te lezen. Ik tel mijn zegeningen omdat de heer Van Ooijen dat nu op deze manier vindt.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind het van politiek fatsoen getuigen om op een constructieve manier oppositie te voeren. Dat is misschien iets anders dan de CDA-fractie doet. Dat is mijn mening over politiek fatsoen.

Ruimte voor de fiets gaat hand in hand met veiligheid voor het hele verkeer. Wij weten dat juist de langzame vervoersstromen veiliger zijn en tot minder ongelukken leiden. De veiligheid van het verkeer is essentieel om gezinnen in de stad te houden. De CDA-fractie sprak daar zojuist ook al over. Wij passen graag gevaarlijke kruispunten aan. Maar wij moeten ook evalueren of die aanpassingen effectief zijn. Een goed voorbeeld is bijvoorbeeld de verandering bij de kruising Parkzichtlaan/Krauweldijk in Leidsche Rijn. Wij weten uit die evaluatie dat de veiligheid daar is toegenomen. Een slecht voorbeeld is de kruising Lessepstraat/Zwanenvechtlaan in Zuilen. De geluiden van deze herinrichting zijn niet best. Wij moeten weten of aanpassing of herstructurering van zo'n kruising effectief is. Evalueren is hier de sleutel. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 213

Meer aandacht voor de evaluatie van verkeersveiligheidsprojecten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de programmabegroting 2018.

Constaterende dat

- In de programmabegroting staat dat in 2018 de laatste locaties uit het actieplan verkeersveiligheid 2015 –2020 worden uitgevoerd.
- De raad tweemaal per jaar geïnformeerd wordt over de stand van zaken van het programma Verkeersveiligheid.
- Het onderdeel 'evaluatie' wordt genoemd als deel van het programmamanagement in de voortgangsrapportage.
- In de voortgangsrapportage de mogelijkheid wordt benoemd aanvullende maatregelen te nemen n.a.v. de evaluatie.

Overwegende dat

- Utrecht goed op weg is met het vergroten van de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid.

- Een groot gedeelte van de verkeersveiligheidsprojecten, zoals gedefinieerd in het actieplan 2015 — 2020, nu zijn afgerond.
- Er in de voortgangsrapportage veel aandacht is voor de aanleiding en programmering van projecten.
- Er in de voortgangsrapportage weinig aandacht is voor de aanpak van evaluatie en nazorg.
- Er over een deel van de opgeleverde verkeersveiligheidsprojecten onvrede heerst bij de gebruikers en/ of omwonenden, bijvoorbeeld het kruispunt Lessepstraat/Zwanenvechtlaan.
- Een gedeelte van het doel van de verkeersveiligheidsprojecten het verbeteren van de subjectieve verkeersveiligheid is.

Draagt het college op:

- Meer aandacht te schenken aan het evalueren van de verkeersveiligheidsprojecten in samenwerking met de bewoners en gebruikers. Dit, zodat er samen gekeken wordt of het resultaat overeenkomt met de gestelde doelen.
- Waar nodig bij te sturen n.a.v. de evaluatie met bewoners.
- De raad in de volgende voortgangsrapportages breder te informeren over de resultaten en manier van evaluatie.
- De raad in de volgende voortgangsrapportages te informeren over waarvoor er aanvullende maatregelen nodig waren/zijn naar aanleiding van de evaluatie.

En gaat over tot de orde van dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa en de heer Te Ronde.

Wij beloofden u de inspiratie van een wandeltochtje. Maakt u zich geen zorgen. Vanuit mijn buurtje liep ik de hoge Prins Clausbrug op. Een schitterende brug tussen Papendorp en de stad. Verzonken in gedachten liep ik het bedrijventerrein op.

Het eerste dat opvalt, als je de prachtige brug afkomt, is de P+R. Iedere 7 minuten vertrekt een bus naar het centrum, zodat de auto's in Papendorp blijven. Het succes van deze en andere P+R's vraagt om uitbreiding naar andere plekken. Zelf zien wij vooral kansen aan de noordkant van de stad, bijvoorbeeld rondom de Burgemeester Norbruislaan. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 214

Verder uitbreiden P+R voorzieningen aan de noordkant van de stad

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de programmabegroting 2018.

Constaterende dat

- In de programmabegroting de doelstelling stimuleren P+R gebruik is opgenomen voor de komende jaren.
- Het college in de programmabegroting 2018 de ambitie heeft uitgesproken om het aantal verkochte P+R combikaarten te vergroten van 180.000 nu naar 216.000 in 2021.
- Het college in de nota aanpak bevorderen P+R gebruik' stelt dat het aantal bezoekers van Utrecht Centrum stijgt van ongeveer 25 miljoen in 2015 tot bijna 40 miljoen in 2025.
- De huidige P+R voorzieningen zich in Utrecht voornamelijk ten zuiden, oosten en westen van de stad bevinden.

Overwegende dat

- P+R voorzieningen belangrijke multimodale knooppunten zijn en daarmee een belangrijk onderdeel zijn van deur-tot-deur mobiliteit.
- De zoektocht naar en realisatie van nieuwe P+R-voorzieningen gecontinueerd moet worden om de bereikbaarheid en leefbaarheid van onze stad in stand te houden en te verbeteren.
- Er aan de noordkant van de stad nog P+R-voorzieningen ontbreken.
- Er aan de Burgemeester Norbruislaan ter hoogte van sportpark Elinkwijk een leeg parkeerterrein met ongeveer 350 plekken ligt wat nu nauwelijks wordt gebruikt.
- De wethouder op 16 juni 2016 heeft toegezegd de mogelijkheden voor een P+R op deze locatie te onderzoeken.
- Er plannen zijn om NRU te vernieuwen wat de doorstroming van deze rondweg moet verbeteren, waardoor de verkeersintensiteiten op de NRU zullen toenemen.
- Er in de toekomst steeds minder ruimte zal zijn voor de auto in de stad en daardoor een stijgende vraag zal zijn naar parkeerterreinen aan de rand van de stad. Daarmee worden de P+R voorzieningen een steeds belangrijkere schakel in de keten van mobiliteit.
- P+R niet alleen gerelateerd hoeft te worden aan OV, maar ook aan goede fietsvoorzieningen.

Draagt het college op:

- De mogelijkheden te onderzoeken voor een P+R locatie aan de Burgemeester Norbruislaan.
  - In de mogelijke herontwikkeling als P+R locatie rekening te houden met de ontsluiting van het sportpark.
  - Dat indien er op deze locatie geen mogelijkheden zijn voor het ontwikkelen van een P+R locatie, met reële alternatieven te komen voor een P+R locatie aan de noordkant van de stad.
  - De raad hierover te informeren voor de voorjaarsnota 2018.
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa, mevrouw Van Esch, de heer Post en de heer Bos. Langs de Papendorp ga ik het bedrijventerrein op. Daar bekruipt je de Utrechtse trots, waarover ook de heer Gilissen sprak. Bol.com zet hier het hoofdkantoor neer. Het WTC vormt een nieuw kloppend hart. Er is sprake van een enorme bedrijvigheid. Dat is de Utrechtse aantrekkingskracht. Maar ik werd pas echt getriggerd toen ik uit Papendorp over de burg de stad kon bekijken. Wat zag ik daar? Kanaleneiland, de wijk waar de groei van het aantal mensen met een bijstandsuitkering plaatsvindt. Ik dacht: wat zou het prachtig zijn als wij de aantrekkingskracht van de economie kunnen verbinden met de groeiende bijstand. Daarom hebben wij de motie van de VVD-fractie meeondertekend.

Een andere manier om dat te realiseren is dat Utrechters in de bijstand maximaal worden gefaciliteerd om zich te ontwikkelen. Dat kan door leerprogramma's, maar ook door een bezoek aan de bibliotheek. Het nieuwe U-pasbureau is een verademing, maar de verandering voor het bezoek aan de bibliotheek is verkeerd. Eerst betaalden U-pashouders € 9,00 euro of € 15,00 voor een abonnement. Gewoon uit de portemonnee. Nu betalen alle U-pashouders drie of vier keer zoveel, namelijk € 43,50 voor het abonnement. Dat geld wordt dan van de U-pas afgeschreven. Wij waarschuwen ervoor dat dit tot ontmoediging van het bibliotheekbezoek kan leiden, terwijl wij pleiten voor het stimuleren daarvan. Daarom dienen wij de volgende motie in:

"Motie 215

Bevorderen toegang tot de bibliotheken met de U-pas

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017, ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constateerend dat:

- In de bibliotheken per 1 juli 2017 een nieuwe werkwijze van abonnementen met de U-pas klanten is afgesproken.
- U-pas klanten niet meer de eigen bijdrage van €9,- (klein abonnement) of €15,- (standaard abonnement) betalen uit de eigen portemonnee, maar het hogere tarief van €43,50 van de U-pas.
- Klanten met een U-pas vanaf 1 juli 2017 alleen nog een standaardabonnement kunnen nemen, niet meer het zogenaamde 'kleine abonnement'.

Overwegende dat:

- Bibliotheken tenminste voor iedereen betaalbaar moeten zijn, maar liever nog moet worden gemotiveerd en gestimuleerd.
- Het totale budget op de U-pas niet is verhoogd met de verhoging van de middelen voor de U-pas.
- Voor sommige U-pashouders er concurrentie kan ontstaan tussen bibliotheekbezoek en andere (min of meer noodzakelijke) U-pas activiteiten (sportactiviteiten, laptop).

Draagt het college op:

- Samen met het U-pasbureau, de bibliotheken en (informele) taalorganisaties te onderzoeken wat de kansen en eventuele kosten zijn van een lager (bijvoorbeeld het eerder vastgestelde bedrag) of gratis toegang tot de bibliotheken met de U-pas

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Van Gemert, de heer Post, de heer De Vries, de heer Oost en mijzelf.

Tenslotte stellen wij vast dat vrijwilligerswerk in de bijstand veel waarde heeft en veel waarde geeft. Het memo waarin de wethouder de eventuele ontmoediging van vrijwilligerswerk corrigeert, heeft ons teleurgesteld. De gemeente verplicht jongeren soms om met hun vrijwilligerswerk te stoppen. Wij willen graag van de wethouder de toezegging krijgen dat hij ermee stopt en dat hij de jongeren stimuleert om vrijwilligerswerk te doen. Ik heb daartoe een motie achter de hand.

De wijk Kanaleneiland is ook een voorbeeld van een ander probleem, namelijk afval op straat. Dat trekt ongedierte aan. In de buurt werken ze aan innovatieve oplossingen, zoals de broodvergister, zodat oud brood niet hoeft te worden weggegooid, maar ook niet op straat belandt. Ook simpele oplossingen zijn nodig. Wij willen dat de generieke afvalbakken veranderen in gescheiden afvalbakken. In 2016 hebben wij daarover een motie ingediend waarop wij een mooie toezegging kregen. Onderzocht zou worden of wij die nieuwe manier van afval verzamelen kunnen realiseren. Wij hoorden daarover echter niets meer. Wij willen graag weten wanneer de wethouder op deze toezegging terugkomt.

Toen ik daar stond te mijmeren over de verbinding tussen de economische motor enerzijds en de mensen in de bijstand anderzijds, kon ik de Domtoren zien. Stevig en fier. Op die plek zal wethouder Diepeveen morgen de prijs uitreiken voor de nieuwe "Mantel van Sint Maarten". Veel genomineerden zijn betrokken bij ongedocumenteerde Utrechters. Daarom vragen wij het college om de wachtlijsten van de bed, bad en broodvoorzieningen aan te pakken. Graag kregen wij daarop van het college een reactie.

De mantel van St. Maarten doet een bel om aandacht voor mantelzorgers rinkelen. Deze keer wil ik dat doen voor een specifieke groep, de veteranen van het mantelzorgen. Helaas eindigt soms het mantelzorgen in het overlijden van de persoon waarvoor werd gezorgd. Sommige mantelzorgers pakken hun gewone leven weer op, maar dat geldt niet voor iedereen. Andere mantelzorgers zijn dermate verbonden geraakt met het mantelzorgen dat het een way of life is geworden. Een nieuw leven oppakken is dan niet zo eenvoudig. Over hoeveel mensen het gaat, weten wij niet. Wij weten ook niet wat zij nodig hebben. Maar het is nuttig om meer te weten over de veteranen van het mantelzorgen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 216

Verken de behoefte van 'mantelzorg-veteranen'

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017, ter bespreking van de programmabegroting 2018

Constateerend dat:

- Het verlenen van intensieve en langdurige mantelzorg voor Utrechters als een intensief en zware taak kan worden ervaren, gezien de signalen van overbelasting van mantelzorgers.
- De Gemeente Utrecht waardeert de ondersteuning van mantelzorgers
- De Gemeente Utrecht verleent aan mantelzorgers (via betrokken organisaties) de nodige ondersteuning, waaronder lotgenotengroepen, voorlichting, maatjesprojecten en respijtzorg.
- De huidige ondersteuning gericht is op Utrechters die op dit moment mantelzorg verlenen.

Overwegende dat:

- Na jaren van intensieve mantelzorg (voor bijvoorbeeld ouderen of bij ernstige zorgvraag) het helaas vaak voorkomt dat de personen overlijdt waarvoor gezorgd werd.
- De zorgen zijn voor mantelzorgers helaas niet als vanzelf voorbij zijn, zodra het mantelzorgen voorbij is. Voor velen is hun sociale netwerk opgedroogd en is maatschappelijke participatie niet altijd meer vanzelfsprekend.
- De Gemeente Utrecht, net als andere gemeenten, op dit moment nauwelijks zicht heeft op de noden van deze groep, zogenaamde 'mantelzorg-veteranen'.

Draagt het college op:

- Samen met betrokken organisaties (zoals het Steunpunt Mantelzorg en zorgorganisaties voor informele zorg en ondersteuning) te verkennen wat de noden zijn van deze groep en of eventuele specifieke ondersteuning nuttig is.
- De gemeenteraad voor de voorjaarsnota te informeren over de uitkomsten van deze verkenning.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Van Gemert, de heer Derks, de heer Oost, mevrouw Baş en mijzelf.

Als ik afrond, veeg ik alles bij elkaar: Bol.com, Kanaleneiland, Domtoren en de mantel van St. Maarten. Ze horen bij elkaar. Werken, wonen en zorgen. Ze zijn verbonden. Wij zijn verbonden. Samen. Samen zijn wij Utrecht.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De werkelijkheid in de stad vraagt meer dan wat wij hier in het stadhuis allemaal bekokstoven. In de gemeenteraad kunnen wij doen alsof het allemaal zo democratisch gaat, maar op veel vlakken ligt de macht niet bij de raad en is die niet democratisch. Veel macht is gebaseerd op geld, eigendom en grond. Dit lijkt vanzelfsprekend te zijn, maar het leidt tot een

werkelijkheid waarbij steeds meer mensen zich afkeren van de politiek, onverschillig worden en tegenover elkaar komen te staan. De werkelijkheid is dat er een toenemende groep is die niet kan meedoen en cynisch wordt. Zij willen niet meer meedoen, omdat het niet uitmaakt of je een flexbaantje hebt of een uitkering. De werkelijkheid is dat wonen in de stad voor mensen met een dunne portemonnee steeds moeilijker wordt. Mensen die weten dat hun kind minder kansen heeft omdat ze zelf laag zijn opgeleid of in de verkeerde wijk wonen. Mensen die de renovatie van hun flatblok in bewoonde staat door de strot geduwd krijgen, terwijl eerder is aangetoond dat maandenlang wonen in rotherrie, stank en stof veel te belastend is. Er zijn mensen die te horen krijgen dat ze gewoon de huur moeten doorbetalen in de periode dat ze vanwege een renovatie hun huis uit moeten.

Het maakt daarvoor niet veel uit hoeveel zeteltjes de SP-fractie, of wie dan ook, in deze zaal heeft. Het maakt wél uit of de mensen voor zichzelf kunnen opkomen, zichzelf kunnen organiseren en tegenmacht kunnen bieden aan de georganiseerde schijnbare vanzelfsprekendheid.

Als dat lukt, dan zie je dat er wat verandert. Neem de tijdelijke huurders aan de Oudegeinlaan die als pinautomaat werden gebruikt. Zij kwamen in actie en dwongen een huurverlaging af. De mensen van de Afrikalaan zetten hun hakken in het zand. Zij hebben in overweldigende meerderheid "nee" gezegd tegen het doorbetalen van de huur in de tijd dat zij niet in hun huizen kunnen wonen. De schoonmakers, die de stationshal hebben bezet om betere arbeidsvoorwaarden af te dwingen. De thuiszorgmedewerkers die door hun solidariteit en liefde voor hun werk de barricades opgingen. Dat helpt ons om de vooruitgang te boeken die wij hebben bereikt. Jezelf organiseren en jezelf laten zien. Wij zijn er ook nog.

De Socialistische Partij heeft als kernwaarden menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Als socialisten zijn wij solidair met de mensen en helpen ze zich te verenigen en hun onderlinge solidariteit te organiseren om tegenmacht te bieden. Dat blijven wij doen, ongeacht wij op 21 maart a.s. winnen of verliezen en ongeacht wij in het stadsbestuur zitten of niet. Daar mag de stad op rekenen.

Vandaag hier in huis vindt de behandeling plaats van de laatste begroting van het eerste stadsbestuur met de SP-fractie aan boord. Wij zijn er in 2014 met volle overtuiging aan begonnen, ook al waren wij niet nodig voor een meerderheid in de raad. De komende maanden zullen wij nog het nodige doen, maar ik durf nu alvast te zeggen dat mijn fractie zeer tevreden is met wat wij met deze coalitie in deze periode hebben bereikt op de gebieden wonen, zorg, armoedebeleid, dierenwelzijn, opvang van vluchtelingen, bed, bad en brood en het wegwerken van zwakke scholen.

De SP-fractie heeft ook moeten slikken. De Jaarbeurspleingarage is niet ons ding, evenmin als het verkopen van blokken sociale huurwoningen in Kanaleneiland. Dat waren goeddeels of geheel voldongen feiten. Het Lokaal Economisch Fonds was ook niet bepaald onze love baby. De door ons voorspelde tekorten bij het Muziekpaleis hebben wij moeten helpen oplossen. Echter, de balans is veruit positief. Wij staan pal voor de afspraken die wij in 2014 hebben gemaakt en zullen daarom ook akkoord gaan met de begroting die vandaag voorligt.

Wij hebben een aantal wensen die wij zelf in moties hebben opgeschreven. Ook hebben wij door het zetten van onze handtekening voorstellen van andere fracties onderschreven.

Als eerste wil ik noemen het bij opbod verkopen van nieuw opgeleverde woningen. Eerst in Leidsche Rijn Centrum, maar nu ook al de ooit ten dode opgeschreven flatcomplexen in Eiland 8, Kanaleneiland Centrum. Niet meer van deze tijd, te slecht om te renoveren en in 2007-2009 zijn de bewoners eruit gejaagd. Nu komen die flats onder de fancy naam 'Your Urban Space' in de handel voor wat de gek ervoor geeft, onder het mom dat dit iedereen gelijke kansen biedt. Die zin in de krant was niet compleet. Daar hoort achter te staan 'met een dikke portemonnee' en/of 'voor speculanten'.

Het mag zo zijn dat het college geen wettelijke instrumenten heeft om daar wat aan te doen, maar het college kan wél proberen om ook hierover met beleggers, ontwikkelaars en wie er verder nog over gaan afspraken te maken. De oproep om ook de mensen die net in staat zijn om een hoop stenen op krediet aan te schaffen de kans daartoe te blijven geven, wil ik vandaag doen, samen met de fracties van GroenLinks en PvdA, maar ook met de fracties van D66 en Student & Starter. Dit fenomeen benadrukt natuurlijk nogmaals dat wij ons met volle kracht moeten blijven inzetten op het bijbouwen van betaalbare huurwoningen in de sociale- en middenhuur. Ik dien de motie nu in.

"Motie 217

Gelijke kansen voor kopers

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constateerend dat:

- Nieuw opgeleverde koopwoningen in toenemende mate worden verkocht aan de hoogste

- bieder, in plaats van de vooraf gestelde vaste aankoopprijs;
- Het college in antwoord op vragen daarover aangeeft geen wettelijke instrumenten in huis te hebben om hier iets tegen te doen;
  - In de categorie Middenhuur nog een flink tekort is;

Van mening dat:

- Het bij opbod verkopen van nieuwbouwwoningen ongewenst is en ten koste gaat van de woningzoekenden met minder financiële mogelijkheden, die vanwege het tekort eraan ook onvoldoende aan de bak komen in de voor hen betaalbare huurwoningen;
- Bij overinschrijving loting of interesselijsten de meest eerlijke instrumenten zijn voor toewijzing;

Overwegende dat:

- Over een veelheid zaken bij gebiedsontwikkelingen en transformaties door het college afspraken worden gemaakt met ontwikkelaars en beleggers;

Verzoekt het college:

- De mening van de raad over te brengen in de overleggen met de betrokken partijen;
- Met hen te komen tot afspraken om een gelijk speelveld terug te krijgen voor aspirant kopers van nieuwbouwwoningen;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Bouazani, mevrouw Freytag, de heer Zwanenberg, mevrouw Schilderman en mijzelf.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik begrijp het dictum van de motie, maar tegelijkertijd heeft de heer Schipper veel informatie gekregen en er zijn door het college vragen beantwoord. Hoever mag het college gaan wat de heer Schipper en de andere indienende fracties betreft om aan deze praktijken een halt toe te roepen?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dat specificeren wij in de motie expres niet. Wij zien op allerlei andere terreinen, in de middenhuur en waar dan ook, dat het college afspraken maakt met particuliere partijen, noem het een convenant. Wij willen dat het college ook hier probeert dat niet het onderste uit de kan wordt gehaald voor de groep die ook de VVD-fractie wil bedienen, namelijk mensen die net een woning kunnen kopen. Eigendom.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Eigendom is goed. Het is goed dat zoveel mogelijk mensen een eigen woning kunnen kopen. Wij proberen dat zoveel mogelijk te stimuleren. Uiteindelijk is het een zaak tussen koper en verkoper. Dat kan ook de heer Schipper. Wil hij zover gaan dat de gemeente juridische instrumenten inzet om dit soort praktijken te voorkomen?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Die juridische instrumenten zijn er niet. Dat is klip-en-klaar beantwoord. Als er sprake is van een gelijk speelveld, blijf ik eraf. Het is echter duidelijk dat vanwege de schaarste het onderste uit de kan wordt gehaald en dat de mensen de pin op de neus wordt gezet. Dat gaat mij net een stap te ver. Ik zal samen met andere fracties bekijken of het college daarover op een of andere manier tot een akkoord kan komen.

Wij hoorden van de corporaties dat ze meer willen en kunnen bouwen dan nu gebeurt, maar dat het niet genoeg opschiet met het beschikbaar komen van locaties daarvoor. Vorige week was er nog in dit theater een aflevering uit dat vervolgverhaal, maar ook hoorden wij dat er plannen sneuvelen om extra sociale huurwoningen toe te voegen op de eigen grond, vanwege de hoogte van de meerwaardeafdracht die ze de gemeente moeten betalen. Dan schiet je in je eigen voet: de prestatieafspraken komen onder druk te staan en de wachtlijsten blijven onnodig lang, maar de gemeente loopt inkomsten mis als de extra woningen er niet komen. Zijn de methode en de hoogte van die meerwaardeafdracht nog wel in balans met wat de huidige woningmarkt vraagt? De wethouder is niet van plan om daarover nieuwe ideeën te presenteren. Wij willen dat dit in samenspraak met de corporaties in beeld wordt gebracht en dat zo nodig het beleid wordt aangepast. Vandaar dat wij de volgende motie indienen.

"Motie 218

Valueer de meerwaardeafdracht

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constateernde dat:

- Er in de stad nog een heel stevig tekort is aan sociale huurwoningen;
- Het college zich inzet om ook bij private ontwikkelingen locaties te vinden om extra sociale huur toe te voegen;
- De corporaties meer willen en kunnen doen dan wat deze inzet van het college oplevert;

Tevens constateernde dat:

- De corporaties bij verdichtingsinitiatieven op eigen grond aanlopen tegen een forse meerwaardeafdracht aan de gemeente;
- Hierdoor diverse van dergelijke projecten niet tot uitvoering komen, vanwege financiële onhaalbaarheid;
- Hierdoor de uitvoering van de prestatieafspraken met de corporaties onder druk staat;
- De gemeente daardoor OZB- en andere inkomsten misloopt;

Verzoekt het college:

- Samen met de corporaties te inventariseren of het huidige instrumentarium rond de meerwaardeafdracht nog voldoet in de huidige woningmarkt;
  - Bij voorkeur bij de herijking van het grondbeleid, maar in ieder geval uiterlijk in februari 2018 met deze inventarisatie naar de raad te komen;
  - Daarbij ook de financiële implicaties van eventuele aanpassingen in beeld te brengen;
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

(De heer Van Schie draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Koning.)

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het is een interessante motie. Ik heb het vermoeden dat de heer Schipper echt ideeën heeft over wat de corporaties ervan vinden. Daarover hoeft men niet veel te evalueren of na te vragen. De corporaties vinden namelijk dat het wel wat minder kan. Ik stel een "als-dan"-vraag: wat dan?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wat ik zelf niet weet, maar wél hoor, is dat vanwege dit feit vooral kleine verdichtingsprojecten bekneld raken. Die wil ik zien. Ik wil zien of er wat loos is of dat het klopt wat de corporaties zeggen. Er is sprake van een verdichtingsopgave. Er is een dik tekort aan sociale huurwoningen. Als er iets scheef is, moet worden ingegrepen. Ik vraag of dat kan worden uitgezocht.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik heb nog steeds het vermoeden dat ook voor kleine projecten de corporaties zullen zeggen dat er wat aan de hand is. Als zij minder hoeven af te dragen, gaat alles een stuk gemakkelijker. Ik denk niet dat er sprake is van een grote onderzoeksvraag. Is de heer Schipper het met mij eens dat het feit dat corporaties dat zeggen dat voor de gemeente nog geen reden is om iets te doen? Als men iemand vraagt of hij of zij voor iets teveel betaalt, is het antwoord meestal "ja, kan ik korting krijgen?".

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij vallen in herhaling. De corporaties maken een businesscase als zij ergens moeten bouwen. Als de businesscase niet langer klopt, bouwen ze niet. De meerwaardeafdracht heeft daarmee te maken. Dat is hun bewering. Dat kan waar zijn. Ik wil dat in beeld hebben om te kunnen zien of wij daarmee iets kunnen doen. Ook wij willen dat de mogelijkheden voor de corporaties om op de eigen grond woningen te bouwen maximaal worden benut. Er is een tekort van 4.000 woningen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Vindt de heer Schipper dat de vraag aan de corporaties niet moet zijn of zij vinden dat het wat goedkoper kan, want, ik ben het met de heer Gilissen eens, dan zeggen zij natuurlijk "ja", maar dat het onderzoek dieper moet gaan? Bekeken moet worden welke projecten misschien niet zijn doorgedaan of de corporaties zeggen dat graag te willen, maar dat het om bepaalde redenen niet kan. In zo'n geval kan het zijn dat de businesscase moet worden bekeken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De signalen die bij mij zijn ingekomen, geven aan dat inderdaad projecten zijn omgevallen. Met de cijfers erbij kan worden bekeken waarom dat zo is. Als de woningen wél worden gebouwd, gaan er mensen wonen die ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing betalen. Er

staan dan structurele inkomsten tegenover. Ik wil in beeld hebben of alles in balans is. Dat is het enige dat ik op dit moment verzoek. Het lijkt mij niet onaardig om dat te doen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor de heer Schipper al minutenlang pleiten voor het herintroduceren van actief grondbeleid. Hij weet net als ik dat actief grondbeleid een van de meest effectieve instrumenten is om sociale woningen te bouwen. Afgesproken is om in deze coalitieperiode geen actief grondbeleid te voeren. Wij kunnen afspreken dat wij dat vanaf 21 maart a.s. opnieuw doen, althans dat bovenaan op het lijstje zetten als wij meeonderhandelen over een nieuwe coalitie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb geprobeerd om deze discussie niet bij die over het grondbeleid te betrekken, ik bedoel de bouwprojecten van corporaties op eigen grond. Over dat andere hebben wij vorige week gesproken in het kader van Haarzicht. Wij zijn daarover iets luchtiger dan mijn liberale vrienden in de coalitie, maar ik zal niets met ze afspreken. Dat is niet verstandig. Wij moeten eerst bekijken of wij voldoende zetels krijgen om te kunnen meedoen. Dat zijn ook maar zeteltjes in de raad. Waar hebben wij het over. Het is de moeite waard om te bekijken hoe wij de vastgelopen projecten in de toekomst kunnen vlottrekken en welke problematiek daarachter steekt. Ik hoor daar graag het college over.

Je kind inschrijven op de basisschool mag vanaf het moment dat het 3 jaar is. Toch hanteren veel scholen het motto 'wie het eerst komt die het eerst maalt'. Bij wijze van spreken vanaf de eerste pretecho kunnen mensen bij hen terecht. Dat leidt tot kansenongelijkheid in het onderwijs. Ook in de commissievergadering is hierover gesproken. De wethouder heeft toegezegd de tekst op de gemeentelijke website aan te passen, maar wij willen ook dat hij met de scholen op de schaats gaat om te vroege inschrijvingen tegen te gaan. Is hij daartoe bereid? Wij dienen een breed gesteunde motie in ter aanmoediging.

"Motie 219

Pak kansenongelijkheid zo vroeg mogelijk aan

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de PGB 2018;
Constaterende dat:

- De onderwijsinspectie concludeert dat kansenongelijkheid in NL behoorlijk groot is en toeneemt en dat bij kinderen met gelijke intelligentie, de kinderen van laagopgeleide ouders vaker doorstromen naar een lager onderwijsniveau, dan kinderen van hoogopgeleide ouders;
- Inschrijven op een basisschool wettelijk pas mogelijk is vanaf de leeftijd van 3 jaar;
- Op de website die in opdracht van de gemeente Utrecht gemaakt is (kijkoponderwijs.nl) wordt opgeroepen je kind vroeg aan te melden: "Begin op tijd met het uitzoeken van een basisschool. Bij sommige scholen kunt u uw kind vlak na de geboorte al inschrijven.";
- Verschillende Utrechtse basisscholen op hun websites melden dat inschrijving geschiedt op basis van volgorde van aanmelding (wie het eerst komt, die het eerst maalt) en sommige scholen kinderen al inschrijven op wachtlijsten vlak na de geboorte;
- Hoogopgeleide ouders in de regel veel eerder hun kind inschrijven dan lager opgeleide ouders op de scholen die het meest populair zijn;
- Op deze manier scholen ongewenst homogeen worden qua leerlingsamenstelling;

Overwegende dat:

- Leren omgaan met verschillen een belangrijke les is die je op school leert;
- Kansenongelijkheid zo vroeg mogelijk aangepakt moet worden voor het beste resultaat;
- Het hanteren van wachtlijsten voor de leeftijd van 3 jaar, met de regel wie het eerst komt, die het eerst maalt, een strategie lijkt te zijn om de regels betreffende het aanmeldbeleid te omzeilen';

Tevens overwegende dat:

- Er verschillende moties zijn overgenomen of aangenomen die oproepen vaart te maken met het terugdringen van onderwijsongelijkheid (o.a. M199/2016 en M56/2017), maar dat er geen concrete afspraken zijn gemaakt met schoolbesturen over inschrijven, wacht- of belangstellingslijsten;

Spreekt als haar mening uit dat:

- Het hanteren van wacht- of belangstellingslijsten, die als oneigenlijke vorm van aanmelding gebruikt worden voor de leeftijd van 2,5 jaar af te keuren;

Draagt het college op:

- Bij de totstandkoming van de Utrechtse Onderwijs Agenda (2018–2022) concrete regels op te

- nemen over het hanteren van wachtlijsten voor de leeftijd van 2,5 jaar;
  - Afspraken te maken met schoolbesturen om in al hun informatiekkanalen naar de ouders aan te geven dat aanmelden voor een wachtlijst slechts hun belangstelling registreert en daadwerkelijke inschrijving pas kan vanaf de wettelijke leeftijd van 3 jaar;
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Rajkowski, mevrouw Koelmans, mevrouw Baş, mevrouw Bouazani, mevrouw Metaal, mevrouw Freytag, mevrouw Van Esch en de heer Van Corler.

Tenslotte dan dit. Als je één cent meer dan de norm voor kwijtschelding van de lokale lasten bezit, betaal je meteen de volle mep en grijp je naast de U-pas. Op die manier schiet het niet op als je vanuit de bijstand naar een flexbaantje gaat. Het nieuwe kabinet nodigt de gemeenten uit om met ideeën te komen om deze zogeheten armoedeval tegen te gaan. Ik dien daarom de volgende motie in met een opdracht aan het college om de uitdaging aan te gaan. Daarbij te denken valt aan (gedeeltelijke) kwijtschelding lokale lasten, inkomensafhankelijke U-pas, schuldhulpverlening, extra's voor werkenden.

"Motie 220

We weten wat werkt

Constaterende dat:

- Een belangrijke reden dat mensen niet uit de bijstand komen de armoedeval is;
- Het nieuwe coalitieakkoord de Regering opdraagt met lagere overheden te gaan praten om te bekijken wat er gedaan kan worden aan de armoedeval;
- De mogelijkheden voor inkomensbeleid in gemeenten beperkt zijn.

Overwegende dat:

- Door creatief en innovatief na te denken er mogelijkheden zijn om op gemeentelijk niveau iets aan de armoedeval te doen;
- Daarbij te denken valt aan (gedeeltelijke) kwijtschelding lokale lasten, inkomensafhankelijke U-pas, schuldhulpverlening, extra's voor werkenden en andere mogelijkheden;
- De wethouder Werk en Inkomen zich in zijn lobby naar het Rijk in het verleden altijd hard heeft gemaakt om maatregelen te nemen tegen de armoedeval.

Draagt het College op:

- Een pakket maatregelen te onderzoeken die op gemeentelijk niveau kunnen worden genomen om de armoedeval te verkleinen;
- Deze maatregelen voor zover dat mogelijk is uit te voeren;
- Deze maatregelen te communiceren naar andere gemeenten en mee te nemen in de gesprekken met het Rijk.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Van Gemert en de heer Post.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ken de inhoud van de motie. In Utrecht is door het ministerie onderzoek naar de armoedeval gedaan. Het ministerie concludeert dat in Utrecht geen sprake is van een armoedeval in de zin van dat regelingen voor mensen een drempel vormen om vanuit de bijstand aan het werk te gaan, juist omdat alle regelingen in Utrecht tot de 125% lopen. In feite is er sprake van een doorgroeival. Mensen met werk gaan niet méér uren werken omdat zij daar niets aan hebben. Men kan de regelingen steeds verder uitsmeren, wel tot 130% of 140%. Er zal telkens een moment komen waarop mensen zeggen dat als zij of de partner meer uren werken dat niets oplevert, want dan is men de regelingen kwijt. Tot welk niveau stimuleert de stad dit? Lopen wij dan niet het risico dat wij het geld dat wij hard nodig hebben voor de groepen aan de onderkant tot 125% uitgeven aan een groep die het minder hard nodig heeft?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dat zal zo zijn, maar ik denk dat mevrouw De Boer het met de SP-fractie eens is dat het beste is dat er sprake is van een glijdende schaal. Daarover is vaak genoeg gesproken. Ik zei zojuist dat er misschien extra geld beschikbaar komt. Nieuwe ronde, nieuwe kansen. De mensen gaan niet méér werken dan een aantal uren omdat zij dan ineens de klapper maken. In de zaken die de gemeente heeft opgetuigd, zie ik ook een paar andere dingen waarbij dat gevaar aanwezig is. Wij werken ideeën uit om daaraan handen en voeten te geven. Het nieuwe regeerakkoord bevat een uitnodiging om daarover samen na te denken. Die herkennen dat blijkbaar wel. Ik heb niet bij de onderhandelingen gezeten, maar het is wel opgeschreven dat het zo is en dat zij daarover met de

gemeente in gesprek willen gaan. Pak dat op. Wees creatief. Wij deden graag mee en ik hoop dat de GroenLinks-fractie dat ook doet.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Uiteraard denkt de GroenLinks-fractie altijd graag mee, maar het kabinet heeft een maatregel op papier gezet die voor heel Nederland geldt. In veel steden is het armoedebeleid beperkt tot een veel lager niveau. Daar is sprake van een armoedeval. Zodra men vanuit de bijstand gaat werken, is men alle regelingen kwijt. In Utrecht is dat niet zo.

De heer **SCHIPPER** (SP): Fijn hè?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ja, dat vind ik ook. Wij willen dat vooral zo houden. De GroenLinks-fractie constateert ook dat voor de groep eronder er nu al te weinig geld is omdat mensen vaak niet kunnen rondkomen. Het is een kwestie van focus of men liever extra middelen inzet op de groep eronder of dat men liever geld uitsmeert over een grotere groep. Dat is een vraag die niet duidelijk is beantwoord.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik geef toe dat daar spanning op staat. De middelen zijn niet oneindig. Ondanks het feit dat door deze coalitie extra geld naar armoede is gegaan, mag daar van ons soms nog een schepje bovenop. Wij denken na over hoe anders met de U-pas kan worden omgegaan. Dat gesprek wil ik graag met het college en andere partijen aangaan. Hoe kunnen wij alles net nog een stapje mooier maken dan het nu is? De uitnodiging uit Den Haag ligt er. Ik roep het college op om daarmee aan de slag te gaan. Wij zijn bereid om mee te denken.

Wij hopen dat de raad onze voorstellen omarmt, maar wij zijn sowieso dik positief over wat dit eerste college met de SP-fractie aan boord heeft gedaan. Wij zijn trots op het aandeel dat de SP-fractie daarin heeft gehad en nog heeft, want het is nog geen 21 maart 2018. Wij zijn graag bereid om ook aan het volgende college deel te nemen als de stad ons de kans geeft om de werkelijkheid van buiten naar binnen te brengen en om die nog een stukje beter te maken. Wij zijn er klaar voor.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Schipper zegt dat hij graag bereid is om aan de onderhandelingen deel te nemen. Dat maakt een PvdA-achtige indruk. Dat hangt bij de SP-fractie toch vooral af van wat de SP-fractie op haar thema's voor elkaar krijgt?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Mooi hè, die interrupties. Ik ga de pot "diversen" opmaken. Ik zal niet herhalen wat ik bij vorige voorjaarsnota's en programmabegrotingen heb gezegd. Wij zijn dik tevreden over wat wij hier met onze vier rottige zeteltjes in de raad hebben kunnen bewerkstelligen. Als wij dat met enig fatsoen kunnen voortzetten, liever nog wat socialistischer natuurlijk, zijn wij graag bereid om dat te doen. Wij moeten daartoe eerst van de stad de kans krijgen. Wij zullen de komende maanden zien hoe dat uitpakt.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Vandaag hebben wij een unicum. De Student & Starter-fractie dient voor het eerst een tegenbegroting in. Wij zien graag dat de focus meer op de toekomst wordt gericht. Momenteel gaat een heleboel goed, maar een paar punten kunnen natuurlijk beter. In de tegenbegroting stellen wij een aantal verschuivingen voor die onzes inziens beter zijn voor de stad en haar inwoners. Graag licht ik onze ideeën toe. Op twee gebieden zijn nog punten binnen te halen: vernieuwing en vergroening. Hierbij dien ik het amendement in.

"Amendement 63

Tegenbegroting Student & Starter: Stem van de Toekomst

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Overwegende dat:

- Student & Starter in haar tegenbegroting, de bijlage van dit amendement, keuzes maakt die door de gemeenteraad worden onderschreven;
- Deze keuzes meer geld vrij maken voor maatregelen die Utrecht beter voorbereid op de toekomst maken;
- Dat daarvoor de Programmabegroting 2018 gewijzigd moet worden;

Besluit:

- De gemeenteraad van Utrecht neemt de tegenbegroting van Student & Starter aan en draagt

het college op de Programmabegroting 2018 te wijzigen in overeenstemming met dit besluit. En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Het eerste thema is innovatie. De Student & Starter-fractie vindt het belangrijk dat in de gemeente innovatie wordt gestimuleerd. Wij zijn blij als in de gemeente een nieuwe pilot plaatsvindt. Het blijft echter de vraag wat wij met de resultaten van de pilot doen. Andere gemeenten experimenteren met beleid. Zij voeren pilots uit waarvan wij veel minder goed op de hoogte zijn. In Engeland heeft men een idee gekregen: het What works centre. Wij stellen voor om te bekijken of ook in Utrecht zo iets kan worden gerealiseerd om ervoor te zorgen dat pilots binnen en buiten Utrecht vaker leiden tot innovatief beleid. Wij hopen uiteraard dat de tegenbegroting wordt aangenomen. Wij dienen daarover een motie in.

"Motie 221

What works centre

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- Utrecht en andere gemeentes veel verschillende pilots uitvoeren,
- In Groot-Brittannië een What Works Centre is, waarbinnen pilots worden geëvalueerd,
- Niet altijd duidelijk is wat de resultaten van een pilot zijn en hoe deze resultaten worden verwerkt in nieuw beleid,
- Student & Starter in haar tegenbegroting het idee van een What Works Centre heeft opgenomen,

Overwegende dat:

- De gemeente Utrecht graag innovatief beleid uitvoert,
- Succesvolle pilots de basis kunnen vormen van kostenbesparend beleid,
- Via een What Works Centre succesvolle pilots van andere gemeentes sneller kunnen worden overgenomen,
- Een What Works Centre kan bijdragen aan een betere onderbouwing van beleid,

Roept het college op:

- Te onderzoeken wat de meerwaarde is voor Utrecht om een What Works Centre op te richten, en wat de mogelijkheden hiertoe zijn,
  - Nog voor de Voorjaarsnota 2018 hierover terug te koppelen aan de raad,
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Bakker en mevrouw Freytag.

Burn-outs zijn de afgelopen weken veelvuldig in het nieuws geweest. Steeds meer jonge mensen lopen de kans een burn-out op te lopen. De Student & Starter-fractie vraagt al lange tijd om meer aandacht voor burn-outs. Wij zijn blij dat het college in de commissievergadering gehoor heeft gegeven aan onze oproep om actie te ondernemen. Vóór de kerst sturen de wethouders de raad een brief. Graag zien wij dat een aantal punten concrete aandacht krijgt en dat gesprekken met betrokken partijen, zoals onderwijsinstellingen en buurtteams, worden gevoerd. Wij zien graag dat er een bewustwordings-campagne inzake burn-outs komt. Voorkomen is beter dan genezen.

Wij hopen rond de kerst niet alleen een brief te krijgen, maar ook het bericht dat stappen worden gezet.

De Utrechtse cultuursector heeft ruimte nodig. De stad verliest elk jaar jong talent omdat het in Utrecht geen voet aan de grond krijgt. Het ontbreekt aan financiering en ruimte. Wij vinden het van groot belang om daar iets aan te doen. De Student & Starter-fractie is blij met de toezeggingen die door de wethouders in de commissievergaderingen zijn gedaan. In het eerste kwartaal van 2018 zal de wethouder de raad een voorstel doen naar aanleiding van de motie "Creativiteit kent geen anciënniteit". Wij hopen dat dit voorstel ruimte geeft om jonge makers een kickstart te geven. De Student & Starter-fractie is ook benieuwd naar de invulling van het voorstel. Hoe geven wij de jonge makers een zetje in de rug, zowel financieel als bij het steunen van het opzetten van een organisatie? Uiteraard is hiervoor aandacht in de tegenbegroting.

Wij hebben te maken met een arbeidsmarkt waarin jong en oud het moeilijk heeft. Voor jong begint dat al bij het niet kunnen vinden van een stageplek op het mbo. Om deze reden heeft de Student & Starter-fractie in de tegenbegroting ruimte opgenomen om ten dienste van het mbo meer stageplaatsen te creëren. Hier valt winst te behalen.

De Student & Starter-fractie vindt het goed als de gemeente jong en oud helpt bij het vinden van werk. Het actieplan Jeugdwerkloosheid was er al. Nu komt er een pilot voor oudere werkzoekenden. Wij proberen beide groepen door middel van extra begeleiding aan het werk te krijgen. Is het niet mooi als jong en oud ook elkaar helpen? Waar de jongere werkzoekende misschien handiger is met social media, weten oudere werkzoekenden beter wat men precies op een commissievergadering zet en hoe men een degelijke brief schrijft. Via een motie willen wij oproepen tot het koppelen van oudere en jongere werkzoekenden.

"Motie 222

Jong en oud helpt elkaar aan het werk

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constateerend dat:

- Er in Utrecht vorige maand een pilot is gestart ter bestrijding van ouderenwerkloosheid,
- Het college ambitie heeft om de aanpak op termijn uit te breiden,
- We in Utrecht nu al het actieplan jeugdwerkloosheid hebben,

Overwegende dat:

- Oudere werkzoekenden door jongeren kunnen worden gecoacht op het gebied van digitale vaardigheden,
- Oudere werkzoekenden zelf als coach kunnen optreden op het gebied van meer 'klassieke' sollicitatievaardigheden,
- Aldus jongere en oudere werkzoekenden complementair kunnen zijn op het gebied van arbeidsmarktvaardigheden,
- Jong en oud elkaar kunnen motiveren door elkaar te coachen,

Roept het college op:

- Binnen de pilot ouderenwerkloosheid te experimenteren met het koppelen van jongere en oudere werkzoekenden die elkaar kunnen helpen met het ontwikkelen en verbeteren van arbeidsmarktvaardigheden,

Gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Verschuure, de heer Post, mevrouw De Boer, de heer Van Ooijen en mijzelf.

Zoals bekend, is de Student & Starter-fractie een grote voorstander van groene daken en gevels. Als men Utrecht van boven en van opzij bekijkt, ziet men steen en grijs. Daar moet snel wat aan gebeuren, vindt de Student & Starter-fractie. Gevels zijn nauwelijks bedekt. Er kan ook meer vaart worden gemaakt met de daken. Daarom reserveren wij in de tegenbegroting extra geld voor subsidies voor groene daken en gevels.

Wie wil geen pils in het park?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb de tegenbegroting van de Student & Starter-fractie nog niet gelezen, maar hoe zal die fractie, ook als er meer geld komt voor de groene daken en gevels, het bij de mensen bekendmaken dat deze subsidie er is? De pot die er nu is, was pas vrij laat op. Het is voor mensen lastig om die pot te bereiken. Heeft mevrouw Freytag daar een voorstel voor?

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Bij de herziening van het Groenstructuurplan is daarover gesproken. Het is volgens ons heel zinvol om te bekijken wat de structuren zijn die wij nu hebben. Heeft men last van hittestress? Is het moeilijk om het water af te voeren? Het is moeilijk om de mensen erop te wijzen dat de subsidie er is. Ten behoeve van gevelbegroeiing hoeven niet alleen grote oppervlakten te worden bekeken. Dat lijkt ons een belemmering om de subsidie aan te vragen. Het aanvragen moet laagdrempeliger worden gemaakt.

Ik heb oprecht overwogen om de motie over pils in het park op een bierviltje in te dienen, maar uiteindelijk heb ik het bij een normaal A4-tje gehouden. De mensen maken gebruik van de openbare ruimte om te genieten van groen. Wij vinden dat een goede zaak. Het zou echter nog fijner zijn als in het groen de mogelijkheid komt om te genieten van extra faciliteiten.

"Motie 223

Pils in het Park

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 9 november 2017, ter bespreking van

de Programmabegroting 2018,
Constaterende dat:

- Steeds meer mensen in hun vrije tijd gebruik van de openbare ruimte;
- Het voorzieningenniveau in de openbare nog wat te wensen overlaat;
- De huidige Standplaatsverordening nog uit 2001 stamt;

Overwegende dat:

- Het wenselijk is dat mensen bij parken en andere verzamelplekken de mogelijkheid moeten hebben om een hapje en drankje te kunnen kopen;
- Er nu onvoldoende standplaatsen hiervoor beschikbaar zijn,
- Er al veel goede ontwikkelingen plaatsvinden in de openbare ruimte, maar een aanpassing van het aantal standplaatsen achterblijft;
- Er nieuwe groenvoorzieningen en andere recreatieplekken worden gecreëerd, maar nieuwe standplaatsen geen onderdeel vormen van die ontwikkelingen;
- De Standplaatsverordening uit 2001 daarvoor niet de ruimte biedt;

Draag het college op om:

- De Standplaatsverordening zo aan te passen dat er meer plaatsen beschikbaar komen voor standhouders in parken en andere recreatieplekken;
- Deze wijziging voor de zomer van 2018 aan de raad voor te leggen;

En gaat over tot de orde van de dag. "

De motie is ondertekend door de heer Verschuure en mijzelf.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik vind het bijzonder dat de Student & Starter-fractie vraagt om de standplaatsverordening uit 2001 te herzien. De gemeenteraad heeft die in 2013 ingetrokken. Wij hebben geen standplaatsverordening meer. Wij hebben wel algemene regels die in de APV staan over hoe met standplaatsen wordt omgegaan. Op dit punt klopt de motie niet.

Inhoudelijk ben ik het helemaal eens met de motie. Als mevrouw Freytag een oproep in die geest wil doen, dus om het standplaatsenbeleid aan te passen, met name de mogelijkheden voor meer pils in het park – de VVD-fractie is daar voor – dan kunnen wij die van harte steunen.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! De standplaatsverordening staat op deze wijze op overheid.nl. Daar ben ik dan ingetuind. Voor wat betreft extra standplaatsen in parken en recreatiegebieden: graag. Als wij de motie nog vóór de tweede termijn kunnen aanpassen, doe ik dat graag.

De **VOORZITTER**: Dat staat u vrij.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de motie staat dat het wenselijk is dat mensen in parken pils drinken, maar voor het groen kan dat best niet wenselijk kunnen zijn. Hoe denkt mevrouw Freytag dat te doen? Moet er groen weg? Zetten wij daar dan iets anders bij? Ik zie de wenselijkheid voor groen niet altijd terugkomen.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik denk dat het in de praktijk begint met goed gebruikte parken, zoals Lepelenburg en het Wilhelminapark. Daar lijkt het mij meer dan wenselijk dat extra faciliteiten worden aangeboden. Wie weet komt er meer behoefte bij groene recreatiegebieden. Ik weet dat niet, maar wil daar graag ruimte aan geven.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het kan een kwestie zijn van hoe natuurwaarden tegen andere waarden worden afgewogen. Hoe zorgen wij ervoor dat de druk op het park niet te groot wordt?

Nog een ander praktisch puntje. Motie 223 heet "Pils in het Park". Op veel plekken in Utrecht is drinken in de openbare ruimte niet toegestaan. Wil mevrouw Freytag dat veranderen?

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Wat ons betreft, kan dat worden aangepast. In de binnenstad mag het wel. In Park Lepelenburg kan men prima in het park bier drinken. In de APV worden gebieden genoemd die zijn uitgezonderd van het drankverbod en waar men bier kan drinken. Wat mij betreft, kan daar meteen al bier in het park komen.

Afvalinzameling is een veelbesproken thema in de raad. Het is een ontwikkeling die erg langzaam gaat. De gemeente zou afval meer gedigitaliseerd moeten inzamelen, vulgraadmeters die aangeven of een

ondergrondse container vol is en daarmee automatisch de route bepalen. Wat ons betreft, moet dat direct gebeuren. Dat staat ook in de tegenbegroting.

Een grote frustratie van mijn achterban is het restafvalprobleem. Er bestaat afval dat niet wordt opgehaald en ook niet bij lokale inzamellocaties kan worden weggebracht: elektrische apparaten, inclusief witgoed, chemisch afval, zand, aarde, steen, sanitair en ander grofvuil als het meer is dan 1,5 m³. Ik begrijp dat dit voor de achterban van andere raadsfracties een minder groot probleem is, maar ik sta hier als vertegenwoordiger van mijn achterban. Dit is een grote frustratie en een logistiek probleem.

Om het restafval weg te krijgen, moeten mensen zich in vreemde bochten wringen als men geen auto heeft en oude elektrische apparaten probeert te lozen bij een lokale witgoedverkoper. Als je pech hebt, accepteert hij of zij dat niet omdat je geen klant bent. Meubilair zet je op Facebook of op straat met een briefje "gratis" er op. Je vraagt je ouders uit Heerhugowaard om met de auto langs te komen om jouw spullen naar de afvalstort te brengen. De pot met terpentijn kan je gelukkig nog wel op de fiets naar het afvalverwerkingsstation brengen.

Mocht dit allemaal niet lukken, dan moet je echt de oude wasmachine als bijzettafeltje in de woonkamer accepteren of geloven dat de kelder vol staat met gipsplaten ondanks de grote moeite die je je hebt getroost.

Het is bijzonder dat de gemeente de automobilist voor het wegbrengen van deze spullen wél faciliteert. Een aanhanger wordt gratis ter beschikking gesteld. De fietser heeft pech. De Student & Starter-fractie vindt het logisch dat niet alleen de automobilist, maar ook de fietser wordt gefaciliteerd en dient daarom de volgende motie in.

"Motie 224

Ook fietsers moeten hun afval kwijt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- Er afval bestaat wat niet opgehaald wordt en ook niet bij lokale inzamellocaties weggebracht kan worden, namelijk:
  - Elektrische apparaten dus inclusief witgoed zoals koelkast, wasmachine en stofzuiger
  - Chemisch afval
  - Zand, aarde en steen
  - Sanitair, zoals wasbakken en toiletputten
  - Aardewerk
  - Al het andere grofvuil als het meer is dan 1,5 kuub;
- Deze voorwerpen moeilijk op de fiets meegenomen kunnen worden;
- De gemeente de automobilist tegemoet komt bij het wegbrengen van afval door een aanhanger kosteloos ter beschikking te stellen;
- Voor de fietser een aanhanger niet de oplossing is;

Overwegende dat:

- Het aantal mensen zonder een auto in Utrecht toeneemt;
- Deze mensen in de knel komen bij het wegbrengen van dit soort afval;
- Het logisch zou zijn dat niet alleen de automobilist maar ook de fietser gefaciliteerd wordt;

Draagt het college op:

- Met een plan te komen, zoals het uitlenen van een elektrische bakfiets, waarbij gekeken wordt of gebruik kan worden gemaakt van huidige aanbieders, zodat ook de fietser tegemoet gekomen wordt in het wegbrengen van afval dat niet wordt opgehaald;
- De raad hierover voor het eind van het eerste kwartaal 2018 te informeren;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Te Hoonte, mevrouw Bollen, mevrouw Van Esch en mijzelf.

Het verwisselen van autoparkeren naar fietsparkeren. Als wij willen dat mensen meer fietsen, is het belangrijk dat zij hun fiets kunnen parkeren. In de tegenbegroting stellen wij voor om deze omwisseling zo snel mogelijk door te zetten.

Wij hopen dat men zich in onze plannen kan vinden en instemt met de tegenbegroting.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie wil een duurzamer, milieuvriendelijker, natuurvriendelijker en diervriendelijker Utrecht zien. Wij hoorden vanmiddag spreken over plannen die in

deze richting wijzen. Het blijft echter vaak alleen bij het maken van plannen en het voorbereiden van visies. Het is echter belangrijk om nu tot actie over te gaan. De PvdD-fractie heeft daarom een aantal concrete voorstellen opgesteld ten behoeve van meer groen en een klimaatbestendiger stad.

Een milieucentrum vervult in Utrecht essentiële taken op het gebied van duurzaamheid, natuur en milieu. Een milieucentrum is betrokken bij projecten zoals Amelisweerd en de Noordelijke Randweg Utrecht, maar is ook betrokken bij wijkgroenplannen en stadslandbouw. Een milieucentrum brengt gemeente, burgers, bedrijven en organisaties samen ter bevordering van duurzaamheid. Ze initieert projecten zoals Eetbaar Utrecht en geveltuinen. Ze geeft burgers voorlichting over het milieu.

Voor een stad die duurzaam, klimaatneutraal en gezond wil zijn, is een milieucentrum onmisbaar.

Eind 2015 is afgesproken dat de structurele subsidierelatie tussen de gemeente en het Milieucentrum in 2016 zou eindigen. De Stichting Utrecht Natuurlijk zou de taken overnemen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Is het geen duidelijk voorbeeld van repressieve tolerantie dat wij een organisatie kapot hebben gesubsidieerd, waardoor die niet langer op eigen benen kan staan? Hoe ziet de PvdD-fractie de personeelskosten van € 124.000,00 van deze organisatie? Kan ze daar misschien iets aan doen?

In hoeverre kan het Milieucentrum bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente? Kan ze voor die zaken bij de gemeente subsidie aanvragen? In hoeverre is een basissubsidie noodzakelijk?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dat zijn veel vragen. Ik hoop dat ik die in één keer kan beantwoorden. Wij vragen op dit moment helemaal geen nieuwe structurele subsidie voor het Milieucentrum. Wij vragen een eenmalige subsidie om het Milieucentrum overeind te houden. Het heeft aangegeven nog een eenmalige subsidie nodig te hebben om te kunnen voortbestaan. Het vraagt niet opnieuw naar een structurele basisvoorziening. Het is duidelijk en heel bekend dat de PvdD-fractie voorstander is van het geven van structurele subsidie aan het Milieucentrum. Ze heeft ervoor gestreden dat het Milieucentrum blijft bestaan. Dat is niet gelukt. Ik zal niet opnieuw proberen die terug te krijgen. Er was nauwelijks of geen steun voor, maar het Milieucentrum heeft aangegeven dat het zonder subsidie niet zal blijven bestaan.

Ik heb de stukken van het Milieucentrum bekeken. Ik vind dat het een goede begroting heeft opgesteld. Het heeft aangegeven waar het in heeft gesneden en wat het de afgelopen jaren heeft gedaan om te kunnen verzelfstandigen. Ik vind dat het zich goed heeft ingericht. Het is essentieel dat het er is. Het is logisch en terecht dat mensen daarvoor worden betaald en een baan hebben. Het is bizar als het Milieucentrum alleen uit vrijwilligers zou bestaan. Er is een kleine club mensen die wordt betaald. Er werken grotendeels vrijwilligers.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Waarom zou het volgend jaar anders zijn? Het milieucentrum zegt nu om te vallen en nu geld te willen hebben. Volgens jaar zal er echter sprake zijn van precies hetzelfde probleem als het niets doet aan het structurele uitgavenpatroon.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Als men de plannen goed heeft gelezen, doet het daar wel degelijk wat aan. Het is daar nog steeds mee bezig. Ik begrijp de vraag van de heer Eggermont niet. Als de heer Eggermont het plan 3.0 van het Milieucentrum goed doorleest, wordt duidelijk dat het bezig is met de transitie en met het nog steeds aantrekken van projectsubsidies en andere vormen van geld, onder andere via zaalverhuur. Ik begrijp niet dat als de heer Eggermont dat leest hij niet inziet dat het noodzakelijk is om het op deze manier te doen. De andere keuze voor het Milieucentrum is sluiting. Ik kan mij niet voorstellen dat de SP-fractie daarvan voorstander is.

Utrecht Natuurlijk heeft expliciet aangegeven de rollen van het Milieucentrum niet te kunnen oppakken. Het Milieucentrum wil het werk blijven voortzetten. Het is nu bezig om zelfstandigheid te verwerven. De afronding van een meerjarige subsidierelatie duurt doorgaans drie jaar. Normaal gesproken zou er sprake zijn van een evaluatie, een visie en een planontwikkeling. Pas daarna is de transitiefase met bijbehorend budget aan de orde.

Ondanks het gebrek aan dit alles heeft het Milieucentrum stappen gezet in de richting van zelfstandigheid. Het kan deze overstap nog niet helemaal afronden. Wij hebben er vertrouwen in dat door het gunnen van meer tijd het Milieucentrum de overstap naar zelfstandigheid kan maken. Dan kunnen wij deze essentiële voorziening voor de stad behouden.

In de commissievergadering zei het college geen oplossingen te zien. De PvdD-fractie kan zich niet voorstellen dat sluiting van het Milieucentrum een serieuze optie is. Sluiting was niet de bedoeling van de transitiesubsidie. De transitiesubsidie moest helpen bij het maken van een overstap naar een

nieuwe organisatie. Is het college al ingegaan op het verzoek van het Milieucentrum (onderschreven door 35 andere organisaties uit de sector) om met hen over oplossingen in gesprek te gaan? Welke mogelijkheden ziet het college daartoe?

De ontwikkelingen rond het Milieucentrum en de uitspraken van Utrecht Natuurlijk laten zien dat het onduidelijk is wie de taken in de Utrechtse milieu- en duurzaamheidssector uitvoert. Bovendien zijn deze taken door de gemeente nooit concreet benoemd en hebben wij hierover nooit een debat kunnen voeren.

Burgers en organisaties spelen een cruciale rol bij het behalen van de gemeentelijke milieudoelstellingen, maar daarvoor is het volgens de PvdD-fractie noodzakelijk ze bewust te maken en een handelingsperspectief te bieden. Goede voorzieningen op het gebied van milieu en participatie zijn nodig. Los van de toekomst van het Milieucentrum is het zinvol om de bestaande situatie te evalueren en om na te denken over de gewenste situatie en wie daarin een rol kan spelen, Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 225

Evaluatie van en visie op Utrechtse duurzaamheidssector

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constateerend dat:

- In het collegeakkoord staat dat de taken van Milieucentrum Utrecht (MCU) overgeheveld kunnen worden naar Stichting Utrecht Natuurlijk, met als argumentatie: Met de verzelfstandiging van Natuur- en Milieucommunicatie (NMC) naar de Stichting Utrecht Natuurlijk kunnen de taken van het Milieucentrum hier uitgevoerd worden. Daarmee valt 95.000 euro vrij;
- De taken van MCU echter nooit benoemd zijn;
- Naar nu blijkt dat de taken van het MCU helemaal niet door de Stichting Utrecht Natuurlijk worden uitgevoerd: Ons is nooit gevraagd die taken over te nemen en dat zouden we ook niet willen of kunnen", aldus de directeur van Utrecht Natuurlijk hierover in het AD (26-10-17).

Overwegende dat:

- Het halen van milieudoelstellingen niet kan zonder bewustwording van en een handelingsperspectief voor bewoners;
- Het ook nuttig is zijn om milieu-initiatieven te stimuleren, die niet voortvloeien uit een opdracht van de gemeente en daar faciliteiten voor te bieden;
- Voor een gezonde duurzame stedelijke ontwikkeling waarin ook een belangrijke rol is weggelegd voor de eigen (vrijwillige inzet) door bewoners, goede voorzieningen op het gebied van milieu en participatie nodig zijn.

Roept het college op:

- Een analyse (evaluatie van de bestaande situatie) van de milieu- en duurzaamheidssector op het gebied van communicatie met en participatie van bewoners en organisaties in de stad uit te voeren;
- Samen met betrokken bewoners en organisaties een actuele visie te formuleren op milieu, natuur, duurzaamheid en de participatie en communicatie daarover;
- Daarbij ook in te gaan op de noodzakelijke voorwaarden om hier vorm aan te geven en de mate waarin bestaande organisaties zoals Utrecht Natuurlijk hieraan kunnen voldoen;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Zoals u van de PvdD-fractie gewend bent, hebben wij ook bij dit debat een paar 'bomenvoorstellen'.

Eerst de manier waarop onvermijdelijke bomenkap wordt gecompenseerd. Zeker met de onontkoombare kaalslag die de Essentaksterfte zal veroorzaken moeten wij daarover goed nadenken. Op dit moment is dat vaak één boom voor één boom. De ene boom is echter de andere niet. Bomen hebben een positieve invloed op de biodiversiteit, het klimaat en de luchtkwaliteit, maar niet allemaal in dezelfde mate. De PvdD-fractie stelt voor om bij het beoordelen van de herplantplannen niet alleen het aantal bomen, maar ook de waarde van bomen voor klimaatadaptatie, luchtkwaliteit, biodiversiteit en gezondheid te beoordelen.

Wij dienen de volgende motie in.

"Motie 226

Vervang op ecologische bomenwaarde

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- Een gezonde verstedelijking van Utrecht een van de doelstellingen van dit college is en dat de aanwezigheid van bomen daaraan bijdraagt;
- Een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SpvE) verplicht een bomenparagraaf heeft waarin de gevolgen van de ruimtelijke plannen voor de bomen in het plangebied beschreven worden;
- Het in diezelfde SPvE's niet verplicht is om te benoemen dat en hoe bomen vervangen gaan worden, terwijl dat wel gewenst is;
- Het vervangen van bomen, als dat überhaupt plaatsvindt, vaak gebeurt op basis van kwantiteit in plaats van kwaliteit.

Overwegende dat:

- Om de waarde van bomen voor klimaatadaptatie, gezondheid, luchtkwaliteit en biodiversiteit optimaal te benutten niet alleen het aantal bomen, maar ook de kwaliteiten van deze bomen van belang zijn.

Verzoekt het college:

- Met ingang van 1 januari 2018 het herplanten van bomen, die gekapt gaan worden in een plangebied, verplicht te stellen en vast te leggen in SPvE's,
  - o Bij het herplanten niet uit te gaan van de hoeveelheid bomen, maar van de kwaliteit van de bomen met ecologische waarde, houtmassa en bladvolume als meetbare indicatoren, met als doel dit minimaal op hetzelfde niveau binnen een plangebied te behouden.

En gaat over tot de orde van de dag".

De motie is ondertekend door mijzelf.

Ons tweede bomenvoorstel gaat over de controle op de uitvoering van de bomenparagraaf. Een voorbeeld. Onlangs stelden wij het bestemmingsplan Wisselspoor vast. Er zijn concrete afspraken gemaakt over aantallen en locaties van bomenbehoud en compensatie. Of de gemaakte afspraken worden uitgevoerd, wordt echter na oplevering van het project niet gecontroleerd. Controle kan bovendien niet altijd, omdat oplevering bijvoorbeeld vóór het plantseizoen plaatsvindt of omdat de compensatie-locatie nog niet klaar is. De PvdD-fractie kan niet controleren waar de bomen die worden gecompenseerd terecht komen en of ze echt allemaal zijn gecompenseerd. Wij kunnen dan geen controlerende taak uitvoeren. Daarom dienen wij samen met de PvdA-fractie de volgende motie in.

"Motie 227

Controleer de bomenafspraken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- Een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) een verplichte bomenparagraaf heeft, dat indien van toepassing zou moeten fungeren als de plaats waar verwoord wordt dat te kappen bomen in een bouwgebied vervangen gaan worden;
- Na de opleveringscontrole van de bouw er geen controles meer plaatsvinden op de voortgang van de herplantplicht.

Overwegende dat:

- De gemeenteraad een controlerende taak heeft, maar voornamelijk niet geïnformeerd wordt over de uitvoering van het vervangen van bomen tijdens de ontwikkeling van een bouwgebied en dus niet weet of en hoe bomen daadwerkelijk vervangen worden en zo dus haar controlerende taak niet kan vervullen.

Roept het college op om:

- Een review te doen van de bouwprojecten van de afgelopen collegeperiode om te bezien waar en hoe in de stad de niet vervangen bomen gecompenseerd zijn en de raad een overzicht daarvan te doen toekomen;
- Vanaf 1 januari 2018 bij de oplevering van elk bouwproject de gemeentelijke projectleider te laten controleren of de in de SPvE gemaakte afspraken rondom bomenbehoud, verplant en herplant daadwerkelijk zijn gerealiseerd;

- en de raad en bewoners hier bij afwijkingen over te informeren.
En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Post en mijzelf.

Utrecht heeft mooie ambities voor diervriendelijk bouwen. Tot nog toe worden niet alle mogelijkheden benut om dat zo concreet en zo waardevol mogelijk te maken. Het blijft vaak bij het verleiden van projectontwikkelaars. Met het inbouwen van een nestkastje of insectenhotel kan de gemeente zich in principe diervriendelijk noemen. De PvdD-fractie ziet kans om dat concreter en meetbaarder te maken en om voor de biodiversiteit een groter verschil te maken. Dat kan door bij alle tenders een prijsvraag als diervriendelijk bouwen als criterium op te nemen aan de hand van een op de Utrechtse ecologische situatie afgestemd puntensysteem. Diverse gemeenten werken hier al mee, en met succes. Wij hopen dat Utrecht volgt. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 228

Plan Puntensysteem Diervriendelijk bouwen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constaterende dat:

- Het college in april 2017 een ontheffing kreeg van het Rijk voor de Utrechtse aanpak diervriendelijk bouwen voor gemeentelijke gebouwen;
- Diervriendelijk bouwen inhoudt dat er nestelgelegenheid wordt ingebouwd voor vogels en vleermuizen, groene daken en gevels worden aangelegd voor vogels, vleermuizen en insecten, een ecologisch waardevolle buitenruimte wordt gecreëerd voor vele soorten dieren etc.
- Het college diverse keren heeft aangegeven ontwikkelaars, bouwers en bezitters/huurders van woningen en bedrijvenpanden wit 'verleiden' tot diervriendelijk (ver)bouwen;
- Nieuwe gebouwen nauwelijks een veilig heenkomen bieden aan allerlei dieren;
- Het college dit concreter en meetbaarder kan maken door bij alle tenders en prijsvragen diervriendelijk bouwen als criterium op te nemen;
- Dit mogelijk is door het ontwikkelen van een puntensysteem voor diervriendelijk bouwen, zoals toegepast door het Zweedse Malmö en de gemeente Den Haag.
- Kenmerkend voor bovenstaande puntensystemen is dat ze specifieke data bevatten voor de lokale ecologische situatie.

Overwegende dat:

- Er bij bouw, verbouw en renovatie rekening dient te worden gehouden met de aanwezige flora en fauna in de stad;
- Het BREAAM systeem weliswaar een onderdeel heeft dat over ecologie gaat, maar dit criterium hierin niet concreet en meetbaar is uitgewerkt;
- Er in Utrecht wel de ambitie uitgesproken wordt om diervriendelijk te bouwen, maar er nog niet nader ingevuld is hoe dit in tenders uitgevraagd wordt;
- Hoe meer maatregelen een ontwikkelaar van nieuwe gebouwen neemt, hoe hoger de score en dus groter de kans dat een ontwikkelaar de aanbesteding wint;
- De lijst behulpzaam kan zijn in gesprekken met partners in de stad zoals woningcorporaties.

Roept het college op:

- Te onderzoeken hoe een dergelijk puntensysteem in andere gemeenten (in binnen- en buitenland) gehanteerd wordt;
- Te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in Utrecht een dergelijk puntensysteem stadsbreed in te voeren;
- Een plan te maken voor een puntensysteem diervriendelijk bouwen voor de Utrechtse situatie, gebaseerd op lokale ecologische informatie (welke diersoorten, welke waardering daaraan toegekend wordt, hoe hoog of laag leggen we de lat) en hiervoor budget vrij te maken bij de voorjaarsnota 2018.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, mevrouw Uringa en mijzelf.

De PvdD-fractie constateert dat nog steeds veel gebouwen langdurig leegstaan. Ondanks inspanningen wordt leegstand nog niet genoeg teruggebracht. Het invoeren van een meldplicht kan helpen het percentage leegstaande gebouwen verder terug te brengen. Amsterdam heeft goede ervaringen met een leegstandverordening waarin deze meldplicht is opgenomen, omdat de gemeente

hierdoor na zes maanden leegstand pandeigenaren bindend advies kan geven voor bijvoorbeeld nieuwe gebruikers. Zo werkt de meldplicht als een instrument om leegstand beter inzichtelijk te maken en om die eerder te verhelpen.

"Motie 229

Meldplicht leegstand

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018,

Constateerend dat:

- In Utrecht enorme woningnood is, terwijl er ook veel leegstand is van gebouwen;
- Het terugdringen van leegstand een doelstelling is binnen de Programmabegroting;
- Er in Amsterdam een meldplicht voor leegstand van kantoren bestaat die vorig jaar met unanieme steun van de Amsterdamse gemeenteraad is uitgebreid met een meldplicht voor leegstand van woningen;
- Het niet melden van leegstand na zes maanden beboet kan worden, en dat dit onlangs voor het eerst daadwerkelijk is gebeurd [1].

Overwegende dat:

- De meldplicht vooral bedoeld is in de richting van speculanten die wet een pand aankopen, maar het niet verhuren in afwachting van verdere stijging van de huizenprijzen;
- Deze meldplicht als een instrument werkt om leegstand beter inzichtelijk te maken en mogelijk te verhelpen.

Roept het college op om:

- De Amsterdamse meldplicht voor leegstand van kantoren en woningen te onderzoeken en te vertalen naar Utrecht en ook hier te introduceren;
- Hiertoe uiterlijk in het tweede kwartaal van 2018 een plan voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag."

[1]: <https://www.volkskrant.nl/binnenland/amsterdamse-wethouder-geeft-boetewegens-leeg-pand-a4514580>.

De motie is ondertekend door de heer Post, mevrouw Freytag en mijzelf.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Is mevrouw Van Esch blij dat men daarmee de kans op het kraken van woningen vele malen verkleint?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Nee, daarmee zijn wij niet blij. Wij hebben de mogelijkheden bekeken die er zijn. Wij denken dat dit systeem in Amsterdam tot nog toe goed werkt. Wij denken dat de meldplicht goed is.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Als mevrouw Van Esch dat vindt en verwijst naar Amsterdam, heb ik slecht nieuws voor haar. Als de meldplicht is bedoeld om leegstand te voorkomen en een van de doelen is dat men minder snel kan kraken, kan ik haar zeggen dat in Amsterdam aan de lopende band wordt gekraakt. Mevrouw Van Esch moet zich realiseren dat zij hiermee de krakersbeweging een hak zet. Ik vind de meldplicht prima hoor. Eigenaren moeten leegstand meteen melden. Dan kan men moeilijk kraken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik hoop dat de heer Gilissen de motie dan steunt. Hij zegt dat hij de motie een goed idee vindt. Ik zie graag straks zijn hand omhoog gaan. Dan gáán wij ervoor.

Bijna alle opvangcentra voor wilde dieren, waaronder de Egelopvang en de Vogelopvang, kampen met geldproblemen. Utrecht is een van de zeer weinige gemeenten in de provincie die überhaupt voor de opvang van wilde dieren betaalt. Andere gemeenten verdommen dat, ondanks het feit dat zij van deze opvangcentra gebruikmaken. De PvdD-fractie vindt dat niet kunnen. Wij zijn blij dat de wethouder op ons verzoek een brief naar andere gemeenten heeft gestuurd, zoals De Bilt en Woerden, om voor de Vogelopvang steun te vragen, maar helaas zijn wij er dan nog niet. Wij vragen de wethouder of hij in deze collegeperiode in ieder geval nog de volgende dingen kan doen:

- Kan de wethouder met de wethouder van Nieuwegein en de Vogelopvang in gesprek gaan om samen een oplossing te zoeken voor de knellende situatie van de Vogelopvang?
- Kan de wethouder het op 30 oktober jl. door de Gedeputeerde beloofde onderzoek naar de kansen en belemmeringen voor opvang en vervoer van wilde dieren in nood in de provincie Utrecht op de voet

volgen en haar zo nodig van advies voorzien? En kan de wethouder toezeggen dat hij de onderzoeksresultaten opvraagt en die met de raad deelt?

In de commissievergadering vroegen wij de wethouder om Utrechtse bedrijven, organisaties en culturele instellingen te vragen om geen evenementen met dieren meer te organiseren. Er worden nog heel vaak dieren gebruikt en misbruikt als entertainment voor de mens. Denk daarbij aan de reptielenshow, de krekels, Spookhuis The Wall en de paardenraces. In de commissievergadering kregen wij op dit verzoek geen antwoord. Daarom vragen wij het nog een keer. Graag krijgen wij van de wethouder de toezegging dat hij op een voor hem passende manier dit verzoek op korte termijn zal doen. Nu is het moment gekomen, niet om het landelijke beleid af te wachten, maar om een stapje verder te gaan ten behoeve van de dieren in Utrecht. De Haagse gemeenteraad nam vooruitlopend op de landelijke besluiten vorige week een motie aan die het college oproep om bij door de gemeente georganiseerde of mede gefinancierde evenementen niet langer roofvogelshows toe te staan en om op de site van de gemeente te zetten welke nadelen roofvogel en uilenshows hebben uit het oogpunt van dierenwelzijn. De fracties van PvdD en GroenLinks vinden het geweldig als het college de raad van Den Haag volgt en neemt daarbij gelijktijdig reptielenshows mee. Graag kregen wij hierop een toezegging van de wethouder. Eventueel dienen wij hierover een motie in.

Het maken van bewuste keuzes wordt gemakkelijker als er goede visies en beleidsplannen onderliggen. Dat mag echter geen excuus zijn om niet ook tot actie over te gaan. Wij moeten stoppen met wachten, twijfelen en excuses verzinnen waarom wij de stad niet nu al duurzamer maken. Ik hoop op brede steun voor onze voorstellen die alles een beetje concreter maken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Er zijn, als ik het goed heb, in de eerste termijn 10 amendementen en 49 moties ingediend. Het college kan aan de slag met de voorbereiding van de beantwoording. Om 20.00 uur zal de vergadering worden voortgezet. Ik wens u smakelijk eten.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Ik heropen de vergadering, waarin het slotdebat over de begroting voor 2018 plaatsvindt. We hebben vanmiddag de inbreng van alle tien de partijen in de eerste termijn van het debat gezien. Daarin hebben we gezien dat er moties en amendementen zijn ingediend en er vragen zijn gesteld aan het college. Het is nu de tijd om over te gaan tot de reactie van het college over alle zaken die in de eerste termijn gewisseld zijn. Ik geef daarvoor allereerst het woord aan wethouder Kreijkamp. Hij krijgt als eerste het woord omdat hij onder meer wethouder Financiën is.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Ik bedank de leden van de raad voor de inbreng in eerste termijn. Ik zal de aftrap verrichten als wethouder Financiën en ook mijn portefeuille Economie en Onderwijs inbrengen. Na mijn wethouder zullen wethouder Everhardt en de andere wethouders het woord krijgen. De locoburgemeester zal het festijn vanuit de kant van het college afsluiten.

Ik begin met de portefeuille Financiën en met de tegenbegroting van de fractie van de Partij van de Arbeid, van de heer Post. Dat is amendement 55. Daar ga ik vanuit Financiën als volgt op in. Ik zie vooral aan de dekkingskant een aantal vraagstukken vanuit het college. Ik zie een meicirculaire die structureel ingeboekt is. Dat doen wij normaal bij de Voorjaarsnota. Dat is een spelregel die het college altijd volgt. We vinden ook een aantal andere bezuinigingen vrij dun. De externe inhuur, waar we het al eerder over hebben gehad, vinden we een vrij ongerichte taakstelling. Het versoberen van infraprojecten met een miljoen euro per jaar, terwijl we elk jaar vraagstukken hebben rond de dekking van het NPB, vinden wij vrij ambitieus. Alles bij elkaar vinden we dus dat de motie ontraden moet worden door het college.

De heer **POST** (PvdA): Ik wijs de wethouder er even op dat de bezuiniging op infrastructuur een bezuiniging van zijn college is. Die heeft hij PM gezet in het coalitieakkoord, omdat hij er zelf kennelijk niet uit kwam. Wij boeken hem taakstellend in. Dat is een keuze die je kunt maken. Mijn vraag gaat over waar de wethouder mee begon, de accessen. Die hebben wij overigens behoedzaam ingezet, om de formulering van de wethouder te gebruiken. 40% daarvan gebruiken we inderdaad als dekking voor de tegenbegroting. De wethouder zegt dat het college dat doet bij de Voorjaarsnota. We hebben het hier over de meicirculaire. We leven inmiddels half november. Er is dus ook, zou ik zeggen, een grens aan die behoedzaamheid. Wanneer zeg je als college dat een deel van het geld ingezet gaat worden om te investeren in de stad?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): We hebben spelregels met elkaar. Eén keer per jaar maken we een integrale financiële afweging. De meicirculaire komt altijd in juni uit. Dat zou je ook niet verwachten, maar het is zo. Het is na het presenteren van de Voorjaarsnota. Dat geldt ook voor de september- en decembercirculaire. We hebben de afgelopen jaren behoorlijk veel fluctuaties gezien in de circulaire, de ene keer een mee- en de andere keer een tegenvaller voor de gemeente. Eén keer per jaar brengen we het bij elkaar bij de integrale afweging. De heer Post heeft gelijk dat hij niet de hele meicirculaire heeft ingezet. Ik denk dat hij ook oog heeft gehad voor de cao-stijging die er komt. Daar heeft hij volgens mij rekening mee gehouden. Ik zag de getallen. Dat vind ik overigens verstandig. Wij kiezen ervoor om het één keer per jaar te doen en deze middelen niet als college voor te stellen in de begroting. Met betrekking tot het punt van de infrastructuurprojecten hebben wij als college inderdaad geen taakstelling in de miljoenen opgenomen, omdat we die niet waar kunnen maken. Wij wijzen erop dat wij het een vrij dunne dekking vinden om hier een miljoen structureel op te nemen. Dat geldt ook voor externe inhuur en een aantal andere punten. Van het innovatiefonds van het 3D-fonds wordt meerjarig € 500.000,00 ingezet. Dat is natuurlijk ook niet structureel. Aan de uitgavenkant zijn volgens mij wel alle posten structureel. Daarom adviseren wij om deze tegenbegroting niet over te nemen.

Ik kom op amendement 63, de tegenbegroting van Student & Starter. Vanuit het college komen complimenten voor de eerste tegenbegroting. Er is een aantal verschuivingen in posten. Wij vinden de OZB-verhoging gedurfd in dit huis, als college. Dat zien we niet zo vaak. Hij kan volgens mij. Het afschaffen van wijkraden zou ook niet de lijn van het college zijn. Dat kan mevrouw Freytag bedenken. Financieel-technisch kan het. Wij hebben alleen een vraagstuk met het afkomen van de parkeerexploitatie van € 500.000,00. Ik ga zo ook op de heer Van Waveren in. Ik kom zo op het amendement. Als die net iets minder was geweest, was die volgens mij financieel deugdelijk qua dekking. Nu moeten we haar helaas ontraden.

De heer **MEIJER** (D66): ik heb een simpele vraag over de dekking die het afschaffen van de wijkraden op zal leveren. Wat is de inschatting over de houdbaarheid van het bedrag?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Die kunnen wij volgen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Het gaat niet alleen over het afkomen van de reserves. Het gaat ook om dat wat er ontbreekt. Dat ging over € 125.000,00, geloof ik. Dat zou in de verhoging van de parkeertarieven komen te zitten. Het gaat om een andere interpretatie van het bedrag. Het is niet alleen het afkomen. Daarmee zou hij dus ook financieel kunnen. Dat heb ik net bevestigd.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik ga zo over amendement 59 van de heer Van Waveren spreken. Daar zien we dat € 375.000,00 in 2018 als dekking kan worden opgevoerd. Die kan dus ook in de tegenbegroting van Student & Starter. Daarmee is hij financieel gedekt en deugdelijk. Volgens mij heeft de wethouder Financiën over de financiën geadviseerd, maar zijn het niet de keuzen van het college. De bezuinigingen op jeugdgroepen zullen bijvoorbeeld, als mevrouw Freytag er toch naar vraagt, zeker niet de keuze van het college zijn. We zullen de tegenbegroting dus ontraden.

Ik kom bij amendement 59. Dat is het amendement van de heer van Waveren over de parkeerexploitatie. Als je kijkt naar de begroting die in 2018 is voorgesteld en de bestuursrapportages 1 en 2, dus de bijsturingen gedurende dit jaar waarover we de raad hebben geïnformeerd, kom je tot deze dekking van € 375.000,00 die niet belegd is in de begroting van 2018. Collega Van Hooijdonk van Mobiliteit heeft natuurlijk ook de herijking van de parkeerexploitatie voorgesteld of toegezegd. Daar wordt druk aan gewerkt. Er speelt heel veel in de parkeerexploitatie. Daar zal de portefeuillehouder zo nog op ingaan. Normaal gesproken worden dit soort meevallers bij de Voorjaarsnota geraamd en al dan niet afgeraamd. Vanwege die financiële techniek ontraden wij het amendement. De dekking van € 375.000,00, die nog niet vastligt in 2018, kan het college volgen.

Ik kom bij motie 191, "Betaalbaar wonen". Daar mag de wethouder Financiën iets over zeggen. Deze motie van de heer Weistra en de heer Schipper zet als het ware een hek rondom het ruimtelijk domein. Erfpachtinkomsten vallen normaal gesproken vrij naar de gemeenten. Die worden direct besteed. Dat is naar de mening van het college toch wel een fundamentele wijziging van ons financiële beleid. Normaal gesproken vallen inkomsten die je niet begroot hebt vrij aan de algemene afweging bij de Voorjaarsnota. Dat gebeurt hier niet. Vandaar dat wij de motie moeten ontraden. Hier wordt meerjarig beleid gemaakt, wat wij normaal gesproken bij de Voorjaarsnota doen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Kan de wethouder uitleggen wat het verschil is tussen bijvoorbeeld

dit voorstel en Groei van de stad of RSU in het algemeen of, wat ik net heb genoemd, toeristenbelasting die eigenlijk ook al bestemd wordt op een moment dat hij nog niet binnen is? Waarom is dit opeens een breuk met het beleid?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Dat zijn allemaal keuzes die gemaakt zijn in het verleden, al dan niet in een financiële afweging. Mevrouw De Boer noemt niet de meerwaarde–afdracht coöperaties. Die stond een of twee jaar geleden in de Voorjaarsnota, in een nieuwe ruimtelijke strategie. Het geld dat rechtstreeks naar de corporaties toeging werd via een ruimtelijke strategie weer voor bepaalde doeleinden ingezet. Daarvoor is een kader gemaakt bij een voorjaarsnota. Wij vinden deze motie verder gaan dan een richtinggevende uitspraak voor de Voorjaarsnota, omdat het al heel duidelijk een bestemming geeft aan de middelen. We hebben in het raadsvoorstel – collega Geldof heeft dat gedaan – over de erfpachtregeling gezegd dat wij dit zien als de integrale afweging bij een voorjaarsnota. Daarom zijn wij tot het oordeel ontraden gekomen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik hoor de wethouder toch zeggen dat het beleidskeuzes zijn. In feite wordt een keuze gemaakt waar je geld aan wilt besteden. Dat is volgens mij precies wat de raad hier ook kan doen. Ik zie toch niet wat het verschil is met een ruimtelijke strategie of andere dingen die ik net genoemd heb of die de wethouder zelf heeft aangegeven.

Mevrouw **FERKET** (D66): We hebben vorige week het besluit genomen. Het kan dus zijn dat er mogelijk nieuwe middelen komen. Eerder hebben we besloten dat nieuwe middelen richting de ruimtelijke strategie worden gebracht. In het dictum wordt verzocht om dit jaarlijks bij de Voorjaarsnota te doen. Daarmee is het toch een richtinggevende motie?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Nee, want we gaan bij de Voorjaarsnota dit soort afwegingen maken, dit soort beleidskeuzes. Wij hebben als college als lijn gekozen dat dit soort keuzes bij de Voorjaarsnota worden gemaakt en niet bij een begroting. Daarom ontraden wij de motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): In feite is wat mevrouw Ferket zegt al gezegd. Het moet in de ruimtelijke strategie, in de RSU. We geven daar nu een richting aan mee, niet via een amendement, maar via een motie. We zeggen: college, ga dit voorstellen bij de Voorjaarsnota. Daar kan dan alsnog de keuze worden gemaakt. Ik zie eerlijk gezegd niet welk probleem de wethouder hiermee heeft.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik vraag mij gewoon af wat het verschil is tussen deze motie en de meerwaarde–afdracht van de corporaties. Daar weet je ook niet van tevoren hoeveel het is over een aantal jaren, maar het heeft wel een vaste bestemming.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Het punt dat ik hier maak en het punt van het college is dat wij met elkaar hebben afgesproken dat we één keer per jaar een afweging maken bij de integrale afweging bij de Voorjaarsnota. Toen is ook het voorstel gedaan en het besluit in deze raad genomen over de afdracht van de corporaties, het punt dat de heer Schipper maakt. Dat lijkt me een punt dat je ook hier zou kunnen maken. Nu vind ik het een fundamentele wijziging van beleid om er als het ware een hek omheen te zetten. Mevrouw Ferket heeft geen gelijk dat je bij de Voorjaarsnota je keuzes maakt. In deze motie staat heel duidelijk een meerjarige bestedingsrichting voor het hele bedrag. Dat vind ik echt een keuze voor bij de Voorjaarsnota.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voor de laatste keer voor de helderheid: als we dit vorige week hadden besloten had het wel gekund?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Waren wij hier vorige week bijeen voor de Voorjaarsnota? Ik heb een ander beeld. Volgens mij ben ik volstrekt helder. Wij vinden dit iets wat bij de Voorjaarsnota gedaan zou moeten worden.

De heer **GILISSEN** (VVD): Op het gevaar af dat ik een "als-dan"-vraag aan de wethouder ga stellen, wil ik het volgende vragen. Wat verandert er voor het college wanneer er een motie met een dergelijke uitspraak aangenomen zou worden? Waaraan voelt het college zich dan gecommitteerd? Is dat aan de uitspraak van de raad die in strijd is met eerder gemaakte afspraken of aan die eerder gemaakte afspraken?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Dat is inderdaad een "als-dan"-vraag, maar die is in algemeenheid te beantwoorden. Ik kijk naar de collega's. Het college zal natuurlijk altijd goed kijken hoe een motie kan worden uitgevoerd en zal de raad daarover informeren. In beginsel voeren wij moties natuurlijk uit. Er komt altijd een Voorjaarsnota, er is ook altijd een college, maar ik wijs de heer Gilissen en anderen op de spelregels die wij volgens mij met elkaar hebben gemaakt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik interpreteer dit als volgt. De wethouder bekritiseerde de stelligheid waarmee in het dictum van deze motie het geld wordt gereserveerd, wat afwijkt van de integrale afweging die bij de Voorjaarsnota zou moeten worden genomen.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Volgens mij heb ik al een aantal keer mijn standpunt neergezet, dus daar wil ik het bij houden.

Ik kom op motie 210. Die gaat over de aanbevelingen van de raadsaudit in een tweetal programma's. Daar kan ik kort over zijn. Die motie kan het college overnemen.

Het gaat snel. Ik ga naar de portefeuille Economie.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik heb nog een vraag over amendement 58. Daar boekt de CDA-fractie geld in, terwijl we bij het vaststellen van de begroting van de VRU hebben gezien dat er nog geen rekening is gehouden met de loonsverhoging. Dat komt later in een begrotingswijziging terug. Die hebben we nog niet gezien. Wat vindt de wethouder van deze dekking?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Die had ik misschien hebben kunnen noemen. Daar had ik een voorbereiding op. Deze dekking kan. Er is inderdaad verschil tussen het bedrag dat wij voor de veiligheidsregio hebben begroot en het daadwerkelijke door de VRU zelf begrote bedrag. Dat hebben we ook in de begroting aangegeven. Dat komt doordat de timing anders is. Het komt niet allemaal vooraf binnen. We hebben aangegeven dat we deze motie qua dekking haalbaar vinden. De locoburgemeester zal hier nog inhoudelijk op ingaan.

De heer **EGGERMONT** (SP): Maar bij de begroting zegt de VRU zelf dat de loonsverhoging van het afgelopen jaar nog niet is meegeteld in de eigen begroting. Er moet nog ongeveer 1,4% loonbeslag worden opgeteld bij de begroting van de VRU. Gaan we de VRU geen onmogelijke taakstelling opleggen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik stel voor dat de portefeuillehouder hier zo in zijn termijn op ingaat. Ik word even overvraagd.

Ik kom bij de portefeuille Economie, motie 187 van mevrouw Ferket en anderen. Die gaat over de werkgelegenheid van de toekomst. Ik ben van mening dat werkgelegenheid zich niet zo makkelijk laat voorspellen. Wij zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het opleiden in beroepen naar het opleiden in vaardigheden. We zijn ons hierin aan het verdiepen. Er staat een werkbezoek gepland naar Amsterdam, naar het House of Skills. We kunnen de motie dus overnemen, maar wel met de opmerking dat de nadruk in de uitwerking zal liggen op skills en vaardigheden en minder op het ontwikkelen van de werkgelegenheid in de komende tien jaar. Ik zou dat heel graag kunnen waarmaken, maar ik denk dat het vrij ingewikkeld is om dat voorspellen. Ik ben ook van mening dat het vooral om die vaardigheden gaat. Daar sluit het tweede deel van de motie goed op aan, over die scholingsmogelijkheden. Met die opmerking neemt het college de motie over en zal het zijn best doen om zo veel mogelijk daarvoor te leveren voor de Voorjaarsnota.

Ik wil vanuit de portefeuille Economie nog iets zeggen over amendement 56. Wethouder Everhardt zal hier vanuit de portefeuille Werk en Inkomen inhoudelijk op ingaan. Ik merk op dat de dekking die de heer Post hier kiest een structurele half miljoen is uit het programma Economie, dat niet alleen voor start- en scale-ups wordt gebruikt, wat trouwens belangrijk is voor de werkgelegenheid, maar ook voor de creatieve sector, sociaal ondernemerschap, het programma Werk naar werk. Dat wordt ook uit deze prestatiedoelstelling geformuleerd. De heer Post boekt het ook structureel in. Vanuit die optiek sta ik als wethouder Economie niet te juichen bij dit amendement. Wethouder Everhardt zal zeker nog ingaan op de inhoud.

Motie 205 is van de heer Bos en gaat over hotels. We zijn van mening dat er veel hotels bij gaan komen de komende jaren. Dat staat ook allemaal in de Hotelnota waarvan laatst een update is gestuurd. Wij nemen de proactieve houding aan met Utrecht Marketing om ervoor te zorgen dat er voldoende hotelkamers zijn, ook voor congresbezoekers. Het is vaak zo dat de besteding van de gemiddelde

congresbezoeker hoger ligt dan van een andere toerist. Dat maakt het voor hoteliers interessant om zich daarop te richten. Wij krijgen geen signalen dat daar grote vraagstukken zitten, maar we zullen contacten houden met de partijen. Daarmee vinden wij de motie overbodig.

Ik kom bij Onderwijs, bij de vraag van de heer Post over het Utrechts Centrum voor de Kunsten en de brieven die we onlangs hebben gestuurd. Wij hebben inmiddels aanvullende vragen vastgesteld voor de sectoranalyse amateurkunsteducatie. Die zijn ook al afgestemd met de raad van toezicht van het UCK, dus we zijn het erover eens. Het onderzoek loopt al. Het onderzoeksrapport komt zo snel mogelijk, zoals toegezegd, om daarover begin volgend jaar met elkaar in gesprek te gaan. We hebben bij eerdere sectoranalyses, die vanuit het programma Cultuur werden gestart, evenmin de vragen naar de raad gestuurd. Daar wilde ik het dus bij laten. Ik wil zo snel mogelijk met de raad in gesprek gaan over het rapport en de rol en positie van het UCK, zoals eerder aangegeven. Die zijn ook meegenomen in de sectoranalyse, dus daar kunnen we over gaan spreken.

De heer **POST** (PvdA): Wat is dan het bezwaar tegen het toesturen van die vragen aan de raad?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Daar is natuurlijk geen bezwaar tegen. Ik wil best volgende week, of misschien morgen al, een memo sturen met de vragen, maar ze zijn wel afgestemd met de raad van toezicht van het UCK en ze zijn al in werking. We kunnen elk moment van gedachten wisselen, maar het ligt wel vast. We zijn wel begonnen. Dat is eigenlijk wel gebruikelijk. Als de heer Post ze ter achtergrond wil zien, ben ik bereid om een korte notitie te sturen, maar we zijn wel bezig. We gaan niet vertragen, omdat we het van groot belang vinden om zo snel mogelijk hier stappen in te maken. Daar zijn we het over eens, denk ik.

Ik heb een motie van de heer Bos, motie 198, Kansengelijkheid in het Utrechtse onderwijs. In de commissie heb ik aangegeven dat voor mij passend onderwijs geen mening of geen beleid van de gemeente Utrecht is, maar vooral een context is, namelijk: dat hebben we in Nederland. In Utrecht hebben we dus ook helemaal geen uitsluiting. Daarom willen we deze motie ontraden. We voeren de wet uit. Het doorverwijspercentage is zeer laag, onder de 2%. Maar er is altijd sprake van mogelijke verbeteringen in het beter aansluiten van het passend onderwijs op de zorg. Dat is in Utrecht zo, maar dat is veel meer gemeenten. Daar wordt hard aan gewerkt.

Motie 199 vind ik moeilijk te lezen, want daarin wordt gesproken over een Integraal Kindcentrum en tegelijkertijd over een middelbare school. Ik heb altijd begrepen dat een Integraal Kindcentrum vooral in combinatie bestond met voorzieningen voor het jonge kind en de basisschool. Daarvoor zijn we goed bezig met het schoolbestuur en een aantal andere organisaties in Rijnvliet. Ik hoop de raad daarover dit jaar nog te informeren, tegelijkertijd met de aan mevrouw Bouazani toegezegde visie op het IKC. Op het Berlijnplein komt Academie TIEN, een brede scholengemeenschap, 308 meter vanaf de tunnelrand. Dat is een school voor voortgezet onderwijs. Daar praten we niet over een IKC. Dat gezegd hebbende kan ik motie 199 niet volgen.

Over motie 200, "Uitlootsysteem in het Utrechts onderwijs", moet ik zeggen dat we alle drie de punten van het dictum hebben uitgevoerd.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb nog een vraag over de motie van net van Stadsbelang. De wethouder zegt dat het om een middelbare school gaat. In de motie worden ook basisscholen genoemd, dus volgens mij wordt er een algeheel beeld geschetst. De vraag is of er bij de scholen die er komen een Integraal Kindcentrum kan komen. Kan de wethouder daar iets over zeggen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Het antwoord is: dat gaat gebeuren. Daar heb ik deze motie niet nodig. Ik kom snel naar de raad toe met hoe we die plannen in Rijnvliet als IKC verder gaan uitwerken. Dat heb ik eerder toegezegd. We zijn eigenlijk al veel stappen verder.

Van motie 200 hebben we de punten van het dictum al uitgevoerd. De procedure vormgeven conform de wet gebeurt al. Met de Groei-agenda zijn we al volop bezig om met elkaar spreken over structurele uitbreiding van capaciteit in het voortgezet onderwijs om ervoor te zorgen dat er zo min mogelijk geloot wordt. Daarover hebben we laatst ook de raad weer geïnformeerd. We hebben in Utrecht een uitlootpercentage van rond de 4%. Daar zijn veel grote steden jaloers op. Ik heb eerder aangegeven dat er geen mogelijkheid zie om dat per definitie naar nul te brengen. Er is altijd een verschil in belangstelling. Er zijn altijd vraagstukken rond over inschrijving. Het gaat erom dat we de groei van de stad en de groei van onderwijsvoorzieningen hand in hand laten lopen. Daar zijn we druk mee bezig. Voor mij voegt deze motie niets toe, dus ik ontraad haar.

Ik kom bij motie 219, "Kansenongelijkheid zo vroeg mogelijk aanpakken", van mevrouw Koelmans

en anderen. Daar spreekt de raad haar mening uit en draagt zij het college een aantal dingen op waarvoor ik me zeker wil gaan inzetten. Ik wil wel een paar punten meegeven. Er wordt een paar keer over inschrijving gesproken. Daar bedoelen de indieners, denk ik, het toelaten op een basisschool vanaf 3. De wethouder stuurt alle kinderen die 2 worden, of met name hun ouders en verzorgers – een aantal van u heeft hem, net als ikzelf, ook ontvangen – met de mededeling dat het tijd wordt om zich te oriënteren op hun schoolcarrière. Het is een vrij normatieve brief. Het komt er eigenlijk op neer: u moet naar school. Daarin worden ook alle scholen in de buurt benoemd. Ouders worden door de gemeente aangemoedigd om zich dan al te oriënteren welke school het beste bij hen past. Scholen gaan natuurlijk wel inventariseren hoe die belangstelling is om een planning op te gaan maken. Nee, dat is geen inschrijving. Dat mag ook niet van de wet. Dat moet bij 3 zijn. Mevrouw Koelmans heeft in de commissie een aantal casussen naar voren gebracht en een aantal opmerkingen gemaakt. Inmiddels is de website van de gemeente aangepast. Ook die van een aantal scholen wordt aangepast, zodat heel duidelijk is: toelaten gebeurt vanaf 3 jaar. Je kunt je niet daarvoor al inschrijven. Er zijn ruim 100 scholen, 19 schoolbesturen. Die heb ik niet allemaal aan het lijntje over wat voor lijstjes ze wel of niet bijhouden. Alle scholen gaan voornamelijk kijken naar kinderen uit de buurt, en naar de broertjes-zusjes-regeling, omdat scholen echt een afspiegeling van de buurt willen zijn. Dit punt is dus zeker bespreekbaar te maken met het Utrechts onderwijs, maar een eenvoudig "dat is zo geregeld" zal het zeker niet zijn. Ik laat het oordeel aan de raad.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met mijn portefeuille Jeugd. Daarvoor is één motie ingediend, motie 184, door de PvdA-fractie. Die ontraad ik namens het college. We hebben er in de commissie uitgebreid over gesproken. Er komt volgend jaar inderdaad 8,5 miljoen incidenteel bij. Daar gaan we mee aan de slag. We willen nog steeds de beweging naar voren brengen. Daarmee kunnen we in ieder geval een goed financieel beeld neerleggen voor de zorg aan jeugd, ook de komende jaren. Dat zal onze inzet zijn. Daarmee ontraden wij deze motie.

Ik stap over naar mijn portefeuille Werk en Inkomen. Er is eerst een aantal vragen gesteld, ook over de rol van de gemeente als werkgever. De fracties van de PvdA en GroenLinks hebben daarnaar gevraagd. Wethouder Geldof zal deze straks beantwoorden. Er was een directe vraag van GroenLinks over een onmogelijkheid die er zou zijn voor mensen in de bijstand te solliciteren op vacatures van de gemeente zelf. GroenLinks gaf aan dat dat niet wordt herkend. We zetten dat open. Daar hebben we een instrumentje voor. Dat is mijn antwoord daarop.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Wij hebben een aantal signalen dat vacatures van de gemeente niet altijd terug te vinden zijn op werk.nl. Daar kijken mensen in de bijstand op om te kijken wat voor werk aanbod er is. Daardoor gaan vacatures aan hun waarneming voorbij. Klopt dat? Is dat een fout?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Het algemene beeld klopt niet. Ik herken deze specifieke vraag niet. Ik zal daar nog een keer op sturen, want dat moet daar gewoon zichtbaar zijn. We willen deze vacatures ook aan de mensen in de bijstand ter beschikking stellen.

Ik ga over naar de fractie van Stadsbelang die een uitvoerig betoog heeft gehouden over de aanpak van fraude. Wij zetten in op preventie en vroegtijdige ontdekking van fraude. Dat lukt ons steeds beter. Natuurlijk treffen we ook betalingsregelingen met mensen. De rekening moet terugbetaald worden, maar we kijken altijd naar het besteedbaar inkomen en houden altijd rekening met de belastingvrije voet. We gaan pas echt beslag leggen op het inkomen of uitkering als we verwachten dat er via het vermogen geld terug te halen is. De keren dat we de deurwaarder ingeschakeld hebben, is mij verteld, is op twee handen te tellen in een jaar. Dat wilde ik even gezegd hebben.

Mevrouw **FERKET** (D66): Zou de wethouder de nummers van de moties kunnen noemen? We waren hier wat in verwarring.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dit was een vraag. Ik had het als een vraag geïnterpreteerd. Er werd een beeld neergezet waarin het college zich absoluut niet herkende. Daarom wilde ik dit weerspreken.

De laatste vraag was van de fractie van de ChristenUnie, over jongeren die vrijwilligerswerk doen. Dit vind ik en vindt het college heel erg belangrijk. Daar zet het ook op in. Als een jongere richting een betaalde baan kan, spreken we hem of haar erop aan. Dan gaan we het gesprek aan of het te combineren valt met het vrijwilligerswerk. Mocht dat niet zo zijn, dan zetten wij het betaalde werk voor. Dan kan het betekenen dat de vrijwillige inzet moet worden gestopt. Dat is onze werkwijze en zo zetten we het ook in.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Dat was me ondertussen duidelijk geworden uit de brief. Ik betreur dat. De vraag was of de wethouder bereid was om het beleid te herzien en deze verplichting om te stoppen met vrijwilligerswerk te schrappen. Dat het werk voor gaat is het belangrijkste argument, maar dat is natuurlijk ook een wettelijke verplichting. Ook een bijstandsjongere moet namelijk beschikbaar zijn voor werk. Daarvoor hoeven jongeren niet verplicht te stoppen met vrijwilligerswerk. Zou het geen idee zijn om daarmee te stoppen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nu heb ik het idee dat we enorm langs elkaar heen aan het praten zijn. Wat ik zeg namens het college is dat wanneer een jongere in aanmerking komt voor betaald werk en daarom zijn vrijwillige inzet niet meer kan plegen, hij moet kiezen voor dat betaalde werk. De vrijwillige inzet, het vrijwilligerswerk of hoe je dat ook wilt noemen kan dan geen doorgang meer vinden. Dat is de lijn die we hanteren.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): In de praktijk zien we dat jongeren bijvoorbeeld nog niet zeker zijn of er een betaalde baan aankomt. Er lijkt iets te zijn als: deze jongen is wel heel goed en die doet zo veel goed vrijwilligerswerk, die moet daar eigenlijk maar mee stoppen en die tijd gaan steken in solliciteren. Dan zegt een werkgever tegen diegene: stop maar met het vrijwilligerswerk, want wij denken dat jij binnen een paar maanden een betaalde baan kan vinden. Dat lijkt ons een onverstandige manier van werken, want die betaalde baan is er nog niet. Daarom maken wij een principiële afweging. Wij willen dat de gemeente of de werkmatcher nooit zegt: stop met het vrijwilligerswerk. Dat hoeft ook niet, want als er daadwerkelijk een betaalde baan is, moet iemand die automatisch accepteren, omdat hij beschikbaar moet zijn voor werk. Daar is geen extra instrument voor nodig.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik denk dat we redelijk binnen dezelfde straat beginnen te praten met elkaar, want dat is precies de inzet en hoe ik het in de uitvoering wil terugzien. Mocht de heer Van Ooijen signalen hebben dat het in de uitvoering toch iets anders gaat hoor ik die graag. Maar mij wordt verzekerd dat dat de uitvoering is. Vrijwillige inzet is heel belangrijk. Daar blijven we op koersen. Als het zelfs te combineren valt met terugkeer naar verplicht werk, dan zullen we dat niet nalaten. Als het betaalde werk er is, dan stop je ermee. Dat is ook precies wat de heer Van Ooijen zegt. Wat dat betreft zitten we op één lijn. Mocht hij in de uitvoering signalen tegenkomen, hoor ik die graag. Ik zal er ook verder op toezien.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb toch het idee dat dit gesprek al eerder is gevoerd. Elke keer zegt de wethouder tot mijn vreugde: in het beleid vinden we dit. Maar ik hoor de ChristenUnie zeggen: ja, maar in de praktijk gaat het toch vaak anders. Dat zijn signalen die ook wij vaak krijgen. Ik ben aan het zoeken wat we daaraan kunnen doen. Helpt een motie waarin we zeggen dat we willen dat het echt zo geregeld is? Zo kunnen we misschien ook meer sturing aan ambtenaren geven, omdat er meer duidelijkheid is. Ik ben een beetje aan het zoeken wat handig is. Misschien kan de wethouder daar iets over zeggen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat begrijp ik. Ik heb geen motie nodig om dit in de praktijk echt te laten landen. Geeft u mij de tijd om daar een extra slinger aan te geven. Als u signalen krijgt, hoor ik dat graag. Dan kom ik bij u terug. Misschien is dat wel het beste punt: dan kom ik bij u terug met die ervaringen. Als we die met elkaar delen, kunnen we daar een discussie over hebben.

Ik stap over naar de behandeling van één amendement en de moties. Het amendement heeft nummer 56, Doorgaan met het bestrijden van de jeugdwerkloosheid. We hebben hier al vaker met elkaar over gesproken. Ik heb aangegeven dat we weliswaar afscheid nemen van het actieplan, maar dat een extra plus in onze dienstverlening voor jongeren zeer actief aanwezig blijft. Alles wat werkt, hebben we overgenomen. Daar zetten we in onze stad dus € 350.000,00 voor in. In de raadsbrief heb ik dat nog nader onderbouwd. Ik ontraad dit amendement dus.

De heer **POST** (PvdA): Natuurlijk is het goed om dat mee te nemen in het reguliere beleid, maar waarom dan niet ook nog met een financiële plus? Die is volgens mij nodig zolang het probleem nog bestaat.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): We hebben een plus op het regulier budget gezet in de regio door dat actieplan neer te zetten. We hebben gezien welke bestanddelen daarvan echt effectief zijn. Die hebben we nu geïncorporeerd in ons beleid. Dat is ook altijd de doelstelling geweest. Daar besteden we

ook specifiek € 350.000,00 aan. Daarmee zetten we in op dit vraagstuk. Daarnaast hebben we gezien dat de werkloosheid onder ouderen een pregnant probleem is. Dat heeft een aantal van u vandaag opnieuw aangegeven. Daar zetten we nu een extra plus op.

Ik ga naar de behandeling van de moties. Motie 182, "Stoppen met Flexpensie", ontraadt het college. Over dit onderwerp hebben we al eerder met elkaar gesproken. U heeft gezien dat het college wel door wil gaan met het instrument, maar dat scherper wil inkaderen. Er zijn nieuwe voorwaarden omheen gezet. Daarmee hebben we een mooi instrument. Dat kent een mooi uitstroombestand van boven de 30% voor re-integratie. We ontraden deze motie die oproept om er op dit moment mee te stoppen.

Motie 183, "Doorpakken met vroegsignalering bij schulden", is, zoals een collega van mij zou zeggen, ondersteuning van beleid. Dit doen we en daar komen we ook met terug. Wat mij betreft kunnen we die gewoon overnemen.

Met betrekking tot motie 185 spreek ik mede namens wethouder Diepeveen van Inburgering. Ik zoom in op het dictum. Ja, we hebben regie waar we regie over hebben. Het kabinet lijkt inderdaad aanstonds te zijn om gemeentes nog meer instrumenten in handen te geven. Wethouder Diepeveen en ik gaan er ook actief op afstappen om te bekijken of we dat ook verder naar ons toe kunnen halen. Daarnaast willen we in ieder geval informatie ophalen. In de motie wordt gesproken over werkmatchers. Ik wil graag in de uitvoering kijken of we dat niet beter kunnen beleggen bij de functionarissen relatiebeheer. Die hebben we speciaal in het veld gezet om het daar op te halen. Als ik de motie zo mag interpreteren, laten we de taak daar landen en gaan we hier een extra slag maken. Ik hoop dat we van dit kabinet snel meer instrumenten in handen krijgen om echt door te pakken. Ik ga niet het debat van vorige week over doen. De kwaliteit van die taalscholen is natuurlijk ergens anders belegd, maar we willen er wel naartoe bewegen, vandaar die speciale functionaris. Als ik de motie zo mag interpreteren, kunnen we haar gewoon overnemen. Ik zie geknik in de zaal.

Motie 193 gaat ook over Flexpensie. Het is een charmante motie, in lijn met hoe wij het echt willen gaan inzetten. Wij willen ervaring op gaan doen. De eerste twee bulletpoints van het dictum zijn prima. In het derde wordt gesproken over onderzoek. Daar kun je nooit tegen zijn. Ik wil wel aanmerken dat het een instrument is om te bekijken waar je uit kunt stromen. Als je de beloning te hoog maakt, kan het misschien een drempel zijn om een stap te maken naar betaald werk, omdat je dan een inkomsterugval zou kunnen hebben. Dat is de prikkel die ik er wel in wil houden. Als ik het zo mag interpreteren dat ik ga onderzoeken wat voor mogelijkheden er zijn zonder dat we die prikkel tenietdoen, wil ik daar wel naar kijken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het is in ieder geval fijn dat de wethouder ernaar wil kijken. Vier euro per uur is geen prikkel, zeker omdat het om mensen gaat die niet fulltime werken. In de praktijk werken ze meestal een paar uur of een week achter elkaar en dan weer een tijdje niet. Laat de wethouder vooral gaan kijken. Ik ben niet zo heel bang dat met vier euro per uur die prikkel verdwijnt, maar dat hoor ik graag terug.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Er is natuurlijk over nagedacht waarom hij op twee euro staat, maar laten we inderdaad dat debat voeren met ervaring. Laten we ons een halfjaar gunnen om te kijken wat Flexpensie vernieuwt, wat het voor ons oplevert, wat de resultaten ervan zijn, en dan kunnen we deze vraag meenemen. Laten we dat in de loop van volgend jaar met elkaar delen. Dan kunnen we daar een discussie over hebben. Als ik de motie zo mag interpreteren, wil ik haar graag overnemen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik was er eerst heel blij mee dat de wethouder de motie wilde overnemen, maar nu proef ik dat hij eerst een halfjaar wil kijken voor hij iets met de motie wil doen. Is dat wat de wethouder zegt of heb ik dat verkeerd begrepen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nee, ik ga geen motie overnemen om u vervolgens een halfjaar het bos in te sturen. Laat dat helder zijn. Ik wil er gelijk mee aan de slag gaan, maar ik wil ook het komende halfjaar een aantal dingen onderzoeken. Dat wilde ik aangeven. Ik wil ook ervaringen gaan opdoen met Flexpensie nieuwe stijl en kijken we hoe dat werkt voor Utrecht. Laten we dat bij elkaar pakken en daarover de discussie gaan voeren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dan begrijp ik het toch goed dat de wethouder in ieder geval met alle andere dingen die in de motie staan aan de slag gaat, zoals bekijken dat het niet in de plaats komt van betaalde arbeid.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Sterker nog, het is de inzet geweest om het hernieuwd neer te zetten en op een andere manier te organiseren. Dat vind ik hier een versterking van, dus: ja.

Motie 210, de raadsaudit, heeft mijn collega al behandeld. Motie 211 is ingediend door een interessante combinatie van partijen. Ik ga meteen naar het dictum. Ik wil aangeven dat de bijstand nu aan het dalen is. Vorige week heeft de raad daar het bericht over gekregen. De daling is al ingezet. In de eerste bullet van het dictum wordt gevraagd om een nieuwe doelstelling formuleren over de uitstroom in de bijstand. In de programmabegroting staat natuurlijk al een doelstelling. Die hebben we al met 200 verhoogd. Daar wil ik de raad op attenderen. Na de komma staat: "waarbij de ambitie terugkomt een extra daling van de bijstand van 250 personen per jaar te realiseren". Wordt daar uitstroom bedoeld? Is dat de bruto saldering van de instroom en uitstroom? Belangrijk is om de uitstroom te verhogen, maar ook om instroom tegen te gaan. Dan kun je een beeld geven dat je in een daling zit. Die daling hebben we nu met elkaar te pakken. Als ik de motie zo mag interpreteren, wil ik wel naar de ambities gaan kijken en hoe dat in de programmabegroting vertaald kan worden. Dat is sowieso de bedoeling geweest met die raadsaudit. Die opdracht heb ik daar al aangenomen.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Laten we ondubbelzinnig zijn. Het gaat om saldering. Het aantal mensen in de bijstand zal gewoon duidelijk moeten kunnen dalen, per saldo.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik wil nog wel even gezegd hebben dat het college in de programmabegroting al de ambitie heeft opgenomen om sec de uitstroom met 200 te verhogen. We hebben de goede gewoonte gehad om de prognose in de programmabegroting te zetten aan de hand van CBS-gegevens die we elk jaar terugzien. In de motie wordt gevraagd om afscheid van de prognose te nemen. We willen heel graag de prognose elk jaar verslaan. Dat doen we op dit moment ook. Daar moet een andere doelstelling voor geformuleerd worden. Dat is recht evenredig met de raadsaudit en de aanbevelingen die daarin staan. Daar kan ik op terugkomen bij een volgende programmabegroting. In het tweede bulletpoint wordt gevraagd om de bestaande instrumenten kritisch te bezien. We doen dat altijd. Vanzelfsprekend zetten we het nieuwe instrument in. Ik vond het wel een aardige opmerking van de PvdA-fractie over nieuwe wegen en nieuwe experimenten die we aangaan. Dat zijn ook nieuwe wegen, nieuwe kansen, waar ik vertrouwen in heb. Tegelijkertijd wil ik verwijzen naar de Voorjaarsnota waarin we door het buigmodel echt extra stappen aan het zetten zijn. Al die lijnen zijn we ook nu al aan het inzetten. We hebben heel veel vernieuwing. Natuurlijk zullen we rapporteren wat dat oplevert. Dat is bulletpoint 3: de effectiviteit en de effectiviteit van nieuwe instrumenten en experimenten die we aangaan inzichtelijk maken. Als ik de motie zo mag interpreteren, kan ik haar overnemen.

De heer **POST** (PvdA): Ik vind de motie zelf nogal vaag in de zin dat ik ook niet weet welke instrumenten bedoeld worden. Ik zou de wethouder nog een suggestie willen meegeven in het overnemen. De Rekenkamer komt binnenkort met een uitgebreid rapport over re-integratiebeleid. Als we dan toch gaan kijken naar instrumenten, verzoek ik om ook de uitkomsten van dat onderzoek daarin mee te nemen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik heb onlangs zelfs een overzicht bij het dashboard aangegeven van alle onderzoeken die we hebben gedaan naar de effectiviteit van de instrumenten. We hebben ook van zaken afscheid genomen. We hebben net een debatje gehad over de jongerenwerkloosheid en het actieplan. Wat werkt wel en wat niet? We hebben een aantal dingen doorgezet, want die werken en van andere hebben we afscheid genomen. Dat is staande praktijk.

Ik kom bij motie 215, "Bevorderen toegang tot de bibliotheken met de U-pas". We hebben net het systeem veranderd. Het klopt wat hier staat. Tot nu toe valt er redelijke tevredenheid terug te rapporteren. We hebben met elkaar afgesproken dat we in het voorjaar, wanneer het U-pasbureau een substantieel deel van de tijd heeft gewerkt, de ervaringen met elkaar gaan delen. Dan kunnen we inzicht krijgen in hoeveel bibliotheekabbonnementen er met het U-pasabonnement zijn aangeschaft, hoe dat werkt, of dat een plus of een min is geweest, hoe dat wordt gewaardeerd door de U-pashouders en hoe de bibliotheek daartegenaan kijkt. Dat moeten we eerst op tafel hebben liggen. Met die ervaringen moeten we met deze partijen weer gaan kijken of er eventueel aanpassingen of bijstellingen nodig zijn. Ik ontraad de motie op dit moment, want ik wil eerst graag de gegevens hebben van het U-pasbureau. Ik wil weten hoe de U-pashouders dit zelf waarderen, hoe zij ermee omgaan en wat dat betekent voor het gebruik van de bibliotheek. Dan vind ik het moment rijp om te spreken over de vraag of er andere wegen ingeslagen moeten worden.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik heb twee korte vragen. De eerste is wanneer die eerste evaluatie dan komt. Wat zou wel het goede moment zijn? De tweede vraag is meer een opmerking. Het is niet zo gek dat er nu nog geen klachten zijn, omdat we aan het begin van het U-pasbudget zitten. Pas als die budgetten op zijn, gaan mensen zeggen: o, ik wil ook nog naar de bibliotheek. Het laatste wat we willen ontmoedigen is bibliotheekbezoek, denk ik. Het zegt niet zo veel dat er nu nog geen klachten zijn.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik begrijp dat u dat zegt. Het is wel redelijk relevant om in ieder geval een aantal signalen terug te horen. Als men er helemaal niet tevreden over was, hadden we het zeker gehoord. Daar ben ik van overtuigd, zeker gezien het feit dat het nieuwe U-pasbureau heel mooie directe communicatie heeft met de U-pashouders. Daarnaast hebben we op de technische bijeenkomst afgesproken dat we volgend jaar in het voorjaar relevante gegevens met elkaar kunnen delen. Dat is wat mij betreft het moment om er verder naar te kijken.

De heer **KLEUVER** (D66): Ik heb twee korte vragen. Volgens mij wordt er in de motie gevraagd om dat te onderzoeken. Zo lezen wij de motie. Daar zou dus geen probleem hoeven te zijn. De tweede vraag is wat de wethouder ervan vindt dat het U-pashouders bemoeilijkt wordt om naar de bibliotheek te gaan. Wat vindt de wethouder principieel van die keuze?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik kan nog helemaal niet constateren dat U-pashouders op dit moment een hoge drempel ervaren. Hiervoor zouden ze 15 euro uit eigen zak moeten betalen om het abonnement te krijgen. Nu hoeven ze geen geld vanuit de eigen portemonnee te betalen. Het kost hun wel meer budget vanuit de U-pas. Dat zie ik ook. Maar ik weet niet of dat drempelverhogend is of drempelverlagend. Dat wil ik eerst scherp hebben. In het algemeen vind ik het belangrijk dat mensen vanuit de U-pas ook gebruikmaken van de bibliotheek. Ik vind het ook belangrijk dat U-pashouders daar zelf een keuze in kunnen maken. Ik heb meer gegevens nodig voor ik daar een uitspraak over kan doen.

De heer **KLEUVER** (D66): Dan snap ik niet meer waar het verschil zit tussen de ChristenUnie en de wethouder. Volgens mij zeggen jullie allebei hetzelfde, zoals al eerder gebeurde.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat is uw constatering. Dat weet ik niet. Dat ligt eraan hoe de ChristenUnie hierop in de tweede termijn gaat reageren. Ik heb gezegd wat ik heb gezegd, punt.

Ik ga naar motie 220, We weten wat werkt. Het interessantste vond ik de inbreng van de fractie van GroenLinks. Die had het over de 125% en zei: zorg dat je geen armoedeval hebt van mensen die vanuit de bijstand gaan werken. Dat klopt. Dat ga ik ook inbrengen richting het kabinet: jongens, als jullie een goed armoedebeleid willen voeren, dan hebben een bestanddeel dat echt werkt, waar veel gemeentes wat van kunnen leren. Wij hebben gewoon een goed armoedebeleid. Het kan altijd beter, maar we hebben echt een goed armoedebeleid. Ten tweede ga ik zeker het gesprek met het kabinet aan. Dat kan ik de indieners toezeggen. Armoedeval, ook iets later in ons geval, of met andere steun- en hulpstructuren vanuit het Rijk, mag ook op een lager inkomensniveau plaatsvinden, ook in onze stad. Ik wil daar ook zeker over terug rapporteren. Ik kan met deze motie uit de voeten. Ik ga doen waarop wordt ingezet. Als ik de motie zo mag interpreteren, kan ik haar overnemen.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Ik heb toch het gevoel dat de wethouder iets te makkelijk over de motie heen stapt. Het is natuurlijk fijn dat hij met het Rijk gaat praten over het feit dat de armoedeval ernstig en vervelend is. Het Rijk zegt ook al: het is vervelend, dus we gaan met de gemeentes praten. Ik wil wel meer dan een gesprek over het feit dat het vervelend is. Ik zou dus graag willen kijken of de wethouder ook bereid is om in Utrecht te bekijken wat wij kunnen doen aan lokaal beleid. Heel veel inkomenspolitiek is natuurlijk rijksbeleid. Ik heb wat voorbeelden genoemd in de motie over wat wij aan lokaal beleid kunnen doen tegen de armoedeval. Wil de wethouder dat in de praktijk brengen in Utrecht?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Misschien heb ik te weinig woorden gebruikt in het begin. Ik vond de inbreng van de GroenLinks-fractie over de 125% mooi. Onze regelingen lopen door. Dat is een heel belangrijke stap daarin, maar natuurlijk zal ik de kennis die we hebben over het voorkomen van armoedeval en hoe we daarmee omgaan overbrengen. Natuurlijk hebben we daar zicht op. Dat kunnen we nog een tandje scherper maken. Ik zal dat zeker proactief inbrengen bij het Rijk. Ik zal ook bij het Rijk vragen stellen als ik zie dat er armoedeval ontstaat omdat daar bepaalde regelingen te beperkt worden ingezet of er een te beperkte loonschaal wordt ingezet. Dan kunnen we daar met dit kabinet hopelijk zaken over doen. Ik zal daarover terug rapporteren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik wil het scherp krijgen. Klopt het dat ik de wethouder aan de ene kant hoor zeggen dat we in feite al regelingen hebben om die armoedeval te stoppen, namelijk dat alles tot 125% loopt? Dat gaat hij aan het Rijk vertellen. Hij gaat ook kijken welke Rijkspotjes, Rijkskortingen en -aanvullingen er zijn die ervoor zorgen dat er nog steeds een armoedeval is voor mensen die gaan werken. Als ik het zo interpreteer, is de wethouder niet van plan om onze regeling boven de 125% op te rekken naar 130%, 140% of 150%. De motie leek daar toch een beetje op aan te sturen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat klopt. Die weg ga ik niet inslaan.

Ik ga naar motie 222, Jong helpt oud. Dit is een interessante gedachte, maar ik weet niet of het in de praktijk werkt. Ik ga eens bij andere gemeenten kijken of ze daar misschien al mee aan de slag zijn en wat hun ervaringen daarmee zijn. Ik ga het niet binnen de pilot ouderenwerkloosheid meenemen. Die is namelijk al gestart. Dat is te laat. Ik ga wel een andere manier vinden om hier vorm aan te geven als wij vinden dat dit een mooie toegevoegde waarde is. Als de raad mij dat toestaat, zal ik daarover informeren zodra ik daar een weg heb gevonden. Er werd gevraagd wanneer ik daar een antwoord op heb. Laat ik zeggen dat ik voor de kerst inzichtelijk maak hoe wij denken daar invulling aan te geven.

Ik ben weer terug bij amendement 56. Ik heb al mijn vragen beantwoord. Op mijn portefeuilles Gezondheid en Stationsgebied heb ik geen enkele vraag, motie of amendement ontvangen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik weet niet wie de antwoorden gaat geven als locoburgemeester, want we hebben er een aantal.

De **VOORZITTER**: Dat komt later in de reeks van beantwoording.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik wilde eerst de amendementen behandelen, dan de moties en dan nog een paar openstaande vragen, allemaal op volgorde, niet thematisch.

Ik begin dus bij amendement 55 van de PvdA, de tegenbegroting. De wethouder Financiën heeft hier al het een en ander over gezegd. Ik zal later nog terugkomen op het Milieucentrum. Er moet veel gebeuren met betrekking tot de regierol voor corporaties. Een regierol zou natuurlijk een beetje merkwaardig zijn, want de corporaties voeren hun eigen regie over de renovaties. We hebben nog een keer een brief gestuurd over de bushaltes. Die staat binnenkort nog op de planning. Ik denk dat we daar misschien nog over te spreken komen. De wethouder Financiën heeft ook al wat over de dekking gezegd. Er was de structurele afroming van 1 miljoen. We krijgen later nog een motie op tafel met de aanmoediging om in gesprek te gaan met de regio, de provincie en het Rijk om een forse impuls te geven aan de bereikbaarheid van de stad en de regio. Dat zal nooit gaan zonder eigen investeringen. Behalve het tekort om onze ambities te halen die zich elk jaar al repeteren, zullen we eerder nog meer moeten investeren, dus dat wordt lastig. Tot slot wordt ook de reserve afgeroemd met het argument dat daar wel genoeg in zit. Dat vind ik te optimistisch. Sowieso hebben we hem nu al nodig. We krijgen de opening van de Jaarbeurspleingarage. We moeten aanloopverliezen kunnen dekken. Vandaag of gisteren is de brief gekomen over de Berlijnpleingarage. Daar gaat de raad natuurlijk nog over besluiten. Dat besef ik heel goed. Maar als dat besluit conform het voorstel van het college is zal het nog een aanslag betekenen op de reserve, dus het is absoluut veel te optimistisch om die te gaan afromen.

De heer **POST** (PvdA): Ik heb nog een vraag over de versoering op de infrastructuur. Bent u zich er nog steeds van bewust dat dit een bezuiniging is van uw eigen college? Het staat in het college-akkoord. U hebt hem niet ingevuld. Wij hebben hem gewoon ingevuld.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Die hebben we afgedaan. Daarover hebben we ook gewoon gerapporteerd richting de raad na onderzoek. We hebben gewoon gezegd dat we daar geen nader getal op konden plakken, dus dat is gewoon afgehecht.

Amendement 59 is in lijn met wat ik net zei tegen de heer Post. Ik merk een enorm optimisme over wat de parkeerexploitatie allemaal nog gaat brengen. Ik weet het ook nog niet precies. We gaan de exploitatie herijken richting de Voorjaarsnota. Elke afroming die je nu doet, is een risico richting de herijking. In aanvulling op wat de wethouder Financiën heeft gezegd, wil ik over de bestedingen voor de wandelroutes zeggen dat daar nog veel werk te doen is. In die zin snap ik de besteding. Bij het fietsparkeren is die concurrentie om de ruimte een groter probleem dan de financiën zijn. Maar goed, dat is altijd welkom natuurlijk.

Over amendement 60, "Verkeersveiligheid is een doel op zich", kan ik heel kort zijn. Dat wil ik

positief adviseren. Dat is volgens mij een prima aanvulling op de doelen.

Amendement 61, "Hulpverlenerstarief parkeren", kan ik ook positief adviseren. De hulpverleners in het parkeerbeleid zijn gedefinieerd. Dat zijn artsen en verloskundigen. Die moeten dat natuurlijk kunnen aantonen. Die betalen nu zo'n € 600 per jaar. Dat zou dan een stuk minder worden. Voor zover ik ben geïnformeerd, klopt ook de techniek die hierin staat in termen van de dekking. Die kan ik dus positief adviseren.

Amendement 63 is de tegenbegroting van Student & Starter. Daar zit ook weer de dekking van de parkeerexploitatie in. Ik ga zo nog iets zeggen over de laadpalen, want daar is ook nog een motie over. Hier zal ik me beperken tot het financiële deel. Wij gaan ervan uit dat laadpalen in toenemende mate een businesscase hebben, dus dat ze ook steeds meer een zaak van de markt worden. Ik zal zo herhalen dat we komen met een strategisch plan, de Laadpalenstrategie. Dan kunnen we meer inzicht geven over wat we denken dat er nodig is en wat het wellicht kost of juist niet. In de commissie begon mevrouw Freytag over een fietsplan speciaal voor de herfst. Nu heeft ze het over overdekt wachten bij stoplichten. Ik denk dat het tijd wordt dat we een beetje geld gaan inzamelen om mevrouw Freytag een regenpak te geven. Ik geloof dat ze allergisch is. Ik hoor haar zeggen dat ze ook een regenpak voor de hele achterban wil hebben. Nu begrijp ik waarom alle studenten in de bus zitten als het regent.

Ik kom bij de moties. Motie 188 is de motie over laden. We zijn het er mee eens dat met name nieuwe gebiedsontwikkelingen "elektrisch rijden-proof" ontwikkeld moeten worden. Dat is de toekomst. Daar gaan we heen. Onze inschatting is wel dat een paal per parkeerplek te veel is en in die zin dus een desinvestering. De verwachting is dat de ontwikkeling zal zijn dat auto's een steeds grotere actieradius krijgen en steeds sneller laden. Laden zal dus steeds iets meer het karakter van tanken krijgen. Parkeren en laden hoeven dus niet meer per definitie altijd gecombineerd te worden. Waarschijnlijk heb je in de toekomst gewoon minder palen nodig. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen streven we natuurlijk ook zo veel mogelijk naar inpandige palen en op eigen terrein. Ook hier zou ik willen zeggen: er komt een strategisch plan laadpaleninfrastructuur. Ik hoop dat D66 daarop kan wachten en dat we dan met elkaar kunnen bekijken of dat tegemoetkomt aan de ambities.

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij zijn we het dan gewoon met elkaar eens. Ik hoor de wethouder zeggen dat nieuwe gebiedsontwikkelingen "elektrisch rijden-proof" moeten zijn. Volgens mij is dat precies wat we vragen in onze motie. Wij zeggen niet dat er bij elke autoparkeerplek een laadpunt moet komen. We zeggen gewoon: zorg dat die laadinfrastructuur wordt aangelegd. We hebben lang semantisch gesproken over laadpalen en laadpunten, maar volgens mij gaat het over de infrastructuur. Dat is wat we vragen. Volgens mij zegt de wethouder dat ook.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik heb wel gelezen: "bij alle nieuwe autoparkeerplekken gemakkelijk een laadpunt". Maar als we het eens zijn met elkaar, wat volgens mij qua strekking en ambitie het geval is, kan ik de motie overnemen.

Motie 189, "Geef het goede voorbeeld met autodelen", kan ik ook overnemen. Ik wil er wel twee opmerkingen bij maken. De tweede bullet is de makkelijkste. Dat is al staand beleid. We hebben nu al het beleid 'elektrisch, tenzij'. Als er intern voertuigen gekocht worden die niet emissieloos zijn, moet dat echt uitgelegd worden. Dat kan weleens het geval zijn bij stadsbedrijven, omdat dat niet-courante voertuigen zijn. Dan wil dat nog weleens gebeuren, maar verder is dat beleid. Ik ga de uitdaging aan om wat genoemd wordt in de eerste bullet in het actieplan op te nemen. Er staat ook mooi "in hoeverre dat kan". Dat lijkt me misschien wel een goede toevoeging. Het stadskantoor is bijvoorbeeld afgesloten in het weekend, dus dat is allemaal lastig met bewoners. Er zitten wel wat haken en ogen aan, maar we gaan proberen te kijken wat er in het vat zit. In die zin kan ik de motie overnemen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Als de wethouder zegt dat ze de gemeentelijke vervoersdienst of de auto's van de gemeente ter beschikking gaat stellen aan bewoners, vraag ik me af hoe zich dat verhoudt tot de Wet markt en overheid en hoe we gaan waarborgen dat dat niet concurreert met andere initiatieven die we ook de ruimte willen geven. Ik wil een bespiegeling van de wethouder hoe ze daarmee om denkt te gaan.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik noem nu één complicatie, maar ik zie er wel meer. Daarom zeg ik: we gaan kijken in hoeverre we er vorm aan kunnen geven. Dat zal op een aantal punten ook niet kunnen. Volgens mij zitten hier heel veel verschillende mogelijkheden in: het delen tussen diensten, misschien wel meer ruimte voor werknemers. Dat moeten we gaan bekijken. Volgens mij is het een ruime opdracht, maar het moet wel kunnen, niet alleen in de praktijk, maar ook juridisch. Dat is een

feit.

Motie 207, "Samen op weg in en om Utrecht", is bedoeld, zei de heer Gilissen, als aanmoediging. Zo ervaar ik haar ook. Ik zie ook het momentum dat de stellers van de motie signaleren. Ik zie ook het belang om samen op te trekken, met de regio, de provincie en uiteindelijk met het Rijk. Ik weet dat dit vraagstuk geagendeerd is voor volgende week. Ik zal zorgen dat er ook in aanloop naar die commissievergadering nog een brief komt met de actuele stand van zaken en de inzet van de gemeente. We praten hier misschien ook een beetje over de hoofden heen. In die zin is het ook een signaal en een aanmoediging naar onze partners buiten de stad. Het lijkt me heel nuttig om de motie om die reden wel in stemming te brengen, zodat ook de raad dat kan laten zien.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Dat is precies wat ik zou willen voorstellen. Het signaal is inderdaad belangrijk. Actueel vandaag is ook het enorme verkeersinfarct rondom onze gemeente. "Utrecht ligt op z'n gat" is dan de titel. Ik wil de wethouder vragen om met vaart werk te maken van de onderhandelingen met de hogere overheden, het Rijk en de provincie en de deelgemeenten daaromheen, die allemaal iets hebben gezegd over de inpassing van de NRU, om ook daar met prioriteit aan te werken, zodat dat geen vertraging oploopt en we snel duidelijkheid hebben over de inpassingsmogelijkheden.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Eerder deze week, op maandag, heeft ook de provincie zijn begrotingsbehandeling gehad. Sindsdien zijn we inderdaad weer wat wijzer. Ik denk dat er alle redenen zijn om een nieuwe afspraak te maken voor een tripartite-overleg.

Over motie 212 van de ChristenUnie, "Snel en veilig door de binnenstad met shared space", wil ik, ook na een voorzet van de heer Gilissen, zeggen dat ook dit voor volgende week geagendeerd is. Natuurlijk zorg ik ervoor dat we in de komende week geen onomkeerbare stappen zetten en ik ga volgende week goed luisteren naar de commissie. Ik hoor ook wel eens wat in de wandelgang. Volgens mij hebben we dus wel wat te bespreken. Natuurlijk houd ik rekening met alles en als het nodig is zullen we signalen van de raad verwerken. Dat stelt hopelijk voor dit moment gerust. Ik pleit er toch voor dat debat volgende week te voeren. Dat zou voor mij ook de reden zijn, los van de inhoud, de motie te ontraden.

Ik geef toch een paar reacties op het dictum als voorschot voor volgende week. Zoals de heer Van Waveren zei stond de uitbreiding van het voetgangersgebied aangekondigd in Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen. In die zin voeren we iets uit dat we met elkaar hebben afgesproken. Voor mensen met een lichamelijke beperking regelen we iets. Die krijgen een soort ontheffing. Juist shared space is voor mensen met een handicap ingewikkeld. De onduidelijkheden en balans die in de tekst worden genoemd zijn juist de aanleiding geweest om het voetgangersgebied uit te breiden. In de klankbordgroep zat alles en iedereen, van Solgu tot Fietsersbond, tot ondernemers, tot bewoners. Die waren het absoluut niet allemaal met elkaar eens, maar die hebben wel geprobeerd met elkaar net zolang te praten tot ze dachten dat ze een gebalanceerd voorstel hadden. Dat hebben wij als college overgenomen. In die zin zijn we niet over één nacht ijs gegaan. Tegelijkertijd weet ik dat het geen wet van Meden en Perzen is. Het is geen wiskunde. Je kunt erover van mening verschillen. Het is goed om dat gesprek met elkaar te hebben. Laten we daar volgende week de tijd voor nemen. Motie 212 wil ik dus ontraden.

De heer **TE RONDE** (D66): Volgende week gaan we er verder over praten. Er is nu een besluit genomen. De zes weken inspraaktijd zijn afgelopen. Als we daarin weer dingen gaan veranderen, wat heeft dat mogelijk voor implicaties? We gaan er nog over praten, maar hoe werkt zo iets? Moet er dan een nieuw besluit worden genomen met zo'n periode? Ik hoor graag wat duiding, want er is wat zorg over de tijdsdruk. Die bespeurde ik bij de ChristenUnie. Ik hoor daar graag wat toelichting bij.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat hangt er natuurlijk een beetje vanaf wat er aangepast moet worden. Het zou kunnen dat er een nieuw verkeersbesluit genomen moet worden. Dat is de juridische kant. Natuurlijk zijn we de communicatie aan het voorbereiden, maar die gaat natuurlijk niet naar buiten tot er helderheid is ontstaan. Dat soort voorbereidingen tref je natuurlijk ook. Er zijn fysieke voorbereidingen over wat er op straat gebeurt. Er is een heel pakketje dat je moet doen om naar buiten te gaan en om het in de praktijk te brengen. Afhankelijk van wat we met elkaar bespreken en wat voor effecten en consequenties dat heeft, moeten wij gaan kijken wat dat betekent. Veel specifieker kan ik het nu niet maken, behalve dan dat ik niet zie dat we in een fuik gezwommen zijn, nu niet en volgende week ook nog niet. Wanneer er volgende week een goed gesprek is en we daar conclusies uit kunnen trekken, ga ik ervan uit dat die te implementeren zijn.

Motie 213 over verkeersveiligheidsprojecten zou ik willen kwalificeren als ondersteuning van beleid. Ik weet: het is een "Paulus Jansentje". Soms moet je de wijsheid van collega's ter harte nemen. In de vorige voortgangsrapportage, van 1 juli, stond: "Voor alle projecten vindt ook enkele maanden na ingebruikname opnieuw een evaluatie plaats. Veelal ook met een schouw met omwonenden. Daarin wordt bekeken of de situatie voldoende verkeersveilig is, of de vastgestelde maatregelen zijn genomen en of de beoogde doelen zijn gehaald. Zo nodig worden aanvullende maatregelen genomen." In die rapportage wordt ook verwezen naar evaluaties van de Musicallaan en de Kapteynlaan, waar dat ook gebeurt is. Daarmee heb ik het gevoel dat we al invulling geven aan de vragen in deze motie. Ik zou zeggen: ondersteuning van beleid.

Motie 214, "Verder uitbreiden P+R voorzieningen aan de noordkant van de stad", wil ik ontraden, hoewel ik het concept P+R heel sympathiek vind. Hij ligt op deze plek net ongelukkig. Als je ervan uitgaat dat je er toch met de auto naartoe moet rijden, hebben we eigenlijk op de corridor vanuit de A2 eerder Leidsche Rijn-centrum, als het over Utrecht gaat, of Breukelen-Maarssen, als je wat verder van de stad blijft. Waar we wel nog plek zoeken voor een P+R is meer op de corridor richting Hilversum. Daar gaan we naar kijken met Rijkswaterstaat, ook in het kader van de Minder Hinder-aanpak als de A27 op de schop gaat. In de commissie heb ik ook al gezegd dat het openbaar vervoer niet helemaal op niveau is. Dat is ook nodig voor een goed functionerende P+R. Tot slot gaat bij de Vechtzoom een gebiedsontwikkelingsproject spelen. Dat komt volgens mij hierheen, via collega Jansen. Dan kunt u ook zien wat er gebeurt is met de ruimte om te parkeren en hoe die benut wordt voor nieuwe ontwikkelingen. Dat is een nieuwe gelegenheid om van gedachten te wisselen over de functie van dat gebied en het parkeerareaal daar.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Op dat punt is er voor ons nog veel onduidelijkheid. Kan de wethouder al een tipje van de sluier oplichten en zeggen hoe dat er uit gaat zien wat haar betreft? Zij gaat ook over de 350 plekken die daar dagelijks leegstaan. Wat is de inzet van deze megaparkeerplaats?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik ben geneigd om deze vraag door te spelen naar mijn collega, als hij het paraat heeft. Hij zit er beter in dan ik. Misschien kan wethouder Jansen zo in zijn inbreng terugkomen op de Vechtzoom en wat voor ontwikkelingen daar spelen. Ik zie dat dat goed komt. Ik laat het even aan mijn collega.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Los van die gebiedsontwikkeling en openbaar vervoer dat nu nog niet goed functioneert, is het wel een aantrekkelijke en snelle ingang voor een aantal bezoekers dat daarmee de congestievorming rondom de Leidsche Rijntunnel kan ontwijken. Als het openbaar vervoer niet adequaat is, moeten we ervoor zorgen dat dat wel adequaat is. Ik begrijp de volgorde van de problemen, maar ik vind het een aantrekkelijke optie om te onderzoeken. Is de wethouder dat met mij eens?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik heb proberen uit te leggen dat ik dat niet zo met u eens ben en dat ik denk dat de P+R van Leidsche Rijn-centrum daar beter voor geschikt is. Dat zit op dezelfde corridor, volgens mij. Het ligt niet zo goed ontsloten. Daar was ik mijn betoog mee begonnen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Ik probeer het nog een keer. Je kunt natuurlijk heel veel inspanningen doen voor een P+R. Aan de andere kant vragen wij om misschien wat minder inspanningen te doen en gebruik te maken van een zeer grote parkeerplek die feitelijk helemaal leegstaat, wel aan de rand van de stad ligt, waar mensen per definitie met de auto komen vanuit het noorden, bijvoorbeeld Amsterdam. Is de wethouder dan bereid om misschien op een heel laagdrempelige manier te bekijken we toch via onze website kunnen benoemen dat mensen daar kunnen parkeren? Er komen bussen langs. De bushalte is zeer dichtbij. Volgens mij zou je heel laagdrempelig toch een stimulans kunnen doen om mensen te verleiden eerder uit de auto stappen dan vanuit die richting nu het geval is.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Het grote parkeerareaal gaat dus verdwijnen. Dat was de vraag die ik had doorgespeeld aan mijn collega, wethouder Jansen. Ik ben niet zo geneigd om dingen te promoten waar we zelf de kwaliteit niet goed genoeg van vinden. Een goed functionerende P+R is in Utrecht al lastig genoeg. We zijn niet bijster tevreden over hoe dat gaat. Daarvoor heb je heel stevig OV nodig. Hier rijden, geloof ik, twee buslijnen langs. Dat is niet niks, maar je denkt niet: je gaat eens even snel naar het centrum en je staat comfortabel, veilig en droog en je kunt misschien zelfs een croissantje kopen. Er ontbreekt nogal wat. Voor je dat op niveau hebt, dat we ermee durven te adverteren, ben je weer een eind verder. Nogmaals, het gebied gaat anders ingericht worden als het aan het college ligt.

De heer **TE RONDE** (D66): We hebben het over de route van Amsterdam deze kant op. Breukelen is ook een prima optie. Is de wethouder bereid, niet om het te promoten, maar om met die gemeente verder te kijken? Een snelle rekensom leert dat je vanaf daar in 12 minuten met de trein in de stad bent, plus nog wat minuten voor waar je heen moet. Dat is een goede verbinding. Is de wethouder bereid om meer daarnaar, of misschien naar Maarssen te kijken? Breukelen heeft het voordeel dat je geen woonwijk in hoeft.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Zeker, we zijn tot de conclusie gekomen dat dat soort P+R's het in feite beter doen. Mensen hoeven dan niet zo ver het stedelijk gebied in. Driebergen is ook zo'n plek. Dat zit in ons systeemdenken al goed verankerd.

Motie 225, "Evaluatie van en visie op Utrechtse duurzaamheidssector", wil ik ontraden. Ik zou ook denken dat de Partij voor de Dieren liever zou willen dat wij dingen gaan doen in de praktijk dan nog meer papier produceren. We weten dat er ongelooflijk veel bedrijven, organisaties, ngo's, maar ook bewoners en vrijwilligers zijn die hartstikke actief zijn in onze stad. Op allerlei aspecten hebben we ook heel goede plannen gemaakt, over lucht, water, dierenwelzijn, afval, grondstoffen, energie en bodemgeluid. Er is het Groenstructuurplan. Alles bij elkaar hebben we voldoende visie. Ik zou denken: geen papier produceren, maar gewoon werken in de praktijk en duurzaamheid in de praktijk brengen.

Ik heb nog drie punten die zijn aangestipt, maar nog niet gematerialiseerd zijn. Ik begin met het Milieucentrum Utrecht. Dat is door de Partij voor de Dieren genoemd. Wij hebben met elkaar dat gesprek al gehad over het Milieucentrum Utrecht. Dat zal in 2014 of 2015 geweest zijn. Wij hebben destijds ook gesprekken met het Milieucentrum gevoerd. Zij hebben er toen zelf voor gekozen om zelfstandig door te gaan. Daar is een autonome keuze gemaakt. Zij hebben toen zelf becijferd wat ze nodig hadden om op eigen benen te gaan staan. Dat hebben we ook verzorgd vanuit de gemeente. Vervolgens hebben we afgesproken om er een streep onder te zetten. Ik heb geen haakje om daarover van mening te veranderen. Volgens mij hebben we dat netjes gedaan met elkaar en moeten we het daarbij gaan houden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dat haakje geven zij nu zelf door aan te geven dat de gesprekken toentertijd niet hebben geleid tot het resultaat dat er nu zou hebben moeten liggen. Het college is volgens mij ook onderdeel van die gesprekken geweest. Zij hebben nu heel duidelijk dat haakje aangegeven. Als de wethouder aangeeft dat zij dat haakje niet ziet, trekt ze eigenlijk de conclusie dat het Milieucentrum sluit. Die conclusie verbindt het college er dan aan. Dat is ook de conclusie die het Milieucentrum aangeeft. Als de wethouder de conclusie op die manier trekt, wie moet dan de taken oppakken die het Milieucentrum op dit moment uitvoert? In het college-akkoord staat letterlijk: Utrecht Natuurlijk moet de taken van het Milieucentrum overnemen. Utrecht Natuurlijk doet het niet. Het Milieucentrum sluit nu. Aan wie gaat de wethouder die taken dan toebedelen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Mijn conclusie is een andere dan die mevrouw Van Esch nu trekt. Ik probeer het in mijn eigen woorden te herhalen. Het Milieucentrum heeft zelf gekozen voor de koers die het nu vaart. Dat heeft het college niet gedaan. Dat heeft het Milieucentrum zelf gedaan. Dat wilde op eigen benen staan, dezelfde naam behouden en op dezelfde plek blijven. Dat was hun eigen keuze. Ze hebben zelf becijferd wat ze nodig hadden om de transitie naar zelfstandigheid te maken. Hun eigen analyse, hun eigen cijfers en hun eigen verzoek hebben wij gehonoreerd. Daarmee is er voor het college een streep onder gezet. In Utrecht is er een levendige gemeenschap van allerlei bedrijven, instellingen, bewoners, de gemeente zelf en andere overheden die werken aan duurzaamheid. Ik denk dat we daar met elkaar heel ver in gaan komen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dan ga ik de vraag nog een keer kort stellen. U gaat over uw eigen college-akkoord. In uw college-akkoord staat dat het Milieucentrum moet worden verzelfstandigd. Dat is uw keuze. U maakt de keuze in het college-akkoord om de subsidie van het Milieucentrum te schrappen. Dat is niet de keuze van het Milieucentrum. Dat is uw keuze. U maakt die keuze. U zegt letterlijk in het college-akkoord: de taken van het Milieucentrum worden door Utrecht Natuurlijk overgenomen. Utrecht Natuurlijk zegt: dat doen wij niet en gaan wij ook niet doen. Wie neemt de taken over wanneer Utrecht Natuurlijk het niet doet en het Milieucentrum sluit?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Het college heeft inderdaad bepaald om de financiering stop te zetten. Dat is inderdaad een collegebesluit geweest. Vervolgens heeft het Milieucentrum op basis daarvan ervoor gekozen niet serieus in gesprek te gaan met Utrecht Natuurlijk, los van het feit of die er

überhaupt toe bereid was. Ik zie mevrouw Van Esch nee schudden, maar ik was erbij. Het is echt zo. Zij wilden zelf, met dezelfde naam, hetzelfde pand, dezelfde rol doorgaan. Ik heb zelf de gesprekken met ze gevoerd. Dat is hun eigen keuze geweest. Ze hebben zelf aangegeven wat ze daarvoor nodig hadden. Dat hebben we gefourneerd. Daarmee hebben wij een streep gezet onder de opdracht uit het coalitieakkoord.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): U beantwoordt constant mijn vraag niet. Uw college-akkoord staat dat de taken van het Milieucentrum worden overgedragen aan Utrecht Natuurlijk. Dat is niet het geval. Aan wie gaat u die taken dan toebedelen wanneer Utrecht Natuurlijk het niet gaat doen? Dat is mijn concrete vraag en u geeft er geen antwoord op.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik ga dan nog een keer antwoorden, het antwoord dat ik al heb gegeven. Wij hebben namelijk een bruisende stad met heel veel bewoners, heel veel instellingen, heel veel bedrijven en heel veel overheden, waaronder de gemeente zelf. Wij kunnen dat met elkaar doen. Daar heb ik geen enkele twijfel over. Dat is dus het antwoord.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik wil aan de Partij voor de Dieren het volgende vragen. Het Milieucentrum heeft in het verleden aangegeven die taken helemaal niet over te willen dragen. Het wilde zelfstandig door en het zelf blijven doen. Het heeft aangegeven hoeveel geld het daarvoor nodig had. Dat heeft het ook gekregen. Nu hebben ze toch weer meer geld nodig. Wie zegt dan dat hun plan nu wel klopt? Als we er nu weer wat geld bij doen, zeggen ze dan over een jaar niet dat ze dan toch weer wat meer geld nodig hebben om die transitie te maken? Het is ook een keertje klaar. Hoe kijkt mevrouw Van Esch daartegenaan?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): U kunt gewoon de plannen lezen. U kunt lezen wat er in Milieucentrum 3.0 staat, wat de plannen zijn, wat ze gedaan hebben de afgelopen jaren, hoe ze tot verzelfstandiging zijn gekomen. Er staat gewoon dat de gesprekken met Utrecht Natuurlijk wel degelijk zijn gevoerd, dat er wel degelijk naar afspraken is gekeken en er wel degelijk een optie ligt om te bekijken in hoeverre Utrecht Natuurlijk samen met het Milieucentrum door kan. Het is dus compleet onzin dat het Milieucentrum geen gesprek met Utrecht Natuurlijk zou hebben gevoerd en dat daar niets met elkaar is afgesproken. Dat is absoluut niet het geval. Volgens mij ligt hier een concreet voorstel. Het is ongelooflijk dat ook GroenLinks zegt dat het Milieucentrum op die manier de deuren moet sluiten.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij lag er in 2015 ook een concreet plan die transitie te doen en zelfstandig te worden. Daar is geld voor gegeven. Nu zegt het Milieucentrum dat het bij nader inzien niet genoeg is. Nogmaals, waar houdt het dan een keer op?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dat kan dus gebeuren. Het is vervelend dat het gebeurt, maar waarom zou dat niet kunnen gebeuren? We subsidiëren hier voldoende culturele instellingen die aangeven dat het financieel af en toe niet lukt. Die ondersteunen we uiteindelijk ook. Gelukkig doen we dat, zeg ik erbij. Waarom zou een milieucentrum die kans niet opnieuw mogen krijgen wanneer ze hier aangeven het net niet af te kunnen ronden? Waarom zouden andere instellingen wel op die manier door kunnen gaan en het Milieucentrum moeten sluiten? Dat vind ik ongelooflijk.

De **VOORZITTER**: Mijn indruk is dat de meningen verschillend zullen blijven. Daarom lijkt het me goed om naar de heer Post te gaan. Die heeft ook een vraag aan de wethouder.

De heer **POST** (PvdA): Ik verbaas me zeer over wat zowel de wethouder als de GroenLinks-fractie zegt. Zij leggen de bal weer bij het Milieucentrum. Erken dan gewoon, want dat doet u, dat de coalitie heeft besloten de structurele subsidie van het Milieucentrum te beëindigen. Dat is een keuze van u geweest. Daar moet u dan ook voor gaan staan. Ik vind het een heel onverstandige keuze. Ik begrijp hem ook niet, zeker niet van GroenLinks. Zeg dat dan, maar zeg niet dat het Milieucentrum heeft besloten op eigen voet verder te gaan. Nee, u hebt de subsidie opgezegd. Dat is toch het politieke feit waarover we het hebben.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ja, dat heb ik net ook letterlijk zo gezegd in de richting van mevrouw Van Esch. Vervolgens heeft het Milieucentrum gekozen voor de koers die zij heeft gevaren. Ik heb niet gezegd dat het Milieucentrum niet gesproken heeft met Utrecht Natuurlijk. Dat hebben ze natuurlijk wel. Ik heb gezegd dat zij ervoor gekozen hebben, zelf, bewust – zo hebben ze het tegen ons

verteld – om verder te gaan met dezelfde naam, dezelfde locatie en dezelfde rol. Maar goed, dat was even for the record. Verder worden we het niet eens.

De VVD had een vraag gesteld over de overschrijding op het programma Duurzaamheid. Natuurlijk volgen we de spelregels die er zijn. Aan het eind van het jaar en bij de jaarrekening maken de rekening op. We gaan altijd op zoek naar dekking binnen het programma, want dat schrijven spelregels voor. Uiteraard streven we ernaar dat er in andere jaren nog een overschrijding zal plaatsvinden. Dat is niet de bedoeling. Tot slot ging het specifiek over Rijnenburg. Daar kan een situatie ontstaan waarin we een deel van de kosten kunnen dekken via een anterieure overeenkomst. Natuurlijk gaat dat alleen over de kosten die we ook in rekening mogen brengen van de initiatiefnemers. Dat zal alleen in het geval zijn van windenergie. Bij zonne-energie is dat niet mogelijk, omdat het geen bouwwerk is. Bij windenergie is dat wel het geval. Daar denken we ook aan.

De heer **TE HOONTE** (VVD): In de Programmabegroting, in de Berap, is te zien dat het grootste deel komt door wat er voor Rijnenburg is gedaan. We kunnen in de pers lezen dat ambtenaren nog naar buurgemeentes staan om ook daar met inwoners in gesprek te gaan. Op zich lijkt me dat wel verstandig. Er zijn allerlei andere dingen gepland. Ik zag allerlei uitnodigingen voor bijeenkomsten langskomen. Die lopen deels over de jaargrens heen. Kunnen we er in ieder geval van uitgaan dat het geld dat daarmee gemoeid is, als dat in 2018 valt, wel gedekt is binnen de programmabegroting of is het hele programma Rijnenburg nog niet gedekt?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): We hebben natuurlijk elk jaar opnieuw een budget voor het programma Energie, zolang daar althans geen verandering in wordt gebracht. We maken voor 2018 natuurlijk een nieuwe begroting voor het programma waarin ook Rijnenburg goed is opgenomen. Halverwege dit jaar hebben we het debat gehad. Alles wat we daar met elkaar besproken hebben, heeft meer investeringen gevergd dan we in 2016 voor 2017 begroot hadden. Het is absoluut een misser geweest. Laat daar geen onduidelijkheid over zijn. Nu zitten we in dat traject. We hebben vooruitgekeken naar wat er moet gebeuren. We moeten er natuurlijk voor zorgen dat dat goed in de begroting voor 2018 zit.

Als laatste kom ik op de parkeertarieven voor leerkrachten. Dat punt is ook door de VVD genoemd. Dat is ook al in de commissie aan de orde geweest. Toen heb ik gezegd dat hij niet zo goed past in de filosofie ten aanzien van het verkeersbeleid. We proberen juist werkgevers en werknemers te stimuleren om waar het kan voor fiets en OV te kiezen. Daar hebben we ook programma's voor, zoals Goed op weg en de werkgeversaankpak. Voor het onderwijs hebben we specifiek de elektrische juffen- en-meestersfiets. We hebben tot nu toe alleen maar signalen gekregen van het Gerrit Rietveldcollege, dus het is bij ons niet bekend als een groter probleem. Ik heb inmiddels begrepen dat de heer Van Schie meer signalen heeft binnengekregen. Het lijkt me interessant om dat uit te wisselen. Bij het Gerrit Rietveldcollege is iets bijzonders aan de hand. Daar wordt het betaald-parkeren-gebied uitgebreid. Daar gaat het niet over nieuwe leerkrachten die zich belemmerd voelen, maar juist over bestaande leerkrachten die zien dat er iets in de omgeving verandert. Ze zullen dus wat verder moeten lopen als ze gratis willen staan. Dan is er nog een juridisch puntje. Betaald parkeren is een belasting. Het heeft een fiscale grondslag. Als je de ene groep anders gaat behandelen dan de andere moet je daar een juridische basis voor hebben. We hebben het eerder gehad over artsen en verloskundigen. Daarvan is bekend dat de juridische basis er is, omdat het gekoppeld is aan de aard van hun werk. Zij moeten snel ergens kunnen zijn. Wij hebben twijfels of zo'n zelfde verhaal en onderbouwing gemaakt zou kunnen worden voor leerkrachten. Dan is de vraag: waarom niet voor installateurs? Ook daar is een tekort aan. Je komt dan in een moeilijk gebied. Hoe ga je die doelgroepen definiëren?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Ik heb inderdaad afgelopen week ontdekt dat het een probleem is waar veel scholen mee worstelen. Ze maken ook echt mee dat docenten hun baan opzeggen, omdat het parkeren te veel voor hen wordt. Het is voor scholen een financiële aderlating om bedrijfsvergunningen aan te schaffen. Dat geld zou eigenlijk naar het beste onderwijs moeten gaan. Kan de wethouder zeggen dat ze het gesprek aangaat met de scholen om nog eens goed te kijken naar de juridische onderbouwing? Voor volgend jaar redden we het niet. Dat is jammer. Dit is het moment om de verordening aan te passen. Ik begrijp ook dat we een juridische basis moeten zoeken, als die er is. Wil de wethouder met mij en de scholen zoeken naar een mogelijkheid om in elk geval de scholen zo aantrekkelijk mogelijk te houden als werkgever? Daar ligt een probleem, vooral omdat we merken dat betaald parkeren steeds meer wordt uitgerold over de stad. Steeds meer scholen krijgen met deze problematiek te maken.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Zoals ik al zei ben ik heel erg geïnteresseerd in de signalen die de heer Van Schie heeft. Die ontvangen wij graag. Ik wil met alles en iedereen praten, met heel veel liefde. De vraag blijft waarom we met scholen aan de slag gaan. Ik maak me bijvoorbeeld ontzettend veel zorgen over het human resourceprobleem in de energietransitie. We hebben veel te weinig installateurs om maar eens wat te noemen. Daar is ook een wervingsprobleem. Hetzelfde geldt voor verpleegkundigen en ICT'ers. Het is ook de vraag welk pad je opgaat en wat we met elkaar wilden in deze stad ten aanzien van verkeer. We hebben een heel grote uitdaging. Volgens mij verschillen we daarover absoluut niet van mening. We moeten zo veel mogelijk mensen verleiden om op andere manieren te reizen naar hun werk, waar het ook is, ook in de stad.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voor een deel ben ik dat met de wethouder eens, maar er komen 200.000 mensen elke dag in onze stad werken. Een deel daarvan komt onze kinderen opvoeden en het beste onderwijs geven. We merken dat er een tekort ontstaat aan gekwalificeerd personeel. Scholen roepen dat dat een probleem is. De wethouder heeft dat nog niet zo duidelijk gehoord, maar ik zal wel zorgen dat ze dat te horen krijgt. Ik stel toch een vraag in de meedenkstand. Is de wethouder bereid dat gesprek aan te gaan? Dan gaan wij haar voeden met de scholen die problemen hebben. Dan kunnen we proberen om samen tot een oplossing te komen om dit probleem op te lossen. Er is namelijk voldoende parkeerruimte. De bewoners zijn dan weg. Je krijgt dan de bizarre situatie dat docenten een uur eerder van huis moeten vertrekken, terwijl er naast de schoolplekken vrij zijn, maar de leraren en de scholen het zich niet kunnen veroorloven om daar te gaan staan. Dat lijkt me absurd. Niemand zou dat moeten willen. Als de wethouder met die blik het gesprek met ons zou willen aangaan, zou ik daar heel blij mee zijn.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik denk dat dat niet absurd is. We hebben ook bijvoorbeeld een ochtendspits. Ook dat is een probleem. Dat ervaren we hier ook met elkaar als probleem. Er is echt reden om niet aan te gaan moedigen dat extra mensen met de auto naar hun werk gaan. Dat doe je wel wanneer je het financieel aantrekkelijker gaat maken. Dat is niet het pad dat we op willen. Ik ga heel graag met werkgevers in gesprek over hun bereikbaarheid. Er wordt makkelijk gezegd dat we het wel even gaan regelen om parkeren financieel aantrekkelijker te maken. Laten we eerlijk zijn: het kan gewoon wel als je het echt wilt, zeker bij het Gerrit Rietveldcollege, omdat dat dicht bij het gratis gebied ligt. Dat pad wil ik niet op. Ik wil natuurlijk wel graag met werkgevers praten over hun bereikbaarheid om te bekijken wat we daaraan kunnen doen, om ze wel te helpen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik zal ingaan op de vragen in de volgorde waarin ze gesteld zijn. Ik begin bij de heer Post. Hij had een vraag over de plannen in Kanaleneiland en Overvecht. Daar is extra geld voor de openbare ruimte. Hij verwees naar een eerdere motie. De verschillende herinrichtingsprojecten zijn in een voorbereidend stadium. Voor verschillende zijn al infoavonden geweest. We zullen maximaal inzetten op social return en extra banen, waarbij we uiteraard wel rekening moeten houden met de juridische kaders, zoals raamcontacten die we hebben. Zodra we meer informatie hebben, zullen we die uiteraard verstrekken. Dat heb ik in de commissie ook al aangegeven. De heer Post had ook nog een vraag over de garantiebanen en de landelijke afspraak om eindelijk veel banen te creëren. In VNG-verband is de banenafpraak gemaakt dat we per 1 januari 2024 in Utrecht 125 extra banen hebben gerealiseerd voor mensen uit de doelgroep. Met 54 gerealiseerde plekken lopen we op schema. Voor het jaar 2018 is het streefgetal 64 banen. Daar zetten we uiteraard volgend jaar op in. In de commissie heb ik ook al aangegeven dat er bij ons ook veel mensen werkzaam zijn die wellicht voor dat getal net niet meetellen. We zetten er in het kader van die banenafpraak uiteraard ook op in dat dat werk er voor die mensen is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Op het gevaar af dat de wethouder zegt dat hij er nog opkomt, vraag ik het volgende. Ik heb gevraagd of het geen idee zou zijn om de mensen die via die garantiebanen werken in dienst te nemen in plaats van via detachering te laten werken.

De heer **GELDOF** (wethouder): Daar kom ik inderdaad zo op. Zoals ik al aangaf, beantwoord ik de vragen in de volgorde waarop ze aan de orde zijn gekomen. Ik zal zo ingaan op de specifieke vraag van mevrouw De Boer. Het papiertje ligt iets verder, dus dan is het handig dat ik dat straks heb en de boel niet in de war schop.

Ik kom op motie 186, van de Partij van de Arbeid. Dit is een overbodige motie. Ik heb recent een uitgebreide brief gestuurd. Daarin heb ik de raad geïnformeerd over de aanpak van het nieuwe inzamelen. Voor de invoering maken we een uitgebreide analyse van het betreffende gebied. We kijken

naar het huidige aanbod van afval en het type bebouwing. We betrekken bewoners erbij middels bewonersavonden. We maken ook maatwerkbrieven waarbij we rekening houden met de woonsituaties. Als mensen in individuele gevallen problemen hebben, zijn we ook beschikbaar om daar individuele gesprekken mee te voeren om te bekijken hoe we dat wel op kunnen lossen. De raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de resultaten en keuzes die in de diverse wijken zijn gemaakt waar het nieuwe inzamelen is ingevoerd. Die lijn zal ik ook zonder deze motie gewoon voortzetten.

Mevrouw Ferket had het over een programma voor een klimaatbestendige stad. Van het programma Openbare ruimte en groen is klimaatadaptatie een belangrijk onderdeel en een heel belangrijk onderwerp. Dat zit natuurlijk ook in het programma, zowel in het meerjarig groenprogramma als in het plan Watertaken. Projecten dragen bij aan het doel, waarvoor we ook specifiek geld beschikbaar hebben. Er zit bijvoorbeeld een miljoen euro in het plan Watertaken voor ontharding, zoals dat dan heet. Daarin wordt verharding vervangen door andere bedekking, wat het waterdragend vermogen van de grond bevordert. We zijn bezig met de actualisatie van het Groenstructuurplan. Dat hebben we recent besproken in de commissie. Ik heb toen toegezegd dat ik daar nog een slag aan zou geven. De klimaatopgave wordt daarin een van de dragende pijlers. Ik stel voor om de discussie over klimaatadaptatie en verdere aanpak daarvan in dat Groenstructuurplan mee te nemen, zodat we het goed geïntegreerd kunnen bespreken met het hele groengebeuren waar we naartoe werken in het Groenstructuurplan.

De heer **SCHREUDER** (D66): Die actualisatie komt er, maar we zouden op een gegeven moment graag in beeld hebben wat er nou mogelijk is als we met experts, bewoners en bedrijven gaan praten over wat we aan mogelijkheden zien. Komt het daarbij ook in beeld? Krijgen wij dan die inventarisatie?

De heer **GELDOF** (wethouder): Dat gebeurt niet specifiek op de manier die u aangeeft. Maar in het Groenstructuurplan geven we wel aan waar we naartoe werken en op welke wijze dat gebeurt. Bij gebiedsontwikkeling houden we bijvoorbeeld rekening met klimaatbestendigheid, hittestress, groene inrichting en dergelijke. Dat komt aan de orde in het Groenstructuurplan. Als u bij die bespreking specifieke punten hebt, kunnen we er gedetailleerder op ingaan, ook in een commissiebehandeling. Dan kunnen we daarover spreken. Dat is op dit moment niet de specifieke aanpak. We doen wel veel samen met bijvoorbeeld milieuorganisaties en mensen die zeer betrokken zijn bij groen. We gaan bijvoorbeeld een natuurwaardenkaart maken. Dat doen we met betrokken organisaties. Dat is ook hier onlangs aan de orde geweest. Dat is uiteraard in het Groenstructuurplan meegenomen.

De heer **SCHREUDER** (D66): We zien nu dat er eigenlijk nog te weinig beweging is. Het staat er al in, maar wij missen nog het volgende. Bij eerdere programma's hebben we gezien dat we de koploper zijn met zonne-energie door harde inzet daarop. Mag ik hierin de ambitie van de wethouder lezen dat hij een dergelijke versnelling wil maken of niet?

De heer **GELDOF** (wethouder): Bij de eerste bespreking van het Groenstructuurplan in de commissie hadden we ook al een discussie. Het kwam erop neer dat we uiteindelijk voor openbare ruimte en groen, specifiek voor groen, een bepaald budget hebben. Hoe werken we aan het verbeteren van de kwaliteit van groen in onze wijken? We hebben ook wijkgroenplannen gehad. Bij gebiedsontwikkeling kijken we hoe we daar een groene invulling aan kunnen geven, maar uiteindelijk gebeurt dat binnen het budgettaire kader. Bij die discussie kwam de hoe-vraag ter tafel: Hoe komen we tot meer groen? Toen heb ik aangegeven dat we dat meer zullen expliciteren in dat Groenstructuurplan, want dat heeft te maken met de gebiedsontwikkeling die we dan doen, waar je uiteraard ook voor groen veel aandacht hebt. Een van de punten die mevrouw Ferket aanhaalde ging over woodworks met gevelgroen, het project Healthy Urban Quarter. Dat zijn de manieren waarop je er uiteindelijk invulling aan geeft. Op de hoe-vraag ga ik in het Groenstructuurplan nader in.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Ik had willen beginnen met de opmerking dat de onrust die de heer Schreuder voelt precies de reden is geweest dat ik tegen de wethouder heb gezegd: neemt u alstublieft dat plan weer terug. Ook wij waren ontevreden en ongerust. De wethouder heeft aangegeven dat het opnieuw naar de raad komt. Wanneer is dat het geval? Wanneer gaan wij opnieuw het Groenstructuurplan bespreken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Dat heeft u deze maand. Dat is november, voor de helderheid.

Mevrouw **FERKET** (D66): Dat is fijn, wethouder. Komen daar binnen een maand dan alle

klimaatbestendige voorstellen bij in een apart kopje?

De heer **GELDOF** (wethouder): We zijn het aan het herschrijven, waarbij klimaat een van de pijlers is. Het huidige Groenstructuurplan kent er drie. Klimaat wordt een van de pijlers die er ook in staat.

De heer Van Waveren heeft het over markten en markttarieven gehad. Hij vroeg of de gestaffelde tariefstijging, die kostendekkendheid moet zijn, bevroren kan worden. In zijn amendement zit ergens € 19.000,00, als ik het goed optel. Het punt is dat dat voor één jaar is. Ik moet dat toch ontraden. Dan zou je één jaar die € 19.000,00 bevroren, maar het jaar daarop moet je hem toch weer inhalen en krijg je zelfs een dubbele stijging. In die zin moet ik dat ontraden. Verder vroeg hij of er nog gekeken worden of er wellicht met meer marktkramen en dergelijke iets gedaan kon worden met kostenbesparingen. Ik ben altijd bereid om daar nog een keer nader naar te kijken, maar ik moet ook aan verwachtingenmanagement doen. Ik heb begrepen dat de bezettingsgraad van de markten al hoog is. Die was 95% in 2016. Geïnteresseerde ondernemers die ook een standplaats willen op de markt zitten in een branche die reeds op de markt vertegenwoordigd is. Daar hebben we eerder al discussies over gehad. In de branchering van een markt moet je juist aantrekkelijkheid en diversiteit vinden. Dat is lastig als je extra plaatsen genereert in een bestaand segment om de exploitatiekosten laag te houden. Het was een vraag van de heer Van Waveren. Ik wil altijd kijken naar wat ik kan, maar met verwachtingenmanagement. In februari zal ik daar een korte notitie over sturen. We hebben daar al veel aan gedaan, met de aanpassing van de verordening en in de omgang met markten. Ik weet niet hoeveel licht in zo'n tunnel kan schijnen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik begrijp het antwoord van de wethouder. Dit kwam nu opeens vrij snel tevoorschijn. Het stond in de Voorjaarsnota, maar ik kwam het pas bij teruglezen tegen. Het ging ons te snel om die nu stap te zetten. Ik vind het fijn als we die pas op de plaats kunnen maken. Dan kunnen we in het voorjaar verder praten over wat mogelijk is en dan naar inzicht besluiten.

De heer **GELDOF** (wethouder): Zoals ik zei, het bevroren van die tarieven heb ik ontraden. De heer Van Waveren heeft een amendement ingediend. Het voorstel over de tarieven ligt er natuurlijk gewoon, uiteindelijk ter besluitvorming door de raad. Eén jaar bevroren betekent dat het jaar erop er een dubbele slag gemaakt worden. Ik denk dat we juist die staffel willen invoeren om een zekere gewenning teweeg te brengen. Ook tegen die achtergrond moet ik dat ontraden, maar uiteindelijk gaat de raad over haar eigen amendementen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Over welk amendement gaat het?

De heer **GELDOF** (wethouder): Dat is amendement 59. Onder 2.c staat € 69.000,00. Als u daar € 50.000,00 afhaalt voor de eerste zaken die worden bepleit, blijft de aanvullende indexering op de markttarieven over die voor één jaar € 19.000,00 zou bedragen. Over die € 19.000,00 heb ik het.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De wethouder zegt dat er het jaar erop dan een dubbele stijging is. Volgens mij is dat niet het geval. Er is eenmalig een verhoogde indexatie. Het komend jaar zou het 5% zijn, de jaren erop weer 2,5%. Door de wijziging zou je het komend jaar 2,5% doen en komt in de meerjarenbegroting die 5% te staan en de jaren erna weer 2,5%. Klopt dat?

De heer **GELDOF** (wethouder): Nu moet ik heel goed nadenken. Als we het volgend jaar niet doen, missen we wat. Als we het jaar daarop gewoon indexeren, krijgen we vijf keer een bedrag minder binnen, want we doen het in vijf jaar. Dan zijn we pas aan het einde van de rit kostendekkend.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Misschien moeten we er in de tweede termijn nog kort op terugkomen, maar volgens mij is effect dat we niet nu een grote stap doen, maar volgend jaar, en is er het komend jaar geen hardere afwijking dan het dit jaar zou zijn geweest.

De heer **GELDOF** (wethouder): Het gaat om vijf jaar lang een wat groter stapje. Ik zal er nog even naar kijken. Dat is voor de tweede termijn. In ieder geval ontraad ik het amendement.

Mevrouw De Boer vroeg al wanneer de vraag aan de orde kwam over schoonmakers die we in dienst zouden nemen in plaats van ze via detachering te laten werken. Utrecht is 100% aandeelhouder van UW-bedrijven. Het beleid van UW-bedrijven is om de medewerkers te detacheren bij diverse werkgevers met behoud van de nodige begeleiding. Wij vinden het vanzelfsprekend belangrijk dat UW-medewerkers goede arbeidsvoorwaarden hebben en een pensioenvoorziening. Wij bewaken dat ook als aandeelhouder.

Deze medewerkers moeten ook de nodige begeleiding krijgen. Een UW-bedrijf is daarin gespecialiseerd. De gemeente Utrecht heeft een meerjarig contract met UW-bedrijven. Dat biedt zekerheid voor de betreffende schoonmakers. Die lijn hebben we. We hebben dus niet het plan om die in dienst te nemen.

Ik kom op motie 196. Dat is een sympathieke motie in lijn met de aangepaste actualisatie Groenstructuurplan. Ik kan deze motie overnemen met één kanttekening. Er staat: "Bij elk SPVE de natuurwaarden en de functies van groen bij voorkeur te behouden". Uiteraard is dat een doelstelling, maar dat kan ook weleens over verschillende gebieden heen gaan. Dan heb je in het ene gebied dit en in het andere gebied dat als je aan het herontwikkelen bent. We doen dat aan de hand van natuurwaardekaarten die we nog moeten maken met betrokken organisaties, het MAGIE-overleg. Dat heb ik eerder aangegeven. Met de aantekening dat we die kaart nog moeten maken en die willen gebruiken, kan ik de motie overnemen.

De heer Bos herhaalde een discussie uit de commissie. Ik verwijs korthedshalve naar de memo die ik later heb gestuurd. Er was nog een motie van de heer Bos, motie 202, "Ontsluit cultureel erfgoed". Het is een sympathiek idee, maar ik moet de motie toch ontraden. Belangrijk is juist dat de informatie over ons erfgoed open source aanbieden, zodat anderen die kunnen gebruiken in samenwerking met Erfgoed, Het Utrechts Archief en culturele instellingen, die met Utrecht Marketing goede contacten hebben. Dat hebben we eerder aan de orde gehad. Mevrouw Knip had toen nog vragen over hoe we daarmee omgaan. Deze motie moet ik ontraden. Een app maken klinkt mooi, maar dat is ongedekt.

De heer Gilissen kwam met motie 209, "Eerst digitaal, dan het loket". Laat ik daar kort over zijn: die kan ik overnemen. Die sluit aan bij de ambitie en de ingeslagen weg.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik heb deze vraag ook in de wandelgangen gesteld. Het scannen is uitgesloten bij het digitaal maken, hoop ik.

De heer **GELDOF** (wethouder): Laat ik zeggen dat wij altijd landelijke regelgeving op dat vlak zullen volgen. Op dit moment gaat dat op papier. Dat had zijn redenen. Zolang die redenen staan, is dat op papier geregeld. Maar de motie is in lijn met ons beleid. Ik wil ook nog wel benadrukken dat mensen die niet digitaal vaardig zijn uiteraard onze aandacht vol blijven behouden, hoe we ook voor hen een goede dienstverlening hebben. Ik kan die motie overnemen.

Amendement 62 gaat over het kappen van dode bomen. Daarvoor heb je wel een vergunning nodig. Dat staat zo in de APV. Hier wordt er nul euro van gemaakt. Ik moet dit ontraden. In de discussie in de raad ging het erover dat je veel geld moet betalen voor het omhakken van een dode boom. Het tarief hebben we aangepast. Dat was een van de verzoeken van de raad. Het is trouwens vergunningsvrij voor iedereen met een perceel onder de 300 m². Dat is een belangrijke nuancering bij het verhaal.

De heer Van Ooijen van de ChristenUnie vroeg naar afval op straat. Vervolgens ging het over de gescheiden prullenbakken. Er loopt een proef in Lunetten. Ik heb gerapporteerd dat ik die proef heb verlengd. Er zijn gescheiden afvalbakken. We kijken of daar ook afval uit komt. In het begin hadden we daar geen succes mee. Alles was toch restafval. In het eerste kwartaal van 2018 kan ik de uitkomsten rapporteren.

De heer Schipper diende motie 218 in, "Evalueer de meerwaardeafdracht". Die kan ik overnemen met een kleine kanttekening. Bij het tweede bolletje staat "bij voorkeur bij de herijking van het grondbeleid". U hebt al de geactualiseerde nota grondbeleid gehad. Dat loopt gewoon door. Dat is een grotendeels technische actualisatie, met de dingen die al besloten zijn. We zijn met de corporaties in gesprek om met voorbeelden te komen, zodat we daarnaar kunnen kijken en kunnen zien wat wel of niet het probleem is. Ik zeg toe dat we dat inventariseren en de raad terug rapporteren. Ik denk dat dat in februari volgend jaar gebeurt.

De heer **IŞIK** (PvdA): Het is fijn dat het college toezegt de meerwaardeafdracht te evalueren. Kan het college toezeggen dat bij de evaluatie ook corporaties worden meegenomen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Ik begon mijn verhaal met de mededeling dat we met corporaties in gesprek zijn in het kader van de prestatieafspraken en dat we daar hebben afgesproken dat ze met voorbeelden komen. Dat had ik al zo aangegeven.

Ik kom op motie 221, van mevrouw Freytag, "What works center". Zij vraagt mij om te onderzoeken. Ik heb op een website gekeken. Het leek op iets van de Britse regering. Ik ga ernaar kijken. Ik kan dit toezeggen, want de motie vraagt om het te onderzoeken en dit terug te koppelen. Daar ben ik altijd toe bereid.

Ik heb nog motie 223, "Pils in het park". Deze motie moet ik ontraden. De heer Gilissen had het er

al over. De standplaatsverordening is in het kader van de deregulering met ingang van 1 januari 2014 ingetrokken. Na een uitgebreid proces met de stad is die vervangen door een aantal artikelen in de APV. Dat heeft geleid tot nadere regels en een standplaatsenkaart met 93 locaties. De druk op parken is zodanig dat het nu niet goed is om daar standplaatsen aan toe te voegen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): In de tweede termijn gaan we een aangepaste motie indienen. Met dank aan de heer Gilissen is dit technische punt veranderd. Inhoudelijk blijft de motie staan, maar dat zult u in de tweede termijn zien.

De heer **GELDOF** (wethouder): Ik zal er kennis van nemen en dan zal ik erop ingaan. Motie 224 gaat over het uitlenen van een bakfiets. De discussie of wij een bakfiets ter beschikking zullen stellen hebben we vaker gevoerd. Het antwoord is: dat gaan we niet doen. Je kunt hier in Utrecht heel makkelijk, bijvoorbeeld bij U-Stal aan de Zadelstraat, een bakfiets huren. Als een wasmachine niet als bijzettafeltje moet fungeren, is dat relatief eenvoudig te doen. Het volgende is ook van belang. Als iemand een nieuwe wasmachine koopt, heeft de handelaar altijd een innameplicht. Die moet het bruin- en witgoed innemen. Die motie moet ik dus ontraden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het vreemde is dat de gemeente wel gratis een aanhangwagen ter beschikking stelt voor mensen met een auto. Die is ook om de hoek te huren. Ik begrijp niet zo goed waarom het college, zeker in het kader van zijn milieu- en verkeersbeleid, de bakfiets niet doet en de aanhanger wel. Kan de wethouder daar een toelichting op geven?

De heer **GELDOF** (wethouder): Mensen moeten dan nog steeds wel zelf een auto meenemen. Die rijdt ook niet gratis. Het komt erop neer dat men voor grofvuil een afspraak kan maken. Wit- en bruingoed kunnen niet bij het grofvuil worden gezet. Daar hebben we allerlei milieuoverwegingen bij met betrekking tot het terugwinnen van metalen en chemicaliën, zoals in koelkasten. Daarom worden die niet met het grofvuil meegenomen. Daarvoor is er een terugnameverplichting voor iemand die een nieuwe koelkast levert. Dat voorziet daarin.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat geldt net zo goed voor iemand met een auto als iemand zonder auto. Ik begrijp dus nog steeds niet waar voor de wethouder het verschil in zit. Hij zegt nu dat iemand met een auto die auto moet betalen. Volgens mij heeft iemand die auto al of niet. Misschien kost benzine geld, maar iemand die fietst moet wat eten. Mevrouw Freytag heeft er een regenpak voor nodig. Ik vind het eerlijk gezegd een wat vreemde redenatie van het college.

De heer **GELDOF** (wethouder): Benzine als eten voor auto's is natuurlijk ook redelijk duur. Los daarvan komt het neer op het volgende. Mensen kunnen het met hun eigen auto naar het scheidingsstation brengen. Dat doe ik zelf ook met enige regelmaat. Als mensen meer afval weg willen brengen, hebben ze een aanhangwagen nodig. Wij willen graag dat afval hebben en willen niet dat het op straat gegooid wordt. We hebben grofvuil en daar kun je een afspraak voor maken. Mevrouw Freytag vraagt om een bakfiets ter beschikking te stellen, terwijl die bij U-Stal voor € 7,50 voor een halve dag gehuurd kan worden. Daar is voldoende voor geregeld. Daarom ontraden we die motie.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik wil de wethouder oproepen om nog even naar de motie te kijken. We hebben bewust toegevoegd dat bestaande leveranciers erbij betrokken zouden moeten worden. Daar kan U-Stal ook bij zitten, maar ik denk niet dat het wenselijk is dat die bakfietsen voor het grofvuil worden gebruikt. Misschien kunnen we een aanhangwagen neerzetten die achter een fiets kan. Misschien is dat de oplossing. Ik vind de analogie met de aanhangwagen wel belangrijk. Daarom hebben wij de motie medeondertekend. Ik roep de wethouder toch op om nog even te kijken of er geen oplossing is om dit wel te doen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Bij U-Stal kan men ook een fietsaanhangwagen huren. Ik zal er nog even naar kijken en kom er in de tweede termijn op terug.

Mevrouw Van Esch had motie 226 ingediend, "Vervang op ecologische bomenwaarde". Deze motie moet ik ontraden. Die is niet werkbaar. De precieze ecologische boomwaarde per boom of bladmassa is op dit moment onvoldoende meetbaar en uitvoerbaar. Er wordt opgeroepen tot verplichte herplant in het bomenbeleid. Herplant is het uitgangspunt, zoals uw weet. In het bomenbeleid is ervoor gekozen om geen herplantplicht op te nemen. Bij de Bomenevaluatie is dat nogmaals bevestigd. De reden is dat we de

ontwikkeling van de stad wel ruimte willen geven. We hebben ervoor gekozen om per plan een bomenparagraaf te maken. Daarbij wordt zorgvuldig en in overleg met bewoners, ontwikkelaars en specialisten afgewogen welke bomen behouden kunnen worden, welke her- en verplant kunnen worden, welke gekapt moeten worden en hoeveel en welke bomen terugkomen en waar eventueel nog compensatie plaats kan vinden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik vind het wel bijzonder. De wethouder neemt vol enthousiasme motie 196 over. Welke specifieke, enorme verschillen ziet hij met deze motie? Bij de motie van GroenLinks staat er 'natuurwaarde' en bij ons 'ecologische boomwaarde'. Volgens mij bedoelen de moties hetzelfde. Ik vind het bijzonder dat de wethouder één motie overneemt, die ook op de natuurwaarde zit, en onze motie ontraadt.

De heer **GELDOF** (wethouder): Er staat: "Bij het herplanten niet uit te gaan van de hoeveelheid bomen, maar van de kwaliteit van de bomen met ecologische waarde, houtmassa en bladvolume als meetbare indicatoren". Daarmee tuig je een heel ingewikkeld systeem op. Dan nog hebben we een andere aanpak op dit vlak, een bomenparagraaf in de SPvE's. Daarom moeten we deze motie ontraden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik ga het nog één keer proberen. U neemt over: "Bij elk SPvE de natuurwaarden en de functies van groen bij voorkeur te behouden". Als u die heeft overgenomen, hoe ziet u dan de natuurwaarden en de functies van groen als het gaat om gezondheid, klimaatadaptatie, recreatie en biodiversiteit? Hoe neemt u die dan over en gaat u die uitwerken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Dat zijn juist de zaken die in de bomenparagraaf tot uiting komen. Hier staat "houtmassa en bladvolume als meetbare indicatoren". Dat wordt heel veel administratie en gedoe, terwijl we in die bomenparagraaf goed de afweging willen maken van wat ergens aan bomen staat, wat voor ecologische waarde ze hebben en hoe we die zo goed mogelijk kunnen behouden. Dat is altijd punt één. Hoe kunnen we zorgen dat bomen herplant worden? Dat is de aanpak die we blijven voorstaan.

Ook motie 227, "Controleer de bomenafspraken", moet ik ontraden. Ik zie er ook geen aanleiding toe. Er wordt opgeroepen om de boomparagrafen bij stedenbouwkundige plannen te evalueren. Wij krijgen geen signalen dat herplant niet zou gebeuren. Bij de afronding van een project wordt gecontroleerd of aan alle voorwaarden is voldaan van anterieure overeenkomsten. Mocht de raad signalen hebben dat het ergens niet goed zou zijn gelopen, dan hoor ik die graag en kan ik daar uiteraard naar kijken. Maar het lijkt me niet de goede aanpak om standaard allerlei rapportages in elkaar gaan zetten. Dan zijn we wel administratief bezig, maar niet met de inhoud. Daarom ontraad ik deze motie.

De heer **EGGERMONT** (SP): De wethouder geeft aan dat die controle plaatsvindt. Kan die controle dan gewoon openbaar gemaakt worden?

De heer **GELDOF** (wethouder): Ik weet niet precies waar die controle neerslaat. Bij een anterieure overeenkomst zijn er allerlei aspecten. Als daar een bepaald iets van komt, wil ik dat altijd openbaar maken. Dat is niet zo'n punt, maar ik weet niet in welke vorm dat is. Het kan natuurlijk zijn dat er iets wordt overlegd, dat het wordt bekeken en dat het als het ware een vinkje is. Een vinkje openbaar maken kan.

De **VOORZITTER**: Ik suggereer dat u daar in de tweede termijn op terugkomt.

De heer **GELDOF** (wethouder): Dat is goed.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik ben gemaand tot uiterste beknoptheid. Motie 181 van de PvdA-fractie. "Als Amsterdam het kan, kan Utrecht het ook: 40-40-20!". Ons motto is: als Amsterdam het kan, kunnen wij het beter. Ik ontraad de motie. Utrecht is geen Amsterdam. Overigens doet Amsterdam het wat mij betreft prima, maar de omstandigheden zijn gewoon anders. Amsterdam verkoopt bijvoorbeeld, gecorrigeerd naar grootte, tweeënhalf keer zo veel sociale huurwoningen als Utrecht. Dat is ook een reden dat ze een ander beleid hebben op het gebied van nieuwbouw. Verder kiezen we in Utrecht voor flexibiliteit. Het aantal verkochte sociale huurwoningen, waar de heer Post aandacht voor vroeg, was in de laatste twee jaar van de vorige coalitie 358 en 459. Vorig jaar waren het er 220 en dit jaar nog minder. Het is geen nul, maar het daalt wel. In deze coalitieperiode hebben we bovendien afgesproken dat er voor iedere verkochte sociale huurwoning anderhalve wordt teruggebouwd. Dat is een nieuwe

afspraak die is toegevoegd.

De heer **POST** (PvdA): De heer Jansen gaat weer verwijzen naar de vorige coalitieperiode. Dat is prima, hoor. Ik ga daar met alle plezier weer een discussie over aan. Maar daar gaat de motie niet over. Die gaat over de toekomst en een probleem dat veel mensen in deze stad herkennen en waar we iets aan willen doen. Daar biedt die 40-40-20, wat nota bene uw SP-college in Amsterdam prima heeft geregeld, ook voor Utrecht een goed kader. U zegt ook voortdurend dat het zo belangrijk is dat er betaalbare woningbouw in onze stad komt. Waarom wuift u dit voorstel dan zo van tafel?

De heer **JANSEN** (wethouder): Daarom voegen wij deze collegeperiode netto 1.800 woningen toe, terwijl er de vorige collegeperiode 3.000 minder zijn gekomen. Kortom, we delen die ambitie. Ik ben het met de PvdA-fractie eens dat er zowel bij sociale huur als bij middeldure huur nog een schepje bovenop kan. Dat doen we ook iedere keer op projectniveau, maar ik ontraad de motie, omdat wij kiezen voor een flexibele aanpak op wijk- en projectniveau. Dat wijkt af van de Amsterdamse aanpak.

De heer **POST** (PvdA): Ik concludeer dat de wethouder weer teruggrijpt op de vorige coalitieperiode en weigert in te gaan op dit concrete voorstel. Hij zegt dat hij het per plan bekijkt. Dan komt het dus niet goed. Waarom is die angst er om net als uw collega in Amsterdam te zeggen dat dit een beeld is waar we naartoe willen? Daar moet hij toch een visie op hebben?

De heer **SCHIPPER** (SP): Volgens mij liggen de doelstellingen van de wethouder en de PvdA niet zo ver uit elkaar. Ik heb wel de volgende vraag. We hebben allebei zitten juichen toen de corporaties kwamen met het aanbod voor 30% sociaal in de Merwedekanaalzone. Als ze niet meer dan 30% kunnen, moeten ze dan toch die 40-40-20 door de strot geduwd krijgen? Dat is mijn probleem met die harde grens. Daar hoor ik graag de visie van de heer Post op.

De heer **POST** (PvdA): Ik heb het er in de termijn van de heer Schipper in een interruptiedebatje al over gehad dat we in een volgende periode zeker weer kunnen kijken naar het grondbeleid en we kunnen bekijken of we corporaties niet meer ruimte moeten geven om te kunnen bouwen. Maar spreek nu in ieder geval als gemeente een visie uit. Als dan uiteindelijk het resultaat is dat we voorlopig even niet verder komen dan 30%, dan zetten we dat even vast. Maar als je geen richting geeft, geen visie hebt, dan kom je er al helemaal niet.

De heer **JANSEN** (wethouder): De visie is dat we willen groeien in plaats van dalen en dat doen we. Ik kom bij motie 190, "Initiatief zkt. Ruimte". Ik beschouw die motie als ondersteuning van beleid. Je kunt zeggen dat de tweede bullet misschien iets nieuws is, maar die lijkt mij een heel logische follow-up van motie 2017/48, die ook geciteerd wordt in het dictum van deze motie. Die kan het college dus overnemen.

Ik kom op motie 192, "Meer kunst en andere maatschappelijke doeleinden, minder leegstand". Ook die kan ik overnemen. Bij de commissiebehandeling had ik al gemeld dat HOD, de leegstandsbeheerder van Utrecht, standaard gebruiksvergunningen voor panden afgeeft aan maatschappelijke organisaties. Er zijn op dit moment 35 panden, sommige zelfs met 16 verschillende gebruikers. We gaan dat in het nieuwe contract met HOD nog juridisch verankeren. Als de motie in stemming komt, is dat ook prima, maar dat wat mij betreft is dit ondersteuning van beleid.

De heer **ROODENBURG** (D66): Ik heb nog een vraag over motie 190. De wethouder heeft ons daar toch een beetje verrast. Als het ondersteuning van beleid is, hoe kan het dan toch zijn dat initiatieven in de stad zo veel moeite hebben om lekker bij de gemeente in gesprek te gaan en één aanspreekpunt te hebben? In de commissie hebben we een discussie gehad, over hoe we een systeem kunnen bedenken dat we wel marktconforme hanteren, maar aan de andere kant initiatieven wel iets geven of op een bepaalde manier waarderen, waardoor we ze hulp kunnen bieden. Dat was vrij lastig in de commissie, vond ik. Daar werden we ook behoorlijk op aangesproken. Nu zegt de wethouder dat het ondersteuning van beleid is. Ik ben heel blij, maar wat zien we daar dan van?

De heer **JANSEN** (wethouder): U ziet dat in deel twee van het antwoord op motie 48, "Dak op je initiatief". Dan gaan alle programma's aangeven hoe in hun ogen de mismatch is tussen vraag en aanbod met betrekking tot ruimte voor maatschappelijke initiatieven. Als blijkt dat er een tekort is, dan zullen die programma's daaraan koppelen of ze daar budget voor over hebben. Dat ziet u dan bij de Voorjaarsnota

terug. Als de raad dat budget te laag vindt, kan dat gecorrigeerd worden bij de Voorjaarsnota.

De heer **ROODENBURG** (D66): Dat is heel fijn inderdaad. De wethouder zegt dat het ondersteuning is van de vorige motie. Deze motie is ook bedoeld om meer richting te geven aan de vorige motie, motie 48. Komt de wethouder dan ook met oplossingsrichtingen of een systeem om het waarderen van die maatschappelijke initiatieven echt vorm te geven?

De heer **JANSEN** (wethouder): Dat vind ik lastig, want vanuit Vastgoed of Grondbeleid denk ik niet dat er een wijziging van beleid nodig is. Dat is mijn inschatting op dit moment. Voor Grondbeleid hebben we bijvoorbeeld het maatschappelijk tarief. Maatschappelijke activiteiten kunnen tegen een lagere kostprijs grond verwerven, maar dan moet er wel een programma zijn dat het wil betalen. Dat geldt in feite voor Vastgoed ook. Ook daar hebben we verhuur voor programma-activiteiten en verhuur aan derden tegen marktprijzen. Dat is aan de kant van Vastgoed en Grondzaken wel geregeld. De leegstand wordt niet ter beschikking gesteld in de vorm van gebruikscontracten aan maatschappelijke partijen. Het gaat nu om de vraag of er nog steeds een mismatch is en of programma's er geld voor over hebben om die mismatch in te vullen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik had een concrete vraag gesteld over "alles onder één dak". Ik weet niet of de wethouder daarop terugkomt of dat een andere wethouder daar iets over gaat zeggen. Hoe staat het er nou voor en wat gaat er met die initiatieven gebeuren?

De heer **JANSEN** (wethouder): Daar hebben we het uiteraard in de commissie over gehad. Ik ben even kwijt welke, maar ik denk in de commissie Programmabegroting. Dat is vrij simpel. Die school is op dit moment in gebruik, onder meer voor de Voedselbank en de Dierenvoedselbank, maar het gebouw wordt nog betaald door het programma Onderwijs en dat zegt: die school hebben we volgend jaar weer nodig voor een onderwijsfunctie. Dat heeft uiteraard prioriteit, want daarvoor is die locatie stand-by gehouden. Wat gebeurt er dan met de activiteiten die in het gebouw zitten? Wij gaan op zoek naar een andere plek waar ze opnieuw met een gebruikscontract kunnen gaan zitten. Dat is de inspanningsverplichting waartoe ik me in het verleden verplicht heb. Dat gaan we in dit geval ook doen.

Ik kom tot motie 197, "Looprondje Singel: maak lopen langs talud Wolvenplein mogelijk". Ik had al in de commissie gezegd dat ik het een leuk initiatief vind. Ik ben ook bereid om bij de eigenaar, Rijksvastgoedbedrijf, erop aan te dringen dat we in het kader van de planontwikkeling gaan kijken of we dat kunnen meenemen. Die toezegging stond. Ik moet de motie in deze vorm ontraden, omdat er het woordje 'moet' in staat. Ik zou iedereen aanraden om, net als ik gedaan heb, nog eens te fietsen langs het Singel. Dan ziet u bijvoorbeeld dat er aan de noordkant van de Wittevrouwensingel een aantal grote, net geen monumentale bomen staan, die misschien wel zouden moeten sneuvelen voor dat wandelpad. Of dat nu zo slim is, weet ik niet. Dat zouden we in ieder geval moeten bekijken. We hebben nog de ambitie om daar een fiets- en wandelverbinding te maken richting Hooghiemstra. Dat zou nog weleens heel lastig kunnen worden. Kortom, laten we even kijken of dat goed gaat landen en of dat echt kan. Nogmaals, we hebben echt wel interesse om te bekijken of we dat voor elkaar kunnen krijgen. Die toezegging staat en blijft staan, maar de motie moet ik ontraden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De wethouder zegt dat het wandelpad op de plek van die bomen moet. Dat is in elk geval niet de bedoeling. Volgens mij kun je daar juist beneden langs. Misschien moeten we er samen nog eens gaan kijken of met mevrouw Paardekooper. Ik begrijp nog niet helemaal goed op basis waarvan de wethouder de motie ontraadt.

De heer **JANSEN** (wethouder): Dat doe ik omdat er het woordje "moet" staat. Nogmaals, ik ben best bereid om te laten zien wat de plussen en minnen zijn, zodat u daarna een integrale afweging kunt maken. Wellicht dat u dan ook nog wat geld moet meebrengen, maar dat gaan we op dat moment bekijken. Een ander aspect is dat er aan de noordkant van het Wolvenplein particuliere woningen staan langs het Singel. Op dat moment moet ik alsnog een binnenstraatje in. Het is wel van belang om de totale situatie in zijn geheel te bekijken en dan de knoop door te hakken wat we gaan doen.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Ik hoor de wethouder goed dat hij toezegt om in kaart te brengen wat er voor nodig is om dit eventueel mogelijk te maken en dat aan de raad te laten horen. Ik zou de wethouder in herinnering willen brengen dat er op de achterkant een mooi plaatje staat waarop te zien is dat hij inderdaad niet achter die huizen langs gaat.

De heer **JANSEN** (wethouder): Ik constateer dat de route, ook op het plaatje van mevrouw Schilderman, nadat hij om het Wolvenplein heen is gegaan in een achterstraatje verder gaat, omdat daar particuliere tuinen zijn. Kortom, het is niet mogelijk, ook niet in het voorstel van de creatieve raadsleden, om de hele route langs het Singel te houden. Dat kan niet. We kunnen uiteraard wel kijken of we rondom het Wolvenplein kunnen. Daarvan gaan we de plussen en minnen op een rijtje zetten. Dan kan de raad daar een afweging in maken.

Ik ga naar motie 201, "Geef meer aspirant-kamerhuurders een kans", van de heer Bos van Stadsbelang Utrecht. Ik kan die motie overnemen. Ik had overigens al toegezegd aan de fractiemedewerker van Stadsbelang dat we deze suggestie mee zouden nemen in de evaluatie. Dat wil niet zeggen dat we hem gaan doen, maar we gaan hem wel meenemen in de evaluatie. Kortom, we gaan aangeven wat we daarvan vinden.

Ik kom op motie 217, "Gelijke kansen voor kopers". Dat oordeel kan ik aan de raad laten, met als kanttekening de antwoorden op de schriftelijke vragen van 29 augustus over hetzelfde onderwerp. Ik ga die niet herhalen, want die heeft de raad op schrift gehad. Met die kanttekening kunnen we het aan de raad laten.

Ik kom op motie 228, "Plan Puntensysteem Diervriendelijk bouwen", van de Partij voor de Dieren, GroenLinks en de ChristenUnie. Bij de commissiebehandeling heb ik toegezegd dat ik bereid ben de komende maanden uit te zoeken uit te zoeken wat de mogelijkheid is om diervriendelijk bouwen mee te nemen in de toetsen op duurzaam bouwen. Ik denk dat het net niet gaat lukken voor de komende verkiezingen. Ik verwacht dat het april, mei gaat worden. Mijn denkrichting is om dat geïntegreerd te doen in de vorm van BREEAM of GPR. Ik ben bereid daarmee te komen. Als dat de essentie van de motie is van mevrouw Van Esch, ben ik bereid om de motie over te nemen. Ik kijk in haar richting. Ze knikt, dus neem ik de motie over.

Motie 229, "Meldplicht leegstand", moet ik ontraden. Ik heb in de commissie toegezegd dat ik bereid ben om de evaluatie van de leegstandverordening van Amsterdam op te vragen en toe te sturen. Ik heb inmiddels gezien dat er zelfs een landelijke evaluatie is van RIGO. Die gaat over Amsterdam en de andere gemeenten die op dit terrein iets gedaan hebben. Ik ben bereid die naar de raad toe te sturen, maar die evaluatie is niet zo positief. Ik denk dat dat de reden is dat het college niet zo enthousiast was om die mogelijkheid hier te gebruiken. Die toezegging heb ik gedaan, dus die zal ik gestand doen. Die motie moet ik ontraden.

Ik kom op een paar overige punten. De CDA-fractie heeft wederom gepleit voor het gezin in Utrecht. Ik heb inmiddels door een ambtenaar laten natrekken dat het aantal gezinnen in Utrecht tussen 2000 en 2017 met 62% gegroeid is. Het aantal alleenstaande huishoudens is in die tijd met 37% gegroeid. Op zich zijn we natuurlijk graag bereid om in het kader van de volle Woonvisie voor specifieke doelgroepen nog maatwerkonderzoek te doen. Dat hebben we al toegezegd. Daarbij zullen we gezinnen ook zeker meenemen. Het geeft wel aan dat de werkelijkheid toch net iets anders is dan sommige media de afgelopen week hebben doen voorkomen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Het zijn niet 'sommige media', het zijn cijfers van het CBS. Dat vind ik een nogal gerenommeerd instituut. De wethouder twitterde eerder op de avond een aantal cijfers. Die gingen over een langere looptijd. Misschien is het wel zo dat er de afgelopen vier jaar, sinds dit college en deze wethouder er zitten, er een daling is. Dat zou interessant zijn om te onderzoeken. Ik roep toch op om dit binnen afzienbare termijn beter in beeld te brengen, ook om te zien waar de discussie zit en waar de verschillen zitten. Wij zouden dat op prijs stellen.

De heer **JANSEN** (wethouder): Ik heb deze vraag uiteraard voorgelegd aan Jan Latten, de hoofdemograaf van het CBS. Als u mijn tijdlijn op Twitter volgt, kunt u daar de reactie op zien. Dan kunt u ook de stadlijngrafiek zien met alle cijfers van eenpersoons- en tweepersoonshuishoudens. Kortom, dan hebt u de feiten op een rijtje.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik was niet per se voor deze motie, maar dit antwoord vind ik wel een beetje vreemd. U zegt tegen de raad: kijkt u maar op Twitter, dan kunt u de informatie vinden die u nodig hebt.

De heer **JANSEN** (wethouder): Het was geen motie, mevrouw De Boer. Het was een vraag. Ik dacht de griffie een beetje te ontzien. Die heeft het al zo druk vandaag. Maar als u het ook nog via de griffie wilt hebben, dan kunt het krijgen.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Komen de cijfers die de wethouder net noemde over de toename van het aantal gezinnen en alleenstaanden in dezelfde rapportage terug? Kan de wethouder anders aangeven hoe hij aan die cijfers komt?

De heer **JANSEN** (wethouder): De cijfers staan integraal online. Die kunt u dus nu checken.

Het CDA vroeg om stimuleringsbudget voor woonzorg. Daar hebben we het in de commissie ook over gehad. Ik heb met wethouder Diepeveen de toezegging gedaan om ons in te zetten voor initiatieven op dit terrein. Tijdens de commissievergadering heeft de heer Zwanenberg van GroenLinks een concreet project uit Overvecht genoemd, een coöperatief woonzorg-initiatief. Daar hebben we dezelfde dag nog over gebeld. De dag daarop hebben we met Mitros gebeld. Dat loopt al heel goed. Het probleem zit hem er niet in dat er een stimuleringsbudget zou moeten zijn. Het probleem zit in het gebrek aan initiatieven. We zouden de CDA-fractie willen uitnodigen om met initiatieven te komen als zij die hebben. Dan gaan we ervoor zorgen dat die een kans krijgen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De strekking van ons verhaal is de volgende. Daarom pakken we het nog even terug na de commissie. We zien dat er een aantal initiatieven is. Sommige hebben het moeilijker en komen niet van de grond. Sommige lukt het wel. We hebben de overtuiging dat we, om die woonzorgopgave voor de komende jaren op orde te krijgen, veel meer initiatieven op gang moeten brengen. We moeten stimuleren dat er nieuwe ontwikkelingen zijn, dat er meer dingen opgericht worden. Ik weet niet of dat een budget moet zijn. We hebben niet voor niks de vraag open geformuleerd en geen specifieke motie ingediend. We zouden moeten aanmoedigen dat er meer van dit soort initiatieven komen of we zouden voorbeelden moeten delen. Deelt de wethouder dat gevoel?

De heer **JANSEN** (wethouder): Dat deelt de wethouder. De wethouder Zorg deelt dat ook. Ik kan me voorstellen dat de raad daar misschien een raadsinformatiebijeenkomst over houdt met een stakeholders om daar eens over door te praten. Daar kan de raad ons voor uitnodigen. Nogmaals, we zijn het eens over het doel, maar hebben enige twijfels of dit het ideale middel is.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Laten we kijken of we een compromis kunnen vinden. Als de wethouder een brief zou willen sturen met wat de gemeente nu doet en welke knelpunten en kansen gezien worden, dan kunnen we die als basis gebruiken voor een agendering en het vervolgesprek. Dan hebben we de informatie goed op tafel. De wethouder kan er dan nog op Twitter dingen bij zetten als hij dat nodig vindt.

De heer **JANSEN** (wethouder): Dat is een beetje de omgekeerde wereld. Onze vraag was juist aan de CDA-fractie om met initiatieven te komen. De heer Zwanenberg heeft er wel eentje geleverd en daar zijn we direct mee aan de slag gegaan. Nogmaals, wij willen graag meters maken. Als de heer Van Waveren zegt dat bepaalde initiatieven tussen wal en schip vallen, moet hij daarmee komen. Daar kan eventueel een raadsinformatiebijeenkomst bij gehouden worden. Dan kunnen we op dat punt kijken of we het eens kunnen worden over de strategie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Het gaat toch weer langs elkaar. Het gaat mij niet om initiatieven die vastlopen, maar het gaat mij erom dat we meer initiatieven op gang krijgen. Dat is meer dan een nuanceverschil. Volgens mij is daar meer inzet op nodig. Daar komen we nu niet uit. Ik ken ook een aantal voorbeelden van mensen die wel willen, maar nog niet op gang komen en op dat moment al ondersteuning nodig zouden hebben die de ambtelijke organisatie op dit moment niet kan bieden. Ook die zullen we met plezier aandragen, maar dat was niet de kern van de vraag.

De heer **JANSEN** (wethouder): Ik vrees dat we er in het korte tijdsbestek niet uitkomen. Het aanbod van onze kant is er wel om daarover in gesprek te gaan in welke vorm dan ook. Laten we dat zo snel mogelijk doen.

Ten slotte had ik nog een suggestie van de ChristenUnie over parkeren aan de rand van de stad. Het ging overigens niet om Vechtstroom, maar over Zuilense Vecht; mijn excuses voor de naamsverwisseling. Dat is het gebied op de grens tussen Utrecht en Maarssen, de gemeente Stichtse Vecht. Daar zijn we samen met de gemeente Stichtse Vecht bezig met de herontwikkeling van drie sportterreinen. Een van de zaken die we daar doen is het slimmer gebruiken door de sportvoorzieningen en de woningen die daar komen van het parkeerplaatsenoverschot dat er op dit moment is. Daarmee kan

bijvoorbeeld het Theo Thijssenplein parkeervrij gemaakt worden. Wat daar zit, met name de Norbruislaan, gaat op die moment wel benut worden. Wellicht is er nog wat capaciteit over voor pendelaars, maar dat zal minder zijn dan nu.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): U vergeet het hele onderdeel Dierenwelzijn. Dat vind ik zo jammer.

De heer **JANSEN** (wethouder): Mevrouw Van Esch heeft gelijk. Er waren nog twee zaken waarover ze geen motie had ingediend, maar die ze boven de markt liet hangen. Dat is waar ook. Ik ben bereid nogmaals contact op te nemen met Nieuwegein over de vogelopvang. Ik heb al een keer contact gehad met die portefeuillehouder. Daar ben ik toe bereid. Ik ben benieuwd wat de provincie gaat doen op het gebied van de wilde dieren. Dat is een heel recent initiatief, begrijp ik. Als de provincie daar ondersteuning van de gemeente nodig heeft, bied ik die graag. Meestal adviseren ze ons, maar het omgekeerde mag ook. Ten slotte werd er gevraagd naar de evenementen met wilde dieren. Ik weet niet of het de kortste weg is om weer hele stapels brieven te versturen aan allerlei bedrijven die evenementen zouden kunnen gaan organiseren. Wij hebben een heel effectieve lobby gevoerd, twee, drie jaar geleden al, voor de wilde circusdieren. Dat is binnen een jaar geregeld. We hebben in juni een aanvullende lobby gevoerd met alle wethouders Dierenwelzijn uit Nederland, voor het restant waar dit verhaal betrekking op heeft. Mijn suggestie is om daar nou even onze energie op te richten. Ik voorspel dat dat best wel snel geregeld is.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik zal één amendement en een aantal moties preadviseren. Vervolgens zal ik nog een aantal punten behandelen die in de eerste termijn van de kant van de raad naar voren zijn gebracht.

Ik begin met amendement 57, van de Partij van de Arbeid, "Een voldoende voor het cultureel aanbod in de buurt". Dat gaat over waarderingcijfers en effectindicatoren. Daar hebben we het in de commissie ook al over gehad. Dit amendement zou het college willen ontraden en wel om een aantal redenen. Allereerst omdat we willen afwachten wat er uit de sectoranalyse Cultuurparticipatie en Cultuur in de wijken en Amateurkunst komt. Die geeft hier zeker richting en invulling aan. Dat komt ook op een goed moment, omdat de effectindicatoren in z'n algemeenheid bij de Voorjaarsnota worden vastgesteld en niet bij de begroting. Dat zou tot iets kunnen leiden bij de Voorjaarsnota 2018. Wij hebben ook al gezegd in de beantwoording van technische vragen van de Partij van de Arbeid dat de aangehaalde percentages op dit moment niet erg realistisch lijken. Op wijk- en buurtniveau speelt onbekendheid een grote rol. Daarmee ligt een lage waardering meer voor de hand dan in het centrum van de stad met bekende stedelijke culturele functies. Zoals de Partij van de Arbeid en de raad weten, zijn wij met PACT Utrecht in de weer om een inclusiever cultuurbereik in de stad te krijgen. Daar hebben we eerder vanmiddag over gesproken. Dat zal op termijn zeker een effect hebben op de waardering van cultuur in wijken en buurten. Het lijkt ons onverstandig om nu die percentages op te nemen, dus wij ontraden het amendement.

Motie 194 van GroenLinks, ChristenUnie en D66 past wel bij een aantal bewegingen waar het college op het moment mee bezig is. We zijn bezig met de initiatieven die uit het Initiatievenfonds al meerjarig gefinancierd worden, de bekende B-lijst. We hebben gezegd dat we er begin 2018 op terugkomen. Dan kijken we ook naar de meerwaarde van het initiatief, de duurzaamheid, de bijdrage aan gemeentelijk beleid en de mogelijkheden van financiering binnen de bestaande programma's. Daarbij hebben we al aangegeven dat we nadrukkelijk kijken naar de mogelijkheden voor ontschotting. Een andere ontwikkeling is de volgende. Er wordt in de motie verwezen naar de Nota van Uitgangspunten voor het sociaal makelaarschap. Die is vorige week in de raad vastgesteld. Een deel van het budget is afgezonderd. Daar komen we op terug aan de hand van de visie op de sociale basis. We kijken daarbij ook naar de flexibilisering van andere potjes in de sociale basis, zodat het budget substantiëler wordt. Dat kan ook bijdragen aan het verduurzamen van bewezen initiatieven. Ik wilde dat even noemen. Het college kan deze motie overnemen. Daar kan het goed mee uit de voeten. Dat past hierin. Wij komen daar graag het komend voorjaar op terug.

Ik kom op de moties van Stadsbelang Utrecht, 203 en 204. Die gaan over de toegankelijkheid van culturele instellingen. Het is heel goed dat Stadsbelang Utrecht daar aandacht aan besteed. In algemene zin hebben we al met elkaar gedeeld dat er een evaluatie komt van Agenda 22. We gaan een nieuwe brede agenda van toegankelijkheid opstellen over verschillende onderdelen van het gemeentelijk beleid. Op 9 december vindt er een stadsgesprek plaats. De raad is daar al voor uitgenodigd, denk ik. Dat organiseren wij samen met de Solgu en Utrecht Marketing. Dat is nadrukkelijk echt een stadsgesprek. Zo veel mogelijk instellingen, bedrijven, winkels, noem maar op, worden daarbij betrokken om een appel te doen op de

stad. Het is niet alleen van de gemeente, maar van de gemeenschap. Dat is nadrukkelijk de bedoeling. Deze inleiding gebruik ik om ten aanzien van motie 203 te zeggen dat wij die willen ontraden. Het gaat daar om het verplicht stellen voor culturele instellingen. Dat is niet de lijn die wij nu willen volgen, ook niet omdat we dit niet hebben opgenomen in de uitvraag voor de Cultuurnota voor deze periode. Wij stimuleren het wel zo veel mogelijk om de toegankelijkheid bekend te maken. Wij zien dat er flink vorderingen worden gemaakt. We hebben een doelstelling opgenomen van 100% in 2021. Zoals het nu gaat, verwachten we dat we dat ruim voor 2021 gaan halen. In deze vorm ontraden we deze motie. Anders is dat voor motie 204. Omdat het daar als uitgangspunt wordt geformuleerd zien we daar veel bredere mogelijkheden om ermee uit de voeten te kunnen. We kunnen ons voorstellen dat de vermelding van de toegankelijkheid er ook onder valt. De tweede bullet vonden wij enigszins onduidelijk geformuleerd. Ik neem aan dat wij hem mogen opvatten als: wanneer de toegankelijkheid op onderdelen tekortschiet, wordt gemotiveerd aangegeven waarom dat zo is. Daar moet een goede reden voor worden aangegeven. Het gaat vaak natuurlijk om oude gebouwen. Er zitten ook beperkingen op. Als ik de tweede bullet zo mag uitleggen, kunnen we de motie overnemen.

De **VOORZITTER**: Ik teken daar even bij aan dat ik instemmend geknik zie vanuit de hoek van Stadsbelang Utrecht.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik kom op de motie van VVD, D66 en GroenLinks. Er is er een jarig en wel in Utrecht, in 2022. Dan heeft de stad 900 jaar stadsrechten. Het college wordt verzocht om stappen te ondernemen. Zoals we ook in de commissie al hebben gewisseld is er een mooi initiatief van de partijen die in de eerste bullet worden genoemd. Dat ondersteunen wij als gemeente. Vanuit het initiatievenfonds hebben we al wat geld gegeven om een eerste sessie met een adviesbureau te kunnen beleggen waar de eerste ideeën naar voren zijn gekomen. We weten dat deze initiatiefgroep, die intussen een stichting heeft opgericht, er flink aan trekt. Ik vind de toonzetting van de motie meestal goed. Het gaat meestal om gemeenschap en gemeente, maar ik zou ervoor willen waken dat we als gemeente te veel gaan overnemen. Een stimulerende rol is goed, maar het college ziet dit als een ondersteuning van waar we mee bezig zijn en waar deze stichting en deze partners uit de stad ook mee bezig zijn. Die motie kunnen we dus overnemen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik hoor de wethouder en denk: zijn we niet te veel over ons eigen graf aan het regeren? Daar komt bij dat de SP in 2022 50 jaar bestaat. Als dit kan, zou ik ook wel financiële verkenningen willen doen om dat groots en goed te vieren.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik feliciteer de SP alvast. Ik weet niet of ik over mijn graf heen regeer als ik hen daar nu al mee feliciteer. Ik denk dat ze daar 900 jaar geleden gelukkig anders over dachten en dat het een mooi initiatief is dat leeft in de stad. Laten we kijken waartoe dat allemaal kan leiden.

Ik was bij motie 216, van de ChristenUnie, "Verken de behoefte van 'mantelzorg-veteranen'". Het is heel goed dat de heer Van Ooijen en zijn mede-indieners dit onder de aandacht brengen. Ik moet eerlijk zeggen dat deze groep bij ons nog niet in beeld was. Ik wil de bredere context schetsen. We zijn bezig met een vernieuwing van de informele zorg. In dat kader kijken we ook naar het steunpunt mantelzorg. Ik wil graag het onderwerp van de mantelzorgveteranen daaraan willen verbinden. Dat betekent dat wij daar in het eerste kwartaal van 2018 op terug kunnen komen en ik heel graag uitvoering geef aan deze motie. Kortom, ik geef hieraan de kwalificatie overnemen.

Dat waren het amendement en de moties. Ik kom nu op een aantal punten terug uit de eerste termijn. De heer Post heeft, als ik hem goed citeer, gezegd dat het college positief zou hebben gereageerd op een onderzoek naar een slavernijmonument. Dat is niet precies wat ik gezegd heb in de commissie. Omdat hij er expliciet naar vroeg, hecht ik er toch aan om nog even te herhalen wat ik toen gezegd heb. Mevrouw Dibi sprak over het slavernijverleden, kolonialisme en Keti Koti. Ik heb toen gezegd dat het college in algemene zin zeer openstaat voor gesprekken over deze onderwerpen en net zo zeer openstaat voor initiatieven uit de samenleving. Er loopt al iets rond straatnaamgeving in Lombok. Dat is de beantwoording. Dat is toch net even wat anders. Ik wilde mijn eigen woorden toch nog herhalen.

D66 heeft bij monde van mevrouw Ferket aandacht gevraagd voor de Burgertop in Lunetten die onlangs heeft plaatsgevonden. Ik meen dat het afgelopen zaterdag was en wethouder Van Hooijdonk erbij was. Ik heb eerder gesproken met de projectgroep Buurtbudgetten, want daar is deze mooie Burgertop uit voortgekomen. Er was wat het college betreft veel waardering voor het enthousiasme en de inzet, zowel in de voorbereiding als de uitvoering van de Burgertop. In de projectgroep Buurtbudgetten zit ook

ambtelijke vertegenwoordiging. Het college wil in ieder geval uitspreken dat het college aan een aantal concrete ideeën, die mogelijk snel tot uitvoering kunnen worden gebracht, de ruimte wil geven die die ideeën verdienen. Daar was de vraag van mevrouw Ferket op gericht, volgens mij. Het college gaat daar graag op een positieve manier mee om.

De heer **BAKKER** (D66): Ik hoor goede mooie eerste bewoordingen over de Burgertop in Lunetten, die inderdaad afgelopen zaterdag plaatsvond. Het is mooi dat het college daaraan de ruimte wil geven. Het ging ons erom dat er inbreng is geleverd voor de Omgevingsvisie. Er zitten ook goede ideeën in het vat waarvoor we bij wijze van spreken al vanaf maandag aanstaande kunnen gaan zoeken wat we ervoor kunnen gaan doen, al zijn het er bij wijze van spreken maar drie. We kunnen gaan kijken wat we nu alvast kunnen gaan doen. Er waren 80 man aanwezig de hele dag. Die waren nog wel ingeloot. Kan de wethouder toezeggen dat hij dat gaat doen en neemt hij de lessen uit die Burgertop mee voor andere wijken en buurten?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik dacht dat de heer Bakker en ik het over hetzelfde hadden. Ik heb het nadrukkelijk niet over de Omgevingsvisie, maar over een aantal concrete ideeën. Die hebben te maken met bestrijding van eenzaamheid, met een positievere imago voor de wijk, met schoonmaak rondom het winkelcentrum en met de zichtbaarheid en vindbaarheid van De Musketon. Dat zijn zo een aantal ideeën. Daarvan zeg ik nu namens het college dat het heel positief is wat daar gebeurt. Die ideeën willen we de komende tijd de ruimte geven en vanuit het college bekijken hoe we die kunnen ondersteunen. Ik zeg er wel bij dat de Burgertop en het hele proces ernaartoe vanuit de buurtbudgetten heel sterk gericht waren op wat bewoners zelf kunnen. Er wordt gelukkig niet alleen naar de gemeente gekeken. Er wordt gekeken wat bewoners er zelf aan kunnen doen en hoe ze in gezamenlijkheid met de gemeente verder komen. Het college kijkt daar met veel belangstelling en waardering naar. Wij zullen graag onze bijdrage leveren als er een beroep op ons wordt gedaan.

Mevrouw Ferket heeft het punt van huisvesting voor jonge makers en talentvolle creatieve mensen naar voren gebracht. Begin 2018 komen wethouder Kreijkamp en ik met een plan van aanpak Ruimte voor de creatieve sector, over meer ruimte in de stad en in gemeentelijk vastgoed voor culturele makers. We kijken daarbij breed en zullen ook de resultaten van lopende acties en projecten direct meenemen. Dat hebben we in de commissie ook gewisseld. Het is werk in progress. We zijn bezig met de Vlampijpateliers, het Lumax-pand, Kytopia en de Nijverheid. Al die dingen lopen. Daar komen we graag in het kader van het plan van aanpak op terug. Daarbij is een betere coördinatie aan de gemeentelijke kant ook aan de orde en een makkelijkere aanspreekbaarheid vanuit de initiatieven en de mensen die ruimte zoeken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Dat is hartstikke goed en fijn dat de wethouder er voortvarend mee aan de slag wil gaan. 'Begin 2018', is dat in de eerste drie maanden van 2018 of misschien zelfs al januari?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat is heel erg in het begin. Wij mikken op januari. Er zal geen sprake zijn van vorstverlet. We gaan dat gewoon doen.

Ik kom op de opmerkingen van de heer Van Waveren. Hij heeft gevraagd om een toezegging om drie pilots te starten met het maken van buurtafspraken. Concreet noemde hij winkelcentra en sportcomplexen. Dat sluit heel erg goed aan op ons huidige beleid van de vreedzame wijk. Hij noemde dat ook. In alle Utrechtse wijken wordt gewerkt volgens die methode. Daar wordt breed mee gewerkt en in een structuur onder stedelijke regie van de stichting Vreedzame Wijk. Per wijk is er een breed samengestelde kerngroep die vingers aan de pols houdt en knelpunten signaleert. Een versterking van die vreedzame aanpak zouden wij zeker toejuichten. Wij willen de heer Van Waveren de ruimte vragen om in overleg met de stedelijk regisseur van de stichting Vreedzaam te overleggen of en zo ja, op welke plekken, er vraag is naar pilots met buurtafspraken. Wellicht kan hij ook aangeven aan welke plekken hij zelf gedacht heeft. Dan kunnen we daarmee op die manier aan de slag. Dat past heel erg in de aanpak die we in Utrecht voorstaan.

Het is goed om van mevrouw De Boer te horen, als vervolg op de commissiebespreking, dat ten aanzien van het zorgelijk oplopende cijfer van mensen die zich gediscrimineerd voelen in onze stad een aantal fracties, waaronder die van haar, een initiatief neemt voor een expertmeeting. Wij zullen daar graag van onze kant op alle mogelijke manieren ondersteuning aan geven.

De heer Van Ooijen heeft gevraagd naar het aanpakken van de wachtlijsten voor bed-bad-brood. Wij hebben daar recent nog een brief over gestuurd. De heer Van Ooijen weet dat. Hij kent ook onze driesporenaanpak, als ik die zo mag noemen. Het eerste spoor is het verbeteren van de doorstroming

door het doornemen van complexe casussen. Dat heeft al resultaat. Er zijn al enkele tientallen mensen uitgestroomd, waardoor er evenzovele plekken vrijkomen. Het tweede spoor is de betrokkenheid van INLIA om een inhaalactie te maken met de mensen die op een wachtlijst staan. Daarover hebben we gezegd: is dat nou echt helemaal de volle omvang van de wachtlijst? INLIA kijkt juist of zij voldoen aan onze Utrechtse criteria. Het derde spoor van onze aanpak is een kleine uitbreiding bij de vrouwenopvang. Dat is de manier waarop wij met dit onderwerp bezig zijn.

Tot slot heeft mevrouw Freytag nog aandacht gevraagd voor de uitvoering van de motie Creativiteit kent geen anciënniteit. In het eerste kwartaal van 2018 hebben wij de subsidiemogelijkheden voor talentvolle makers in kaart gebracht. Ik herhaal wat ik in de commissie heb gezegd. Ik geef daar een winstwaarschuwing bij. De budgetten zijn op dit moment uitermate krap. Dat was mijn beantwoording.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Die winstwaarschuwing hadden wij in de commissie ook al gehoord. Daarom hebben we hier expliciet nog gevraagd naar de verdere ondersteuning van dit soort initiatieven. We zien ten eerste natuurlijk de financiële ondersteuning. Ten tweede zien we de vraag hoe je eigenlijk een subsidievraag indient en hoe je zo'n organisatie opzet. Het gaat dus eigenlijk meer om de praktische ondersteuning naast de financiële ondersteuning.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Het lijkt mij een heel goede gedachte om het in het eerste kwartaal van volgend jaar, als we het in kaart brengen, precies daarover ook te gaan hebben, over de verdere ondersteuningsmogelijkheden. Daar komen we op terug.

De **VOORZITTER**: Ik hoop dat de heer Eggermont goed oplet, want de locoburgemeester gaat achter het kathedraal staan.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik heb één amendement en twee moties. Over amendement 58, "Investeren in veiligheid" kan ik ook namens mijn collega Financiën melden dat deze dekking niet toereikend is, niet klopt. Er is inderdaad € 100.000,00 gereserveerd in de begroting van de VRU om, inderdaad, personele kosten, loonsverhoging, te kunnen gaan dekken zoals de SP net ook al in het kleine debatje aangaf. Daarmee is de dekking ondeugdelijk. Op de inhoud kunnen we dit voorstel wel volgen. U bepaalde het echter alleen op het onderdeel huisvesting. Wellicht kunt u overwegen om dat te verbreden naar toezicht en handhaving, mocht u het amendement toch willen doorzetten.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik bedank de locoburgemeester voor de beantwoording. Ik begrijp dat het ook bij het college weer nieuwe inzichten oplevert. Ik heb zelf ook even gerekend naar aanleiding van de heer Eggermont. Los van de systematiek, hoe het college rapporteert en welk inzicht de raad daarbij heeft – laten we proberen om daaruit te komen – kwam ik op een opgave van € 72.000,00 voor het komend jaar voor de indexering van 2,5%. Dat zou betekenen dat er nog een dikke € 70.000,00 beschikbaar zou moeten zijn. Klopt dat? Hoeveel is er volgens het college beschikbaar?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik kan melden dat wij de raming die u geeft niet kunnen onderschrijven. Wij hebben dit nu geprognostiseerd als de kosten die we hiervoor nodig hebben. Ik kan nog geen definitieve eindafrekening geven. Die komt pas later. Ik kan nu geen bedrag aangeven dat eventueel wel of niet vrij zal vallen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): We hebben het over de cao-indexering die nog niet in de begroting verwerkt is. Dat is een percentage over de loonsom maal de Utrechtse bijdrage. Volgens mij komt die uit op € 72.000,00. Volgens mij kan het college dit ook uitrekenen. Als het een andere berekening is, hoor ik het graag. Daar moeten we hier toch met elkaar kunnen uitkomen. Dan kunnen we nog een veiligheidsmarge nemen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nogmaals, ik blijf bij hetzelfde antwoord. Wij kunnen dat op dit moment nog niet prognosticeren, dus ik kan daar op dit moment geen duidelijke uitspraak over doen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dan draai ik hem om. Ik constateer dat in de begroting die het college naar de raad heeft gestuurd een overschot, ruimte, staat vermeld. Daar staat geen risico bij vermeld, althans geen omvang van een opgave die nog op te lossen is. Het college kan hier niet aangeven hoe groot dat knelpunt is. Dan hoort het in de risicovoorziening thuis en niet hier als iets wat nog uit dit bedrag gedekt moet worden.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Hier is vorig jaar in deze raad volgens mij ook een discussie over geweest. Toen is aangegeven: zorg eens dat je hier in de volgende VRU-begroting een post voor opneemt. Dat hebben we gedaan. Dit is een reële inschatting op dit moment. Dit is de prognose die we kunnen geven. Het risico dat de raad neemt als het dit amendement eventueel aanneemt heb ik hiermee geschetst.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik blijf het gek vinden dat het college zegt dat er een risico is, maar dat het niet kan zeggen hoe groot het is. Kan het college dan heel specifiek zijn: wat is het risico op meer kosten dat het college op dit moment ziet? Is dat iets anders dan de cao-stijging van de lonen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nogmaals, voor de post van de stijging van de personeelskosten hebben we dit bedrag ingeboekt in de VRU-begroting. Dat hebben we inderdaad met elkaar gedeeld en zo hebben we het neergezet. Ik kan op dit moment nog geen precieze afrekening aan u leveren. Dat betekent dus dat u daar inderdaad een risico ziet.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Nog één keer: dit bedrag dat hier staat en het bedrag voor de jaren erna is geen bedrag dat het college specifiek voor dat risico opgenomen heeft. Dat is een verschil tussen de oorspronkelijke raming van het college en wat er uiteindelijk in de begroting van de VRU geland is. Anders zou het gek zijn dat het college het in de jaren erna negatief begroot.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voor de jaren erna is het in een begrotingssystematiek neergedaald. Daarmee is dit nu een eenmalig vraagstuk dat we in de begroting zo hebben gepresenteerd. Nogmaals, daarmee moeten we het op dit moment doen.

De heer **MEIJER** (D66): Is de locoburgemeester het met D66 eens dat die cao-ontwikkeling waar de VRU mee te maken heeft eigenlijk al een tijdje bekend is en dat van de VRU verwacht mag worden dat ze die zelf in hun begroting hadden versleuteld?

De heer **EGGERMONT** (SP): Kan de locoburgemeester aangeven dat bij de bespreking van de VRU-begroting de burgemeester heel duidelijk heeft aangegeven dat dit soort zaken niet moeten plaatsvinden? De VRU moet dit beter in z'n begroting zetten. Het is niet handig, als je al weet dat er een loonsverhoging aankomt, om dan 0% op te nemen. Daarom moet hier heel terughoudend mee worden omgegaan. Anders zaden we de VRU met een taakstelling op.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): In antwoord op de D66-fractie zeg ik: dat klopt. Dat zal de komende jaren ook zo gebeuren. Op dit moment zitten we in deze situatie. Daarom is het op deze manier begroot.

Ik ga over naar motie 195, "Wij willen wijkagenten". Ik kan me zeker vinden in het dictum. We zullen dat gesprek zeker voeren. Daarin voel ik me gesteund. Ik wil wel een kleine nuancering aangeven. Sinds 1 januari 2017 zijn er in Overvecht twee wijkagenten vertrokken. In diezelfde periode zijn er ook weer twee wijkagenten aangenomen voor het basisteam. Natuurlijk weten we dat er aanvullend een standje meer moet worden gedaan. Daarvoor zie ik de steun in het stuk zelf. De kwaliteit van het basisteam en alle andere politieagenten staat buiten kijf. Dat wil ik even benadrukken. We moeten het inderdaad over de kwantiteit hebben. Dat is wat ik hier ook lees. Als ik de motie zo mag interpreteren, kan ik haar overnemen.

Last but not least kom ik op het trouwen. Trouwen is best belangrijk. Het klopt dat die tarieven omhoog zijn gegaan in 2015. Daarmee kwamen die tarieven wel op vergelijkbare hoogte met andere gemeenten, ook met die in andere G4-steden. Ik wil helemaal niet over producten spreken, maar er zijn verschillende manieren waarop getrouwd kan worden, in die andere steden, maar ook hier in Utrecht. Dat kan van volledig gratis tot van een redelijk prijsje voorzien. Daarmee is niks kostendekkend. Er gaat overal nog extra geld bij. Ik weet niet hoe we 'marktconform' zouden moeten zien, maar we kunnen in gemeenteland zien dat het op een gelijke hoogte ligt. Daarmee wil ik deze motie ontraden.

De **VOORZITTER**: Ik constateer dat de reactie is gegeven op alles wat in de eerste termijn is gewisseld. Ik stel voor om kort te schorsten. Ik constateer dat er behoefte is aan 20 minuten schorsing en stel voor deze ook echt niet langer te laten duren. Dan zorgen we ervoor dat het niet al te diep de nacht in gaat lopen. We schorsen om te ordenen welke moties en amendementen al teruggetrokken kunnen

worden. Dat zou ik direct na de schorsing willen inventariseren.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Wij vervolgen dit debat met de tweede termijn, maar daarvoor wil ik inventariseren of partijen op voorhand kunnen aangeven of zij moties of amendementen willen intrekken of aanpassen. Dat maakt het voor het vervolg wat makkelijker. Als dat niet zo is, gaan wij gewoon naar de tweede termijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Amendement 58 gaat over het geld dat leek over te blijven bij de Veiligheidsregio. Wij hebben daarop zitten puzzelen. Ik houd mijn twijfels hoe terecht het is dat het daar staat, maar ik constateer ook dat het niet werkbaar is om daar nu duidelijkheid over te krijgen. Daarmee wordt het lastig om er steun voor te krijgen en daarom trekken wij het amendement in. Wij komen er volgend jaar vast wel op terug.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Amendement 58 is ingetrokken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik trek motie 228 in, omdat die is overgenomen en ik kan leven met de interpretatie van de wethouder. Wij houden de situatie in de gaten. Motie 229 trek ik ook in. Ik ben benieuwd naar de evaluatie die eraan komt en zal die eerst beoordelen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 228 en 229 zijn beide ingetrokken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Wij hebben twee moties die om een uitspraak van de raad vragen en die handhaven wij: motie 217 en 219. Motie 218, "Evalueer de meerwaardeafdracht", is grootmoedig overgenomen door het college. Wij trekken die in met dank daarvoor.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 218 is ingetrokken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Motie 220, "We weten wat werkt", is ook overgenomen door het college. Wij trekken die in met de mededeling dat 125% van de bijstandsnorm altijd minder is dan het minimumloon. Het is echt iets om wat mee te doen rond die groep.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 220 is ingetrokken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Wij handhaven motie 207 "Samen op weg in en om Utrecht". Motie 208, "Er wordt er een jarig hoera hoera", is overgenomen door het college. Wij trekken die motie in. Dank aan het college voor die ruimhartige toezegging.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 208 is ingetrokken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Wij handhaven motie 209, evenals motie 210 over de raadsaudit. Ten aanzien van motie 211 bespeurden wij enthousiasme bij de wethouder, dus die trekken wij in. Wij zien uit naar de resultaten.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 211 is ingetrokken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Onze amendementen willen wij in stemming brengen en ik heb in tweede termijn nog een nieuw amendement.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De moties 192, 193, 194 en 196 zijn overgenomen. Wij trekken die moties in. In motie 195 staat een uitspraak van de raad ter ondersteuning van het gesprek met de burgemeester. Wij handhaven die met de opmerking dat wij daar iets zeggen over kwaliteit, waarmee wij niet bedoelen dat wij de kwaliteit van wijkagenten of wie er nu zit niet goed vinden. Wij bedoelen dat er kennis verdwijnt doordat mensen die in de buurt zaten daar niet meer zitten. Op motie 197 kom ik in tweede termijn nog even terug.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 192, 193, 194 en 196 zijn ingetrokken.

De heer **POST** (PvdA): Amendement 56 trekken wij in. Wij vervangen dat in tweede termijn door een nieuw amendement. Motie 183, "Doorpakken met vroegsignalering", is door de wethouder overgenomen, waarvoor dank. Wij zijn zeer benieuwd naar de uitkomsten. Wij trekken die motie in. Datzelfde geldt voor motie 185 over de regie op de inburgering. Mooi dat het college ook die motie heeft overgenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Amendement 56 en de moties 183 en 185 zijn ingetrokken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Wij zijn blij met de toezegging en het overnemen van motie 188, "Laad maar!", en van motie 189. Goed dat ook het college vindt dat wij nieuwbouwwontwikkelingen elektrischrijdenproof moeten maken, zoals de wethouder het zei, en ook dat het college het goede voorbeeld wil geven met autodelen. Beide moties trekken wij in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 188 en 189 zijn ingetrokken.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Motie 201 en 204 zijn overgenomen. Wij trekken die in. De andere moties en amendementen willen wij in stemming brengen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 201 en 204 zijn ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Motie 216 is overgenomen, dus die trek ik in. Over motie 212, "Snel en veilig door de binnenstad met shared space", gaan wij volgende week spreken. Wij hadden het liever vandaag besloten, maar wij zien de politieke realiteit en daarom trekken wij de motie in. Ik kan die elk moment weer indienen. Over motie 215 was er een semantische discussie met de wethouder. De wethouder zei dat hij het deels met mij eens was. Het ging over de timing. Als de wethouder kan toezeggen dat hij deze motie uitvoert en dat combineert met de evaluatie van de U-pas in het voorjaar, kunnen wij deze motie ook intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 212 en 216 zijn ingetrokken.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Ik heb twee ruimhartige toezeggingen gekregen over de moties 221 en 222. Ik zie deze toezeggingen graag tegemoet en trek de moties in. Voor motie 223 heb ik een vervangende motie, dus die trek ik in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De moties 221, 222 en 223 zijn ingetrokken. Wij vangen aan met de tweede termijn van dit debat.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik dank het college voor de beantwoording. Ten aanzien van het ingetrokken amendement 56 over jeugdwerkloosheid zijn wij niet overtuigd door de beantwoording van het college. Wij denken dat de komende jaren extra inzet op jeugdwerkloosheid nodig is. Wij houden het amendement in stand, maar met een gewijzigde dekking, in de hoop dat wij een ruimere steun voor dit amendement kunnen verwerven. De dekking wordt nu gevonden in een beperking van de externe inhuur.

"Amendement 64

Doorgaan met het bestrijden van jeugdwerkloosheid

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 november 2017 in het debat over de programmabegroting 2018, constaterende dat:

- in de jaren 2013–2016 met financiële steun van EU, Rijk en (regio)gemeente(n) het actieplan jeugdwerkloosheid is uitgevoerd;
- dit actieplan in 2017 in afgeslankte vorm met alleen EU-financiering is voortgezet;
- met deze actieprogramma's een flink aantal jongeren is geholpen naar baan, stage, leerwerkplek of scholing;
- het college niet van plan is het actieplan voort te zetten en daarvoor zelf extra middelen in te zetten;
- uit de Monitor Arbeidsmarkt 2017 blijkt dat de werkloosheid onder jongeren (9,4%) nog aanzienlijk hoger ligt dan het gemiddelde (6,0%);

overwegende dat:

- de bestrijding van jeugdwerkloosheid zo belangrijk is dat de gemeente, ongeacht de uitkomst van de EU-subsidieaanvraag, hiervoor de komende jaren ook eigen middelen moet inzetten;
- deze inzet onder andere gericht moet zijn op het beter ondersteunen van kwetsbare jongeren, het realiseren van meer stage- en (BBL-)leerwerkplekken voor MBO-leerlingen en het aanpakken van discriminatie van niet-westerse jongeren;
- de gemeente de overige gemeenten in de arbeidsmarktregio kan stimuleren eveneens eigen middelen in te zetten;

besluit:

- voor een voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid structureel € 500.000,- vrij te maken op de gemeentelijke begroting;
- dit te dekken uit een beperking van de externe inhuur;
- het college op te dragen op korte termijn een voorstel te doen voor de invulling van de voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **FERKET** (D66): Hoe zit het dan met die tegenbegroting van de PvdA-fractie en de dekking daarvan?

De heer **POST** (PvdA): Dat is een uitstekende dekking. Ik kan die warm aanbevelen.

Ten aanzien van amendement 57 over het culturele aanbod zijn wij ook niet overtuigd door het college. De wethouder vraagt of dat niet bij de Voorjaarsnota moet. Nee, wij stellen nu de begroting vast en kunnen nu ook een begrotingsindicator wijzigen. Ik vind eerlijk gezegd dat het college weinig ambitieus is. Wij willen toch dat mensen meer gaan genieten van cultuur, ook in de wijken. Daar past een betere ambitie bij. Ik roep de raad op om voor dit amendement te stemmen.

Ik wil motie 184 over de jeugdzorg er nog even uitlichten. De wethouder zegt steeds dat het wordt opgelost. Het gaat ons erom dat het college een duurzame oplossing moet bieden. Daarvoor zorgt motie 184.

Dan kom ik bij motie 186. Wethouder Geldof zei dat er al rekening wordt gehouden met doelgroepen bij het nieuwe inzamelen. Wij hebben die indruk niet, dus ook die motie brengen wij in stemming.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik vind het wel zo netjes om nog te reageren op de tegenbegroting. Allereerst die van Student & Starter: complimenten en gefeliciteerd met de eerste tegenbegroting. Er staan mooie ideeën die wij met belangstelling tegemoetzien. Hoewel de dekking als solide werd gezien – dat heeft de PvdA-fractie wat minder vaak aan de hand gehad – vinden wij de dekking niet altijd de beste. De verhoging van de ozb vinden wij bijvoorbeeld niet zo'n goed plan. Verder zullen wij verschillende moties steunen. Vooral "What works" vinden wij een mooi voorstel. Ook zijn wij benieuwd hoe wij het verder gaan doen met afval op de fiets.

Van de dekking van de PvdA-fractie kun je van alles vinden, maar wij vinden het niet zo'n goed idee. De dekking wordt gezocht in een aantal voorstellen die de werkgelegenheid juist doen toenemen. Er wordt bezuinigd op Utrecht Marketing en op posten die nieuw werk juist stimuleren. Wel zijn wij heel blij om te lezen dat de PvdA-fractie de aanpak van zwerfjongeren wil verbeteren. Daarover gaan wij vooral met het initiatiefvoorstel van mevrouw Podt spreken. Wij verwachten dan ook steun van de PvdA-fractie.

Wij zijn blij met de toezeggingen van het college om voortvarend aan de slag te gaan met ideeën uit de buurt in Lunetten. Wij benadrukken dat het niet alleen gaat om het verder brengen van ideeën van de bewoners, maar ook om samen met de gemeente dit soort ideeën op te pakken. Daarvoor is zo'n buurttop bedoeld.

Ook zijn wij blij met de toezegging van het college om een paragraaf of pijler op te nemen op het gebied van klimaatbestendigheid in het nieuwe groenstructuurplan. Fijn dat wij dat binnen een maand krijgen.

Ook is toegezegd om aan de slag te gaan met de ruimte voor de creatieve meters. Volgens mij krijgen wij in januari een plan van het college voor meer werkplekken voor jonge culturele makers.

Wij houden nog twee moties over. Ik ga mijn weddenschap bij de heer Schipper innen, want wij hebben er minder dan de VVD-fractie. Dat is een unicum. Wij zijn blij met deze programmabegroting en de voorstellen die vanavond behandeld zijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik dank het college voor de toezeggingen die zijn gedaan. Dat scheelt ons het indienen van moties op die punten. Op één punt vonden wij de toezegging wat beperkt, namelijk de vraag naar de vertrekkende gezinnen. Aan de ene kant suggereert de wethouder dat hij alle antwoorden al heeft, aan de andere kant hebben wij behoefte om het duidelijker in beeld en op schrift te hebben, zeker omdat wij het gevoel hebben dat er wat verschillende inzichten zijn. Wij dienen dan ook een motie "Onderzoek naar vertrekkende gezinnen" in.

"Motie 230

Onderzoek naar vertrekkende gezinnen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018, constaterende dat:

- uit cijfers van het CBS blijkt dat 34% van de jonge gezinnen verhuist uit Utrecht;
- de cijfers van het gezinsonderzoek van het CDA de cijfers van het CBS ondersteunen door te laten zien dat ongeveer de helft van de gezinnen er over nagedacht heeft om de stad te verlaten;
- de gemeente Utrecht nog onvoldoende inzichtelijk heeft hoe gezinnen kunnen worden behouden in Utrecht en waar ze naartoe verhuizen;

overwegende dat:

- het belangrijk is om gezinnen te behouden voor de stad, omdat ze een enorme meerwaarde zijn op zowel maatschappelijk als economisch vlak en actief zijn in het verenigingsleven in Utrecht;
- het krijgen van inzicht in waar gezinnen heen verhuizen als ze Utrecht verlaten en of ze op latere leeftijd weer terug keren naar Utrecht relevant is;

verzoekt het college

- onderzoek te doen naar hoe de verhuisstroom van jonge gezinnen er in regionaal verband uitziet en naar de beweegredenen voor die verhuisstroom;
- te bekijken of dit leidt tot nieuwe inzichten voor het gemeentelijk beleid;
- de raad voor de voorjaarsnota 2018 te informeren over de uitkomsten, en gaat er tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Wij hadden met de wethouder al een kleine discussie over de cijfers. Ik ben zo vriendelijk geweest om in zijn Twitter-historie te duiken om erachter te komen waar die cijfers vandaan komen. Daaruit blijkt dat, ook als je het afzet tegen de complete bevolking, het aandeel gezinnen ook toeneemt. Het gaat van 22,5% in 2000 naar 25,9%. Dat is een toename van het aantal gezinnen ten opzichte van de hele bevolking. Waarom komt de CDA-fractie dan nu hiermee? Gaat zij zich ook bezighouden met het percentage alleenstaanden? Want dat is in die tijd dan afgenomen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Misschien is het interessant om dat in het onderzoek mee te nemen. Mij valt het op dat er een verschuiving plaatsvindt. Als wij het over een langjarige reeks bekijken, zal de bouw van Leidsche Rijn best hebben uitgemaakt op het hele pakket. Het kan zijn dat er binnen de gemeente ook schuiven zitten en dat bepaalde buurten of wijken steeds minder gedifferentieerd raken en steeds eentoniger worden qua bevolkingssamenstelling. Ook dat vind ik een reden voor zorg. Alle reden dus om dit beter uit te zoeken. Ook het verschil in inzicht tussen de recente cijfers van het CBS en de langjarige trends moet worden onderzocht.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Ik ben zo vrij geweest om ook even in de cijfers van het CBS te duiken. Die inconsistentie daarin zie ik eigenlijk niet. De meest recente cijfers zijn van 2015. In het jaar van de geboorte van het eerste kind verhuist 9% van de mensen. In 2008 was dat ook 9%. Daarmee kan ik concluderen dat het een beweging is van alle tijden. Je krijgt een gezin en je denkt: ik wil graag buiten de stad wonen, want ik heb op dit moment andere behoeften. Waarom zegt het CBS dan toch dat het percentage toeneemt? Dat komt doordat tijdens de crisis weinig mensen verhuisd zijn. Toen zijn weinig gezinnen uit de stad verhuisd. Ik ben benieuwd waarom de CDA-fractie hiervan een probleem maakt, terwijl dat er helemaal niet lijkt te zijn. Om dat te verbreden naar een complete verhuisbeweging in de stad, gaat mij een beetje ver.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Het is natuurlijk heel makkelijk om een tabel met cijfers te pakken en dan die dingen eruit te pikken die je aanstaan. Ik denk dat er wel degelijk meer achter zit en dat er alle aanleiding is om je daar zorgen over te maken. Als de zorg over gezinnen in onze stad die in problemen komen, die zich zorgen maken of zij hier nog kunnen blijven wonen, en de effecten daarvan voor verenigingen en scholen, niet door D66 gedeeld wordt, is dat best. Maar laat ik dan toch even vooruitkijken naar volgend jaar maart. Dan weten de gezinnen van Utrecht dat ze bij D66 geen vriend hebben.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Het mooie is dat gezinnen die kijken hoe het werkelijk gesteld is, weten dat ze wel bij D66 terecht kunnen. Zij zien dat het aandeel gezinnen in de stad is gegroeid. Daarnaast zijn wij ontzettend hard aan het bouwen. Daar komen de extra gezinnen vandaan die in onze gemeente wonen. Ik zou zeggen: iedereen die een gezin heeft, voelt u zich van harte welkom bij D66. Wij kloppen niet op wat er niet is en de CDA-fractie doet dat wel.

De heer **IŞIK** (PvdA): Even een korte reactie. Ik raad mevrouw Schilderman aan om naar de tv te kijken. Twee weken geleden was er een fantastisch programma over de gezinnen die de stad uitgaan en de oorzaken daarvan. Een van de oorzaken was dat er geen betaalbare huisvesting kon worden gevonden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik concludeer dat er bij veel gezinnen zorg is en wij herkennen die uit ander onderzoek. Het lijkt mij verstandig dat de gemeente daar induikt, kijkt wat er speelt en of ingrijpen nodig is. Het is misschien verstandig dat de raad laat zien of die zorg door andere partijen wordt gedeeld of niet. Dan mogen de mensen vervolgens zelf beoordelen wat zij ervan vinden.

Ik heb amendement 59 ingediend. Daarover hebben wij iets gewisseld. Ik dank het college voor de reactie daarop. Voor het onderdeel over de marktgelden wordt de opbrengst in de begroting zelf verlaagd omdat we die marktgelden voor één jaar bevrozen, waarna ze weer op het oude niveau terugkomen. Dat behoeft ook een amendement op de verordening op de heffing en invordering van de marktgelden, want anders verlagen we alleen de opbrengsten zonder de tarieven te verlagen. Dan creëren we volgend jaar een overschot en dat is niet de bedoeling.

"Amendement 65 Verordening marktgelden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november, ter vaststelling van de verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2018,

constaterende dat:

het college in de verordening marktgelden 2018 heeft voorgesteld de markttarieven met 5% te verhogen, in plaats van met 2,5%,

overwegende dat:

de wethouder heeft toegezegd in het voorjaar in beeld te brengen of en welke mogelijkheden er zijn om de marktexploitatie aan te passen,

besluit dat:

de tarieven voor marktgelden in 2018 slechts verhoogd worden met 2,5%."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Nog een paar reacties op amendementen en moties. Ik begin met complimenten voor de twee fracties die een tegenbegroting hebben gemaakt. De fracties hebben er erg hun best op gedaan. Het zag er knap uit, maar wij zullen er natuurlijk niet voor stemmen, omdat er ook onverstandige dingen in staan.

Amendement 62 van de VVD, "Minder regels, lage leges" vinden wij heel verstandig. Er is wat gewisseld over de duiding ervan en hoe je dode bomen moest herkennen. De CDA-fractie deelt dat hier een stuk deregulering goed mogelijk is. Zolang het die richting ondersteunt, zullen wij voor stemmen.

Motie 195 "Wij willen wijkagenten" lijkt ons heel verstandig. We waren wel een beetje verbaasd, omdat de GroenLinks-fractie, toen wij vorig jaar een amendement indienden om extra toezicht en handhaving op straat te krijgen, daartegen stemde. Maar goed, het verstand komt met de jaren. Wij zullen met plezier voor stemmen.

Motie 194 "Flexibel en zonder schotten" vonden wij een beetje racistisch, want wij dachten dat straks de Denen en Ieren ook aan de beurt zouden zijn. Toen zagen wij dat het met een kleine "s" was, dus wij zullen de motie gewoon steunen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Eerst in reactie op de heer Van Waveren: volgens mij waren de schotten ingetrokken. Ik weet niet of dat het nog erger maakt.

Ik had beloofd iets te zeggen over de tegenbegrotingen. De PvdA-fractie heeft die als eerste ingediend. Wij vinden het altijd fijn als er een tegenbegroting wordt gemaakt. Dat getuigt van meedenken over de keuzes die je maakt en het inzichtelijk maken daarvan. Veel thema's die genoemd worden, zijn ook thema's waarover de GroenLinks-fractie zich druk maakt. In die zin is er dus een vorm van herkenning. Er waren ook wat onduidelijkheden. Met betrekking tot de externe inhuur wordt € 2,4 miljoen gekort, maar vervolgens worden mensen in dienst genomen en dat gaat dan € 1 miljoen kosten. Krijgen ze dan minder betaald of gaan er per saldo mensen uit? De dekking is ook niet altijd de onze, zodat wij de tegenbegroting niet zullen steunen.

Student & Starter heeft ook een tegenbegroting. Daarin wordt niet heel veel geld verschoven. Misschien is dat een indicatie dat die fractie zich voor een groot deel in de begroting van het college kan vinden. Ik vind dat er leuke, creatieve ideeën in staan. Een aantal daarvan is in moties verwerkt en die hebben wij voor een deel gesteund. De verhoging van de ozb vinden wij wel een goede dekking, maar in het coalitieakkoord hebben wij afgesproken dat wij dat deze periode niet gaan doen. Ook deze tegenbegroting zullen wij dus niet steunen.

Motie 191 over betaalbare huur is door het college ontraden, omdat dat eigenlijk niet binnen de spelregels past. Het college heeft ons niet kunnen overtuigen wat het verschil is met de RSU in zijn geheel of met iets als toeristenbelasting waarvan ook een deel vooraf bestemd wordt. Wij handhaven de motie.

De heer **ROODENBURG** (D66): Mevrouw De Boer bedoelt waarschijnlijk betaalbaar wonen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Sorry, betaalbaar wonen. Het is laat op de avond.

Motie 197 gaat over het rondje Wolvenplein. Wij hebben begrepen dat de wethouder heeft toegezegd dat hij er bij het Rijk op gaat aandringen dat het onderlangs beloopbaar blijft en dat hij in kaart gaat brengen wat nodig is om dit te realiseren en hiermee terugkomt bij de raad. De enige vraag die wij nog hebben, is: wanneer denkt hij daarmee terug te komen?

Ik sluit af met een oproep over het Milieucentrum. In het debat hebben wij al gedeeld dat je niet eindeloos bezig kunt blijven met weer een plan en weer extra geld. Het lijkt ons verstandig dat de wethouder nog een keer een afspraak maakt met het Milieucentrum Utrecht om te praten over de huidige situatie en de mogelijkheden die er zijn om te helpen bij de overdracht van de taken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik spreek ook mijn waardering uit voor de twee fracties die vandaag een tegenbegroting hebben ingediend. Puik werk, echt goed gedaan. Ik merk wel op dat het misschien prettig is als je die voorstellen bij de commissiebehandeling kunt bespreken. Ik realiseer mij dat het een stuk lastiger is omdat wij geen algemeen debat meer hebben, maar dan nog is er vast een manier voor te vinden. Wij zullen de tegenbegrotingen niet steunen. Dat heeft te maken met een aantal maatregelen daarin.

Wij zijn blij met het antwoord van de wethouder over de overschrijding op het programma Duurzaamheid. Wij gaan de inspanningsverplichting om het vanuit het eigen programma te dekken met veel interesse volgen.

Ik heb een amendement aangekondigd. Dat gaat over de bereikbaarheid van scholen en de keuze voor onderwijs. Wij vinden het belangrijk dat er voor scholen de mogelijkheid bestaat voor een apart vergunningstarief om een vergunning af te nemen. De VVD-fractie vindt het goed als scholen geld uitgeven aan onderwijs en niet aan parkeerkosten. Ik snap de ideologische overwegingen van sommige partijen, maar dit is een reëel probleem. Wij zullen voor dit probleem een oplossing zoeken.

"Amendement 66

Scholen bereikbaar voor leraren

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op donderdag 9 november 2017 ter bespreking van de Verordening op de heffing en invordering van Parkeerbelastingen 2018 gemeente Utrecht. constaterende:

dat er geen apart parkeertarief is voor leraren;

overwegende:

- dat het steeds moeilijker is om voldoende en voldoende goede leraren te vinden om onze leerlingen te onderwijzen;
- dat daarom regelmatig leraren van buiten de gemeente voor de klas staan;
- dat steeds grotere delen van Utrecht onder het regime betaald parkeren vallen;

- dat scholen vaak in woonbuurten zijn gevestigd;
- dat juist in woonbuurten op schooltijden vaak geen hoge parkeerdruk is;
- dat het uitgeven van parkeervergunningen aan leraren dus dubbelgebruik is en geen intensivering van de parkeerdruk;
- dat goede bereikbaarheid, ook per auto, een belangrijke arbeidsvoorwaarde is, juist ook voor leraren die op tijd voor klas moeten staan;

voorts overwegende dat

parkeerders op elektrische laadplaatsen nu nog niet betalen voor het gebruik van de openbare ruimte;

besluit:

als besispunt toe te voegen:

in de begripsomschrijving (artikel 1) op te nemen:

Y. onderwijsvergunning: een vergunning, afgegeven aan een natuurlijk persoon, werkzaam op een school voor primair of voortgezet onderwijs in het betreffende (deel)rayon, krachtens welke het is toegestaan een voertuig te parkeren op de daartoe aangewezen parkeerapparatuurplaatsen in het betreffende (deel)rayon;

- het tarief voor de onderwijsvergunning krachtens art. 2 lid 1.b, vast te stellen op € 69,21 per kwartaal;

toe te voegen aan II lid 1.b:

11. Voor een onderwijsvergunning op parkeerapparatuurplaatsen in het betreffende (deel)rayon, ten behoeve van parkeren voor personeel van scholen tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden per kwartaal € 69,21;

en draagt het college op:

de uitzonderingsbepaling voor elektrische laadplaatsen in het aanwijzingsbesluit parkeerapparatuurplaatsen te schrappen."

Dit amendement is ondertekend door de heer Van Schie.

Mevrouw **FERKET** (D66): De VVD-fractie dekt het uit een potje dat elektrisch rijden stimuleert. Dat is eigenlijk dubbel slecht voor het milieu, want de docenten stimuleren we dan ook nog eens om met de auto te gaan in plaats van met de fiets of het ov. Ik vraag mij af waar het lijstje van de VVD-fractie blijft met al die docenten en scholen die hier last van hebben.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik zou tegen mevrouw Ferket willen zeggen dat ze een lijstje krijgt als ze straks met mij naar boven loopt, maar dat ga ik niet doen. Ze zijn er wel degelijk. Ik zou willen zeggen: check ook de eigen mailbox. Het is allang de bedoeling dat op termijn de voordelen voor het parkeren van elektrische auto's verdwijnen. Wij zijn niet bang dat het ten koste gaat van mensen die elektrisch rijden. Zij dragen daar met alle plezier een steentje aan bij. Er ligt een solide dekking. Het is een kwestie van kiezen en ik snap dat dat moeilijk is voor sommige partijen. Wij kiezen in dit geval voor onderwijs. Ik vraag mevrouw Ferket dat ook te doen, want geld voor onderwijs hoort naar onderwijs te gaan.

Mevrouw **FERKET** (D66): Koos de VVD-fractie maar voor onderwijs! Zij kiest echter voor de auto.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik weet niet of dit verder nog gaat leiden tot andere inzichten.

Mevrouw **FERKET** (D66): Wij kunnen nog lang praten. Wij hebben best goede ideeën voor het onderwijs. Als de VVD-fractie met ideeën komt die het onderwijs intrinsiek aantrekkelijker maken voor leraren, zodat het lerarentekort verminderd wordt, zouden wij dat een goed idee vinden. Maar dat doet de VVD-fractie niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Het is klinkklare onzin wat mevrouw Ferket zegt. De VVD-fractie was nota bene samen met de D66-fractie initiatiefnemer om ook in dit coalitieakkoord geld vrij te maken voor het bevorderen van kwaliteit en excellentie. D66 en alle andere partijen kunnen ons altijd aan hun zijde vinden bij voorstellen over onderwijs. Ik vind dit te makkelijk. Wij zien een reëel probleem en komen met een oplossing. Ik heb een vermoeden hoe D66 gaat stemmen, maar dat moet zij dan zelf maar op het schoolplein uitleggen.

Ik sluit af met een positieve noot. Ik realiseer mij dat het in deze setting de laatste keer is dat wij met deze fractievoorzitters het debat voeren. Ik kijk in het bijzonder naar mevrouw Freytag en de heer

Post, die na de verkiezingen niet meer terug zullen komen. Er is al gevraagd of dit een verkiezingsdebat is. Wat mij betreft niet, want wij gaan straks een begroting vaststellen. Dat is goed voor de continuïteit van bestuur. Over al die onderwerpen zullen wij de komende maanden nog flink discussiëren. Wij kijken daar naar uit.

Vanaf deze plek dank ik het college, de ambtelijke ondersteuning, de griffie, de verslaglegging, de bodes en de dames en heren van de catering voor het mogelijk maken van deze vergadering. Ook de voorzitter en diens plaatsvervanger dank ik voor het vele geduld dat zij hebben opgebracht.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik begin met motie 213 over de evaluatie verkeersveiligheid. Wij hebben nog eens goed gekeken wat er nu eigenlijk in die rapportage staat en zien er toch echt iets anders in dan wat onze motie beoogt. Er staat namelijk dat het kruispunt wordt beoordeeld op de aanpak van verkeersveiligheid. Wij willen graag een evaluatie zien en dat zou ook wel eens na een langere periode kunnen zijn. Wij handhaven dus de motie.

Motie 214 gaat over de P+R. De wethouder dacht aan een heel groot kwaliteitseffect dat zij wilde bereiken, maar wij denken meer aan een tip om te parkeren. Dan blijft in ieder geval een deel van de auto's weg. Wellicht kan de wethouder ons enigszins tegemoetkomen. Wij kijken erg uit naar de verkenning van eventuele andere P+R-locaties van deze wethouder.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik sta hier met een motie voor mijn neus met twee logo's van andere partijen, de PvdD en GroenLinks. Wij hebben de motie echter wel ondertekend. De PvdD heeft geen tijd meer en heeft mij verzocht om de motie namens haar in te dienen. Bij dezen.

Vorige week heeft de gemeenteraad van Den Haag een motie aangenomen die het college oproept om geen roofvogelshows meer toe te staan bij door gemeente georganiseerde evenementen en dat ook op de website te zetten.

"Motie 231

Dieren zijn geen entertainment

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 november 2017 ter bespreking van de Programmabegroting 2018, constaterende dat:

- in Utrecht regelmatig evenementen worden georganiseerd waarbij dieren worden gebruikt, zoals reptielenshows, rendieren door winkelstraten en paardenraces;
- bij dit soort evenementen het dierenwelzijn niet gegarandeerd kan worden en zelfs in het gedrang komt;
- evenementen(aanvragen) met dieren alleen geweigerd kunnen worden op basis van openbare orde en veiligheid;
- er in juni 2017 een brief vanuit onze wethouder Dierenwelzijn en 35 andere portefeuillehouders Dierenwelzijn naar de Tweede Kamer is gestuurd met onder meer het verzoek evenementen met dieren (zoals circussen met dieren, roofvogelshows, reptielenshows e.d.) op gemeentelijk niveau te kunnen verbieden op grond van dierenwelzijn;
- het nog jaren zou kunnen duren voordat de rijksoverheid bepaalt dat gemeenten evenementen met dieren mogen weigeren op grond van dierenwelzijn;
- de gemeenteraad van Den Haag vooruitlopend hierop vorige week een motie aannam die het college oproept geen roofvogelshows meer toe te staan bij door de gemeente georganiseerde of (mede)gefinancierde evenementen en ook op de site van de gemeente te zetten welke nadelen roofvogel- en uilenshows hebben uit oogpunt van dierenwelzijn;

roept het college op:

- net als in de gemeente Den Haag een stap verder te gaan dan huidig beleid en geen roofvogel-, uilen- en reptielenshows meer toe te staan bij door de gemeente georganiseerde of (mede) gefinancierde evenementen;
- op de site van de gemeente te zetten welke nadelen roofvogel-, uilen- en reptielenshows hebben uit oogpunt van dierenwelzijn, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch, mevrouw Koelmans, de heer Van Ooijen en mevrouw Paardekooper.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Nostalgisch sta ik hier inderdaad achter de kathedraal. Ik bedacht mij veel te laat dat het mijn laatste begrotingsbehandeling is, althans hier in Utrecht. Er zijn nog andere gemeenten waar Student & Starter misschien een hit kan zijn, zoals Leiden. Misschien verhuis ik daarheen en gaan wij dan iets leuks doen.

Ik zou de motie "Pils in het park" aangepast indienen en dat ga ik doen.

"Motie 232

Pils in het park

De gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 9 november 2017, ter bespreking van de Programmabegroting 2018, constaterende dat:

- steeds meer mensen in hun vrije tijd gebruik van de openbare ruimte;
- het voorzieningsniveau in de openbare nog wat te wensen overlaat;
- het huidige standplaatsenbeleid uit 2013 stamt;

overwegende dat:

- het wenselijk is dat mensen bij parken en andere verzamelplekken de mogelijkheid moeten hebben om een hapje en drankje te kunnen kopen;
- er nu onvoldoende standplaatsen hiervoor beschikbaar zijn;
- er al veel goede ontwikkelingen plaatsvinden in de openbare ruimte, maar een aanpassing van het aantal standplaatsen achterblijft;
- er nieuwe groenvoorzieningen en andere recreatieplekken worden gecreëerd, maar nieuwe standplaatsen geen onderdeel vormen van die ontwikkelingen;

draag het college op om:

de Regels Standplaatsen 2013 zo aan te passen dat er meer plaatsen beschikbaar komen voor standhouders in parken en andere recreatieplekken, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Gilissen, de heer Verschuure en mijzelf.

Dan kom ik bij de motie over het feit dat ook fietsers hun afval kwijt moeten. Ik kan helaas het nummer nu niet geven. Ik handhaaf die motie. De wethouder heeft gezegd dat fietsers zich maar in bochten moeten blijven wringen. Daar zijn wij het niet mee eens en hopelijk de raad ook niet.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn aan het einde gekomen van de tweede termijn. Het college heeft nog niet alle moties. Ik zal daarom even schorsen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Kreijkamp.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met amendement 64 van de PvdA-fractie. Wij vinden de dekking ondeugend. Net als bij de tegenbegroting van de PvdA-fractie vinden wij een bezuiniging op externe inhuur een ongerichte taakstelling als niet wordt aangegeven welke activiteiten gaan vervallen. Dat wordt hier niet gedaan en daarom ontraden wij het amendement.

Dan kom ik bij motie 231 "Dieren zijn geen entertainment". De wethouder Evenementenbeleid zal deze motie beantwoorden. Er staat duidelijk "door de gemeente georganiseerde of medegefinancierde evenementen". Wij hebben een fonds voor evenementen in de stad, waarbij een beoordelingscommissie een aantal toetsingen doet. Een van de criteria is dat wij een evenement bij Utrecht vinden passen. Het college kan zich prima vinden in deze motie. Wij nemen de motie over en zullen ervoor zorgen dat wij de motie zullen uitvoeren bij door ons gesubsidieerde evenementen.

Ik heb een korte opmerking over een vraag van mevrouw De Boer over het initiatief "Alles onder één dak". Wethouder Jansen heeft in zijn beantwoording over onderwijs gesproken. Ik heb behoefte om er een paar dingen over te zeggen. Ik ben namelijk als portefeuillehouder Onderwijs met dit initiatief bezig. Onderwijsgebouwen die nu leeg staan, zijn in beginsel beschikbaar voor onderwijsdoeleinden totdat de panden formeel worden overgedragen voor andere activiteiten. Dat is heel nuttig omdat het aantal kinderen in de stad hard stijgt. Dat komt mogelijk door meer gezinnen, maar dat wordt uitgezocht. Er zijn in ieder geval meer kinderen. Of dat een autonome ontwikkeling is, vraag ik mij af, maar toch. Wij kijken bij alle schoolgebouwen, ook in Ondiep Pijlsweerd, wat wij kunnen doen. Ik heb wel uitgezet om te onderzoeken wat alternatieven in de buurt of wijk zijn om dit initiatief te kunnen accommoderen. Binnen

nu en drie weken neem ik daar een besluit over. Ik kom daarop terug naar de initiatiefnemers, maar denk dat het goed is om de raad daar ook over te informeren.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Amendement 64 is al geduid. Mijn verhaal blijft inhoudelijk hetzelfde als dat uit de eerste termijn. Ik blijf het amendement ontraden.

De ChristenUnie-fractie heeft een vraag gesteld over motie 215 "Bevorderen toegang tot de bibliotheken met de U-pas". In het voorjaar kom ik met de analyse hoe de U-pas wordt gebruikt en hoe het met de bibliotheek zit. Tegelijkertijd zal ik daarbij aanleveren hoe wij in de toekomst willen omgaan met de partijen die genoemd zijn in de U-pas.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met de vraag van mevrouw De Boer. Uiteraard ga ik nog in gesprek met het Milieucentrum. De afspraak staat al gepland of is bijna gepland.

De VVD-fractie heeft een amendement ingediend over de leerkrachten. Ik ben daarop in eerste termijn al inhoudelijk ingegaan. Het is niet zozeer ideologisch als wel beleidsmatig. Dat vind ik iets anders, want dat veronderstelt enig effect voor de stad. Ik noem nogmaals het juridische argument. Je hebt een onderbouwing nodig om deze doelgroep voor een belasting anders te behandelen dan andere doelgroepen. Dat zie ik niet terug in het amendement.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): De argumentatie in de overwegingen van het amendement is voldoende om een beleidsmatige keuze als uitspraak van de raad te accepteren. De Belastingdienst accepteert dat heel ruim. Dat staat ook op haar website. Je ziet ook veel andere gemeenten die dat doen. De gemeente Amsterdam doet, op initiatief van D66, precies hetzelfde. Juridisch hoeft er dus geen beperking te zijn. Als die er wel is, kunnen wij die natuurlijk altijd invullen. Dat is een kwestie van uitwerken.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik kan het niet helemaal beoordelen, want het is altijd totdat de rechter een uitspraak doet, maar ik heb het vanuit de juristen van de gemeente als juridisch risico meegekregen. Ik vind dat ik dat in de gemeenteraad moet melden. Meer dan een risico is het niet. Ik heb niet gezegd dat het een no-go is. Tot slot de dekking: voor zover mijn kennis nu reikt, zou het moeten kunnen. Om inhoudelijke redenen ontraad ik echter het amendement.

De ChristenUnie-fractie heeft gevraagd of de Norbruislaan op een andere manier kan worden gecommuniceerd, in ieder geval als parkeertip. Ik heb even op de website van de gemeente gekeken en kwam nog niet een echt logische plek tegen, maar ik wil dat wel meenemen en gaan bespreken.

Met betrekking tot motie 213 had ik de illusie dat ik die had overgenomen. De motie komt toch in stemming en ik weet niet wat daar de motivatie bij is. Het gaat over de evaluatie bij verkeersveiligheid. Wij hebben het verkeersveiligheidsprogramma opgeschud, onderzoek gedaan en maatregelen genomen en sindsdien is het standing practice. Elk project wordt na enkele maanden geëvalueerd. Als er wat extra's nodig is, proberen wij dat in te boeken en uit te voeren. Ik heb het gevoel dat er weinig licht zit tussen de motie en de praktijk. Ik kan de motie overnemen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik kom even terug op motie 224 over de bakfiets. Ik heb gekeken hoe het in andere gemeenten zit. Er is een wat wisselend beeld, maar er zijn gemeenten waar men die ter beschikking stelt. Ik heb de hartstocht in de vraag gezien en wil kijken of wij bij onze afvalscheidingsstations een bakfiets kunnen neerzetten en wat de aanpak daarbij kan zijn. Er is gevraagd naar samenwerking met de huidige aanbieders en ik moet even kijken hoe dat het beste in te kleden is.

Mevrouw **FERKET** (D66): Kijken? Kom op, wethouder, we gaan het toch gewoon doen!

De heer **GELDOF** (wethouder): In het eerste kwartaal 2018 staan daar bakfietsen. Dat kan ik u toezeggen, maar we moeten even kijken hoe we dat precies doen en hoe we plekken kunnen regelen. Er staat hier "elektrische bakfiets" en ik moet even kijken hoe ze het in andere gemeenten doen. In ieder geval zullen er bakfietsen komen bij de drie scheidingsstations. Ik moet even nagaan of een gewone bakfiets ook kan, maar voor de rest kan ik de motie overnemen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Belangrijk is wel dat er een wasmachine in kan, zodat die er niet alsnog als bijzettafeltje komt te staan. Ik vind dit een prima toezegging en ga ervan uit dat de mede-indieners akkoord gaan als ik de motie intrek.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 224 is ingetrokken.

De heer **GELDOF** (wethouder): Ik zou nog kort terugkomen op een vraag van de heer Eggermont over motie 227 "Controleer de bomenafspraken". Dat wordt gecontroleerd, maar niet allemaal specifiek vastgelegd. Er wordt gekeken of eraan voldaan is. De motie vraagt om een review te doen en om dat in een databestand vast te leggen. Als je dat allemaal in een aparte publicatie moet zetten, krijgt de gemeente daar veel administratieve last door. Ik heb zelf geen signalen dat er dingen misgaan. Als men bij een gebiedsontwikkeling denkt dat iets niet goed is gegaan, verzoek ik om dat te signaleren, want dan kunnen wij het controleren. Ik blijf de motie ontraden.

Dan kom ik bij amendement 65 over de markttarieven. Ik merk allereerst op dat dit amendement pas gedekt is als amendement 59 is aangenomen. Als dat niet het geval is, kan het niet. Hier wordt gevraagd om volgend jaar af te zien van een bepaalde verhoging. Dat betekent dat wij in het kader van de kostendekkendheid voor 2019 het been weer moeten bijtrekken. Dat leidt dan tot een extra verhoging, anders heb je een structurele doorwerking van de verlaging. Als je het in 2018 niet verhoogt, moet je in 2019 het been bijtrekken.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Het is geen extra verhoging. In 2019 komen wij op het oorspronkelijke pad terug. Dan is er een grotere stap nodig, maar het komend jaar is er een voordeel doordat er een pas op de plaats wordt gemaakt. Daarna gaan wij weer terug naar het oorspronkelijke pad, tenzij de raad alsnog ingrijpt.

De heer **GELDOF** (wethouder): Gelet op de kostendekkendheid moeten wij het been dan weer bijtrekken. Ik blijf het amendement ontraden omdat wij moeten gaan naar kostendekkendheid. Ik heb duidelijk gemaakt wat het voor de verdere toekomst betekent.

Ten aanzien van de motie "Pils in het park" heb ik al gezegd dat wij per 1 januari 2014 in de APV een aantal regels hebben opgenomen die hebben geleid tot een standplaatsenkaart met 93 locaties. Het college denkt dat standplaatsen toevoegen in parken niet echt een goede oplossing is. Ik kan echter ook tellen en heb gekeken wie de motie hebben ondertekend. Wij moeten ook rekening houden met het criterium waar alcohol wel en niet gedronken mag worden. Dat is een aandachtspunt. Als de raad de motie aanneemt, zal ik berichten wat de mogelijkheden en effecten zijn. Het college blijft de motie ontraden.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kom terug op het onderwerp "vertrekkende gezinnen" naar aanleiding van motie 230 van de CDA-fractie. In essentie pleit ik ervoor om wat nuchterheid te betrachten bij dit onderwerp en om niet de sfeer te creëren dat het einde nabij is voor gezinnen in Utrecht. Ons grootste probleem is dat wij voortdurend op zoek zijn naar noodlokalen en locaties voor nieuwe scholen, omdat er zo veel kinderen naar school willen. Het valt dus allemaal reuze mee. Dinsdag stond op NOS.nl de kop "Steeds meer jonge gezinnen verlaten de stad". Dat is gebaseerd op de analyse van het CBS dat in 2008 32% van de gezinnen binnen vier jaar na de geboorte van het eerste kind uit Utrecht vertrok. In 2016 was dat 34%. In een situatie waarin het aantal gezinnen in absolute termen jaarlijks 17 jaar lang achtereen sterk groeit en het aandeel van gezinnen met kinderen in de stad 17 jaar lang gegroeid is, relativeert dat de omvang van het probleem. De essentie is dat gezinnen in grote steden mobieler zijn dan in kleine steden. Dat geldt altijd, dus ook in Utrecht. Jonge gezinnen zijn mobieler dan oudere gezinnen. Het moment waarop je kinderen krijgt, is het moment om te gaan verhuizen. Dan is er een regionale woningmarkt en dan kom je vaak in de buurt terecht. Dat gebeurt er.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): In de cijfers zien wij dat het percentage gezinnen of het aantal gezinnen gelijk blijft. De cijfers van het CBS tonen aan dat er een steeds grotere mobiliteit in zit en dat ze steeds sneller de stad uit trekken. Dat betekent dat mensen sneller uit hun buurt, de buurt van hun verenigingen en scholen, weg trekken. Dat vind ik een zorgelijke trend, omdat het ook de samenhang in de samenleving en de binding in de buurt, bij verenigingen en scholen ondermijnt. Dat vind ik een serieus risico. Dat heeft te maken met de woningmarkt en met andere oorzaken. Dat blijkt niet alleen uit de CBS-berichtgeving en de tabellen daaronder, maar ook uit andere onderzoeken. Als je je oor te luisteren legt in de stad, hoor je dat ook bij mensen. Volgens ons is er alle reden om dit wat verder te onderzoeken. Ik hoop dat de wethouder een poging wil doen, al is het maar uit oprechte interesse.

De heer **JANSEN** (wethouder): Daarmee kom ik op het advies over de motie. Ik ontraad de motie. De wethouder heeft, net als zijn collega's uit de andere U-16 gemeenten, belangstelling voor de woningmarkt. Wij laten vierjaarlijks met 16 gemeenten een gezamenlijk onderzoek doen. Dat zijn best

dure onderzoeken. Het komende onderzoek staat gepland voor 2019, dus de raad moet nog wat geduld hebben. Ik wil best suggereren om dit punt mee te nemen als het niet te duur is. Ik denk dat dat wel meevalt in het kader van het grote onderzoek. Wij doen ook ander onderzoek samen met de U16. In februari of maart krijgt de raad het onderzoek naar de locaties. Wij doen regelmatig samen onderzoek naar woningmarktonderwerpen, waaronder dit thema. Maar niet nu.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Misschien heb ik niet helemaal goed opgelet, maar ik heb gevraagd wanneer de wethouder met een bericht naar de raad komt over het Wolvenplein.

De heer **JANSEN** (wethouder): Ja, daar heeft mevrouw De Boer gelijk in. Bij de bespreking van de SPVE of de bouwvelop krijgt de raad een voorstel voor de herontwikkeling van het Wolvenpleincomplex. Daar zit het bij.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Er is een einde gekomen aan de beantwoording in tweede termijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een punt van orde. Na wat oogcontact met de indiener van motie 231 kunnen wij die intrekken, omdat die is overgenomen.

De **VOORZITTER**: De motie 231 is ingetrokken. Ik vind het een goed idee om even een ronde te doen om te zien of moties of amendementen worden ingetrokken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Met de verduidelijking en de toezegging van de wethouder over een datum kunnen wij motie 197 intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 197 is ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Motie 214 over P+R kunnen wij intrekken met de toezegging van de wethouder. Wij komen later nog terug op de P+R's op andere plekken. Motie 215 willen wij in stemming brengen, evenals motie 213.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 214 is ingetrokken.

Wij zullen nu overgaan tot de stemmingen. Als eerste zullen wij stemmen over de amendementen die zijn ingediend op de begroting. Daarna zullen wij stemmen over de begroting en vervolgens over de bij de begroting horende voorstellen en de op die voorstellen ingediende amendementen.

Aan de orde is de stemming over amendement 55 (Tegenbegroting PvdA: Zonder zekerheid geen vertrouwen in de toekomst).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het is altijd mooi als een partij een tegenbegroting heeft. Ik heb de vorige keer gemerkt dat dit ook jezelf helpt in de campagne, maar het zou ook zomaar kunnen helpen voor de tegenstanders in de campagne. Wij gaan het zien, maar mooi dat de tegenbegroting is opgesteld. Desondanks stemmen wij tegen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ook mijn complimenten aan de PvdA voor het maken van een tegenbegroting. Wij hebben er echter een ingediend die wij iets beter vinden, dus daar zullen wij voor stemmen. Wij zullen dus tegen deze tegenbegroting stemmen.

Amendement 55 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de PvdA-fractie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 63 (Tegenbegroting Student en Starter: Stem van de Toekomst).

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De SP-fractie is blij dat er een andere fractie is die het taboe rond de ozb in de wijkraden weet te doorbreken. Met de invulling van de besteding van het geld zijn wij het echter wat minder eens. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Wij waren even bang dat wij dit jaar de enigen zouden zijn met een tegenbegroting. Gelukkig werden wij verrast door Student & Starter, die er ook een had. Gefeliciteerd! Leuk. Wij vinden de verschuiving wel heel minimaal – ook mevrouw De Boer merkte dat al op – maar als dat een bewuste keuze is, dan is dat de keuze van Student & Starter. Wij zullen niet met het amendement instemmen, maar wij waarderen het initiatief uiteraard zeer.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ook wij waarderen het zeer dat Student & Starter deze tegenbegroting heeft ingediend. Het is heel mooi dat die er ligt, vooral het supermooie plan inzake het beschikbaar stellen van meer geld voor de groene gevels. Wij hopen dat dit punt op een ander moment in de vorm van een motie terugkomt, want wij kunnen niet instemmen met deze tegenbegroting.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Veel respect voor het feit dat Student & Starter heeft geprobeerd om met een tegenbegroting te komen. In de tegenbegroting worden echter de wijkraden afgeschaft, wordt er gekort op de aanpak jeugdgroepen en wordt de ozb verhoogd. Hiermee laat Student & Starter zien dat ze geen hart heeft voor een combinatie van burger- en overheidsparticipatie en de veiligheid in de buurt – pak de huiseigenaren. Stadsbelang Utrecht constateert dat er gaten worden dichtgesmeerd met onzekere gelden. Dat is geen goede basis voor een tegenbegroting, maar ...

De **VOORZITTER**: En daarom stemt u ...

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): ... maar met alle respect voor deze tegenbegroting, stemmen wij ertegen.

Amendement 63 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de Student & Starter-fractie ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over amendement 57 (Een voldoende voor het cultureel aanbod in de buurt).

Amendement 57 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 59 (Investeer in looproutes, fietsparkeren en ondernemers).

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! In dit amendement wordt voorgesteld geld uit te geven aan een aantal zaken waar wij graag geld aan willen uitgeven. Wij kunnen echter niet instemmen met de dekking van het amendement. Er wordt geld weggehaald bij de parkeerexploitatie, terwijl wij er niet zeker van zijn of dat voldoende zal zijn. De wethouder heeft gewaarschuwd dat er best risico's in zitten. Wij vinden het daarom onverantwoord om nu geld uit te geven, terwijl wij dat later misschien moeten repareren. Helaas kunnen wij dus niet voor dit amendement stemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij vinden het idee om het geld uit te geven op zich wel goed, maar wij zouden het voor 2.a en 2.b willen uitgeven, terwijl wij 2.c weer net niet nodig vinden. Daarom stemmen wij toch tegen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij vinden het erg bizar als wij gewoon opbrengsten anders gaan ramen in de raad. Het is niet voor niets dat het college de opbrengsten van de parkeerexploitatie raamt. Daar zitten redenen achter. Wij kunnen de op deze manier gevonden dekking niet steunen. Daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Er blijkt ruimte te zitten in de opbrengsten van de parkeerexploitatie; daarvan heeft het CDA ons wel van overtuigd. Daarom zullen wij voor het amendement stemmen, ook omdat wij daarmee geld brengen naar waar het hard nodig is: een fonds voor in het bijzonder fietsparkeren in de binnenstad, omdat uitbreiding daarvan in het voetgangersgebied broodnodig is.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij steunen de stemverklaringen van GroenLinks en SP over de dekking. Ik had zelf ook ooit bedacht om een amendement over het docentparkeren in te vullen.

Vergadering van 9 november 2017

129

Voor de zekerheid heb ik daar een andere dekking aan toegevoegd, maar het zou hypocriet zijn om nu tegen de door de heer Van Waveren voorgestelde dekking te stemmen. Bovendien steunen wij alle goede doelen uit het dictum. Wij zullen dus instemmen met het amendement.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij vermoeden dat het wel meevalt met de risico's van de parkeerexploitatie, dus wij stemmen voor het amendement. Wel hebben wij wat minder met besluitpunt 2.c, maar dat moet men zien als constructieve oppositie. In het kader daarvan steunen wij graag dit amendement.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ook wij zijn niet zo sceptisch over de dekking. Het geld gaat naar een aantal doelen. Ook wij zijn niet heel tevreden over punt 2.c. Dat geldt ook voor punt 2.a; wij zijn doorgaans geen grote voorstander van nietjes. Maar dat gaat meer over de invulling van de ruimte dan over het geld. Wij zullen dus uiteindelijk tegenstemmen.

Amendement 59 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, CDA, PvdA, VVD, Stadsbelang Utrecht en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 60 (Verkeersveiligheid is een doel op zich).

Amendement 60 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 64 (doorgaan met het bestrijden van werkloosheid).

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Uiteraard vindt ook GroenLinks de bestrijding van jeugdwerkloosheid erg belangrijk – volgens mij vindt elke partij in de raad dat. Alleen zijn wij tot nu toe wel tevreden met het antwoord van de wethouder dat de werkende instrumenten gewoon overgenomen zijn en dat daar ook geld voor uitgetrokken is. Wij vertrouwen erop dat de wethouder bij de raad terugkomt op het moment dat er meer geld nodig mocht zijn. Op dit moment zullen wij tegen het amendement stemmen.

Amendement 64 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, PvdA en SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2018 (Jaargang 2017, nr. 70).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik heb het in mijn inbreng ook al gezegd: wij vinden dat het college opnieuw kansen mist om iets te doen aan de ongelijkheid in deze stad – en het laatste is echt hard nodig. De middelen zijn er, het geld is er en de instrumenten zijn er, maar die worden onvoldoende benut. Wij hebben een tegenvoorstel gedaan dat zojuist helaas is verworpen. Wij zullen tegen de begroting stemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter!! Het zal geen verrassing zijn, gelet op ons stemgedrag in voorgaande jaren, dat wij ook tegen de laatste begroting van dit college stemmen. Wij vinden dat er nog te weinig sprake is van een concrete aanpak op het vlak van de klimaatverandering die wij moeten tegengaan. In de begroting gaat het voornamelijk om plannen en visies, die nog niet in uitwerking zijn. Daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Helaas heeft onze tegenbegroting het net niet gehaald. Wij zullen tegen de begroting stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij hebben een goede discussie gehad. Wij zijn blij dat wij op details een verbetering in de begroting hebben kunnen aanbrengen, maar dat geeft te weinig antwoord op een aantal grote vragen die wij benoemd hebben en die de gemeente in de komende tijd zal moeten aanpakken en oplossen. Ik ben graag heel constructief, maar dit gaat te ver. Wij stemmen tegen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! In deze begroting zien wij de vertaling van een aantal keuzes die de ChristenUnie niet zou maken. Daarom stemt de ChristenUnie tegen de begroting.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, VVD, SP en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 181 (Als Amsterdam het kan, kan Utrecht het ook: 40-40-20!).

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! PvdA en Student & Starter vinden zich met enige regelmaat op het punt van het genereren van meer goedkope, betaalbare woningen. Toch vinden wij de percentages 40-40-20 echt te rigide. Daardoor zouden wij soms juist in de problemen kunnen komen. Helaas zullen wij dus tegen stemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ook de ChristenUnie gaat tegen deze motie stemmen. Wij zullen zeker met de PvdA blijven strijden voor meer sociale huurwoningen, maar dit is wel heel erg rigoureuus. Wij denken dat dit een aantal neveneffecten zal hebben die wij niet willen. Wij gaan dus helaas tegen de motie stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Gelukkig leven wij niet in Amsterdam. Ik kan u één ding meegeven: de 40-40-20-regeling die door PvdA en PvdD wordt voorgesteld, is niet uitvoerbaar. Een corporatie zal dit aantal nooit kunnen realiseren. Misschien wel in heel kleine projectjes, maar niet grootschalig. Daarom stemmen wij tegen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Ook wij gaan tegen dit voorstel stemmen, omdat wij denken dat dit de woningmarkt in Utrecht niet verder, maar eerder de verkeerde kant op helpt.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij delen met de PvdA het doel om meer sociale huur toe te voegen. Wij denken echter dat het gestelde in de motie te rigide is en voor de corporaties in veel gevallen niet uitvoerbaar. Wij stemmen dus tegen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Ook wat ons betreft is de motie te rigide. Volgens mij is er maatwerk nodig. Het enige wat volgens ons klopt, is de optelsom van 40, 40 en 20. Dat is in ieder geval 100 en dat was in eerdere voorstellen anders, meen ik.

Motie 181 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 182 (Stoppen met Flex tensie).

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Wij zien wel degelijk dat Flex tensie een nuttig instrument zou kunnen zijn. Wij vinden echter ook dat je er voorzichtig mee moet omgaan. Om die reden zouden wij de motie van GroenLinks gesteund hebben, maar die is ingetrokken, als ik het goed begrepen heb – daar zijn wij het trouwens ook mee eens. Wij stemmen dus tegen, omdat de motie te ver gaat.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De motie van GroenLinks hadden wij gesteund. Die is inmiddels overgenomen en ingetrokken. Wij ondersteunen de argumentatie van GroenLinks. Wij denken dat Flex tensie, zeker als daar heel strak op gezeten wordt, voor een bepaalde doelgroep nuttig kan zijn. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij hebben onze handtekening gezet onder de Flex tensie-motie van GroenLinks. Daar waren wij heel erg voor. Ik dank de wethouder dan ook voor zijn toezegging. Het gestelde in motie 182 vinden wij toch iets te ver gaan. Wij zullen dus tegen stemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij sluiten ons graag aan bij de stemverklaringen van SP en D66.

Motie 182 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 184 (Duurzame financiering aanvullende zorg Jeugd).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een college met de SP aan boord zal nooit nooit nooit een tekort accepteren op de zorg voor de jeugd. Ik kan mij voorstellen dat deze motie is ingediend, maar wij hebben ook gehoord van de wethouder dat daar nader naar gekeken zal worden. Op dit moment vinden wij het dus niet nodig om de motie te steunen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij kunnen weinig met het dictum van de motie. Een duurzame financiering van de aanvullende zorg voor jeugd wil volgens mij iedereen. Ik steun alles wat mevrouw Dibi op dit punt wil, maar met het dictum van motie 184 kunnen wij geen kant op. Dit voorstel gaat het wat de ChristenUnie betreft niet worden.

Motie 184 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de PvdA-fractie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 186 (Doelgroep- en wijkgerichte aanpak Nieuwe Inzamelen).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij steunen de gedachte dat er iets moet gebeuren bij het verzamelen. Ook de wijkgerichte aanpak uit het eerste beslispunt in het dictum kunnen wij steunen. Het tweede beslispunt, inzake het leveren van maatwerk, zet een deur open naar enorme kostenposten. Wij kunnen niet inzien wat dit zal betekenen voor de tarieven. Daar maken wij ons zorgen over. Wij zullen de motie dus niet steunen, maar gaan over dit onderwerp in de komende tijd graag het gesprek aan.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ik kan mij van harte aansluiten bij de stemverklaring van de heer Van Waveren.

Motie 186 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 187 (Match de werkgelegenheid van de toekomst).

Motie 187 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 190 (Initiatief zkt. ruimte).

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Wij zijn blij dat het college dit probleem zo voortvarend oppakt. Toch gaat deze motie net even verder. Daarom zien wij de motie graag in stemming gebracht. Wij willen dit punt duidelijk markeren en ook ervoor zorgen dat wij met elkaar met wat meer rust in gesprek kunnen gaan over een mogelijk nieuw beleidskader. Het zal dus geen verrassing zijn dat wij deze motie steunen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de motie wordt een reëel probleem aangesneden, maar of bijvoorbeeld het eerste punt uit het dictum iets gaat verbeteren, is wat ons betreft niet helemaal duidelijk. Gelukkig is het derde punt in het dictum weer wel helder en goed geformuleerd. Dat draagt wat ons betreft wel genoeg bij aan een verbetering. Daarom kunnen wij voor de motie stemmen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wat ons betreft zit er weinig verschil tussen wat de wethouder heeft toegezegd en wat er in de motie staat. Niettemin ondersteunen wij van harte het gestelde in de motie. Ondanks dat wij de motie niet zo nodig vinden, zullen wij toch voorstemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! De wethouder was inderdaad heel duidelijk in zijn beantwoording. Volgens mij is de motie dan overbodig. Het CDA zal dus in ieder geval niet voor de motie stemmen.

Daar komt bij dat de motie te veel ademt dat er alleen maar heel veel initiatieven bij kunnen komen die een dak zoeken. Er vindt geen beoordeling plaats van de initiatieven die nu een dak hebben. Er wordt niet bekeken of dat ook wat minder kan. Het is dus heel erg gericht op toename. Het CDA is daar niet voor. Wij zouden graag een nieuwe herbeoordeling hebben. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij waarderen deze stap. Eigenlijk zouden wij met D66 nog een grotere stap willen zetten. Wij zien ernaar uit om dat in de komende tijd te gaan doen. Wij

steunen dus deze motie.

De heer **IŞIK** (PVDA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de heer Van Ooijen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wij waren op voorhand al niet voor deze motie. Nu de motie overgenomen is, lijkt die ons ook overbodig. Wij zullen dan ook tegenstemmen.

Motie 190 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, GroenLinks, SP en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 191 (Betaalbaar wonen).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de motie worden de woorden "een substantieel gedeelte in het segment sociale huur" gebruikt. Wij vinden dat heel erg vaag. Maar goed, wat er staat, kunnen wij in principe wel onderschrijven. Wij zien liever dat er een percentage wordt genoemd, zodat concreet kan worden aangegeven wat wij kunnen wijzigen. Dat is voor ons echter niet dermate zwaarwegend dat wij de motie om die reden niet kunnen steunen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Betaalbaar wonen is een groot probleem in Utrecht. Er is lang gesproken over de dekking, maar wat mij betreft is dat niet belangrijker dan meer woningen. Wij zullen dus van harte voor deze motie stemmen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik ben blij dat sommige partijen een beetje wakker zijn geworden en de noodzaak en urgentie inzien van het realiseren van woningbouw. Wij zullen met de motie instemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Wij vinden het belangrijk dat de opbrengsten bij de woningen blijven. Ik wijs de andere partijen erop dat er met "betaalbaar" ook bedoeld wordt op middeldure huurwoningen. Het gaat om sociale huurwoningen en middeldure huurwoningen. Wij gaan er nog wel over discussiëren wat "substantieel" precies is. De motie is in ieder geval vaag genoeg om ermee in te stemmen.

De her **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Wij vinden de motie ietwat voorbarig, want als het al zo is dat er extra middelen komen als gevolg van de nieuwe conversieregeling, dan worden deze pas bij de voorjaarsnota 2020 of 2021 zichtbaar. Maar ook wij zijn natuurlijk voor betaalbaar wonen, zodat wonen in Utrecht voor iedereen mogelijk blijft. Inderdaad gaat het om sociale huur en middenhuur. Wij zullen de motie dus steunen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Niemand is tegen betaalbaar wonen, ook niet in Utrecht. Tegelijkertijd moeten wij ons wel afvragen of wij met deze motie een schaduw ver vooruit willen werpen en over ons eigen graf heen willen regeren. De VVD wil dat niet. Wij willen dat de integrale afweging per jaar wordt gemaakt, zonder de last van een motie als die waarover wij nu praten. Wij zullen tegen de motie stemmen.

Motie 191 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, Student & Starter, PvdA, CDA, GroenLinks, SP en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 195 (Wij willen wijkagenten).

Motie 195 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 198 (Kansengelijkheid in Utrechts onderwijs).

Motie 198 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Vergadering van 9 november 2017

133

Aan de orde is de stemming over motie 199 (Integraal Kindcentrum).

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder gaat met de motie aan de slag. Wij vinden deze motie dus overbodig.

Motie 199 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 200 (Uitlootsysteem in Utrechts onderwijs).

Motie 200 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 202 (Ontsluit het cultureel erfgoed).

Motie 202 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 203 (Toegankelijkheid bekend).

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij hebben de wethouder goed gehoord. Wij vonden zijn uitleg duidelijk. Wel willen wij graag de oproep doen om in een volgende uitvraag de toegankelijkheid op de website wel mee te nemen, want wij vinden dit een gemiste kans. Wij zullen tegen de motie stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De culturele instellingen die hun hand ophouden voor geld van Utrechters, mogen wij niet eens verplichten om als tegenprestatie aan te geven op welke wijze hun activiteiten toegankelijk zijn. Hoe leggen wij dat uit?

De **VOORZITTER**: En daarom, begrijp ik, stemt u ...

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Wij vragen nog niet eens om toegankelijkheid voor iedereen, alleen om het bekend maken via de eigen website. Wij kunnen ons werkelijk niet voorstellen dat de raad hiertegen zou kunnen zijn. Daarom stemmen wij uiteraard voor de motie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dit gaat niet om een systemschok. Het gaat erom dat de instellingen iets op hun website vermelden. Dat doen wij als gemeente Utrecht ook wel eens. Het lijkt mij helemaal niet zo'n groot probleem. Wij zullen voor de motie stemmen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij zijn voor een verplichte tegenprestatie, maar dat is een heel ander dossier. Hier zullen wij tegen stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij denken dat de dwang om het openbaar te maken juist een prikkel is om erover na te denken en het te verbeteren. Wij begrijpen dat het niet overal acuut te regelen is, maar er staat in de motie geen termijn. Wij kunnen de motie dus prima steunen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij waren eigenlijk best tevreden met de toezegging die de wethouder heeft gedaan. Ik word een beetje kriebelig van een motie waarin wordt gezegd dat een shame-effect iets goed zou zijn. Wij zullen dus tegen de motie stemmen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft een mooie toezegging gedaan. De intentie van de motie is sympathiek, maar niet uitvoerbaar op deze manier. Wij zullen de motie dus niet steunen.

Motie 203 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, CDA, PvdA, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 205 (Utrecht congresstad; blijf ook lekker slapen).

Motie 205 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 206 (Utrecht, waar trouwen een feest is).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij zijn een groot voorstander van het laagdrempelig maken van trouwen, dus de gedachte achter de motie steunen wij zeer. Alleen is het wel een goed gebruik – daar ging het debat al even over – dat je, als je iets wilt veranderen, daar ook een dekkingsvoorstel bijvoegt. Dat missen wij. Daarom zeggen wij: volgend jaar een nieuwe ronde, met nieuwe kansen. Dan denken wij graag mee met de fractie van Stadsbelang Utrecht. Wij stemmen nu tegen de motie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Korthedshalve sluit ik mij aan bij het CDA.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat geldt ook voor de VVD.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik spreek mijn dank uit tegenover het CDA voor het vertrouwen dat wij beide goede resultaten zullen behalen bij de verkiezingen. Wij spreken elkaar later. Wij zullen voor de motie stemmen.

Motie 206 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 207 (Samen op weg in en om Utrecht).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik weet eigenlijk nog steeds niet wat wij met deze motie opschieten. Maar zowel alle coalitiepartijen als de wethouder hechten er kennelijk heel veel waarde aan. Eerlijk gezegd zie ik ook weinig redenen om tegen te stemmen. Wij zullen dus voorstemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik zit met hetzelfde dilemma als de heer Post. Wat staat er nu in de motie? Ik constateer dat de coalitiefracties blijkbaar behoefte hebben om dit bij het college onder de aandacht te brengen. Blijkbaar gaat het dus nog niet helemaal goed. Nu weet ik dat coalitiepartijen altijd iets meer weten dan oppositiepartijen, dus blijkbaar is de motie nodig. En inderdaad is de motie vaag genoeg, om met de heer Brussaard te spreken, om ervoor te stemmen. Dat zullen wij dan ook doen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Bij deze motie had ik al geschreven: "Heel heel vaag". Wij kunnen er echter wel mee instemmen. Ik sluit mij wat dat betreft aan bij de stemverklaringen die hiervoor zijn gegeven. Volgens mij is er geen reden om tegen te stemmen. Voorstemmen maakt eigenlijk ook niet uit.

Motie 207 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 209 (Eerst digitaal, dan het loket).

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wie kan er tegen digitaal zijn? Nu, de ChristenUnie, want wij zijn bang dat hiermee de prioriteit verschuift, namelijk naar meer digitaal en minder fysiek. Gewoon in de wijken, gewoon op papier. Wij gaan deze motie dus niet steunen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij hoorden laatst dat in Estland juist het tegenovergestelde gebeurt: waar alles digitaal gebeurt, is er in de fysieke ruimte veel meer aandacht voor de mensen die het niet digitaal doen. Wij zijn er dus niet bang voor dat anderen uitgesloten worden. Overigens zijn wij er überhaupt voor dat heel veel digitaal moet kunnen. Wij stemmen dus van harte in met de motie.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De stemverklaring van de ChristenUnie is ons uit het hart gegrepen. Wij stemmen tegen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Die zorgen delen wij wel, maar omdat er in de motie ook wordt gezegd dat er oog is voor maatwerk voor mensen die digitaal niet kunnen meedoen, kunnen wij wel voor de motie stemmen. Wij hopen dat er daadwerkelijk uitvoering aan wordt gegeven.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij zien niet het risico dat mensen hierdoor buitengesloten worden. De aandacht is er om de mensen te helpen. Het gaat vooral over de wijze waarop wij slim onze processen kunnen inrichten. Zo lezen wij de motie. Dat doet niets af aan de opdracht die er ligt om te zorgen dat ook de mensen die digitaal niet meekomen van de dienstverlening gebruik kunnen blijven maken.

Wij hikten nog wel aan tegen de term "digital by default". Als er "standaard digitaal" had gestaan, was het voor ons gemakkelijker geweest. Desalniettemin zullen wij de motie op de inhoud beoordelen en voorstemmen.

De heer **DEKKERS** (GroenLinks): Voorzitter! "Digitaal eerst" als ontwerpprincipes ondersteunen wij, vooral ook omdat in de motie staat dat er extra maatwerk en aandacht nodig is voor de mensen die daar problemen mee hebben.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Digitalisering is niet meer te negeren. Veel mensen staan te springen om heel veel online te regelen. Zoals velen voor mij al hebben gezegd, blijft er genoeg aandacht aan het loket voor de mensen die dit loket nodig hebben omdat zij niet digitaal vaardig zijn of kunnen zijn. Wij stemmen voor de motie.

De heer **TE RONDE** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij aan de stemverklaringen van GroenLinks en VVD.

Motie 209 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, PvdD, CDA, GroenLinks, VVD, Stadsbelang Utrecht, SP en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 210 (Overnemen aanbevelingen raadsaudits).

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Volgens mij zijn alle punten in de motie overgenomen door het college. Het stemmen over de motie is een methode om vast te leggen dat wij dit als raad heel graag willen en dat wij de audits belangrijk vinden. Daarom zullen wij voorstemmen.

Motie 210 wordt daarop bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 213 (Meer aandacht voor de evaluatie van verkeersveiligheidsprojecten).

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb geen licht gehoord tussen wat de wethouder al doet en wat in de motie gevraagd wordt. Er zit echter ook geen licht tussen wat in de motie gevraagd wordt en waar wij voor staan. Wij zullen dus voorstemmen.

De heer **TE RONDE** (D66): Voorzitter! Als raad beoordelen wij de verkeersveiligheid natuurlijk het hele jaar door, in het bijzonder aan de hand van de tweejaarlijkse rapportage verkeerveiligheid. D66 ziet graag in de volgende rapportage de evaluatie van projecten nog wat vollediger en gedetailleerder, ook als het gaat om informatie voor de inwoners. Wij zullen de motie daarom steunen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De heer Weistra heeft het mooi verwoord.

Motie 213 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 215 (Bevorderen toegang tot de bibliotheken met de U-pas).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Voor ons geeft deze motie een heel duidelijke zoekopdracht voor de wethouder. De toegang tot de bibliotheken is voor ons van groot belang. Wij gaan er dan ook van uit dat het college met een mooi voorstel terugkomt. Wij stemmen voor de motie.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Wij begrijpen de uitleg van de wethouder. Daarom zullen wij tegenstemmen. In het algemeen willen wij wel stellen dat wij het van belang vinden dat U-pashouders gebruik kunnen maken van de bibliotheek. Dan weet de wethouder dat vast.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ook wij vinden toegang tot de bibliotheek belangrijk, zeker voor mensen met kinderen, hoewel die natuurlijk in een andere categorie vallen, maar alsnog blijft bibliotheektoegang voor ons erg belangrijk. Wij zullen daarom instemmen met de motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook GroenLinks zal voorstemmen. De wethouder zei dat het niet afgaat van het geld van de mensen zelf, maar van hun U-pasbudget. Voor het gevoel van heel veel mensen echter is ook dat geld dat zij nodig hebben om mee te kunnen doen. Dat is voor ons de reden om met de motie in te stemmen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ook wij stemmen in met deze motie. Gelet op de eigen bijdrage die de mensen moeten betalen en het verdwijnen van verschillende abonnementen, zijn wij echt bang dat de nieuwe constructie ervoor zal zorgen dat minder mensen toegang hebben tot de bibliotheek. Daarom stemmen wij in met de motie.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van D66. Wij zijn dus tegen.

Motie 215 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, CDA, PvdA, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 217 (Gelijke kansen voor kopers).

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Dit is een sympathieke motie, maar wij zien op dit punt geen rol voor het college. Het college kan ook geen vuist maken, want het heeft er helemaal niets over te zeggen. Wel zien wij de ontwikkelingen en wij kunnen dan ook sympathie opbrengen voor de motie. Desondanks zullen wij niet voorstemmen, omdat de motie niet uitvoerbaar is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De markt biedt de gelegenheid. Wij kunnen wel proberen om dat te corrigeren, maar dat kan slechts op twee manieren. En het kost ons geld in de grondexploitatie. Wij dienen de gemeentefinanciën niet met deze motie. Vanuit dat perspectief kunnen wij niet instemmen met deze motie.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wij worstelen een beetje met deze motie, om dezelfde reden die al door het CDA naar voren werd gebracht. Het is lastig om in te schatten wat het directe effect van de motie zal zijn, hoewel wij er wel sympathie voor hebben dat wij niet elk huis tegen het hoogste bod willen verkopen en zeker niet halverwege een traject de spelregels willen veranderen. Met de uitleg die ik hier nu hoor, zullen wij tegenstemmen.

Motie 217 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66 en SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 219 (Pak kansenongelijkheid zo vroeg mogelijk aan).

Motie 219 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 225 (Evaluatie van en visie op Utrechtse duurzaamheidssector).

Motie 225 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 226 (Vervang op economische bomenwaarde).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Misschien begrijp ik de motie niet, maar ik wil toch even een bevestigend knikje van de Partij voor de Dieren. Als de gemeente ...

De **VOORZITTER**: Mijnheer Bos, ik stel voor dat wij dit niet doen. Dit is echt het moment om een stemverklaring af te geven.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Goed. Ik ga ervanuit dat de Partij voor de Dieren bedoelt dat wij de gemeente de plicht opleggen om bomen te herplanten. Als dat zo is, kunnen wij instemmen met de motie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het lijkt ons ontzettend complex en overbodig om het gestelde in de motie uit te voeren, al was het maar omdat de meetbare indicatie voor het bladvolume, indachtig de inbreng van de heer Gilissen vanavond, ontzettend lastig door het jaar heen bij te houden is. Wij gaan dus tegenstemmen.

De heer **GILISSEN** (VDV): Voorzitter! Hier staat een leger paarse krokodillen voor de deur. Het lijkt ons verstandig om niet met de motie in te stemmen.

Motie 226 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van de Partij voor de Dieren en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 227 (Controleer de bomenafspraken).

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Volgens ons moet het mogelijk zijn om de gemaakte afspraken voor de bewoners controleerbaar te krijgen. Wij zouden het erg fijn vinden als dat op de een of andere manier ontsloten kan worden. Daarom zullen wij voor deze motie stemmen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! In het SPvE staat vaak hoeveel bomen terug worden geplaatst. Als het project gerealiseerd is, kan heel makkelijk worden bekeken of daadwerkelijk het aantal terug te plaatsen bomen terug geplant is. Om die reden ben ik het eens met het voorstel van de Partij voor de Dieren. Wij zullen instemmen met de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Uiteraard zullen wij voor onze eigen motie stemmen, maar ik merk nog het volgende op. Als het tweede punt uit het dictum wordt uitgevoerd, kan ook het eerste punt gewoon uitgevoerd worden en kan het overzicht aan ons worden verschaft. Volgens mij kan deze motie dus prima en daarom stemmen wij voor.

Motie 227 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, PvdA en SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 230 (Onderzoek naar vertrekkende gezinnen).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik vond het een gemakkelijke discussie, waar ik gelukkig niet aan mee heb hoeven doen. Wij stemmen tegen, omdat ik ervan overtuigd ben dat de gevraagde getallen al dik beschikbaar zijn. Ik geef het CDA in overweging om, als het zo belangrijk is, het onderzoek uit het eigen fractiebudget te bekostigen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik heb zojuist via Twitter D66 en de SP de laatste informatie verstuurd. Ik zal wel instemmen met de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ondanks het feit dat wij het misschien niet eens zijn met alle overwegingen in deze motie, vinden wij het gestelde in het dictum van de motie wel een goed idee. Volgens mij zou dit kunnen bijdragen aan wijzigingen in het collegebeleid, die wij heel graag zien. Daarom stemmen wij van harte in met deze motie.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Studenten komen naar Utrecht, worden starters, starten een gezin en vertrekken weer uit Utrecht. Het lijkt mij een beetje de Hakuna Matata van hier, dus wij stemmen tegen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Onderzoek doen lijkt ons alleen maar zinnig, ook om te kijken wat de beweegredenen zijn om te vertrekken. Wij stemmen dus voor de motie.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Als de wethouder zegt dat alle gegevens er al zijn en als die inmiddels via Twitter zijn verstrekt, lijkt het mij niet heel lastig om die in een brief aan de raad te verstrekken. Daarom zullen wij voor de motie stemmen. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe die verhuisbewegingen in elkaar zitten.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Verhuizen is van alle tijden. Wij hebben, net zoals D66, de gegevens van het CBS en andere rapportages er eens op nageplozen. Ik zie geen enkele aanleiding om de berichten die wij in de krant hebben gelezen voor waarheid aan te nemen. Vanuit dat perspectief kunnen wij motie 230 niet steunen.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! De wethouder heeft al aangegeven dat de gegevens openbaar en toegankelijk zijn. Daarmee heeft hij wat mij betreft al voldaan aan zijn informatieplicht. Wij zullen niet instemmen met deze motie, omdat daarin alleen gekeken wordt naar gezinnen, terwijl wij zien dat het aandeel alleenstaanden in onze stad juist is afgenomen. Het zou het CDA sieren als zij daar eens navraag naar zou doen.

Motie 230 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, CDA, PvdA en VVD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 232 (Pils in het park).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb bezwaar tegen de titel van de motie, maar ik kan de inhoud wel steunen. Vandaar dat wij instemmen met de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij denken dat voor sommige parken in Utrecht, waaronder in Lepelenburg, geldt dat het juist onwenselijk is om daar iets te organiseren op het gebied van hapjes en drankjes. Wat ons betreft kunnen de mensen prima naar een supermarkt om een pilsje te kopen dat zij kunnen meenemen naar een park. Wij stemmen tegen de motie.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wij denken dat dit voorstel overlast zou kunnen veroorzaken. Om die reden zullen wij tegenstemmen.

Motie 232 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht en D66 ervoor stemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter, u constateert dat de motie is aangenomen, maar volgens mij staken de stemmen.

De **VOORZITTER**: Ik word er stellig in bevestigd dat de stemming klopt. De motie wordt sowieso door 24 leden van de raad ondersteund, gelet op de fracties die de motie hebben ondertekend, die allemaal hebben voorgestemd. Daarmee is motie 232 inderdaad aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2017. (Jaargang 2017, nr. 71)

Dit voorstel wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, CDA, GroenLinks, PvdA, VVD, SP en D66 ervoor stemmen en de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 61 (Hulpverlenerstarief parkeren).

Amendement 61 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdA, GroenLinks, VVD, SP en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 66 (Scholen bereikbaar voor leraren).

Amendement 61 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en VVD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 88).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik zal niet mijn stemverklaring van vorig jaar herhalen. Volgens mij doe ik dat elk jaar standaard. Wij stemden de afgelopen jaren tegen de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen. Ook nu stemmen wij tegen de Verordening voor 2018. Wij vinden dat er op een andere manier gekeken moet worden naar het heffen van parkeergelden. Dit voorstel is niet conform de visie van de Partij voor de Dieren, dus wij stemmen tegen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! In onze tegenbegroting hebben wij hier al aandacht aan besteed. Wat ons betreft zou het anders kunnen. Ook wij zullen dus tegenstemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De parkeerbelasting zou een regulerende werking moeten hebben en niet alleen maar moeten dienen om de gemeentekas te spekken. Dat laatste is te veel het geval wat ons betreft. Dus ondanks de goede verbetering die net is aangebracht, zullen wij toch tegenstemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kan grotendeels de inbreng van het CDA ondersteunen, maar ik wil er wel iets extra bij aangeven. Wij vinden dat de parkeertarieven te hoog zijn, zeker in de binnenstad. Daarom zullen wij tegenstemmen.

Het voorstel wordt daarop bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, VVD, SP en D66 ervoor stemmen en de leden van de fracties van CDA, Student & Starter, PvdD en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 87).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De Partij voor de Dieren stemt dit jaar voor het eerst tegen deze verordening. Wij hebben in het afgelopen geprobeerd om deze precariobelastingen te verduurzamen. Het is mogelijk om ook deze vorm van belastingen een stapje duurzamer te maken. Tot nu toe is dat nog niet gelukt. Wij vinden dat een gemiste kans. Wij vinden dat in 2018 al lang had moeten gebeuren. Daarom stemmen wij tegen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, VVD, SP, D66, CDA, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en het lid van de fractie van PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2018 (Jaargang 2017, nr. 93).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Zolang er nog geen diftar-systeem in Utrecht aanwezig is en het college naar ons idee nog lang niet toegaat naar een diftar-systeem, blijven wij tegen het voorliggende voorstel stemmen. Het is wat ons betreft niet duurzaam genoeg. Er zijn genoeg mogelijkheden om via een diftar-systeem te verduurzamen, maar dat is op dit moment niet het geval. Wij stemmen dus tegen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, VVD, SP, D66, CDA, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en het lid van de fractie van PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabellen 2018 (jaargang 2017, nr. 92).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2018 (jaargang 2017, nr. 91).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Net zoals in de afgelopen jaren zullen wij tegen dit voorstel stemmen. Wij vinden dit een ouderwetse en overbodige vorm van belasting. Wat ons betreft kan die geschrapt worden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De Partij voor de Dieren is het volledig eens met het CDA. Wij stemmen tegen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dit is natuurlijk een vreselijke belasting, maar tegenstemmen betekent het schieten van een gat in de begroting. Wij zullen er deze keer dus nog voor stemmen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, VVD, SP, D66 en Student & Starter ervoor stemmen en de leden van de fracties van PvdD, CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 65 (Verordening marktgelden 2018).

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Nu amendement 59 niet is aangenomen, hebben wij hier te maken met een niet-gedekt amendement.

De **VOORZITTER**: Amendement 59 is wél aangenomen.

De heer **EGGERMONT** (SP): O.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Nu amendement 59 wel is aangenomen, is er ruimte. Het zou dan gek zijn om niet de volgende stap te zetten en dat ook in de marktтарieven tot uiting te laten komen. Dat is een logische vervolgstap op waar wij waren in de besluitvorming. Het CDA stemt van harte voor.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dit is geen structurele oplossing. Maar, zoals ik al heb aangegeven, zijn wij heel blij met het vertrouwen dat het CDA uitspreekt en dat ik ook uitspreek naar het CDA. Dat lossen wij dus in maart-april wel op. Wij kunnen instemmen met dit amendement.

Amendement 65 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, PvdD, VVD, SP, D66, CDA, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en de leden van de GroenLinks-fractie ertegen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2018 (jaargang 2017, nr. 89).

Het geamendeerde voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2018 (jaargang 2017, nr. 85).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (jaargang 2017, nr. 86).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 62 (Minder regels, lage leges).

Amendement 62 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en VVD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening leges omgevingsvergunning 2018 (Jaargang 2017, nr. 90).

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ondanks het feit dat ons amendement op dit voorstel niet is aangenomen, zullen wij toch voor het voorstel stemmen.

Het voorstel wordt daarop bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening Leges 2018 (Jaargang 2018, nr. 94).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij stemmen op dit moment nog in met dit voorstel. Wij hopen wel dat alle leges in Utrecht de verduurzaming krijgen waarmee wij nu begonnen zijn. Wij hopen dat wij met een nieuw college ook een nieuwe ronde en nieuwe kansen krijgen. Op naar verduurzaming van alle leges in Utrecht.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, PvdD, VVD, SP, D66, CDA, GroenLinks en Student & Starter ervoor stemmen en de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn gekomen aan het eind van een lange zit. Een slotdebat over de programmabegroting heeft eigenlijk altijd dat lange karakter – en dan doen wij het nog niet eens zo heel slecht, nu wij om 01.38 uur eindigen.

Ik nodig u graag uit om beneden nog een drankje te doen. Dat geldt uiteraard ook voor het college. Wel thuis en tot ziens!

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD

Opening van de vergadering door de voorzitter	Pag. 1
Lijst van ingekomen stukken	Pag. 1
Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 1
Slotdebat programmabegroting 2018 c.a.	Pag. 2
1. Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2018 (Jaargang 2017, nr. 70)	Pag. 2
2. Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2017 (Jaargang 2017, nr. 71)	Pag. 2
3. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 88)	Pag. 2
4. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 87)	Pag. 2
5. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2018 (Jaargang 2017, nr. 93)	Pag. 2
6. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2018, inclusief de daarbij behorende tarieven- tabellen 2018 (Jaargang 2017, nr. 92)	Pag. 2
7. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2018 (Jaargang 2017, nr. 91)	Pag. 2
8. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktgeld 2018. (Jaargang 2017, nr. 89)	Pag. 2
9. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2018 (Jaargang 2017, nr. 85)	Pag. 2
10. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2018, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2018 (Jaargang 2017, nr. 86)	Pag. 2
11. Voorstel tot vaststelling van de Verordening leges omgevingsvergunning 2018 (Jaargang 2017, nr. 90)	Pag. 2
12. Voorstel tot vaststelling van de Verordening Leges 2018 (Jaargang 2018, nr. 94)	Pag. 2